

M. LAPKRIČIO 26 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: R. WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

3. Audito Rūmų metinės ataskaitos pristatymas. 2008 metai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Audito Rūmų metinės ataskaitos pristatymas.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, Audito Rūmų pirmininkas. – Pone pirmininke, gerbiamieji nariai, ponios ir ponai, man didelė garbė pasinaudoti galimybe dalyvauti šiandien vykstančiose diskusijose dėl Europos Audito Rūmų 2008 finansinių metų metinės biudžeto vykdymo ataskaitos, kurią jums, pone pirmininke, ir Biudžeto kontrolės komitetui aš jau pristačiau lapkričio 10 d.

Šių metų metinėje ataskaitoje pranešama apie keturis pagrindinius dalykus.

Pirma, Audito Rūmai pateikia besąlyginę nuomonę dėl antrus metus iš eilės pateikiamų sąskaitų. Nuomonėje prieinama prie išvados, kad sąskaitose visais svarbiais aspektais teisingai pateikta Europos Sąjungos finansinė būklė, rezultatai ir pinigų srautai, apskaityti iki finansinių metų pabaigos. Kitais žodžiais tariant, galutinės 2008 m. sąskaitos atspindi tikrą ir teisingą būklę, nors tinkamas dėmesys turėtų būti atkreiptas į sistemas, kurias sudaro daugybė Komisijos generalinių direktoratų, trūkumų šalinimą.

Atsižvelgiant į pagal sąskaitas atliktų operacijų teisėtumą ir teisingumo patikinimą, antra, apie ką pranešama, yra kad pastaraisiais metais iš esmės sumažėjo pažeidimų skaičius. Tačiau kai kuriose srityse pažeidimų skaičius išlieka per didelis.

Kaip ir praėjusiais metais, 2008 m. Audito Rūmai pateikia besąlyginę nuomonę dėl pajamų ir išsipareigojimų. Tačiau vaizdas dėl mokėjimų vis dar yra painus.

Kaip ir praėjusiais metais, Audito Rūmai pateikia besąlyginę nuomonę dėl administracinių ir kitų išlaidų. Įvertindami tai, kad klaidų lygis nesiekia 2 proc., Audito Rūmai taip pat pateikia besąlyginę nuomonę dėl švietimo ir pilietybės. Iš esmės taip yra dėl didelės proporcijos 2008 m. atliktų avansinių mokėjimų, kuriuose yra mažiau suklydimo rizikos nei atliekant tarpinius ir galutinius mokėjimus. Tačiau šioje srityje taikomos sistemos ir toliau vertinamos tik kaip iš dalies veiksmingos.

Dėl žemės ūkio ir gamtinių išteklių Audito Rūmai prieina prie išvados, kad, išskyrus kaimo plėtros sritį, mokėjimai visais svarbiais aspektais buvo teisėti ir tvarkingi. Tai yra pirmas kartas, kai Audito Rūmai pateikia besąlyginę, o ne neigiamą nuomonę. Bendras klaidų lygis šioje politikos grupėje nesiekia 2 proc., t. y. sumažėjimas palyginti su praėjusiais metais. Priežiūros ir kontrolės sistemų trūkumai, susiję su kaimo plėtra, gerokai prisidėjo prie to, kad sistemas Audito Rūmai bendrai vertina tik kaip iš dalies veiksmingas.

Audito Rūmai taip pat pateikia besąlyginę nuomonę dėl politikos grupės „Ekonomikos ir finansų reikalai“ dėl rastų klaidų operacijose, susijusiose su Šeštąja bendrąja mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programa.

Dėl sanglaudos, mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto bei išorės pagalbos, vystymosi ir plėtros politikos grupių Audito Rūmai ir toliau pateikia neigiamas nuomones darydami išvadą, kad joms įtakos turi reikšmingos klaidos, nors ir skirtingo lygio.

Sanglauda išlieka labiausiai klaidų paveikta sritis. Audito Rūmai nustatė, kad ne mažiau kaip 11 proc. iš 24,8 mlrd. EUR, išmokėtų 2008 m. įgyvendinant 2000–2006 m. programavimo laikotarpį, neturėjo būti išmokėti.

Komisija teigė, kad pataisymo ir išieškojimo mechanizmai sumažina klaidų poveikį. Tačiau, Audito Rūmų nuomone, valstybės narės nesuteikia pakankamai išsamios ir patikimos informacijos dėl finansinių pataisymų,

kad pagrįstų šį teiginį. Audito Rūmai taip pat nustatė atvejus, kai valstybės narės Komisijos pripažintas netinkamas finansuoti išlaidas pakeisdavo naujomis išlaidomis, kurios taip pat būdavo netinkamos finansuoti.

Atsižvelgiant į 2007–2013 m. programavimo laikotarpį beveik visiems mokėjimams buvo taikomas išankstinis finansavimas, kuriam keliama palyginti nedideli reikalavimai. Dėl to per anksti teigti, ar taisyklių arba sistemų pakeitimai sumažino klaidų lygį. Tačiau delsimas patvirtinant valstybių narių sistemų aprašus, atitikties vertinimus ir audito strategijas sulėtino biudžeto vykdymą ir gali padidinti riziką, kad kontrolės sistemos neužkirs kelio klaidoms arba nepadės jų nustatyti pradiniam etape.

Nors mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto srityse išlieka didelis klaidų lygis, tačiau Komisijos taikomos taisomosios priemonės padėjo jį sumažinti. Nepaisant to, teisiniai reikalavimai išlieka sudėtingi ir kontrolės sistemos toliau lieka tik iš dalies veiksmingos.

Išorės pagalbos, vystymosi ir plėtros mokėjimai yra paveikti reikšmingų klaidų kartu su išorės pagalbos ir vystymosi pagalbos sistemų trūkumais, kurių iš esmės esama tarp įgyvendinančiųjų įstaigų ir delegacijų.

Apskritai kalbant atrodo, kad klaidų lygis mažėja, tačiau teisiniai reikalavimai išlieka sudėtingi ir problemų esama kai kuriose kontrolės sistemose. Dėl to, norėdami toliau mažinti neteisėtų mokėjimų lygį, turėsime toliau tobulinti priežiūros ir kontrolės sistemas, o, prireikus – supaprastinti taisykles ir teisės aktus.

Trečia, apie ką pranešama metinėje ataskaitoje – kad Audito Rūmų ankstesnių metų rekomendacijos dėl priežiūros ir kontrolės sistemų tobulinimo lieka galioti, nes susijusios priemonės yra tęstinio proceso, kurio metu paaiškės, ar šios rekomendacijos veiksmingos, sudėtinė dalis.

Audito Rūmų nustatyti konkretūs tų sričių, kuriose nustatytos didžiausios problemos, trūkumai, kurių daugumą aš ką tik nurodžiau, ir toliau lieka prioritetas.

Ypatingas dėmesys ir toliau turėtų būti kreipiamas į finansinių pataisymų ir išieškojimo mechanizmų tobulinimą, atsižvelgiant į numatomą 2000–2006 m. programavimo laikotarpio pabaigą.

Be to, Komisija ir toliau turėtų stebėti sistemų veiksmingumą ir nustatyti, kuriose srityse būtų galima daugiau pasiekti atsižvelgiant į veikiančius išlaidų kontrolės mechanizmus arba kur būtų tinkama apsvastyti susijusių programų arba schemų patikslinimą.

Tokių patikslinimų atveju teisės aktų leidėjai ir Komisija turėtų apsvastyti galimybę pabandyti nustatyti sistemoje pasiekiamą pažeidimo likutinės rizikos lygį, t. y. leistiną klaidos riziką, o ne konkrečiai nustatyti vykdomų patikrų skaičių, kaip yra šiuo metu.

Tačiau yra pažeidimų sumažinimo riba, kurią galima pasiekti tobulinant priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumą.

Dabar pereinu prie ketvirtojo ir paskutinio dalyko, apie kurį kalbama šioje metinėje ataskaitoje. Supaprastinimas išlieka prioritetas, jeigu žymiai ir tvariai bus sumažintas neteisėtų mokėjimų lygis. Sritys, kuriose Audito Rūmai nustatė per didelius klaidų lygius, yra tos, kuriose esama sudėtingų ir neaiškių teisinių reikalavimų, pvz., tinkamumo finansuoti taisyklės. Pavyzdys, kai rimtos pastangos buvo įdėtos siekiant supaprastinti išlaidų schemas, yra žemės ūkio sritis – pagrindinė sritis, kurioje Audito Rūmai nustatė atliktus patobulinimus.

Audito Rūmai taip pat laikosi nuomonės, kad gerai parengtos taisyklės ir teisės aktai, kuriuos lengva aiškinti ir paprasta taikyti, ne tik mažina klaidų riziką, bet ir gali sumažinti kontrolės išlaidas.

Tačiau supaprastinimas turi būti atliekamas atsargiai siekiant rasti tinkamą pusiausvyrą tarp supaprastinimo ir politikos tikslų nustatymo išvengiant nepageidaujamų pasekmių, pvz., mažiau apibrėžtų išlaidų tikslo.

Be to, kaip pažymėjo Audito Rūmai, tikslinant arba reformuojant susitarimus dėl Europos Sąjungos išlaidų supaprastinimas turėtų atitikti tikslų aiškumo, realumo, skaidrumo ir atskaitomybės principus. Planuojami pasiūlymai persvarstyti finansinį reglamentą, naują finansinę sistemą ir reformuotą biudžetą sudarys galimybes tai atlikti dirbant naujos sudėties Komisijai.

Lisabonos sutarties įsigaliojimas taip pat pakeis Europos Sąjungos fondų valdymą ir kruopščią jų panaudojimo priežiūrą, stiprinant Parlamento vaidmenį. Šie pakeitimai turės svarbų poveikį Audito Rūmų darbui ir turėtų tarnauti stiprinant atskaitomybę ir skaidrumą, taip prisidedant prie piliečių pasitikėjimo Europos Sąjungos institucijomis didinimo.

Pone pirmininke, garbingieji nariai, tai yra svarbus atsinaujinančios Europos Sąjungos momentas ir numatomos reformos suteiks didelę galimybę toliau tobulinti Europos Sąjungos finansų valdymą. Tačiau atsinaujinimo ir reformos laikais taip pat svarbu neužmiršti praeities pamokų. Manau, kad Audito Rūmai atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį tokiomis aplinkybėmis teikdami ataskaitas ir nuomones, kuriose ne tik nustatomos dabartinės problemos, bet ir pateikiamos rekomendacijos ateičiai. Dėl to Audito Rūmai tikisi kartu su savo partnerėmis institucijomis tęsti darbą siekiant kuo geriau išnaudoti susidariusias galimybes toliau tobulinti Europos Sąjungos finansų valdymą.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Pone pirmininke, Komisija palankiai vertina Audito Rūmų metinę 2008 m. ataskaitą. Aš jau turėjau galimybę padėkoti Audito Rūmams už labai produktyvų bendradarbiavimą taip pat ir šiais metais. Mes užmezgėme labai vaisingą dialogą ir ataskaita yra labai konstruktyvi.

Kaip jau ką tik girdėjote, Audito Rūmų pirmininkas V. M. da Silva Caldeira pareiškė, kad pažeidimų lygis pastaraisiais metais iš esmės sumažėjo. Pagerėjimas iš tikrųjų prasidėjo prieš penkerius metus ir nuo 2004 m. „raudonoji sritis“, kurioje Audito Rūmai nustato didžiausią klaidų, už kurias jie suteikia „raudonąją kortelę“, skaičių, sumažėjo per pusę.

2008 m. ataskaitoje pateikiama visiškai teigiama nuomonė dėl sąskaitų antrais metais iš eilės, dėl svarbių kruopščios reformos ir perėjimo prie kaupimo principu vykdomos apskaitos laimėjimų.

Antra, pirmą kartą visa žemės ūkio sritis dabar tapo „teigiama ir žalia“. Tai iš tikrųjų galima priskirti prie esminių pastarųjų metų supaprastinimo pastangų. Trečia, politikos grupė, kuri vadinasi „švietimas ir pilietybė“, taip pat tapo žalia.

Apskritai mokslinių tyrimų srityje pastebimas gerėjimas ir Audito Rūmai nurodo, kad pažeidimai iš esmės yra susiję su Šeštąja bendrąja programa, kuri leidžia tikėtis, kad patobulintos ir supaprastintos Septintosios bendrosios programos taisyklės leis pasiekti geresnių rezultatų.

Vėlgi, kaip ir praėjusiais metais, Audito Rūmai neuždegė raudonos šviesos valdymo ir kontrolės sistemoms. Be to, visos Komisijos tarnybų metinės veiklos ataskaitos, Audito Rūmų nuomone, pagrįstai užtikrina, su išlygomis ar be jų, kad vidaus kontrolės sistemose užtikrinamas pagal sąskaitas atliktų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas. Ataskaitoje taip pat aiškiai nurodomas darbas, kurį vis dar reikia atlikti.

„Raudonoji sritis“, susijusi su sanglaudos išlaidomis, dabar yra apie 30 proc., ir tai yra viena sritis, kurioje Audito Rūmai vis dar nenustatė aiškos pažangos pažeidimų lygio atžvilgiu. To, turbūt, buvo galima tikėtis atsižvelgiant į tai, kad 2008 m. Audito Rūmai neatliko mokėjimų, atliktų pagal patobulintas sistemas, sukurtas naujam 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui, audito. Šiuo atveju Komisija pažymi, kad Audito Rūmų išvados dėl sanglaudos iš esmės sutampa su mūsų bendru vertinimu.

Struktūrinių fondų atveju Komisija 2008 m. numatė išlygas dėl kontrolės sistemų trūkumų Belgijai, Vokietijai, Italijai, Ispanijai, Bulgarijai, Jungtinei Karalystei, Prancūzijai, Lenkijai ir Liuksemburgui. Komisija nesidrovi skaidrumo, kai susiduriama su sisteminėmis problemomis. Šių valstybių narių pavadinimai buvo paskelbti Komisijos suvestinėje ataskaitoje birželio mėn.

Audito Rūmai taip pat mums primena esminį išsamios ir patikimos informacijos dėl finansinių pataisymų iš visų valstybių narių vaidmenį. Mums tai yra reikalinga norint įrodyti, kad kasmetinės kontrolės sistemos veikia, ir sumažinti nustatytų klaidų pasekmes.

Be to, Audito Rūmai rekomenduoja, kad Komisija turėtų stengtis gauti visų valstybių narių, taip pat ir savanoriškų iniciatyvų metinių santraukų patikinimus, kuriuos teiktų tam tikros valstybės narės nacionalinių deklaracijų forma arba aukščiausiosios audito institucijos.

Komisija sutinka, kad mums akivaizdžiai reikalinga sugebėti pasitikėti valstybių narių kokybės pastangomis. Mes matome atliktus patobulinimus, bet taip pat svarstome, kaip sustiprinti teisinę bazę siekiant paspartinti procesą.

Galiausiai Audito Rūmai pabrėžia aiškių tikslų, skaidrumo ir lengvai suprantamų taisyklių ir veiksmingos priežiūros svarbą. Tai sumažina klaidų riziką ir kontrolės išlaidas. Tačiau to negalima pasiekti per vieną dieną ir, žinoma, artėjantys biudžeto, finansinės sistemos ir finansinio reglamento persvarstymai suteikia galimybių, kurių negalime praleisti.

Dabar turime patobulinti iš valstybių narių gaunamus patikinimus dėl struktūrinių fondų, siekti didesnio supaprastinimo, o tai reikalaus vis daugiau teisės aktų, reglamentuojančių įvairias programas, pakeitimų.

Šiuo metu aptariamas finansinio reglamento persvarstymas ir Komisija pateiks pasiūlymus 2010 m. pavasarį. Taip pat turime kartu nustatyti priimtina išlaidų ir rizikos santykį – vadinamąją „toleruotiną klaidos riziką“.

Europos Parlamentas praeityje tvirtai pritarė Komisijos pastangoms pasiekti teigiamą patikinimo pareiškimą. Dabar, kai mūsų pastangos tampa išmatuojamos, tikiuosi, kad galiau pasitikėti jo teikiama parama tolesniems veiksams.

2008 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra prasideda šios kadencijos Komisijos paskutiniuosiomis dienomis ir ją tikimasi užbaigti pirmaisiais naujosios Komisijos veikimo mėnesiais. Net jeigu tai susiję su praėjusių metų biudžetu, padarykime, kad tai būtų į ateitį orientuota procedūra.

Ingeborg Gräßle, *PPE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Audito Rūmų pirmininke, Komisijos nary, ši diena yra sėkminga Audito Rūmams, taip pat Biudžeto kontrolės komitetui, Komisijai ir, svarbiausia, jums, pone S. Kallasai. Jūsų profesinė patirtis yra labai sėkminga ir ne visi jūsų kolegos gali tuo pasigirti.

Praėjusiais metais matėme akivaizdų biudžeto ir finansų valdymo patobulinimą ir šis patobulinimas atliktas dėl Audito Rūmų suteiktų patarimų ir konsultacijų. Dėl to norėčiau nuoširdžiai padėkoti Audito Rūmams ir pasveikinti juos, kad jie teikia ataskaitas, kurias vis lengviau suprasti. Šviesoforo ženklų sistema yra geras sprendimas, nes ji aiškiai perteikia informaciją. Mums pasisekė padidinti visų dalyvių siekį naudotis šia sistema. Taip pat norėčiau padėkoti susijusioms Komisijos įstaigoms, nes jų darbas buvo geras ir jos suprato, kad šiose srityse turi būti kas nors padaryta. Tačiau 31 proc. biudžeto vis dar pažymėtas raudona spalva. Mes, be abejo, atkreipsime į tai dėmesį ateinančiais metais.

Esama sričių, kuriose padėtis atsižvelgiant į Audito Rūmų klasifikaciją yra geresnė, pvz., išorės pagalba. Tačiau mes taip pat žinome, kad išorės pagalba yra geresnėje padėtyje, nes neįmanoma kontroliuoti biudžeto pagalbos ir dėl to, kad lėšų naudojimas, pvz., per Jungtines Tautas, nusipelno susijusio generalinio direktoriaus skundų, tačiau nė vienos išlygos jo metinėje ataskaitoje. Mūsų dėmesys bus nukreiptas į būsimą 2008 m. struktūrinių fondų ir išorės pagalbos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Šiuo metu yra daugiau nei 5 000 išorės pagalbos pozicijų delegacijoms ir daugiau nei 2 000 pozicijų išorės santykių generaliniam direktoratui ir Briuselyje esančiam pagalbos vystymuisi departamentui. Tai yra klausimas, kurį būtų gerai aptarti su naujuoju už išorės santykius atsakingu Komisijos nariu.

Struktūrinių fondų atveju mes pasiekėme tinkamą pažangą įvardydami ir sugėdindami tuos, kurie dalyvauja šiuose fonduose, tačiau akivaizdu, kad dar nepasiekėme kelio pabaigos. Mes turime iš esmės spręsti šios srities problemas. Jūs paminėjote kai kurias mūsų valstybes nares ir aš manau, kad Komisija privalo gerokai padidinti savo pastangas mūsų naujausių narių – Rumunijos ir Bulgarijos – atžvilgiu, priešingu atveju turėsime ilgalaikių problemų šiose valstybėse. Komisijos strategijos nebuvimas šioms dviem valstybėms kelia didelį susirūpinimą. Joms reikalinga didesnė parama, priešingu atveju ES, kaip teisinės valstybės principais grindžiama bendrija, susidurs su išnykimo pavojumi.

Norėčiau jus pasveikinti ir pasakyti jums, kad galite pasikliauti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos solidarumu ir konstruktyviu bendradarbiavimu biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūroje.

(Plojimai)

Bogusław Liberadzki, *S&D frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, leiskite man pradėti savo kalbą panašiai kaip ir I. Gräßle, išreiškiant didelę pagarbą S. Kallasui ir Audito Rūmams už jų nuolatinį bendradarbiavimą, kuris tęsiasi kiekvienais metais. Nagrinėdami statistiką pastebime aiškų biudžeto valdymo, atsiskaitymo, metinių ataskaitų teikimo ir vertinimų patobulinimą. Taip pat pastebime pastangas, kurios dedamos šiose srityse siekiant užtikrinti, kad mūsų biudžeto procedūros būtų teisingos visais aspektais. Antra, mes pastebime pastangas, kurios dedamos norint pasiekti susitarimą dėl sričių, kurias reikia patobulinti, ir pastebime, kad vėliau šios sritys patobulinamos, pradedant procedūromis ir baigiant valdymu, stebėseną, kontrolę ir galutinės ataskaitos forma.

Esame labai susirūpinę dėl tų sričių, kuriose nepastebėta jokio žymesnio patobulinimo. V. M. da Silva Caldeira nurodė šias sritis savo kalboje. Norėčiau grįžti prie dviejų nurodytų sričių, kurios, atrodo, yra labai svarbios. Pirmoji sritis yra sanglaudos fondai ir su regionine politika susiję fondai. Mūsų nuomone, ypač svarbu tai, kad gautume atsakymus į du klausimus. Pirmas – kodėl programose, kuriose Komisija planavo ir paskelbė apie netinkamai išleistų lėšų išieškojimą, nėra jokios pažangos arba bent jau Komisija nepaaiškina šios padėties? Antras – buvo pareikšta, kad 2008 m. neabejotinai bus geresni. Tačiau 2008 m. buvo tokie pat kaip ir 2007 m., vadinasi, šie pareiškimai nieko verti.

Mes turime klausimą, kurį norėsime užduoti Komisijos narių klausymo metu: ar numatytos priemonės buvo tinkamai numatytos ir ar padaryti pareiškimai buvo teisingi ir vis dar galiojantys?

Palankiai vertiname visų rūšių supaprastinimą, nors nepritariame, jeigu tai reiškia primityvių nuostatų priėmimą. Palankiai vertiname avansinio mokėjimo formulę, nes taip valstybėms paramos gavėjoms lengviau panaudoti lėšas. Galiausiai tikslas buvo ganėtinai paprastas – perduoti lėšas gavėjui, pasiekti planuotą naudą ir pasiekti ją laiku. Tačiau atrodo, kad, galbūt, ypač per praėjusius dvejus metus kai kurias lėšas valstybės paramos gavėjos naudojo siekdamos pagerinti dabartinę biudžeto padėtį, o ne pagal sritį, kuriai įgyvendinti skirta finansinė parama.

Dėl to labai vertindami kryptį, kuria judame, nurodėme tam tikras išlygas, susijusias su kai kuriomis sritimis, kurias su dideliu malonumu aptarsime klausydamiesi Komisijos narių.

Luigi de Magistris, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti ir padėkoti Audito Rūmų pirmininkui, su kuriuo produktyviai dirbome šiuo laikotarpiu.

Būdamas Biudžeto kontrolės komiteto pirmininku visada pabrėžiau, kad Audito Rūmų vaidmuo yra svarbus. Jis yra svarbus dėl to, kad Audito Rūmų veikla susijusi su labai opia sritimi, kurią visos Europos Sąjungos gyventojai stebi su dideliu susidomėjimu ir kritiškai, kurioje svarbu išlaidų skaidrumas, tikslumas, teisėtumas ir viešųjų lėšų valdymas.

Manau, kad šiandien dar kartą būtina pakartoti, jog Audito Rūmams atliekant savo darbą visada turėtų būti užtikrintas nepriklausomumas ir autonomija, nes tai labai svarbu, jeigu norime turėti galimybę atlikti tinkamą vertinimą ir priimti gerus sprendimus. Taip pat prašome, kad Audito Rūmai priverstų Parlamentą ir Biudžeto kontrolės komitetą atlikti savo darbą kuo produktyviau.

Privalome surasti teisingą pusiausvyrą, kuri sudarytų galimybę leisti viešąsias lėšas efektyviai ir našiai, nes šių lėšų tikslas – pasiekti svarbius tikslus, pvz., ekonominio vystymosi ir darbo vietų kūrimo. Tuo pat metu privalo būti numatytos griežtos bausmės už rimtus pažeidimus ir klaidas, kuriuos Audito Rūmai taip pat atskleidė praėjusiais finansiniais metais, kartu turi būti bandoma išvengti nereikalingų formalumų ir biurokratinių procedūrų. Kaip jau minėjo S. Kallas, Parlamentas privalo stengtis rasti toleruotinos klaidos rizikos pusiausvyrą.

Ataskaitoje, kurią perskaitėme su dideliu susidomėjimu, pateikiama keletas išvalgų, taip pat joje yra pilkųjų sričių. Privalome stengtis pasiekti geriausius rezultatus dėl šių pilkųjų sričių.

Kaip jau minėjo mano kolegos nariai, pagrindinės problemos visų pirma yra susijusios su struktūriniais fondais ir Sanglaudos fondu. Tiesa, kad Audito Rūmai atlikdami savo darbą nurodo klaidas ir pažeidimus, susijusius su šiais fondais. Tačiau tie, kurie turi galimybę pažvelgti atidžiau ir išnagrinėti klausimus, gali pastebėti, kad už šių nurodytų klaidų slypi daug rimtesni klausimai, kaip rodo pastarųjų metų kai kurių valstybių teisminė patirtis. Tai gali būti sukčiavimas, tai gali būti apgavystė. Aš noriu konkrečiai nurodyti vieną ar dvi atskleistas klaidas, pvz., viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai, dvigubos sąskaitos faktūros ir t. t. Privalome stengtis atlikti patobulinimus šioje srityje.

Manau, kad Komisija turėtų skatinti sąžiningai besielgiančias valstybes nares ir bausti taisyklių nesilaikančias valstybes nares bei skirti joms baudas. Be to, manau, kad labai svarbu, jog Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (angl. OLAF) pasinaudotų Audito Rūmų pasiūlymais kaip atskaitos taškais ir toliau tobulintų savo darbą, nes visi yra suinteresuoti, kad jis tai darytų. Manau, kad tik bendradarbiaujant įvairioms institucijoms, t. y. Parlamentui, Audito Rūmams ir OLAF, sugebėsime užtikrinti visų ES piliečių finansinius interesus.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Iš tikrųjų yra daugybė svarbių teigiamų dalykų, kuriuos verta šiandien pasakyti. Antrą kartą iš eilės galime kalbėti apie besąlyginę nuomonę dėl sąskaitų. Pažeidimų lygis mažėja. Šviesoforo ženklų sistema, kurioje visada degdavo raudona šviesa, vis dažniau rodo gintaro spalvą – geltoną – ir ypač žalią šviesą. Visa tai yra teigiami aspektai.

Kitas teigiamas aspektas yra žemės ūkis, kuris visada būdavo susirūpinimo šaltinis. Keletą metų iš eilės mes pripažinome, kad IACS – sistema, užtikrinanti bendrą išlaidų žemės ūkiui valdymą – yra gera sistema. Matėme valstybes nares, pvz., Graikiją, kuri nesugebėjo joje dalyvauti. Akivaizdu, kad visi šie klausimai sprendžiami tinkama linkme.

Tuo pat metu yra ir susirūpinimą keliančių klausimų. Tai apima sanglaudą, mokslinius tyrimus ir jų vystymą, energetiką, transportą ir visą išorės pagalbos, vystymosi ir plėtros skyrių. Dėl to, mano nuomone, turime bandyti atrinkti keletą klausimų, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį šiandien vykdant biudžeto įvykdymo

patvirtinimo procedūrą. Sanglauda bus vienas iš tokių klausimų. Norėčiau priminti Parlamento rūmams apie įspūdingą komentarą 6.17 dalyje, kad iki 11 proc. struktūrinių fondų, Europos regioninės plėtros fondo ir Europos socialinio fondo išlaidų faktiškai neturėjo būti kompensuota. Mano nuomone, turime užduoti kompetentingiems Komisijos nariams daugybę klausimų dėl to ir apžvelgti padėtį, kokia ji yra iš tikrųjų.

Taip pat yra išorės pagalba, vystymasis ir plėtra; visas lėšų paketas, kurį mes perduodame Jungtinėms Tautoms. Dar kartą skaitau Audito Rūmų metinėje ataskaitoje, kad kaip ir kitos organizacijos Audito Rūmai neturi pakankamų arba ir jokių galimybių susipažinti su Jungtinių Tautų sąskaitomis, o tai reiškia, kad šiai organizacijai perduodamos didžiulės Europos lėšos faktiškai negali būti tinkamai kontroliuojamos.

Trečias klausimas, į kurį reikia atkreipti dėmesį – visa bendro valdymo sistema. Kaip nurodė pagrindinis pranešėjas, 80 proc. visų Europos lėšų faktiškai išleidžia valstybės narės ir Komisija pagal bendro valdymo sistemą. Dar kartą turime daryti spaudimą valstybių narių finansų ministrams, visų pirma siekdami užtikrinti, kad jie prisiimtų atsakomybę ir priimtų pareiškimą, kuriame būtų nurodyta, kad jie tinkamai atliko savo darbą, kad jų administracija išleido lėšas teisingai ir kad visa tai buvo kontroliuojama.

Aš pats esu atsakingas už nuosavus Biudžeto kontrolės komiteto išteklius. Visas PVM dokumentų rinkinys toliau kelia man susirūpinimą. Mes paskelbėme įvairias temines ataskaitas, įskaitant ankstesnės kadencijos Parlamentą. Pagal sąmatas visoje ES PVM sukčiavimo atvejai sudaro 80–100 mlrd. EUR. Audito Rūmai šiuo klausimu taip pat pateikė daugybę pastabų. Dėl to norėčiau skirti ypatingą dėmesį šiam klausimui biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu.

Baigdamas norėčiau paminėti kitų institucijų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Aš pats esu Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pranešėjas. Mano nuomone, pagrindiniai klausimai šiuo atveju turėtų apimti viešųjų pirkimų procedūras, kuriose problemos yra aiškios. Galiausiai, atsižvelgiant į Tarybos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, mes atlikome šią biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą anksčiau šią savaitę. Šioje Audito Rūmų ataskaitoje taip pat iškeliama keletas labai neigiamų klausimų dėl Tarybos. Mano nuomone, mes privalome nuolat daryti spaudimą Tarybai, kad ji suteiktų galimybę susipažinti su savo sąskaitomis, kad leistų Parlamentui tinkamai kontroliuoti šios rūšies... (*kalbėtojas atsitraukė nuo mikrofono*) taip pat.

Ryszard Czarnecki, *ECR frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, šios dienos diskusijos yra vienos iš svarbiausių Europos Parlamente, nes mūsų rinkėjai, mokesčių mokėtojai ir ES valstybių narių piliečiai yra labai susidomėję Europos institucijų, o ypač Europos Komisijos, operacijų skaidrumu. Viena vertus – tai euroskeptikų argumentas, kita vertus – žinome, kad pastaraisiais metais, šioje srityje buvo daug pažeidimų. Priminsiu jums padėtį, susidariusią 1999 m. pabaigoje ir 2000 m. pradžioje, kai Audito Rūmai paskelbė pribloškiančią Europos Komisijos kritiką, ir tuo metu ji buvo visiškai pagrįsta. Šiandien mes matome akivaizdžią pažangą šioje srityje, tačiau atkreipiu jūsų dėmesį į šių diskusijų svarbą, nes jeigu mes ieškome Europos Sąjungos ir ES institucijų didesnės valdžios šaltinių, tuomet šie skaidrumo principai yra ypač svarbūs. Jeigu praėjusią savaitę ta valdžia buvo susilpninta tokiu būdu, kuriuo dauguma Europos Sąjungos vyresniųjų lyderių buvo išrinkti, ji susigrąžinama tokių kaip ši diskusijų metu.

Norėčiau pažymėti, kad iš tikrųjų būtų gerai, jeigu V. M. da Silva Caldeira galėtų šiek tiek išsamiau pakomentuoti kai kuriuos klausimus. Jis kalbėjo apie šešias šalis, kurios neteisingu būdu grąžina informaciją, ir minėjo dvi dideles šalis, Lenkiją ir Didžiąją Britaniją. Mūsų noras išgirsti šių netikslumų detales iš tikrųjų yra pagrįstas.

Norėčiau pažymėti, kad avansiniai mokėjimai yra labai teigiamas dalykas, tačiau jie taip pat turi tam tikrų trūkumų, nes faktiškai vyriausybės šiuos pinigus dažnai naudoja rinkiminiais tikslais.

Søren Bo Søndergaard, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DA) Pone pirmininke, norėčiau pradėti išreikšdamas savo pasitenkinimą, kad neteisėtų mokėjimų iš ES biudžeto atveju tikriausiai yra padaryta teigiama pažanga. Tai, žinoma, yra gerai. Tačiau tuo pat metu taip pat buvo pastebėta, kad esama didelių problemų, kai kalbama apie sanglaudą – o sanglauda yra antra pagal dydį biudžeto sritis, 2008 m. siekianti 36,6 mlrd. EUR. Tai yra masinė problema paprastiems ES mokesčių mokėtojams, kai mažiausiai 11 proc. visos patvirtintos sumos neturėjo būti išmokėta. Tai yra didelė problema. Kaip mes turėtume paaiškinti, kad keletą metų iš eilės – o šioje srityje tai iš tikrųjų tęsiasi keletą metų iš eilės – milijardai kronų išmokama pažeidžiant taisykles, galbūt, netgi tiesioginės apgaulės būdu?

Savo rekomendacijose Audito Rūmai atkreipia dėmesį į kontrolės mechanizmų patobulinimą ir taisyklių supaprastinimą ir tai yra gerai. Tačiau klausimas išlieka, ar šie švaistymai stambiu mastu iš tikrųjų gali būti sumažinti tik taikant stebėseną ir supaprastinant taisykles, ar tai, su kuo mes susiduriame, yra esminiai

struktūriniai trūkumai. Mūsų frakcija tiki solidarumu. Mes remiame pinigų persikirstymą iš turtingiausių regionų ir šalių skurdžiausiems regionams ir šalims tiek ES viduje, tiek ir išorėje, tačiau jeigu skaitysite ataskaitą, klausimas yra ar ES rado teisingą kelią tai padaryti. Ar tai veiksmingas darbo būdas, kai kiekvienai šaliai atliekami mokėjimai į sistemą, kuri tuomet suteikia subsidijas tolimiausiems atskirų šalių elementams, įskaitant tai, kad mokėjimus atlieka patys turtingiausieji? Visi žino, kad kuo ilgesnė linija, tuo didesnė nuostolių rizika kažkur kelyje. Dėl to mums būtina iš esmės diskutuoti dėl viso ES pinigų srautų klausimo.

Marta Andreassen, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, atleiskite už nesutikimą, tačiau kaip patyrusi buhalterė nepritariu kolegų optimizmui dėl auditorių nuomonės.

Audito Rūmų metinėje ataskaitoje dėl 2008 m. sąskaitų neatspindimas joks žymus patobulinimas. Praėjus dešimčiai metų po Ž. Santero Komisijos atsistatydinimo ir daugybės pažadų atlikti reformas ES lėšos ir toliau nekontroliuojamos. Auditoriai nurodo, kad sąskaitose pateikta tikra informacija, tačiau neįrodo, kad jos yra teisingos, ir iš tikrųjų sudėtinga pasakyti, kad jos yra teisingos, jeigu jose išreiškiamas susirūpinimas dėl finansinės informacijos kokybės.

Ataskaitoje atskleidžiama, kad praėjus dešimčiai metų nuo administracinės reformos pradžios Europos Komisijoje neveikia integruota apskaitos sistema ir kad direktoratai atlieka operacijas savo vietos sistemose, o kai kurių šių sistemų nepalaimino vyriausiasis Europos Komisijos finansininkas. Be to, dėl ES išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo auditoriai patvirtino tik 9 proc. 2008 m. išlaidų, panašiai kaip ir praityje. Jie pateikia neigiamą nuomonę dėl 43 proc. biudžeto, t. y. su sanglaudos fondais, moksliniais tyrimais, energetika ir transportu, išorės pagalba, vystymusi ir plėtra susijusi dalis. Dėl likusių 48 proc. jie pateikia besąlyginę nuomonę.

Tokia ataskaita ragintų atsistatydinti bet kurios įmonės auditorių valdybą ir lemtų vėlesnį jos likvidavimą, tačiau čia dėl to niekas nesijaudina. Auditoriai net tiksliai nurodė sumą – 1,5 mlrd. EUR – kuri, jų žodžiais tariant, neturėjo būti išmokėta.

Pirmasis argumentas, kurį išgirsite, yra tai, kad auditoriai nesako, kad tai yra sukčiavimas, tačiau tik klaidos. Jie sakys, kad sukčiavimo atveju turi būti nusikalstami ketinimai ir mes tai turime įrodyti, o tuomet kreiptis į policiją.

Antrasis argumentas, kurį išgirsite, yra tai, kad taisyklės yra per sudėtingos. Jie tai sakė daugelį metų, tačiau taisyklės nepasikeitė, taigi ar tuomet neturėtume kaltinti Europos Komisijos už sudėtingų taisyklių, kurios skatina klaidų atsiradimą, išsaugojimą?

Trečiasis argumentas yra tai, kad būtent valstybės narės turėtų būti kaltinamos už klaidas. Ką gi, sutartyse aiškiai nustatyta, kad Europos Komisija yra atsakinga už Europos Sąjungos lėšų valdymą ir faktiškai tai yra vienintelė įstaiga, turinti įgaliojimus sustabdyti mokėjimus, kai ji negauna pakankamų įrodymų, kad lėšos yra tinkamai išleistos.

Faktas, kad šios klaidos reiškia, jog mokesčių mokėtojų pinigai buvo netinkamai panaudoti. Tačiau, būkime atviri, niekam tai nerūpi. Tai yra tik mokesčių mokėtojų pinigai. Tai yra tik pinigai žmonių, kurie dabar iš paskutiniųjų stengiasi sumokėti būsto paskolas ir suteikti išsilavinimą savo vaikams. Tačiau viso to negana. 116 mlrd. EUR mokėjimų 2008 m. yra viršūnėje, kurių auditą atliko Audito Rūmai, kita 40 mlrd. EUR dalis pateko į Europos Sąjungos fondus. Trisdešimt penki procentai biudžeto šiuo metu yra paslėpti balanso sąskaitose po pavadinimu „Išankstinis finansavimas“ ir auditoriai negali pasakyti Europos mokesčių mokėtojams, ar jie buvo tinkamai išleisti.

Šie papildomi avansiniai mokėjimai buvo atlikti būtent tose srityse, kuriose Audito Rūmai nustatė didžiausią klaidų skaičių. Kiek ilgai šis Parlamentas leis netinkamai naudoti mokesčių mokėtojų pinigus?

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Pone pirmininke, Nyderlandų laisvės partijos vardu norėčiau padėkoti Audito Rūmų pirmininkui už jų metinę 2008 m. ataskaitą.

Galiausiai iš šios ataskaitos sužinojome, kad maždaug 11 proc. 2008 m. Sanglaudos fondo niekada neturėjo būti išleista. Tai sudaro 4 mlrd. EUR, kurie buvo sušluoti po kilimu. Taryba, Komisija ir – kai kuriais išimtiniais atvejais – šios kadencijos Parlamentas šiuo klausimu trokšta išlikti tylūs. Mano partijos nuomone, tai yra žema.

Norėčiau išgirsti, ką Komisija ketina daryti šiuo klausimu. Kaip ji užtikrins, kad tie 4 mlrd. EUR būtų grąžinti? Pvz., ar ruošiamasi prašyti, kad šalys grąžintų pinigus, kurių jos niekada neturėjo išleisti? Jeigu ne, tai kodėl?

Taip pat norėčiau išgirsti iš Europos Audito Rūmų, ar atsižvelgiant į Komisijos išlaidų skaidrumo interesą Audito Rūmai taip pat nagrinėja visus pareiškimus, kuriuos padarė Europos Komisijos nariai. Jeigu taip, ar gali Audito Rūmai nusiųsti šiuos pareiškimus Parlamentui, o jeigu ne, tai kodėl? Atsakymą į šį klausimą norėčiau išgirsti iš Europos Audito Rūmų.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Pone pirmininke, diskusijos dėl balsavimo dėl patvirtinimo kiekvienais metais tampa vis įdomesnės, nes Parlamento nariai kaskart vis labiau įsigilina į informaciją. Šiose diskusijose visų pirma svarbu nustatyti faktus, antra, paaiškinti šių faktų priežastis ir, trečia, parengti išvadas.

Tuomet atsižvelgiant į faktus mums, kaip Parlamento nariams, labai įdomu stebėti Audito Rūmų taikomus metodus. Tačiau dar įdomiau tai, kad rezultatų skyriuje Europos Komisija nesutinka su Audito Rūmų nustatyta diagnoze. Diskusijų metu mes norėtume išsiaiškinti Komisijos ir Audito Rūmų nuomonių skirtumus. Antra, labai svarbu nustatyti, ar mes susiduriame su klaidomis, netikslumais, ar nusikaltimais. Viską sumaišius susidaro neaiškus vaizdas ir tai supainioja diskusiją, tad lieka neaišku, ar mums reikia taisyti klaidas, ar kreiptis į policiją.

Aiškindamas priežastis norėčiau atkreipti visų dėmesį į tai, kad prieš mūsų akis esantis dokumentas rodo, jog turime labai daug netikslumų viešųjų pirkimų sistemoje. Atsižvelgiant į tai problema yra ne vien tik pinigų judėjimo operacijų klausimas, bet ir su viešaisiais pirkimais susiję aiškinimo ir supaprastinimo klausimai.

Paskutinis klausimas yra susijęs su išvadomis. Gali būti pateikiamos labai skirtingų rūšių išvados. Pirmą, išvados dėl kontrolės būdų, išvados dėl atsakomybės, taip pat išvados dėl būsimos politikos. Jos yra lengviausios. Labai lengva prieiti prie išvados, kad kai pinigai leidžiami neteisingai, ir mes dar turime abejonių šioje srityje, tuomet geriausias dalykas, kurį galime padaryti – sumažinti išlaidas tai politikos srityje. Turėtume būti labai atsargūs priimdami tokias išvadas, nes finansinė stebėseną yra vienas dalykas, politikos veiksmingumo stebėseną – kitas, o trečias dalykas yra sprendimas dėl būsimų ES veiklos kryptių.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia ypač norėčiau padėkoti V. M. da Silvai Caldeirai už šios Audito Rūmų ataskaitos pristatymą, kurioje padaryta pažanga nuo galimybės skandalams ir eurofobiniams šūksniams iki iš tikrųjų konstruktyvios ataskaitos, kurioje pateikiamos aiškos motyvuojančios nuostatos dėl patobulinimo galimybių Europos institucijose ir valstybėse narėse, siūlant šiems patobulinimams atlikti reikalingas priemones.

Visa tai įvyko Audito Rūmams nepraradus didėjančio griežtumo ir profesionalumo, be to, Audito Rūmai buvo pirmieji, kurie pritaikė sau visus V. M. da Silvos Caldeiros išsakytus principus. Taip atsitiko, kad aš buvau Biudžeto kontrolės komiteto nare svarbiu metu, ir aš dėkoju jums už jūsų padarytus pakeitimus, nes jie mums labai padeda.

Aš, žinoma, taip pat norėčiau padėkoti S. Kallasui, nes jis išmintingai įsiklausė į Europos Parlamento reikalavimus, išreikštus Biudžeto kontrolės komitete, o tai nebuvo lengva užduotis. Valdymo kontrolės sistemoje esama pažangos ir mes vis dėlto tikimės, kad ji bus plečiama ir gilinama.

Pritariu neseniai išsakytam teiginiui, kad buvo padarytas geriausias pareiškimas dėl patikinimo, kuris kada nors buvo pasiektas, tačiau nors tai buvo sėkminga istorija dabartinių trijų institucijų atveju – Audito Rūmų, Komisijos ir Parlamento – mūsų dar laukia ilgas kelias, kurį turime nueiti.

Pvz., mes vis dar susirūpinę dėl akivaizdžių prieštaravimų ataskaitoje tarp Audito Rūmų ir Komisijos svarbioje biudžetinės paramos ir pritaikymo prie nacionalinių reformos planų srityje.

Taip pat didelį nerimą šiais metais kelia trečiojo Europos plėtros fondo ramsčio kontrolė, bendras valdymas su organizacijomis. Mano kolegos iš Jungtinių Tautų, Afrikos Sąjungos ir kitų organizacijų apie tai jau diskutavo. Tai sudaro tarp 6 ir 7 proc. Europos plėtros fondo lėšų ir, žinoma, turi būti naudojamos arba randamos veiksmingos formulės siekiant užbaigti šį netoleruotiną skaidrumo trūkumą.

Dėl darbuotojų dar kartą paminėsiu, kad darbuotojų kaita yra per dažna ir esama per daug laikinųjų darbuotojų, o tai reiškia, kad prarandamas tęstinumas, kuris yra toks svarbus šios rūšies programai. Taip pat jaučiamas iš delegacijų ateinančių kontrolės mechanizmų sisteminimo trūkumas. Be to, kaip teigia Audito Rūmai, esama didelių klaidų ir dažnų kiekybiškai neįvertinamų klaidų, kurių skaičius turėtų būti sumažintas.

Tačiau mes skatinami eiti keliu, kurį kartu jau eina Komisija ir Audito Rūmai siekdami nustatyti toleruotinos klaidos ribą, ir šis kelias, mūsų nuomone, yra teisingas.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ponai S. Kallasai ir V. M. da Silva Caldeira, aš matau gerų ir blogų dalykų Audito Rūmų pateiktoje metinėje ataskaitoje dėl ES biudžeto. Visų pirma norėčiau padėkoti Audito Rūmams už aiškesnę, drąsesnę ir politiškesnę ataskaitą, kurią mes lengviau suprantame.

Gerosios sritys apima viso biudžeto valdymą. Priešingai nei praėjusiais metais ši sritis patobulėjo. Taip visų pirma yra dėl geresnio lėšų valdymo žemės ūkio ir gamtinių išteklių srityje, kuri buvo didžiausias mūsų galvos skausmas pastaraisiais metais.

Pirmą kartą, pone V. M. da Silva Caldeira, jūs nepateikėte neigiamos nuomonės savo ataskaitoje ir tai yra geros naujienos. Ataskaitoje nurodomas faktas, kad kai ES pati administruoja ir valdo lėšas, tuomet biudžeto valdymas yra tinkamas. Ar tai yra veiksminga – kitas klausimas. Šiuo atveju norėčiau šiltai pasveikinti S. Kallasą. Šis akivaizdus patobulinimas atliktas dėl jūsų gero vardo ir jis įvyko jums einant pareigas. Sveikinu!

Tačiau dabar tai valstybių narių atsakomybė, visų pirma patobulinti savo kontrolės sistemas. Jeigu yra nuolatinė priežastis kritikuoti ES biudžeto valdymą, tai daroma ne ES lygmeniu, – kaip matėme dabar, – tačiau valstybių narių lygmeniu. Štai čia glūdi problemos. Pvz., sanglaudos politika, kurią įgyvendina valstybės narės ir kuriai skiriama maždaug trečdalis lėšų, yra pagrindinė probleminė sritis. Jūs teigiate, kad neteisėti mokėjimai sudaro 11 proc., o nepriklausomas narys teigė, kad šis skaičius yra 4 mlrd. EUR. Tai nėra teisinga. Daugiau nei 2,5 mlrd. EUR, kuriuos jūs konkrečiai nurodote, yra mokesčių mokėtojų pinigai, kurie neturėjo būti išleisti. Mes turime tai pasakyti aiškiai ir privalome nustatyti aiškius kontrolės mechanizmus.

Tačiau dėl šios priežasties Europos Komisija privalo toliau daryti spaudimą valstybėms narėms ir mes remsime jus šioje srityje, pone S. Kallasai. Mes privalome įgyvendinti įvardijimo ir gėdinimo politiką. Privalome viešai įvardyti švaistūniškas valstybės nares, kurių vis dar esama, ir aiškiai aprašyti padėtį.

Taigi, jūs prieinate prie išvados, kad reglamentai turi būti supaprastinti. Mes norėtume paremti jus šioje srityje ir paprašyti dar vieno dalyko. Turi būti padidintas dėmesys net tik tvarkingumui, bet ir veiksmingumui, siekiant užtikrinti, kad mokesčių mokėtojų pinigai būtų išleisti teisingai.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti dėmesį į Audito Rūmų ataskaitos 7 skyrių, kuriame aptariami moksliniai tyrimai, energetika ir transportas.

Visų pirma norėčiau išreikšti savo didelę padėką Audito Rūmams už jų kruopštų darbą. Tačiau iš šio skyriaus aišku, kad Audito Rūmai savo metinėje ataskaitoje negali geraisiais pažymiais įvertinti šios srities. Tai yra sritis, kurios dydis siekia daugiau nei 9 mlrd. EUR. Pagal Audito Rūmų vertinimą klaidų lygis yra nuo 2 iki 5 proc. Kitais žodžiais tariant, remiantis šiais skaičiais nuo 180 mlrd. iki 450 mlrd. EUR buvo išleista neteisingai. Audito Rūmų išvada yra ta, kad tai yra „iš dalies veiksminga“, o vertinant taip, kaip vertinama mokykloje, geriausias pažymys būtų C su minusu. Mano nuomone, keista, kad Komisija nesusimąsto, kad jai būtina pateikti savo nuomonę šiuo klausimu. Man Komisijos tyla atrodo labai iškalbinga.

Savo rekomendacijoje Audito Rūmai teigia, kad Komisija turėtų tęsti darbą, susijusį su finansinių reglamentų supaprastinimu. Aš su tuo sutinku. Atsakingas komitetas diskutavo panašiai. Tačiau nesutinku, kad Komisija, pateikdama savo nuomonę dėl Audito Rūmų rekomendacijos, pakeičia šią rekomendaciją iš esmės. Audito Rūmai teigia, kad reglamentų supaprastinimo tikslas turi būti derinamas su mažai išlaidų reikalaujančios kontrolės, kuri bus pakankama siekiant užtikrinti, kad pinigai būtų leidžiami teisingai, tikslu. Priešingai, Komisija teigia, kad ji nori mažai išlaidų reikalaujančios kontrolės, ir siūlo nustatyti toleruotinos klaidos riziką, į kurią turi būti atsižvelgiama nuo pat pradžių. Tai nėra pagrįstas elgimosi su mokesčių mokėtojų pinigais būdas. Komisija turėtų persvarstyti tai, ką ji pasakė, o Parlamentas turėtų pritarti Audito Rūmų kritinėms pastaboms.

Kay Swinburne (ECR). – Pone pirmininke, aš palankiai vertinu Audito Rūmų ataskaitą ir palankiai vertinu aiškias finansines ataskaitas, dėl kurių ES lygmeniu pirmą kartą nebuvo pareikšta neigiama nuomonė, ypač kai po daugelio metų buvo pažeidinėjamas šis svarbus procesas ir misija, kuri bet kokią privačią įmonę priverstų pažeisti daugybę ES direktyvų.

Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į nuolatinių didelių trūkumų kamuojamą sritį, t. y. struktūrinius ir sanglaudos fondus. Kol Komisija laiko laimėjimu tai, kad tik 11 proc. didžiausios biudžeto dalies – išlaidų sanglaudai – turėjo klaidų, aš manau, kad tai yra šokiruojantis faktas, kad buvo nustatyta, jog beveik 5 mlrd. EUR iš 46 mlrd. EUR biudžeto niekad neturėjo būti išmokėti, kaip nurodė Audito Rūmai.

Turiu pasakyti, kad mano regionas Velsas, kuriam jau skirta struktūrinių fondų parama iš to 46 mlrd. EUR katilo, galėjo nerūpestingai išleisti ir atsiskaityti už tuos papildomus 5 mlrd. EUR. Velsas neturėjo grąžinti jokių lėšų dėl netinkamo panaudojimo, nors visa Jungtinė Karalystė negauna gero įvertinimo.

Atrodo, kad klaidos pasireiškia tarp igyvendinančiųjų institucijų, ir dėl to prašau, kad Europos Parlamentas ir Komisija ragintų atskiras valstybes nares atlikti išsamų gautų lėšų auditą. Velse, Velse vyriausybėnė asamblėja per įvairias institucijas administruoja ES struktūrinius ir sanglaudos fondus ir dėl to atlikti oficialų auditą neturėtų būti varginanti užduotis.

Tačiau dabar projektuose, kuriuos ES finansavo maždaug prieš septynerius metus, tik dabar Audito Rūmai atlieka finansinį auditą. Nesu tikra, kas tuo bus pasiekta. Mums reikia metinio laiku pateikiamo patvirtinimo, kuris leistų nustatyti klaidas ir užtikrinti aukščiausių standartų laikymąsi.

Kai ant kortos pastatyti mokesčių mokėtojų pinigai, kaip yra visoje ES regionų biudžeto atveju, atskaitomybės standartai niekada negali būti per aukšti.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – (NL) Norėčiau pasakyti keletą dalykų dėl Europos Komisijos išlaidų išorės santykių srityje. Pasak Audito Rūmų, daugiau klaidų šioje srityje buvo padaryta 2008 m. nei 2007 m.; ir šios klaidos buvo nustatytos visose išorės politikos srityse.

Aš šokiruotas, kad daugybė klaidų atsiranda vykdam projektų viešuosius pirkimus. Komisija atidžiai stebi viešųjų pirkimų procedūras valstybėse narėse ir dėl to aš nuolat sulaukiu prašymų padėti iš mūsų atstovų savivaldybėse ir provincijose dėl sudėtingų ir sunkiai suprantamų procedūrų.

Baimė suklysti Komisijos akyse yra didelė. Tačiau kaip Komisija gali atlikti mūsų vietos valdžios institucijų stebėseną, jeigu ji pati pakartotinai pažeidžia viešųjų pirkimų procedūras vykdydama savo projektus? Kokia Komisijos nario asmeninė nuomonė šiuo klausimu?

Komisija mėgsta pristatyti save kaip 28-ąjį donorą. Man įdomu, kiek tai yra veiksminga, ir už ją apgailestauju, kad kitais atžvilgiais labai geroje Audito Rūmų ataskaitoje nėra išsamios informacijos dėl veiksmingumo ir kad šis klausimas tik atsitiktinai iškeliamas atskirose ataskaitose. Ar galima veiksmingumo klausimą įtraukti ateityje?

Pateiksiu pavyzdį – ataskaitoje skaitau, kad atsižvelgiant į biudžeto paramą nėra pakankamai kontrolės mechanizmų dėl mokėjimo sąlygų laikymosi. Kitais žodžiais tariant, Komisija perdavė valstybėms pinigų maišą netaikydama pakankamų kontrolės mechanizmų. Tačiau vis dėlto kokias sąlygas Komisija iš tikrųjų nustatė? Taip pat kokių mastu ji nustato, ar biudžeto parama faktiškai padeda šalių vystymuisi? Iš tikrųjų nieko apie tai nerandu ataskaitoje ir nieko čia nėra apie požiūrį, kurio laikomasi.

Dar viena bendra pastaba – kai dabar skaitau, kaip nerūpestingai Komisija leidžia jai skirtas lėšas, man iš tikrųjų įdomu, ar, galbūt, ne geriau būtų palikti vystymuisi skirtas išlaidas pačių valstybių narių rankose. Akivaizdu, kad Komisija labai mažai atsižvelgė į Audito Rūmų rekomendacijas, dėl to noriu paklausti Audito Rūmų pirmininko, ar jo neslegia tai, kad kiekvienais metais nustatoma, jog Komisija nesusitvarkė savo kieme šiuo atžvilgiu.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Atsižvelgiant į 2008 finansinius metus Europos Audito Rūmai nustatė daugybę klaidų, susijusių su struktūriniais fondais, regioninio vystymosi ir mokslinių tyrimų programomis. Taip yra dėl pernelyg didelio skaičiaus ir per sudėtingų paramai nustatytų taisyklių.

Europos Audito Rūmai teisingai pažymi taisyklių supaprastinimo svarbą. Spalio mėn. keturių valstybių narių valdžios institucijos pateikė Europos Komisijos pirmininkui nuomonę dėl ES taisyklių naštos sumažinimo. Jos rekomendavo įsteigti nepriklausomą išorės komisiją, kuri sumažintų taisyklių našą ES lygmeniu. Tai yra žingsnis teisinga kryptimi atsižvelgiant į geresnę teisėkūros strategiją. Kokia Europos Komisijos nuomonė šiuo klausimu?

Tačiau pastangos pagerinti finansų valdymą neturi apsiriboti taisyklių supaprastinimu. Sustiprinta priežiūra ir kontrolė taip pat reikalinga. Šiuo tikslu Europos Komisija ir valstybės narės turi parengti veiksmų planą. Pradžioje turi būti parengtos nacionalinės valdymo deklaracijos, tuomet vėliau Europa turi priimti teigiamus pareiškimus dėl patikinimo. Ar, Europos Audito Rūmų nuomone, toks veiksmų planas bus naudinga priemonė tobulinant finansų valdymą? Mano nuomone, toks veiksmų planas padėtų suteikti finansų valdymui politinį prioritetą, kuris taip jam reikalingas. Galiausiai, pone pirmininke, ponios ir ponai, mūsų tikslas – užtikrinti, kad ES išlaidos būtų patirtos teisingai ir tinkamu laiku.

Philip Claeys (NI). – (NL) Paskutinėje Europos Audito Rūmų metinėje ataskaitoje dar kartą pateikiamos stulbinančios išvalgos dėl to, kaip Europos Sąjunga tvarko Europos mokesčių mokėtojų pinigus. Remdamiesi faktiniais pavyzdžiais Audito Rūmai nustatė, kad 2000–2006 m. laikotarpiu maždaug 11 proc. visos

Sanglaudos fondo sumos, t. y. 36,6 mlrd. EUR, neturėjo būti kompensuoti. Tai reiškia, kad daugiau nei 4 mlrd. EUR paramos buvo išmokėta klaidingai.

Atsižvelgdami į padėtį Belgijoje Audito Rūmai taip pat teigia, kad didelė lėšų, išleistų Valonijoje, ypač Heno, dalis buvo išleisti netinkamai. Tai faktiškai patvirtina tai, ką vienas iš mūsų kolegų narių pasakė šiuose rūmuose likus keletui mėnesių iki paskutinių Europos Parlamento rinkimų, kad dėl Europos paramos vis dėlto nebuvo pasiekti troškiami rezultatai Valonijoje, ypač palyginti su kitais Europos regionais, ir kad tai buvo ne tik Valonija, bet ir Europos Sąjunga, kuri buvo visiškai atsakinga už šių projektų patvirtinimą.

Dabar dauguma finansinių pervedimų yra visiškai netiesioginiai, pereinantys daug tarpinių etapų. Šio klausimo sprendimas turi būti prioritetas ir tuo pat metu, žinoma, veikiantys kontrolės mechanizmai turi būti patobulinti.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Pone pirmininke, Audito Rūmų pirmininke, pone Komisijos pirmininke, ačiū jums, pirmininke V. M. da Silva Caldeira, už šią labai aukštos kokybės ataskaitą, ačiū jums, pone S. Kallasai, už visą jūsų atliktą darbą ir sveikinu jus su nauju paskyrimu į mūsų Europos Komisiją. Mes tai palankiai vertiname.

Metinių sąskaitų atveju, kaip ir praėjusiais metais, Audito Rūmai priėmė teigiamą pareiškimą dėl patikinimo be išlygų. Norėčiau pasveikinti apskaitos pareigūną P. Taverne ir jo pirmtaką Brian Gray, pakartodamas savo nesupratimą dėl neigiamos 47 mlrd. EUR kapitalo, kuris iš esmės atsirado dėl to, kad mes neatsiskaitome už reikalavimus, kuriuos nustatė valstybės narės dėl išpareigojimų, kuriuos jos nustatė darbuotojų pensijoms. Norėčiau jums priminti, kad iš viso bendra suma siekia 38 mlrd. EUR 2008 m. gruodžio 31 d. ir ji padidėjo 4 mlrd. EUR per metus.

Pagal sąskaitas atliktų operacijų atveju, pone pirmininke V. M. da Silva Caldeira, ar galėtumėte, paaiškinti Parlamentui, ar Audito Rūmai priėmė teigiamą, ar neigiamą patikinimo pareiškimą? Audito Rūmų nuomonę sudaro penkios pastraipos, kuriose pateikiamos frakcijos nuomonės, ir man sunku jas atskirti nuo patikinimo pareiškimo, numatyto Sutarties 248 straipsnyje, kuriame taip pat nurodyta, kad Audito Rūmai gali pareiškimą papildyti konkrečiais kiekvienos svarbios Bendrijos veiklos srities įvertinimais.

Turinio atžvilgiu, atskirai nuo sanglaudos išlaidų, pastabos yra teigiamos. Sanglaudos išlaidų atveju esama per daug klaidų. Aš taip pat norėčiau jūsų paklausti, ar jūsų manymu, tyrimų skaičius, pvz., 49 Socialinio fondo tyrimai, kuriuose atspindima tūkstančiai operacijų, yra pakankamas rodiklis jums savo nuomonei pareikšti. Tačiau pagrindinė problema vis dar slėpi dalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis srityje ir faktiškai todėl dėl sudėtingo Europos finansų veikimo būdo padaroma per daug klaidų.

Baigdamas norėčiau užsiminti apie pasidalijamąjį valdymą ir audito grandinę ir pakartoti savo pasiūlymą labiau įtraukti nacionalines audito įstaigas į procesą, nes pagal Tarybos sprendimą mes niekada neturėsime nacionalinių pareiškimų iš vyriausybių. Lisabonos sutarties 287 straipsnio 3 dalyje jums suteikiami tokie įgaliojimai kreiptis į nacionalines audito įstaigas, pone pirmininke V. M. da Silva Caldeira. Norėčiau pakartoti šį pasiūlymą.

Jens Geier (S&D). – (DE) Pone pirmininke, ponai S. Kallasai ir V. M. da Silva Caldeira, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti jums, pone V. M. da Silva Caldeira, už jūsų įžanginę kalbą, norėčiau padėkoti jums ir Audito Rūmų nariams už jūsų ataskaitą. Parlamentas kruopščiai išnagrinės informaciją, kurią jūs pateikėte, ir priims dėl jos sprendimą ateinančiais mėnesiais. Man buvo malonu, kad prieš tai nepriimtinas klaidų lygis bendrojoje žemės ūkio politikoje sumažėjo. Tačiau perskaitęs Audito Rūmų ataskaitą, susidariau įspūdį, kad viena valstybė narė, t. y. Rumunija, yra atsakinga už daugumą likusių pažeidimų. Atrodo, kad mes turime ateityje didesnę dėmesį atkreipti į personalo mokymus ir teisingą kontrolės sistemų diegimą naujosiose valstybėse narėse, jeigu įmanoma, prieš joms įstojant į ES.

Europos struktūriniai fondai, kuriuos dauguma mano kolegų narių jau minėjo, yra kita susirūpinimo priežastis. Tiesa, kad neteisėtų mokėjimų skaičius, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo, tačiau vis dar esama rimtų problemų užtikrinant, kad pagalbos lėšos būtų tvarkomos be pažeidimų. Norėčiau pasakyti šių rūmų euroskeptikams, kad mes kalbame apie 11 proc. visų mokėjimų, o ne apie 11 proc. viso biudžeto. Tai sudaro 2,7 mlrd. EUR, o ne 5 mlrd. EUR. Sutinku, kad 2,7 mlrd. EUR vis dar yra per daug, tačiau turime būti tikslūs siekiant sąžiningumo.

Šie pažeidimai iš esmės susiję su per didelėmis išmokomis ir neteisingu lėšų panaudojimu. Pvz., jeigu Europos socialinio fondo (ESF) pinigai yra naudojami apmokant viešojo administratoriaus darbą arba jeigu Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) pinigai naudojami statybai skirtam sklypui nusipirkti, tuomet akivaizdu,

kad su tuo susiję žmonės neturi pakankamai informacijos apie teisingą pagalbos lėšų panaudojimą arba valstybės narės neturi valios ar gebėjimų administruoti lėšas teisingai, arba galbūt visi išvardyti aspektai kartu.

Tikslindami paraiškų teikimo procedūras, turime nustatyti aiškias, skaidrias ir lengviau suprantamas taisykles. Valstybės narės turi užtikrinti, kad paraiškos būtų tikrinamos atidžiau nacionaliniu lygmeniu.

Akivaizdu, kad bet koks mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas arba su jais susiję pažeidimai yra netoleruoti. Tačiau bet kas nešališkai išnagrinėjęs ES veiklą ir šią Europos Audito Rūmų ataskaitą ras mažai priežasčių užsipulti. Ataskaitoje pateikiama daugybė išeities taškų mūsų darbui, kurį sudaro geresnės ir veiksmingesnės kasdieninės Europos kūrimas. Remdamiesi šiuo pagrindu mes įgyvendinsime Europos Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Norėčiau padėkoti Audito Rūmams už jų labai aiškią metinę ataskaitą ir noriu išreikšti ypatingą padėką Komisijos nariui S. Kallasui už pastangas, kurias jis dėjo pastaraisiais metais. Mano nuomone, jis gali pagrįstai teigti, kad šiuo laikotarpiu atliko didelę pažangą.

Norėčiau išskirti tris šios metinės ataskaitos aspektus. Pirmasis tai faktas, kad didžiausios problemos vis dar glūdi valstybėse narėse. Dauguma mano kolegų narių jau pateikė regioninės politikos pavyzdį, kurį galiu tik dar kartą pabrėžti. Dėl to norėčiau užduoti Komisijai tokį klausimą dėl nacionalinių pareiškimų, kurie egzistuoja kai kuriose valstybėse narėse: galbūt jūs galėtumėte pateikti konkretų pasiūlymą, kad šie pareiškimai taptų privalomi visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms?

Antrasis aspektas, į kurį norėčiau atkreipti dėmesį – tai Europos taisyklių mastas ir sudėtingumas, t. y. kitas klausimas, kurį iškėlė dauguma kolegų narių. Galbūt mes galėtume pradėti esmines diskusijas dėl to, kokių būdu norime leisti savo lėšas, ir dėl tai reglamentuojančių taisyklių? Dabar, mano nuomone, tai per daug pagrįsta įtarimais ir per mažai pasitikėjimu, o kai visa tai, kas pasakyta, bus padaryta, tik sukels dar daugiau pažeidimų.

Paskutinis aspektas yra žemės ūkis. Žinoma, puiku, kad pirmą kartą visam žemės ūkio sektoriui buvo uždegta žalia šviesa, tačiau neturėtume per daug stipriai plekšnoti vieni kitiems per petį. Kaimo plėtros srityje glūdi pagrindinė problema ir tegul dabar tai būna pagrindinė žemės ūkio politikos sritis, kurioje matytume esminę plėtrą ateinančiais metais. Taip pat svarbu ne tik teisėtumas, bet ir veiksmingumas, nes žemės ūkio fondų atveju mes vis dar atliekame per mažai darbo siekdami savo aplinkosaugos ir gamtos tikslų.

Vicky Ford (ECR). – Pone pirmininke, Europos finansai kelia didelį susirūpinimą mano rinkėjams ir Jungtinės Karalystės žmonėms. Nepaisant visko, Jungtinės Karalystės grynasis įnašas į Europos biudžetą yra antras pagal dydį, taigi kitoms valstybėms narėms diskutuojant apie šiuos pinigus verta prisiminti, kad didžioji jų dalis ateina iš Jungtinės Karalystės mokesčių mokėtojų kišenės.

Jeigu yra vienas klausimas, kuris skiria Jungtinės Karalystės žmones ir Briuselį, tai yra suvokimas, kad su jų pinigais ES gali būti elgiama lengvabūdiškai. Tai pati tiesa taip pat galioja kitose šalyse. Tai nėra vien tik diskusija apie sąskaitas, tačiau tai svarbus pasitikėjimo tarp institucijų, kurioms čia atstovaujama, ir žmonių, kuriems mes atstovaujame jų gimtosiose valstybėse, žlugimas.

Turime atkreipti dėmesį į šią auditorių nuomonę. Taip, ji yra geresnė nei praėjusiais metais, tačiau kaip verslininkas pagaltoja du kartus prieš pradėdamas prekiauti su įmone, kuri kokių nors būdu turi sąlyginę nuomonę, taip mūsų gyventojai du kartus pagalvos apie savo santykį su ES, kol egzistuos išlygos.

Negalime apsimesti, kad tai auditorių kaltė. Auditoriai neleidžia pinigų: biurokratiniai aparatai ir vyriausybės tai daro, tiek čia, tiek mūsų gimtosiose šalyse. Turime atskleisti jų veiksmus.

Tačiau net teigiama auditorių nuomonė pati savaime nėra pakankama. Nuo aštuoniolikos metų kas mėnesį gaudavau pranešimą iš savo banko. Skaičiai didėjo. Auditorių nuomonė būtų teigiama. Tačiau aš žinau, kad ne visada išmintingai leisdavau pinigus.

Jeigu nusipelnome bent dalelės savo šalių mokesčių mokėtojų pagarbos, tuomet šiais sunkiais ekonomikos laikais turime pagarbiai elgtis su jų pinigais. Žinia, kurią noriu pranešti mūsų gimtųjų šalių ir visos ES politikams šiuose nereikalinguose, brangiuose antruosiuose rūmuose Strasbūre, yra tai, kad mes turime nustoti švaistę mokesčių mokėtojų pinigus.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mums reikia demokratijos revoliucijos! Pone pirmininke, Komisijos nary, sveiki atvykę į naująjį Lisabonos sutarties pasaulį. Ji suteikia jums galimybę. Vienuolika metų aš sekiau jūsų ataskaitas šiuose rūmuose, prieš tai, kai buvau žurnalistas, ir šiandien pastebiu, kad visos jos labai panašios.

Tačiau dabar jūs turite galimybę žvelgti į ateitį. Pasinaudokite šių rūmų profesine kompetencija – šiuose rūmuose šiandien susirinkome neatsitiktinai; matau S. Bo Søndergaardą ir J. Chatzimarkakį, B. Staesą ir mūsų pusėje esantį mano kolegą priešininką M. Ehrenhauserį – ir pertvarkykite Audito Rūmų veiklą. Panagrinėkite, kaip tai veikia kitur, pvz., Vokietijoje, kurioje įmanoma įvertinti išlaidų ekonomiškumą ir reikšmingumą, ir Austrijoje, ir sukurkite koncepciją, galbūt kaip Parlamento pranešimo savo iniciatyva sudėtinę dalį, kurioje būtų aprašyta, kaip darbas, kurį jūs atliekate, gali būti atliktas daug geriau, kad tikrai galėtumėte įvykdyti savo pareigas.

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mano nuomone, mes, Europos Parlamento nariai, esame skolingi tai kiekvienam mokesčius mokančiam Europos piliečiui, t. y. skirti pakankamą dėmesį tinkamo, pagrįsto ir teisėto jų mokesčių panaudojimo Europos Sąjungoje stebėsenai. Mes tai esame skolingi kiekvienam mokesčius mokančiam Europos piliečiui, nepaisant pilietybės.

Kolegos nariai, manau, kad Europos Audito Rūmai atliko kruopštų, profesionalų darbą parengdami 2008 m. ataskaitą. Dėl to norėčiau padėkoti pirmininkui V. M. da Silvai Caldeirai ir kiekvienam Audito Rūmų nariui. Taip pat manau, kad Europos Audito Rūmų ir Europos Parlamento biudžeto kontrolės komiteto techninis bendradarbiavimas buvo tinkamas, taip užtikrinant, kad Parlamentas galėtų tinkamu būdu atlikti stebėtojo vaidmenį. Pasitikėjimas taip pat suteikiamas Komisijos nariui S. Kallasui už aiškiai atliktus patobulinimus, kurį galima pastebėti per pastaruosius keletą metų Europos Komisijos finansų valdymo veiklos srityje.

Tuo pat metu sutinku su kolegomis nariais, kurie teigia, kad Audito Rūmų ataskaitoje yra ne tik teigiamų, bet ir visiškai pasibaisėtinų ir nerimą keliančių pastabų. Šie klausimai, kuriuos mes neabejotinai turime paminėti, apima faktą, kad Audito Rūmai turėjo paskelbti, jog klaidų lygis naudojant sanglaudos lėšas buvo 11 proc. Mano nuomone, siekdami ištaisyti klaidas turime tiksliai nustatyti, kas, kada ir kur buvo atsakingas už konkrečius aplaidumo atvejus, kad galėtume užtikrinti, kad kitą kartą ištaisysime šias klaidas.

Edit Herczog (S&D). – Pone pirmininke, susitikdama su savo rinkėjais dažnai vaizduoju šią instituciją kaip kompiuterį, kuriam valstybės narės suteikia techninę įrangą, o Komisija suteikia programinę įrangą. Parlamentas tikriausiai yra klaviatūra, kuria jūs galite bendrauti, ir šia prasme Audito Rūmų kontrolė iš tikrųjų yra kompiuterio valdymo pultas. Mes niekada neperkame kompiuterio pagal tai, koks jo valdymo pultas, tačiau nė vienas mūsų kompiuteris neveikia ilgai be tinkamai veikiančio valdymo pulto viduje.

Norėčiau pasveikinti Audito Rūmus už tai, kad jie yra tinkamas šios institucijos valdymo pultas ir kiekvienais metais tobulina savo darbą, kartu primindami mums, kad mes turime daryti savo namų darbus tobulinimo srityje.

Po šešerių metų buvimo čia iš Audito Rūmų ataskaitos sužinojau, kad mes dažnai klystame ir kad turėtume bandyti priminti kolegoms, likusiems valstybėse narėse, ką jie turi daryti. Tačiau man svarbiausia žinia yra ta, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai turime sumažinti sudėtingumą, sudaryti geresnes sąlygas išlaidoms vietos lygmeniu ir gauti pinigų laiku tiems, kurie jų prašo, ar tai būtų mūsų šalyse esančios mažosios, ar vidutinės įmonės, mokslininkai ar ūkininkai.

Mums pranešama, kad turime pagerinti igūdžių vietos lygmeniu. Turime toliau mažinti sudėtingumą Europos lygmeniu. Turime siekti geresnio bendradarbiavimo tarp valstybių narių audito sistemų ir ateityje turime dirbti kartu.

Ačiū jums už paskutiniuosius penkerius bendradarbiavimo metus.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Audito Rūmams už puikų darbą ir taip pat S. Kallasui – gerai, kad jūs dirbate toliau. Girdėti Jungtinės Karalystės narius, reiškiančius savo kritiką, yra puiku, tačiau iš to, ką skaičiau laikraščiuose, dauguma Jungtinės Karalystės politikų buvo mažiau nei sąžiningi su savo pinigais. Tai, žinoma, nereiškia, kad mes negalime tobulėti, tačiau pamatysime, ar padėtis valstybėse narėse iš tikrųjų yra daug geresnė nei ES.

Srityse, kuriose ES yra tiesiogiai atsakinga už biudžetą, klaidos yra smulkios. Trūkumų esama valstybėse narėse. 2,7 mlrd. EUR, žinoma, yra labai didelė suma. Tai nepagrįstai didelė suma ir ji visiškai nepriimtina. Tai yra didelė ES biudžeto dalis ir valstybės narės turi aiškią atsakomybę šiuo atveju. Kaip jau minėjo keletas mano kolegų narių, manau, kad Komisija privalo užtikrinti, kad tos šalys, kurios faktiškai atsisako pateikti savo finansines sąskaitas ir auditoriaus ataskaitą, pateiktų šiuos dokumentus. Kaip Komisijos narys arba Komisija – jūs, žinoma, nežinote, kokia jūsų atsakomybė bus ateityje – turėtumėte užtikrinti, kad šios šalys faktiškai atliktų patobulinimus, kad informacija būtų surinkta ir būtų stebima, kaip atliekama priežiūra. To

reikalauja Europos mokesčių mokėtojai. Taip pat yra poreikis geriau ir veiksmingiau stebėti sistemą, kuri leistų nustatyti gerosios patirties pavyzdžius.

S. Bo Søndergaard savo kalbos pabaigoje pasiūlė kažką, kas vis dėlto galėtų būti kelias, kuriuo galime eiti, t. y. parengti visiškai naują biudžeto sistemą, kuri suteiktų geresnes grynųjų pinigų kontrolės galimybes valstybėms narėms.

(Plojimai)

Esther de Lange (PPE). – (NL) Pone pirmininke, jūs turbūt žinote filmą „Švilpiko diena“ apie vyrą, kuris atsikelia kiekvieną dieną visą laiką tuo pat metu? Nors aš tik treči metai esu Europos Parlamento narys, jau jaučiuosi, kaip to filmo pagrindinis veikėjas. Kasmet Audito Rūmai ateina čia mums pranešti, kad, deja, jie negali mums pateikti patikinimo pareiškimo, ir kiekvienais metais Europos Komisija savo ruožtu kuo puikiau išryškina kiekvieną vilties spindulį.

Turiu pripažinti, kad pažanga padaryta, – pvz., žemės ūkio srityje, – tačiau esminė problema išlieka. Žinoma, jūs galėtumėte padidinti leistiną klaidų lygį, kaip siūlo Europos Komisija, tačiau tai susiaurina vartų virpstų plotį. Jeigu žaidėjai nepataikys, jų treneris neprieis ir neapplatins vartų, tačiau vietoj to matys, kaip gerėja žaidėjų žaidimas. Tai reikalauja komandinio darbo pastangų. Iš tikrųjų teigiamas pareiškimas gali būti pateikiamas tik esant Europos ir nacionalinių auditorių komandiniam darbui ir, kaip jau buvo minėta, nacionalinio valdymo pareiškimo priemonėms.

Deja, faktas, kad kai kurios šalys vis dar gali laisviau elgtis su Europos pinigais nei su savo nacionalinėmis lėšomis; lengviau eiti apsipirkinėti su svetima kreditine kortele nei su savąja. Visgi jums, Komisijos nary, bus pateikta sąskaityta. Jeigu jūs ir jūsų pasekėjas nesugebės tinkamai kontroliuoti veiklos, tai turės neigiamą poveikį ne tik Europos Sąjungos biudžeto kontrolei ir jums, Europos Komisijai, bet ir mūsų visų ir mūsų darbo teisėtumui.

Dėl to jūs galite būti tikras, Komisijos nary, kad Parlamentas labai atidžiai šiuo atžvilgiu stebės jus ir jūsų pasekėją.

Barbara Weiler (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, pone V. M. da Silva Caldeira, ponios ir ponai, norėčiau pradėti savo kalbą padėkodama V. M. da Silvai Caldeirai ir jo komandai. Jo ataskaita bus labai naudinga mūsų svarstymams, kurių pabaigoje pritarisime biudžeto įvykdymo patvirtinimui.

Regis, man *déjà vu*, nes, kiek galiu pasakyti, Tarybos ir vėl nėra lygiai taip pat, kaip ir praėjusiais metais. Aš esu tokia kritiška dėl to, kad Taryba, kaip viena iš pagrindinių Bendrijos institucijų, negali ir neturėtų likti šių diskusijų nuošalėje.

Mes pagrįstai tikimės, kad visos valstybės narės nustatys kontrolės ir skaidrumo mechanizmus, tačiau mes to tikimės ir iš mūsų pačių institucijų ir Taryba taip pat yra atsakinga už tai, kas vyksta arba nevyksta valstybėse narėse.

Žinoma, biudžetų pažeidimai neturi tokios didelės įtakos Tarybos biudžetui, kokią jie turi žemės ūkio sektoriui, tačiau nepaisant to mes taip pat turime klausimų dėl viešųjų pirkimų, vėluojančių mokėjimų arba uždelstų mokėjimų ir pasikartojančių per didelių mokėjimų. Mes tai aptarsime su Taryba per ateinančias kelias savaites.

Tiesa, kad klaidos negali būti prilyginamos sukčiavimui ir kad mokėjimų išieškojimas yra naudinga priemonė. Kita gera priemonė yra įvardijimo ir sugėdinimo procesas žemės ūkio politikos srityje, nes jo nauda buvo įrodyta Bavarijos ir likusios Vokietijos atveju. Manau, kad turėtume toliau taikyti šį metodą, nes tapo aišku, kad dalyvaujančios valstybės narės ir įmonės į tai reaguoja.

Tikimės, kad Tarybai pirmininkaujanti Švedija bus pasiruošusi apie tai diskutuoti per ateinančias dienas ir taip pat...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Pone pirmininke, pone V. M. da Silva Caldeira, Komisijos nary, noriu padėkoti Europos Audito Rūmams už jų puikų darbą Europos mokesčių mokėtojų labui.

ES ataskaitose leidžiama 2 proc. klaidų riba. Sakyčiau, kad tai yra darbo užmokesčiui skirtos ir kitos administravimo išlaidos, ypač dėl to, kad jas reikia nagrinėti atidžiau. Apie tai kalbėdami neturime leisti kilti kokioms nors abejonėms.

Tačiau esama ir kitų išlaidų grupių, kuriose, atrodytų, sudėtinga pasiekti 2 proc. klaidų lygį arba netgi neįmanoma. Pagal Audito Rūmų pateiktą ataskaitą 11 proc. sanglaudos politikai išleistos bendros sumos niekada neturėjo būti iš viso išleista. Ta pati padėtis buvo per pastaruosius dvejus metus.

Kadangi padėtis yra tokia, kad 2 proc. ribos negalima pasiekti, norėčiau paklausti, ar Komisija arba Audito Rūmai galvojo apie tai, ar 2 proc. rodiklis turėtų būti patikslintas, kad kiekvienais metais nebūtume priversti sakyti, kad jokiais būdais nepasieksime ribos šiais metais ir kitais metais taip pat. Ateityje turėsime būti atsargesni ir veikti mažesnėmis sąnaudomis, negu veikiame dabar, o paraiškų pateikimo procedūra turės būti supaprastinta.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Pone pirmininke, Audito Rūmų metinės ataskaitos analizė dėl 2008 m. biudžeto įvykdymo leidžia daryti išvadą, kad padėtis yra geresnė nei praėjusiais metais. Ypač malonus yra faktas, kad buvo galima pastebimai išplėsti teisingą biudžeto valdymą. Pastebėjome akivaizdžius patobulinimus žemės ūkio ir kaimo plėtros išlaidų srityje, kurios sudaro daugiau nei 40 proc. viso ES biudžeto. Tai yra esminis pasikeitimas palyginti su ankstesnėmis ataskaitomis. Tai yra bendrosios žemės ūkio politikos reformos ir supaprastinimo rezultatas. Dabar mes išmokame lėšas remdamesi paprastais techniniais reikalavimais.

Kita vertus, auditoriai kai kuriais klausimais nesutinka, nes jie nustatė, kad 11 proc. valstybių narių pateiktų paraiškų dėl paramos sanglaudos politikos srityje buvo su klaidomis. Atkreipiu dėmesį, kad kalbama apie paraiškas. Daugumai žmonių gali atrodyti, kad šie nepalankūs duomenys yra Komisijos arba valstybių narių aplaidumo pasekmė. Šiame teiginyje iš tikrųjų gali būti mažai tiesos, tačiau, manau, kad problema glūdi kitur. Pagrindinė šio didelio finansinių trūkumų skaičiaus sanglaudos ir kaimo plėtros politikoje priežastis, kurią iš tikrųjų auditoriai pripažįsta savo ataskaitoje – per daug komplikuoti ir sudėtingi teisės aktai.

Raginu Audito Rūmus toliau stiprinti bendradarbiavimą su savo partneriais valstybėse narėse. Galiausiai norėčiau pasakyti, kad turime skirti daugiau dėmesio švietimo problemai ir aiškesnės informacijos ES paramos gavėjams ir institucinėms politikos sritims, įgyvendinančioms ir valdančioms konkrečias programas, teikimui.

Apibendrinant, mano nuomone, Komisija turėtų iš visų jėgų stengtis visų pirma supaprastinti finansinius reglamentus ir tuo pat metu išsaugoti pagrindinius stebėsenos mechanizmus, užkertančius kelią piktnaudžiavimui. Tačiau labai dažnai konkrečių Europos fondų paramos gavėjai kovoja su daugybe reglamentų, kurie nėra visiškai aiškūs ir kurie praktine prasme nesudaro galimybių pateikti sąskaitų, kurios visiškai patenkintų auditorius. Tai turėtų pakeisti ir pažymiu: supaprastinti ir informuoti, tačiau taip pat ir stebėti.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pasveikinti Audito Rūmus už jų puikų darbą, taip pat Europos Komisiją, ir pasakyti, kad man labai malonu, nes galiu matyti, kad bendra padėtis pagerėjo. Ypač norėčiau pabrėžti, kad tai yra pirmas kartas, kai žemės ūkio išlaidoms neuždegta raudona šviesa. Iš esmės reikalai gerėja, tačiau vis dar esama problemų dėl išlaidų sanglaudos politikai, kurią jau nurodė keletas mano garbingųjų kolegų. Tačiau žvelgdamas į ateitį esu nusiteikęs gana optimistiškai.

Taip pat turime apžvelgti geras naujienas. ES lėšų išieškojimo sistema veikia: 2008 m. 1,6 mlrd. EUR buvo išieškota ir šiuo metu vykdomi išieškojimai, o tai įrodo, kad sistema veikia tinkamai. Atskleistų sukčiavimo atvejų procentinis dydis yra labai mažas ir buvo nustatytas tik keliais atvejais. Problemų esama tik kelete valstybių narių, o tai įrodo, kad visa sistema dirba gerai ir kad sanglaudos politikos tikslai yra pasiekiami.

Ilgalaikėje perspektyvoje pasidalijamojo valdymo sistema turi būti persvarstyta ir didesnė dalis galutinės atsakomybės turi būti perduota valstybėms narėms, taip padedant supaprastinti taisykles. Lisabonos sutarties 310 straipsnyje šiuo klausimu įtvirtinta nuostata, kuria remiantis leidžiamas bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos ir valstybių narių įgyvendinant biudžetą, priešingai nei lig šiol galiojusi išimtinė Komisijos atsakomybė.

Galiausiai norėčiau nurodyti, kad Audito Rūmų nuostata dėl būtinybės supaprastinti taisykles pasiekė Tarybą ir Komisiją, ir nuoširdžiai tikiuosi, kad pokyčiai...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) 2008 m. ataskaita dar kartą duoda pagrindą giliai analizei ir veiksams taip pat iš Europos Parlamento pusės. Dėkoju jums už šią ataskaitą. Šis požiūris – šis bendradarbiavimas – pastaraisiais metais lėmė akivaizdžius patobulinimus.

Nepaisant to, kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos seniūnas noriu pateikti keletą pastabų ypač dėl regioninės politikos. Ar tiesa, kad 11 proc. klaidų lygis regioninės politikos srityje yra pagrįstas tomis trimis valstybėmis narėmis ir kaip tai susiję su jūsų planais? Ar tiesa, kad daugiausia trūkumų buvo nustatyta viešųjų pirkimų procedūrose? Ar tiesa, kad ataskaitoje per anksti buvo atspindėti patobulinimai išlaidose pagal naująjį, dabartinį 2007–2013 m. reglamentą? Kaip žinote, dauguma patobulinimų šioje srityje buvo atlikta praėjusiais metais. Tokiu atveju ir atsižvelgiant į tuos pokyčius, t. y. dabartinių teisės aktų patobulinius, galima tęsti darbą ateities patobulinimų kryptimi iki 2013 m.

Taip pat svarbu, kad šie į Europos teisės aktus perkeliama patobulinimai būtų daug aiškiau įgyvendinami viešųjų pirkimų taisyklėse, kad būtų atlikti patobulinimai įgaliojimų ir vykdymo srityje siekiant įveikti kliūtis visų pirma valstybėse narėse. Galiausiai esama didelių nesutapimų europinio ir nacionalinio lygmens santykiuose. Dėl to turime įvardyti atitinkamas šalis.

Ši 11 proc. rodiklį tuomet bus galima pakeisti iš nepriimtinos raudonos spalvos į geltoną ir galiausiai žalią. Mus piliečiai išrinko dėl to, kad sulauktų daugiau rezultatų ir didesnio aiškumo šioje srityje. Taip pat esu laimingas galėdamas sutikti su pasiūlymais dėl jūsų ataskaitoje nurodyto supaprastinimo.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Pone pirmininke, noriu nuoširdžiai padėkoti Audito Rūmams dėl aiškos ir labai naudingos ataskaitos. Šiandien klausydama diskusijų prisiminiau danišką posakį, kur kalbama apie tai, ar jūsų stiklinė yra pusiau pilna, ar pusiau tuščia. Kitais žodžiais tariant, tai yra klausimas, ar jūs esate optimistas, ar pesimistas. Man atrodo, kad šiandien, galbūt, esama per daug žmonių, kurie buvo per dideli optimistai. Komisijos narys taip pat buvo per didelis optimistas. Tiesiog aš nematau, kad tai yra pakankamai gerai. Jeigu Danijos finansų ministras būtų atsakingas už šį biudžetą, kurio mažiau nei pusė gali būti patvirtinta kaip neklaidinga ir kurio mažiau nei pusė – 47 proc. – yra pažymėta žalia spalva, atitinkamas ministras faktiškai būtų atleistas iš darbo.

Aš labai apgailestauju, kad vis dar esama daugybės klausimų, kuriuos reikia išspręsti, ir labai apgailestauju, kad klausimai sprendžiami labai lėtai. Suprantu, kad tai sudėtinga ir kad taisyklės gali būti labai komplikotos. Taip pat suprantu, kad pažanga buvo padaryta, tačiau ji nėra pakankama. Žvelgdami į pagreitį, kuriuo mes pageriname žaliąją biudžeto dalį, galite pastebėti, kad klausimai sprendžiami per lėtai. Kviečiu Komisiją priimti savo atsakomybės dalį. Jūs turite priemones. Jūs turite greičiau reaguoti.

Monika Hohlmeier (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, iki šiol dėmesys buvo sutelktas į sanglaudos fondą ir tai iš tikrųjų yra pateisinama atsižvelgiant į biudžeto dydį. Dabar norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į daug rimtų problemų keliančią sritį, kurioje praėjusiais metais buvo išleista tik 2,7 mlrd. EUR.

Europos Audito Rūmai, kuriems norėčiau nuoširdžiai padėkoti šiuo atveju, pateikė beveik šedevrą, nes jiems pasisekė užtikrinti fragmentiško administravimo skaidrumą vystymosi pagalbos srityje ir aiškiai nustatyti problemas, kurių vis dar pasitaiko. Nenorėčiau užbėgti įvykiams už akių sakydama, kad šioje srityje nėra universalių principų ir skaidrių struktūrų, tačiau joje esama rimtų problemų.

Patobulinimai buvo atlikti, pvz., mokėjimų projektams srityje, tačiau nepaisant to, vis dar pasitaiko atvejų, kai negalima atlikti jokio kai kurių projektų audito, nes nėra kvitų, neminint to fakto, kad kai kurie kvitai net nepateikiami pirmoje vietoje arba nėra jokių galimybių atlikti tolesnius auditus. Biudžeto pagalbos klausimas vėlgi yra susijęs su konkrečiomis problemomis, nes neįmanoma stebėti arba atsekti pinigų judėjimo srautų ir to, kam jie panaudojami. Mano nuomone, turėtume kruopščiai apsvarstyti galutinį Europos plėtros fondo (EPF) įtraukimą į bendrąjį biudžetą dėl skaidrumo, atsekamumo ir suvaldomumo priežasčių. Tai leistų mums suderinti ir koordinuoti EPF su kitomis sritimis, pvz., vystymosi pagalba, užsienio politika, kaimynystės politika ir kitomis panašiomis politikos sritimis, kad galėtume gauti išsamią ir skaidrią apžvalgą. Tai mano pasiūlymas.

Andrea Cozzolino (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip jau buvo nurodyta, Europos Audito Rūmų 2008 m. ataskaitoje pirmiausia pateikiama keletas gerų naujienų: ES išlaidų procentinis dydis, pasižymintis dideliais pažeidimų lygiais, sumažėjo nuo 60 proc. 2005 m. iki 31 proc. 2008 m. Tai yra svarbus rezultatas; jis rodo teigiamą požiūrį, kurio mes turime toliau laikytis.

Struktūrinių fondų, ypač sanglaudos politikos, atveju toliau susiduriame su problemomis ir sunkumais. Manau, kad turėtume atkreipti dėmesį į šias sritis ateinančiais mėnesiais ir metais.

Struktūrinių fondų atveju, palyginti su 2000–2006 m. laikotarpio Audito Rūmų atlikta analize, 2007–2013 m. laikotarpio valdymo ir kontrolės sistemose valstybėms narėms keliama griežtesni ir didesni išlaidų patikimumo ir skaidrumo, taip pat atskaitomybės reikalavimai.

Audito Rūmai ypač pabrėžia didesnio supaprastinimo poreikį. Dėl to turi būti atlikta daug darbų siekiant toliau supaprastinti taisykles.

Ekonomikos augimo kokybė ir skaidrumas naudojant Bendrijos išteklius yra du to paties mūšio tikslai, kurių turime siekti. Manau, kad tai turime daryti taip pat labiau viešindami savo diskusijas dėl mūsų pačių ir, pirmiausia, dėl piliečių.

Sanglaudos politika, struktūriniai fondai ir regioninė politika yra pagrindinis Europos projekto elementas ir toks išlisk. Jie suteikė pagrindinėms Europos Sąjungos vertybėms pagrindą. Turime dirbti kartu, kad užtikrintume veiksmingumą ir skaidrumą ateinančiais metais.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, dėkoju Audito Rūmams ypač už tai, kad jie šį rytą labai aiškiai pristatė milžiniškos ataskaitos turinį, pateikdami geras ir blogas naujienas – ir, laimei, nepateikė nemalonių naujienų, nes tam tikru mastu panaikiname blogiausius mūsų atsiskaitymo praktikos aspektus.

Norėčiau atkreipti ypatingą dėmesį į žemės ūkį, kuris faktiškai nebuvo aptariamasis šiose diskusijose, nes jis gavo palyginti gerą įvertinimą. Tai darau norėdama perspėti, kad ateityje galime grįžti atgal.

Šį rytą verta prisiminti, kad žemės ūkio srityje padaryta pažanga, nes didele dalimi atskyrėme mokėjimus nuo gamybos. Mes atliekame mokėjimus tiesiogiai ūkininkams, aktyviems gamintojams, ir dėl to klaidų tikimybė stipriai sumažėjo.

Tačiau naudodamiesi moduliavimo priemone dabar mes susigrąžiname tuos pinigus ir naudojame juos kaimo plėtros srityje, dėl kurios buvo išreikšti rimti susirūpinimai, iš čia kyla mano komentarai dėl galimybės ateityje grįžti atgal.

Taip pat rūpinuosi dėl to, kaip mes galime atsiskaityti tokiais klausimais kaip vandentvarka, klimato kaita ir biologinė įvairovė. Pagalvokite apie taisyklių, kurios bus taikomos visoms šioms sritims, sudėtingumą, – ir ne be pagrindo, – jeigu viešieji pinigai yra išleidžiami ta kryptimi, ir su šių konkrečių taisyklių laikymusi susijusius sunkumus ir išlaidas.

Mes nagrinėjame Europos Sąjungos biudžeto apžvalgą dėka Didžiosios Britanijos ministro pirmininko Tony Blairio, kurio vyriausybė nėra visiškai švari, kai kalbame apie finansines sąskaitas.

Vėlgi remdamiesi šia apžvalga nagrinėsime išlaidas srityse, dėl kurių Audito Rūmai yra akivaizdžiai susirūpinę, ypač mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Dėl to būkime labai atsargūs, kad gerai atlikto darbo reikšmės nesumenkintų tai, ką planuojame atlikti.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kai mokiausi mokykloje, mokytojai dažnai sakydavo: pasitikėjimas yra gerai, kontrolė yra dar geriau.

(Kalbėtojas sutiko atsakyti į kito nario klausimą pagal Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalį)

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Pone pirmininke, norėjau jūsų paklausti, ar pastebėjote, kad šių svarbių diskusijų metu H. P. Martin, kuris mums visiems pateikė daugybę patarimų, atėjo į rūmus 10.00 val., kalbėjo 10.09 val. ir paliko rūmus 10.12 val.?

Peter Jahr (PPE). – (DE) Iš savo vaikystės prisiminiau dvi pagrindines taisykles. Kartą man pasakė: „Kai kas nors su tavimi kalba, leisk jam baigti kalbėti. Jeigu užduodi klausimą, tai bent jau sulauk atsakymo.“ Remiantis šiuo principu būtų buvę puiku, jeigu jis būtų likęs rūmuose, kad galėtų sekti Parlamento diskusijas. Tai yra mano nuomonė.

Audito Rūmų siūlomi kontrolės mechanizmai ir patobulinimai pastebimai prisideda prie veiksmingesnio ir ekonomiškesnio ES lėšų panaudojimo. Kadangi esu suinteresuotas žemės ūkiu, man labai malonu, kad lėšų panaudojimas žemės ūkio srityje buvo teigiamai įvertintas ir kad vidutiniškai jokių rimtų pažeidimų nebuvo nustatyta. Tačiau tai yra vidutiniškai ir būtent čia glūdi problema. Žemės ūkyje apie vidutiniškumą sakoma, kad ežero gylis buvo pusė metro, tačiau karvė vis tiek nuskendo. Kitais žodžiais tariant, kai vidutiniškai viskas yra teisinga ir kai absoliuti dauguma šalių gali tinkamai taikyti administracines nuostatas, tuomet visų pirma turime spręsti šalių, kurios tiksliai nesilaiko nuostatų, t. y. blogųjų berniukų, klausimą. Šiuo atveju svarbu įvardyti šias šalis. Pone pirmininke, prašau nepasiduoti. Jūsų kalbos gali būti konkretesnės ir Parlamentas suteiks jums savo paramą.

Padėtis, susijusi su klaidų lygiu kaimo plėtros srityje, yra gana skirtinga. Net jeigu klaidų lygis yra žemesnis nei praėjusiais metais, jis vis dar gerokai didesnis nei žemės ūkio išlaidų klaidų lygis. Tačiau šiuo atveju turiu

pasakyti, kad dauguma nustatytų problemų atsirado dėl neteisingų paraiškų ir sudėtingų ES reglamentų supratimo trūkumo. Tai nebūtinai reiškia, kad pinigai švaistomi. Mes turime visi kartu dirbti siekdami pakeisti ir patobulinti ES reglamentus, kad valstybės narės galėtų juos lengviau taikyti.

PIRMININKAVO: I. DURANT

Pirmininko pavaduotoja

Sophie Briard Auconie (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Audito Rūmų 2008 m. ataskaitoje prieinama prie išvados, kad Europos Sąjungos biudžeto operacijos teisėtumo ir tvarkingumo prasme iš esmės pagerėjo. Nepaisant to, joje teigiama, kad su sanglaudos politika susijusios išlaidos vis dar yra problemiškos, nes joje yra daugiausia klaidų.

Sanglaudos politikai skirtos lėšos sudaro beveik trečdalį Europos biudžeto. Tai viena iš svarbiausių ir taip pat viena iš simboliškiausių Europos integracijos ir jos centre esančio solidarumo principo politikos sričių.

Dėl to mes turime būti reiklūs ir užtikrinti, kad procedūros būtų taikomos tinkamai. Tačiau turime atsižvelgti į konkrečius sanglaudos politikai, kuri yra iš esmės decentralizuota ir dėl to ją valdo valstybių narių regioninės valdžios institucijos, būdingus bruožus. Audito Rūmų pastebėtos klaidos atsirado ne dėl pramos gavėjų bandymų suklaidinti, o dėl išlaidų tinkamumui nustatytų sąlygų sudėtingumo.

Dėl to, mano nuomone, sprendimas turėtų būti procedūrų supaprastinimas, o ne jų apsunkinimas, tiek Bendrijos lygmeniu, tiek ir valstybės narėse. Bendrijos lygmeniu šiuo metu supaprastinimo priemonės aptariamasi Taryboje ir Parlamente. Nacionaliniu lygmeniu aš asmeniškai dirbu dėl Prancūzijos procedūrų supaprastinimo glaudžiai bendradarbiaudama su išrinktais atstovais ir nacionaliniais bei vietos sprendimų priėmėjais.

Šiuo ekonominio nuosmukio metu paramos gavėjams, kurių vis dar dauguma, ypač žalinga būtų susidurti su sunkumais gaunant jiems prieinamas Europos lėšas.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Ponia pirmininke, mes sprendžiame svarbų klausimą ir pirmiausia noriu pasakyti, kad biudžeto valdymas tapo daug geresnis. Tačiau esama problemų ir keletą jų norėčiau paminėti.

Pirmoji – institucijų politika dėl pastatų ir turto. Kai rengiau 2008 m. Parlamento ir kitų institucijų biudžeto projektą, pastebėjau, kad šioje srityje ne viskas gerai. Norėčiau tikėtis, kad galėsime pradėti kruopštų tyrimą dėl to, kodėl už institucijų turtą ir pastatus mokama kaina yra didesnė nei vidutinė rinkos kaina. Baigę tyrimą žinosime, ar yra kas nors įtartina dėl viso to, ar, priešingu atveju, viskas yra gerai.

Antrasis klausimas, į kurį norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, yra Rumunijos ir Bulgarijos padėtis – tai klausimas, kuris jau čia buvo minėtas. Mes žinome problemas ir turime rasti būdų padėti Rumunijai ir Bulgarijai, kad galėtume išspręsti kilusius klausimus. Tai taip pat politinis klausimas. Galiausiai koks yra plėtros tikslas, jeigu priimame valstybės nares, kurios negali tinkamai organizuoti savo biudžetų valdymo?

Trečiasis klausimas visų pirma susijęs su išorės veiksmais, susijusiais su Jungtinėmis Tautomis – vis dėlto bet kuriuo atveju turime sugebėti atlikti patikras siekdami užtikrinti, kad visuomenė žinotų, jog viskas gerai.

Tačiau svarbiausia yra tai, kad mes turime suprasti, jog sričių, kuriose nėra klaidų, skaičius padidėjo ir už tai mes turime padėkoti Komisijos nariui S. Kallasui ir Europos Audito Rūmams. Jie atliko puikų darbą.

(Plojimai)

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, užduosiu paprastą klausimą. Buvo pareikšta, kad dauguma su taisyklių laikymusi susijusių pažeidimų buvo padaryti dėl procedūrų ir reglamentų supratimo trūkumo.

Ar pritariate tam, kad būtent taip ir yra? Ir, jeigu taip, koks pažeidimų procentinis dydis būtų tinkamas šioje nedėkingoje padėtyje, neskaitant tyčinių taisyklių pažeidimų?

Ivaylo Kalfin (S&D). – (BG) Aš taip pat visų pirma norėčiau pasveikinti Europos Audito Rūmų atstovus už jų pateiktą ataskaitą ir Komisijos narį S. Kallasą už akivaizdžiai gerokai padidėjusias Europos Komisijos pastangas, susijusias su Europos fondų išlaidomis. Esu iš Bulgarijos ir visų pirma pastebiu, kad Komisijos pozicija fondų išlaidų atžvilgiu yra labai griežta ir jos veiksmai neabejotinai turi poveikį. Norėčiau iškelti vieną klausimą, susijusį su tuo, kad tai paskutinė Europos Audito Rūmų ataskaita, pateikiama pagal galiojančias Sutartis. Kita ataskaita ateinančiais metais bus parengta pagal Lisabonos sutartį. Tai kelia daugybę klausimų, kurie buvo užduoti ir į kuriuos vis dar nėra gauti tinkamai išaiškinti atsakymai, įskaitant klausimus dėl

biudžeto kūrimo ir procedūrų dėl biudžeto lėšų leidimo. Manau, kad visos institucijos, įskaitant Europos Parlamentą kartu su Taryba ir Europos Komisija, žinoma, neminint aktyvaus Europos Audito Rūmų dalyvavimo, turėtų padaryti viską, kas įmanoma, kad rastų atsakymus į šiuos klausimus, kad mes juos vienodai suprastume.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, aš nekalbėsiu pagal procedūrą „prašau žodžio“; tiesiog noriu apgailestauti dėl fakto, kad Tarybos atstovams skirtos vietos yra beviltiškai tuščios. Taryba yra biudžetinė institucija ir taip pat pastebime, kad turime daug problemų valstybėse narėse. Norėjau išreikšti šį apgailestavimą, ponja pirmininke.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Aš klausiausi diskusijų. Vienas iš svarbiausių klausimų, kuriuos išgirdau, – ir norėčiau paprašyti, kad V. M. da Silva Caldeira tai išsamiai paaiškintų, – yra kokia padėtis su 11 proc. sanglaudos politikai skirtų lėšų, kurios neturėjo būti kompensuotos? Įvairūs paaiškinimai šiuo klausimu buvo pateikiami diskusijų metu. Vieni sakė, kad tai yra 4 mlrd. EUR, kiti – kad 2 mlrd. EUR ir t. t. Manau, kad prieš pradedant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą yra ypač svarbu, kad jūs aiškiai ir nedviprasmiškai paaiškintumėte, kokie iš tikrųjų yra skaičiai. Taip pat norėčiau išreikšti savo ypatingą padėką Komisijos nariui S. Kallasui už jo atliktą darbą pastaraisiais metais. Manau, kad Biudžeto kontrolės komitetas visada bendradarbiavo su jumis labai konstruktyviai. Mes ne visada sutariame, tačiau jūs turbūt netrukus būsite paskirtas kitai kadencijai naujojoje Komisijoje į naujas pareigas ir aš jums linkiu visokeriopos sėkmės.

Pirmininkė. – Norėčiau pasakyti H. P. Martinui, kad jis prašė suteikti jam žodį asmeniniu klausimu ir aš jam suteiksiu teisę kalbėti, tačiau pagal Darbo tvarkos taisykles aš tai padarysiu diskusijų pabaigoje ir po Komisijos kalbų.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Ponia pirmininke, aš visiškai sutinku su J. P. Audy. Tai, kad nedalyvauja Tarybos atstovai, kaip ir partijų lyderiai, ypač pastebima. Būdama Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos pirmininko pavaduotoja jaučiau, kad kitų frakcijų pirmininkai nemanė, kad ir šios diskusijos buvo svarbios. Tačiau tai, kad nedalyvauja Tarybos atstovai, labiausiai pastebima.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, Audito Rūmų pirmininkas. – (FR) Ponia pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems Europos Parlamento nariams. Jų pastabas iš tikrųjų įvertins visi, kurie dirba Audito Rūmuose ir kurie rengė šiandien pateiktą ataskaitą.

Per laiką, kuris man suteiktas, tokioje intensyvioje ir įdomioje diskusijoje šiek tiek sudėtinga atsakyti į man tiesiogiai užduotus klausimus. Visų pirma norėčiau atsakyti į C. de Jonge užduotą klausimą dėl to, ar manęs, kaip Audito Rūmų pirmininko, negąsdina tai, kad nepateikiau teigiamo patikinimo pareiškimo. Mano atsakymas būtų toks – kaip auditorius būčiau patenkintas galėdamas pateikti tokią nuomonę atėjus laikui, tačiau tai nėra auditorių darbas būti patenkintiems dėl savo pateikiamų nuomonių. Auditoriai savo nuomonėms pagrįsti turi turėti rimtą pagrindą, kurį sudaro turimi įrodymai.

Atvirai sakant, kaip auditorius aš suteikiu pirmenybę tokiai nuomonei, kokią mes pateikėme šiais metais. Nesakysiu J. P. Audy, ar tai teigiama, ar neigiama nuomonė, tačiau tai reali nuomonė, kurioje atspindimos sritys, kuriose buvo padaryta pažanga. Matėme, kad staigiai nukrito klaidų skaičius kai kuriose srityse, ypač žemės ūkio srityje, bet esama ir tokių sričių, kurioms reikalingas didesnis dėmesys. Dėl to, užuot buvęs optimistas ar pesimistas, kaip auditorius aš labiau norėčiau būti realistas.

Manau, kad tokiu būdu mūsų nuostata turėtų būti suprantama atsižvelgiant į ateities perspektyvas. Keletas Europos Parlamento narių klausė, ką galima padaryti norint išspręsti šias problemas. Audito Rūmai prisidėjo šioje ataskaitoje ir ankstesnėse ataskaitose pateikdami rekomendacijas dėl priežiūros ir kontrolės sistemų tobulinimo valstybėse narėse svarbos ir pareikšdami Komisijai, kad lygiai taip pat svarbu supaprastinti teisės aktų sistemą, o tai reiškia, kad reguliavimo klausimai neturėtų tapti sudėtingesni, nei jie yra dabar. Mes negalime pajudėti iš stadijos, kurioje norime viską daryti ir kontroliuoti, – tai reikalauja pernelyg didelių kontrolės mechanizmų, – prie stadijos, kurioje iš viso nėra jokios priežiūros. Priešingu atveju negalėsime rasti tinkamos pusiausvyros, suteikiančios mums galimybę pasiekti politinius tikslus.

Kai kurie iš jūsų sakė, kad šioje ataskaitoje neužsimenama apie tai, kaip veiksmingai naudojamos lėšos. Ar kelios nustatytos klaidos arba pažeidimai užkirto kelią užbaigti projektus? Akivaizdu, kad tikimasi, jog savo ataskaitose Audito Rūmai pateiks nuomonę dėl finansinių pareiškimų, kuri, be abejo, yra teigiama nuomonė, ir dėl pagal sąskaitas atliktų operacijų. Tai yra operacijų atitikties taisyklės klausimas.

Tačiau Audito Rūmai taip pat jums ir ypač kompetentingiems Parlamento komitetams, Biudžeto kontrolės komitetui pateikia visas mūsų ataskaitas, susijusias su politikos sričių veiksmingumu ir tuo, ar skirtingose

sirtyse lėšos naudojamos teisingai. Tikiuosi, kad šiose ataskaitose rasite svarbios informacijos apie tai, kokių geresnių veiksmų būtų galima imtis šiose politikos srityse. Tačiau, kaip minima mūsų ataskaitoje ir aš tai pažymėjau savo kalboje, svarbu pasinaudoti šia galimybe, kurią mums ateityje suteikia finansinio reglamento reforma ir naujoji finansinės perspektyvos sistema, ir galimybe, kurią mums suteikia biudžeto reforma svarstant kai kuriuos pagrindinius klausimus.

Ponia pirmininke, leiskite pabaigti pasakant, kad mūsų metodologija atitinka tarptautinius audito standartus. Mūsų manymu, mūsų pavyzdžiai yra tinkami išvadoms parengti. J. P. Audy uždavė šį klausimą: ar jūsų pavyzdžiai yra pakankamo masto? Atsakymas yra taip. Akivaizdu, jeigu turėtume daugiau išteklių, galėtume padaryti daugiau darbų, tačiau mūsų ištekliai yra riboti ir mes turime rūpestingai valdyti savo išteklius.

Galiausiai noriu tarti žodį dėl Audito Rūmų ir valstybių narių audito įstaigų būsimo galimo vaidmens. Mes visada dirbame su valstybių narių audito įstaigomis ir nacionaliniais auditoriais tarpusavio bendradarbiavimo ir pasitikėjimo pagrindais. Šis požiūris yra nustatytas Sutartyje ir partvirtinamas Lisabonos sutartyje, ir remdamiesi juo mes darome viską, ką galime, siekdami kuo geriau užtikrinti pajėgumus sukurti pridėtinę vertę Europos Sąjungos išorės audito srityje.

Tai mano labai trumpos galutinės pastabos, ponja pirmininke, nes nenorėjau iš jūsų atimti per daug laiko.

(Plojimai)

Siim Kallas, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – Ponia pirmininke, ačiū jums už šias diskusijas ir už gerus žodžius Komisijai. Noriu pasakyti dvi su praeitimi – 2008 m. ir praėjusiais metais – susijusias pastabas. Pirmą, buvo pabrėžiamas vienas svarbus dalykas – skaidrumas. Noriu priminti jums, kad kartu mes pasiekėme svarbų persilaužimą. Visa informacija apie ES lėšų gavėjus dabar yra viešai prieinama ir tai buvo vienas iš pagrindinių pokyčių šiuo laikotarpiu.

Antras praeities faktas yra tai, kad mes diskutavome, kiek pinigų buvo prarasta ir, be kita ko, kiek pinigų turėtų būti išieškota. Norėčiau tai pailiustruoti pateikdamas vieną skaičių iš labai sudėtingos antraštės. Jis yra mūsų sisteminės ataskaitos VI priede ir tai yra „nesusigrąžintos sumos, kurias susigrąžinti buvo atsisakyta“, o tai faktiškai yra pinigai, kuriuos visiškai ir negrįžtamai praradome. 2008 m. sisteminėje ataskaitoje tai buvo 18 380 363,22 EUR, t. y. mažiau nei 0,01 proc. viso ES biudžeto. Tai yra prarasta suma. Visas šias milijardines sumas, kurios nebuvo tinkamai valdomos struktūriniuose fonduose, tačiau kurias galiausiai išieškojome, mes aptarėme. Procesas nėra tobulas ir mes turime sunkiai dirbti su tuo ir kartais klaidos yra ištaisomos. Tai yra ilgas procesas ir mes turime į jį žiūrėti labai rimtai.

Dabar keletas pastabų ateičiai. Artimiausioje ateityje mes pradėsime diskusijas dėl naujojo finansinio reglamento ir naujos biudžeto perspektyvos. Su šiuo procesu yra susiję labai daug klausimų. Nacionaliniai pareiškimai ir valstybių narių dalyvavimas turi būti pagrįsti stipresniu teisiniu pagrindu. Akivaizdu, kad galime žengti pirmyn su šiuo supaprastinimu, kuris čia buvo tiek daug kartų aptartas. Kaip minėjo pirmininkas V. M. da Silva Caldeira, tikslai apibrėžiami daugiau nei penkiuose šimtuose programų, kurias patvirtino Komisija, Parlamentas ir Taryba. Kiekviena programa turi savo teisinį pagrindą, savo tikslus ir visas turi būti išmatuojama, įskaitant pinigus, kurie buvo išleisti šiems tikslams pasiekti. Tai yra pagrindinis aspektas.

Praėjusioje plenarinėje sesijoje, kai mes diskutavome dėl 2007 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros, viena iš idėjų buvo sumažinti programų skaičių ir remti stambesnius projektus ir stambesnes programas, kurias daug lengviau stebėti. Tai yra pagrindinis aspektas ir, kaip minėjo vienas narys, taip buvo kaimo plėtros atveju, jūs negalite išmatuoti tikslų – ypač išorės veiksmų srityje, kuriuose tikslai yra grynai politinio pobūdžio – ir sakyti, kad šie tikslai yra pasiekiami. Tai yra pagrindinis aspektas, tačiau jis priklauso būsimo diskusijoms dėl finansinių reglamentų.

Dėl dialogo, kuris buvo čia paminėtas kaip svarbus, turiu pasakyti, kad mes bandėme visais būdais vesti tinkamą dialogą su Parlamentu, Biudžeto kontrolės komitetu ir Audito Rūmais. Aš pats mėgstu diskutuoti visais klausimais su skirtingas nuomones, požiūrius ir vertinimus turinčiais žmonėmis. Tai – įprastas gyvenimas. Ko aš nemėgstu – tai, kad kai kurie žmonės sąmoningai ir nuolat naudoja neteisingus faktus. Negalite vesti dialogo, kai faktai yra neteisingi. Mes galime turėti skirtingus vertinimus, interpretacijas ir nuomones, tačiau faktai turi būti teisingi. Nuoširdžiai linkiu, kad mūsų būsime dialoge šio principo taip pat būtų laikomasi.

(Plojimai)

Pirmininkė. – Pone H. P. Martinai, ar norite kalbėti šių diskusijų pabaigoje?

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ponia pirmininke, atsiprašau, kad turiu pasinaudoti šia galimybe pateikti asmeninę pastabą, kuriai išsakyti pagal darbotvarkę man priklauso trys minutės. Tačiau man neprireiks trijų minučių.

Savo kalboje aš laikiausi labai konstruktyvaus požiūrio ir diskusijose labai konstruktyviai nurodžiau, ką dabar galėtume padaryti dėl šio naujo pagrindo. Tam, kad galėčiau prieiti prie šio vertinimo, labai atidžiai klausiausi diskusijų ši rytą. Buvau rūmuose gerokai anksčiau, nei nurodė mano kolegė narė, išėjau vėliau ir dabar vėl esu čia. Apgailėstauju, kad I. Gräßle akivaizdžiai jaučia poreikį asmeniškai mane užsipulti, o tai yra smūgis žemiau juostos. Norėčiau, kad ji būtų konstruktyvi, ir norėčiau matyti mažiau jos neteisingų istorijų Vokietijos dienraštyje *Bild Zeitung*. Norėčiau išgirsti konstruktyvius pasiūlymus dėl to, kaip mes galėtume ištaisyti padėtį ir kaip Audito Rūmams suteikti galimybę tai padaryti. Be to, labai gaila, kad būtent I. Gräßle yra tas asmuo, kuris be reikalo nepriklausomų narių darbą daro sudėtingą, mus diskriminuoja, užkertą kelią gauti informaciją, neleidžia pasinaudoti galimybe dirbti su darbuotojais ir tuomet jaučia, kad verta mus užsipulti remiantis neteisingais faktais. Jūs turėtumėte pasimokyti demokratijos, ponai I. Gräßle.

Pirmininkė. – Čia mes ir sustosime. Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Elisabeth Köstinger (PPE), raštu. – (DE) Tiesa, kad kai kuriose srityse, ypač sanglaudos politikoje, vis dar esama esminių trūkumų, tačiau klaidų lygio kritimas žemės ūkio ir gamtos išteklių srityje iki mažiau nei 2 proc. duoda pagrindo būti optimistiškai nusiteikus ateityje. Visų pirma atsižvelgiant į tai, kad šioje srityje patiriama didžioji dalis išlaidų, palyginti mažas 2 proc. klaidų lygis gali būti laikomas patenkinamu. Ateityje pastangas turėtume sutelkti į dvi sritis. Pirmoji iš šių sričių – tai Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas. Šiuo atveju tikslas – nustatyti netikslus ir neteisingus duomenis visose skirtingose išlaidų kategorijose ir ištaisyti klaidas. Antroji sritis yra susijusi su ES pinigų išmokėjimo valstybėms narėms ir išieškojimo iš jų ES metodų patobulinimu.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Norėčiau pasveikinti Audito Rūmus su jų metine ataskaita dėl 2008 finansinių metų ES biudžeto įgyvendinimo. Norėčiau atkreipti dėmesį į pastraipą dėl Europos Sąjungos įstaigų, kurioje Audito Rūmai teigia, kad jie pateikė besąlyginę nuomonę dėl visų įstaigų, kuriose buvo atliktas auditas, išskyrus Europos policijos kolegiją.

Šiame etape svarbu prisiminti, kad mes susidūrėme su panašia padėtimi 2007 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu. Audito Rūmai paskelbė ataskaitą, kurioje pateikiamas patikinimo pareiškimas su išlygomis dėl CEPOL sąskaitų ir pagal jas atliktų operacijų, kurioje visų pirma nurodoma, kad asignavimai buvo naudojami privačioms išlaidoms finansuoti. Pranešėjas paprašė, kad CEPOL biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra būtų atidėta, tam vėliau pritarė Biudžeto kontrolės komitetas. Tačiau plenarinėje sesijoje 2009 m. balandžio 23 d. šis pasiūlymas buvo atmestas 226 balsais už ir 230 balsų prieš, masiškai susivienijus Socialistų frakcijai Europos Parlamente su Žaliųjų frakcija (Europos laisvuojų aljansu).

Atsižvelgiant į tai, kad Audito Rūmai šiandien iškėlė naujas problemas dėl CEPOL, svarbu pripažinti akivaizdžias klaidas, kurias padarėme patvirtindami biudžeto įvykdymą balandžio mėn. ir balsuodami prieš pranešėjo ir atsakingo komiteto nuomonę.

4. Google vykdomas pasaulio knygų paveldo skaitmenimo projektas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo dėl Google vykdomo pasaulio knygų paveldo skaitmenimo projekto Komisijai, kurį pateikė Klaus-Heiner Lehne Teisės reikalų komiteto vardu (O-0101/2009 – B7-0224/2009).

Angelika Niebler, pavaduojanti autorių. – (DE) Ponia pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, jums visiems gerai žinoma Google internetinės paieškos sistema. Jūs turbūt taip pat žinote apie naująjį Google knygų projektą, kurį pastaraisiais mėnesiais visi aptarinėjo. Projekto tikslas – nuskaityti bibliotekose esančias knygas ir perkelti jas į internetą, kad skaitytojai galėtų greitai ir lengvai pasiekti daugybę kūrinių saityne.

Skaitytojams ir interneto vartotojams tai nuostabi idėja. Tačiau ką tai reiškia autoriams, kūrėjams, menininkams ir leidėjams? Kokį vaidmenį jie atliks paskelbiant jų kūrinių saityne? Turime atidžiai išnagrinėti šiuos klausimus artimiausiais mėnesiais. Jūs turbūt jau žinote, kad leidėjai ir autoriai Jungtinėse Valstijose inicijavo teismo procesą prieš Google dėl kūrinių skenavimo ir skelbimo saityne. Kiek man žinoma, teisinis

ginčas buvo išspręstas ir šalys sudarė taikos sutartį. Tačiau klausimai lieka neatsakyti ir jie susiję ne tik su *Google* padėtimi, nes iš tikrųjų panašių atvejų bus ateityje. Turime kuo greičiau spręsti šiuos klausimus.

Ar autorių teisės turi būti pritaikytos skaitmeniniame amžiuje? Ar turime pakeisti esamas struktūras? Šiuo atveju galvoju apie kolektyvinio teisių administravimo organizacijų vaidmenį, kurį mes dažnai aptarinėjome Parlamente. Ar saityne kuriamos naujos monopolijos? Kaip turėtume į tai reaguoti? Kaip tai pakeis struktūras mūsų šalyse, pvz., atsižvelgiant į regioninius knygynus? Su kokiais prieštariniais interesais susiduriame šiuo atveju ir kaip galėtume rasti tinkamą pusiausvyrą tarp jų?

Autoriai ir leidėjai nori gauti piniginių atlygių už savo kūrinius. Tai taip pat taikoma, žinoma, tuomet, kai jų kūriniai paskelbiami internete. Bibliotekos nori perkelti savo archyvus į saityną iš pradžių su kiekvienu autorių teisių turėtoju nepasirašydamos licencijos susitarimo. Vartotojų interesai aiškūs. Jie labai norėtų saityne greitai ir lengvai pasiekti norimą turinį. Mes dar nepasiekėme lygio, kuriame galėtume aptarti galimus sprendimo būdus, tačiau turime sau užduoti daugybę klausimų ir toks yra Teisės reikalų komiteto raštu Komisijai pateikto klausimo tikslas.

Ar turime daryti skirtumus siekdami išspręsti autorių teisių klausimus, pvz., turinio atžvilgiu? Jeigu taip, kokie skirtumai turėtų būti daromi? Atrodo, kad Komisija juda šia kryptimi, kadangi ji visų pirma dėmesį sutelkia į bibliotekų fondų padėtį. Ar ateityje turėtume taikyti masinio skaitmeninimo procesą, o gal mūsų galiojanti licencijų išdavimo sistema yra pakankama problemai spręsti? Kaip interneto amžiuje galima supaprastinti autorių teisių suteikimą? Kaip žinote, autorių teisės visų pirma yra nacionalinės teisės ir šiuo atveju dar kartą savęs turime paklausti: ar tai šiuos laikus atitinkantis požiūris? Kaip ateityje turėtume spręsti nežinomų autorių kūrinių klausimą, kitais žodžiais tariant, klausimą dėl knygų, kurių autorių teisių turėtojo tapatybės arba buvimo vietos negalima nustatyti? Galbūt turėtume atskirti literatūros kūrinius ir mokslinius arba akademinis kūrinius? Pvz., romanų autoriai užsidirba pragyvenimui leisdami savo knygas, tačiau kai mokslininkai saityne paskelbia savo straipsnius, jie visų pirma yra suinteresuoti paskelbti apie save savo mokslinių tyrimų srityje ir yra mažiau priklausomi nuo jų kūrinių uždirbamų pinigų. Esama daugybės klausimų, kuriuos turime sau užduoti, ir malonu, kad galiu juos su jumis aptarti.

Norėčiau aptarti vieną paskutinį klausimą ir tai dar kartą yra klausimas dėl kolektyvinio teisių administravimo organizacijų. Pažiūrėkite, kaip šiandien lengva iš interneto atsisiųsti muzikos. Paprasčiausiai atsisiunčiate programą *iTunes* ir perkate dainas už 20, 30, 40 arba 50 centų. Kokios pasekmės sukeliamos kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms? Ar mums jų vis dar reikia? Būtų labai malonu, jeigu Komisija galėtų dar kartą pateikti mums dabartinės padėties apžvalgą.

Parlamente daugelį metų prašėme Komisijos išnagrinėti kolektyvinio teisių administravimo organizacijų klausimą. Ne visiškai tiksliai tariant tai taip pat yra monopolinės organizacijos, kurios buvo įsteigtos prieš dešimtmetį. Norėčiau žinoti, ką planuoja Komisija. Mano paskutinė pastaba yra ta, kad tokia platforma kaip *Google*, kurioje viskas pateikiama nemokamai, lems tai, kad saityne bus sukurtas monopolis. Turime apsvarstyti, kaip galėtume išspręsti šią padėtį siekdami užtikrinti, kad galiausiai turėtume ne vienintelį teikėją, nustatantį prieigos prie turinio saityne sąlygas. Nekantriai laikiu diskusijų artimiausiomis savaitėmis ir mėnesiais, ir man bus įdomu išgirsti Komisijos atsakymą į pirmąjį Teisės reikalų komiteto klausimą.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Teisės reikalų komitetui, kad iškėlė šiuos klausimus. Jūs iškėlėte tiek daug reikšmingų ir svarbių klausimų, kuriuos iš tikrųjų turime aptarti artimiausiais mėnesiais. Šis klausimas iš tikrųjų yra intensyvus, įdomus ir jaudinantis, be to, tai ateities klausimas. Visų pirma apžvelgsiu šį konkretų klausimą.

Pirmiausia, *Google* knygų projektas. Iš esmės tai yra iniciatyva, kurios tikslas sukurti knygų radimo, paieškos ir pirkimo priemonę plačiajam vartotojų būriui. Autorių teisių turėtojų atveju tai gali būti papildomas prekybos kanalas, vadinasi, ir papildomas pajamų šaltinis. Leiskite pridurti, kad Europoje *Google* knygų projektas kuriamas bendradarbiaujant su knygynais ir yra susijęs tik su viešai skelbiamomis knygomis. Knygos, kurių autorių teisės tebesaugomos, į projektą įtraukiamos tik naudojantis *Google* partnerių programa, kuri skirta leidėjams, norintiems sudaryti sutartis su *Google*.

Taikos sutartis dėl *Google* knygų grupinio ieškinio yra susijusi su *Google* knygų projektu Jungtinėse Valstijose ir šios sutarties tikslas – užbaigti ketverius metus vykusį teismo procesą. Ją patvirtinus, bus suteiktas papildomas pajamų šaltinis autorių teisių turėtojams, taip pat, ir tai yra svarbiausia, pagal taikos sutartį iki šiol neprieinamų nebespausdinamų kūrinių ir nežinomų autorių kūrinių tiesioginė paieška ir prieiga prie jų bus suteikta JAV vartotojams. Be to, taikos sutarties finansinės paskatos gali iškelti nežinomų autorių kūrinių autorių teisių turėtojus į dienos šviesą.

Dabar svarstydamą *Google* knygų paieškos projektą, Komisija susidaro nuomonę, kad *Google* iniciatyva įrodo naujų verslo modelių vystymąsi, kuriais suteikiama beveik nuolatinė prieiga prie daugybės kūrinių didėjančiam vartotojų skaičiui. Kadangi Europos Komisija palankiai vertina knygų skaitmeninimą Europos bibliotekose ir ne tik ir kadangi knygų skaitmeninimo užduotis yra milžiniško pobūdžio, jai reikalinga privataus sektoriaus parama, Komisija palankiai vertina tokias iniciatyvas kaip *Google* knygų paieškos projektas tol, kol jose laikomasi intelektualinės nuosavybės teisių ir neiškraipoma konkurencija.

Google knygų taikos sutarties atveju Komisija aktyviai konsultavosi su Europos leidėjais ir *Google*. 2009 m. rugsėjo mėn. Komisija surengė viešą svarstymą, kuriame buvo suburtos suinteresuotosios Europos šalys ir taikos sutarties šalys, kad apsikeistų nuomonėmis ir išsiaiškintų įvairius sutarties aspektus.

Tačiau šiuo metu įvyko svarbių pokyčių. Atsižvelgiant į gausybę prieštaravimų, kuriuos dėl taikos sutarties projekto pareiškė *Google* konkurentai, užsienio vyriausybės (Prancūzija ir Vokietija) ir JAV teisingumo departamentas, taikos sutarties sąlygos buvo patikslintos ir šios patikslinimo pastabos buvo pateiktos JAV teismui 2009 m. lapkričio 13 d.

Pirma, patikslintos taikos sutarties taikymo sritis buvo gerokai susiaurinta. Dabar taikos sutartis taikoma tik JAV autorių teisių tarnyboje įregistruotoms knygoms ir Jungtinėje Karalystėje, Australijoje arba Kanadoje iki 2009 m. sausio 5 d. išleistoms knygoms. Visos kitos knygos nepatenka į taikos sutarties taikymo sritį. Dėl to tik Jungtinių Valstijų, Jungtinės Karalystės, Australijos ir Kanados autoriams ir leidėjams ateityje galės būti atstovaujama Knygų autorių teisių registre – įstaigoje, kuri administruoja taikos sutarties sąlygas.

Antra, leidėjai iš kitų šalių, išskyrus Jungtines Valstijas, Jungtinę Karalystę, Australiją ir Kanadą, dabar turės atskirai derėtis, kad taptų *Google* knygų paslaugų dalyviais Jungtinėse Valstijose.

Naujoji taikos sutarties versija duoda pagrindą pateikti dvi pastabas. Pirma, nebuvimas taikos sutarties šalimi ne visada suteikia pranašumą. Nedalyvaudamas negali ilgiau kontroliuoti to, ką *Google* daro su iki šiol nuskaitytomis kopijomis.

Antra, ES valstybių narių leidėjai – išskyrus Jungtinę Karalystę – nebegalės dalyvauti vykstant pagrindinei knygų rinkos transformacijai. *Google* knygų projektas Jungtinėse Valstijose bus pagrindinė varomoji jėga, kurioje nedalyvaus nė vienas Europos leidėjas. Net jeigu pagal šią taikos sutartį suderėtos sąlygos bus prieinamos tik Jungtinių Valstijų vartotojams, šis nedalyvavimas galėtų būti žalingas kultūrinei įvairovei.

Šiuo atveju Komisija prašė ir pakartotinai ragins valstybes nares: pirma, sustiprinti savo skaitmeninimo politiką; antra, ištirti privataus ir viešojo sektoriaus partnerystės skaitmeninimo srityje galimybes; ir, trečia, užtikrinti, kad visa suskaitmeninta medžiaga taptų prieinama *Europeana*. Jeigu valstybės narės tai padarytų, *Google* knygų taikos sutartis galėtų būti Europos iniciatyvų prieigos prie skaitmeninės kultūros katalizatoriumi, o ne grėsme.

Dabar pereinu prie jūsų antrojo klausimo. Diskusija dėl *Google* knygų taikos sutarties parodė, kad Europa negali sau leisti likti už skaitmeninių sienų. Europa turi skubiai veikti. Šiuo tikslu Komisija yra visiškai įsipareigojusi dirbti su autorių teisių sistema, kuri palengvins Europos bibliotekų kolekcijų skaitmeninimą dideliu mastu.

Manome, kad autorių teisių taisyklės turi būti pakankamai lanksčios siekiant per daug neapsunkinti bibliotekų internete kūrimo.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein, PPE frakcijos vardu. – (PL) Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti jums už padarytą pareiškimą, Teisės reikalų komitetui už jo klausimą, A. Niebler už jos komentarus ir Komisijos nariui už jo atsakymą. Tai taip pat ypač svarbūs klausimai Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui. Knygų skaitmeninimo procesas suteikia dideles naujas galimybes, tačiau jis turi – noriu tai pabrėžti – tarnauti leidėjų ir skaitytojų interesams, t. y. Europos verslui ir vartotojams.

Ankstesnė sutarties su *Google* versija kėlė grėsmę, kad visa literatūros leidyba bus monopolizuota vienos privačios firmos, tai grėsmė, kuri dar nėra visiškai panaikinta. Būtent *Google* nuskenavo milijonus leidinių visame pasaulyje. Iki šios dienos *Google* naudojo šiuos skenuotus kūrinius neteisėtai, vien tik taikydama JAV sąžiningo naudojimo principą, neprašydama autorių arba leidėjų sutikimo.

Naująja sutartimi toliau pažeidžiamas pagrindinis Berno konvencijos principas, pagal kurį autorių teisių turėtojai turi suteikti savo leidimą prieš pradėdant naudoti jų kūrinius, o ne paprasčiausiai suteikiant galimybę pasišalinti, nes visa tai užkeltų atsakomybę, pastangas ir išlaidas ant autorių pečių. Sutartis taikoma visoms pasaulio knygoms, kurios anglų kalba išleistos tose šalyse, kuriose taikoma konvencija.

Nuskaitydama knygas *Google* rėmėsi nebespausdinamų ir nežinomų autorių kūrinių kategorijomis. Abi šios kategorijos yra menkai apibrėžtos. Dažnai įmanoma rasti nežinomų autorių kūrinius, jeigu jiems priskiriate savo autorystę. Nebespausdinamos knygos dažnai yra kūriniai, kurių autoriai arba leidėjai sąmoningai nebespausdina. Ar tai nesukelia pavojaus, kad *Google* gali atimti leidėjams teisę nustatyti savo leidybos politiką, o autoriams atimti potencialų uždarbį?

Vienas klausimas dėl vartotojų: *Google* projektas ilgalaikėje perspektyvoje gali pakenkti leidybos pramonei, jeigu autorių teisių turėtojams nebus sumokėti jiems priklausantys autoriniai atlyginimai. Tam, kad jie išliktų konkurencingi, leidėjai nebegamins vertingų, ekspertų įvertintų, brangių knygų. Vartotojams tai iš esmės reikš tai, kad aukštos kokybės leidinius pakeis pigūs, nepatikrinti, paprasti leidiniai, kuriuos lydės visur esanti reklama.

Dėl to tikiuosi, kad Europos Komisija nustatys politiką, kuri leis toliau plėtoti skaitmeninimą, neturintį neigiamo poveikio kūrybiškumui, rinkos interesams ir Europos skaitytojams.

Sergio Gaetano Cofferati, *S&D frakcijos vardu*. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad *Google* ir JAV leidėjų sutartyje yra keletas neabejotinai įdomių elementų ir taip pat keletas mums svarbių naujovių. Tačiau kartu su šiais teigiamais aspektais taip pat svarbu įvertinti šioje sutartyje esančius probleminius klausimus.

Norėdami, kad sutartis būtų teigiama, turime pakeisti savo požiūrį į visą sudėtingą autorių teisių klausimą, išspręsdami laisvos prieigos prie kultūros produktų internete poreikio ir išimtinės apsaugos, neišskiriant autorių teisių, konfliktą.

Tiesa, kad *Google* sukurta sistema suteiktų visiems vartotojams didelę galimybę pasinaudoti kūrinių, ypač tais, kurie nebespausdinami arba kurių bibliografiją sunku surasti, ir tuo pat metu suteiktų autoriams ir leidėjams galimybę atgaivinti savo kultūrinę pasiūlą ir praplėsti skaitytojų būrį. Tačiau tiesa ir tai, kad dėl to, jog sutartis taikoma tik JAV autorių teisių tarnyboje įregistruotoms arba Jungtinėje Karalystėje, Kanadoje arba Australijoje išleistoms knygoms arba kūriniams, ir kad iki šiol nenumatyta konkrečių priemonių Europos arba likusio pasaulio kūrinių atveju, be to, *Google* pareiškė, kad jos bendras siekis – taip pat sudaryti panašias sutartis su kitomis šalimis, remiantis šia sutartimi *Google* atsiduria monopolininko padėtyje, ne vien tik dėl milžiniškų reklamos šaltinių, kurie naudojami naujojoje sistemoje.

Poveikis taip pat sukels pasekmes Europos kultūros pramonei, pirmiausia dėl delsimo, su kuriuo Europa susidurs visų bibliotekų skaitmeninimo projekto metu. Be to, didelė dalis Europos knygų jau buvo įregistruotos JAV autorių teisių tarnyboje nuo devintojo dešimtmečio. Dėl to joms bus taikomos naujos prieigos prie *Google* sistemos taisyklės. Daugybė Europos kūrinių buvo laikomi JAV bibliotekose, kurios suteikė *Google* galimybę skaitmeninti jų katalogus.

Europos Komisija pradėjo Europos projektą, kuris iki šiol turėjo mažesnę poveikį nei tikėtinas *Google* knygų projektas. Dėl to *Google* ir JAV kultūros pramonės sutartis iškelia klausimą dėl autorių teisių ir produkcijos bei prieigos vartotojams suderinimo, ne vien tik paskutinio dešimtmečio technologijų revoliucijos požiūriu. Rizikuojame, kad Europa liks užnugaryje, kai šis galimas naujas modelis bus plėtojamas.

Sakau tiesiai šviesiai, Komisijos nary: mano manymu, čia pateikti pasiūlymai nėra tinkami sprendžiant problemas, su kuriomis susiduriame. Mums reikalingas sprendimas, suvienijantis Europos valstybes ir nesukuriantis atsakomybės naštos už veiksmus, kurių imsis valstybės narės.

Liam Aylward, *ALDE frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, sveikinu Teisės reikalų komitetą už laiku pateiktą klausimą Komisijai. Knygų skaitmeninimo projektas turi poveikį kelioms Europos ir valstybių narių politikos sritims, pvz., autorių teisėms, konkurencijai, bibliotekų skaitmeninimui ir kultūrai, ir tai reikalauja diskusijų ir atitinkamo dėmesio.

Knygų skaitmeninimas turi daug aiškos naudos kultūrine ir ekonomine prasme. Dėl jo literatūra ir mokymasis taps labiau prieinami skaitmeninei kartai. Jis prisidės prie žinių ir kultūros sklaidos. Jis suteiks studentams, mokslininkams ir universitetams didesnę prieigą prie informacijos ir tyrimų.

Tam, kad Europa būtų sėkmingos žinių ekonomikos priešakyje, turime plėtoti naujas technologijas ir turime likti pirmaujanti žinių rasė. Mano valstybė narė – Airija – buvo žinoma kaip šventųjų ir mokslininkų sala, turinti galias literatūros tradicijas; o skaitymo ir literatūros skatinimas ir rėmimas visada palankiai vertinamas. Deja, turiu pripažinti, kad dauguma šventųjų išnyko. Tačiau skaitmeninimo projektas neturi vykti už literatūros slypinčio kūrybiškumo sąskaita, o daugumos suinteresuotųjų šalių pragyvenimui neturi būti daromas neigiamas poveikis. Svarbu pažymėti, kad skaitmeninimas turi būti taikomas tik tuomet, kai

suinteresuotųjų šalių, įskaitant autorius, leidėjus, iliustruotojus, grafikos dizainerius ir literatūros vertėjus, teisėms atstovaujama ir jos apsaugomos.

Atsižvelgiant į galimą skaitmeninio grėsmę spausdintų knygų rinkai, svarbu užtikrinti, kad už autorių teisių turėtojų teises būtų sąžiningai atlyginta, ir tai yra klausimas, kurį tiesiogiai iškėlėu Komisijoje praėjusių metų spalio mėn. Jos atsakyme pastebiu, kad Komisija jau pradėjo viešas konsultacijas ir surengė svarstymus, kad apsikeistų nuomonėmis su suinteresuotosiomis šalimis. Palankiai vertinu šiuos teigiamus veiksmus ir, jeigu Europos Sąjungos autorių teisių teisės aktai bus priimti, turi būti aktyviau bendraujama su suinteresuotosiomis šalimis, kad pokyčiai atspindėtų jų interesus ir tuo pat metu palengvintų žinių ekonomikos kūrimą.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE frakcijos vardu (DE)* Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, dėl Google knygų veiklos Europos strategiją laikyti lėto, kryptingo požiūrio ir aptarti daugybę rūpimų klausimų, kurie buvo iškelti šios strategijos metu, tikrovė tiesiog aplenkė. Mes susiduriame su visapusišku Google vykdomu knygų skaitmeniniu, įskaitant Europos autorių, kurie nedavė savo sutikimo ir kurie dabar nustebę ir suirzę dėl Google knygų, kurioms jie nenori priklausyti, knygas.

Šiuo klausimu norėčiau pirmiausia pasakyti, kad kai kalbame apie autorių teises, tai nėra vien paprastas pinigų klausimas. Tai taip pat klausimas dėl autorių, kurie turėtų turėti teisę dalyvauti priimančias sprendimus dėl to, kaip ir kokia forma jų knygos turi būti skaitmeninamos ir naudojamos, suverenumo. Tai – pagrindinis klausimas ir esminė būtinybė. Su šiuo klausimu yra susijęs labai aktualus klausimas dėl vadinamųjų nežinomų autorių kūrinių, kurių autorių negalima nustatyti. Turime rasti veiksmingą ir praktinį šios problemos sprendimą.

Kiekvienas iš mūsų susidūrė su situacija, kai paskolinta mylima knyga nebuvo grąžinta ir tuomet jos nebuvo galima niekur nusipirkti, nes ji nebespausdinama. Google knygos, žinoma, būtų labai naudingas sprendimas tokiais atvejais, nes tai apsaugotų pasaulinės literatūros lobynus ir kitas susijusias sritis, kurios priešingu atveju išnyktų iš mūsų kultūros paveldo. Tačiau sprendimas turi būti sukurtas tokiu būdu, kad visa tai būtų prasminga. Google knygos negali paprasčiausiai ignoruoti visų klausimų remiantis prielaida. Turime bandyti rasti autorių ir apsaugoti jo teises. Būtent čia kolektyvinio teisių administravimo organizacijos pradeda dalyvauti ir norėčiau, kad būtų pateiktas sąžiningas sprendimo būdas. Kaip minėjo A. Niebler, atsižvelgdami į tai turime aptarti kolektyvinio teisių administravimo organizacijų vaidmenį.

Kiekvienas turi teisę atsisakyti naujų technologijų, tačiau, žinoma, taip pat turi susitaikyti su pasekmėmis, kad ateityje staiga gali suprasti, jog nepriklauso sukurtai plačiai žinių visuomenei. Šiandien tai pagrindinis klausimas. Galbūt teisės aktuose būtina nustatyti išimtis, kad numatytume palyginti veiksmingą problemos sprendimo būdą.

Emma McClarkin, *ECR frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, knygų mylėtojams mano Rytų Midlandso rinkimų apygardoje ir visoje Europoje tai yra gera žinia. Manau, kad dabar prasideda knygų revoliucija, ir palankiai vertinu Komisijos pareiškimą.

Google iniciatyva yra neišvengiamas ir logiškas žingsnis į priekį atsižvelgiant į skaitmeninės ekonomikos pažangą kartu su naujomis rinkos varomosiomis jėgomis ir naujais vartotojų poreikiais. Manau, kad šios rūšies privataus sektoriaus inovacija turėtų būti vertinama palankiai tol, kol ji suteikia erdvės konkurencijai ateityje ir sąžiningai apsaugai.

Bibliotekos, nors vis dar svarbios informacijos saugyklos, yra labai neišnaudojami ištekliai, kuriose devynios iš dešimties knygų yra neprieinamos, ir jose yra tūkstančiai vartotojams neprieinamų knygų dėl to, kad jos nebespausdinamos arba nebeleidžiamos.

Internetinės knygos suteiks autoriams galimybę įgyti daugiau pripažinimo ir, iš tikrųjų, šiek tiek pinigų už jų darbus.

Tačiau faktas, kad šios rūšies taikos sutartis, reiškianti masinę knygų skaitmeninimą, negali būti taikoma ES, yra vienas iš aiškiausių nenuoseklių autorių teisių įstatymų ES pavyzdžių. Turime pritaikyti Europos autorių teisių sistemą prie XXI amžiaus poreikių. Europa turi pasinaudoti galimybe perimti pirmavimą ir užtikrinti, kad knygų skaitmeninimas Europoje būtų palengvintas, taip pat kad Google knygų taikos sutartyje būtų atsižvelgta į Europos autorių teisių įstatymus.

Turėtume skatinti Europos dalyvius dalyvauti šioje erdvėje, taip pat skirtingose kalbose ir žanruose. Tokiems kaip aš, kurie mėgsta jausti puslapį tarp pirštų, tai nepakeis poreikio lankytis nuostabiuose knygynuose, pvz.,

mano Rytų Midlandso rinkimų apygardoje. Iš tikrųjų, galimybė naudotis internetinėmis knygomis suteikia mums visiškai naują būdą mokytis ir pažinti kultūrą ir tai nesusiję su knygynų išnykimu.

Viso to nesiejant su mūsų bibliotekų sunaikinimu, tai padės joms tvarkyti archyvus, būti apsaugotoms ir suteiks mūsų vartotojams didesnę pasirinkimą, kokių būdu jie gali pasinaudoti knygomis švietimo ir pramogų tikslais.

Tai galimybė autoriams praplėsti savo rinką ir auditoriją. Manau, kad tai didingų kūrinių atradimo iš naujo laikotarpio ir kultūrinio sprogimo pradžia. Tai yra kažkas, ką mes turėtume palankiai vertinti ir neabejodami skatinti.

Patrick Le Hyaric, GUE/NGL frakcijos vardu. – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, dauguma mūsų minėjo, kad *Google* faktiškai yra pasaulinė monopolininkė, kuri bando pasisavinti viso pasaulio kultūrinį, literatūros ir žurnalistinį paveldą. Europa neturėtų leisti, kad ją kontroliuotų *Google*. Be to, *Google* strategija siūlant nemokamas paslaugas yra tik fasadas, nes iš intelektinių kūrinių ji gamina prekes ir už tai gauna daugiau nei 23 mlrd. USD reklamos pajamų kiekvienais metais.

Kaip jau sakėte, pone S. Kallasai, Europai reikia pradėti skaitmeninio programą. Tačiau autorių pareikšti ieškiniai Jungtinėse Valstijose *Google* knygoms už jų kūrinių plagijavimą neturėtų reikšti, kad čia bus sukurtas skaitmeninio modelis, pagal kurį iš originalių literatūros, žurnalistikos arba mokslinių kūrinių bus gaminamos prekės.

Šiuo atveju norėtume tiksliai žinoti, ką Komisija turi omenyje dažnai vartodama terminą „grupinė licencija“. Idėja sukurti autorių teisių europinę rinką mums kelia didelį rūpestį šiuo atveju. Neturėtume painioti intelektinių kūrinių, kurie yra bendras paveldas, su verslo dvasia, kurioje kultūra paverčiama preke.

Dėl to, mūsų nuomone, Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis turėtų užtikrinti autorių teises, rašytojų, žurnalistų ir mokslininkų intelektinės nuosavybės teises. Daugumoje valstybių narių pradėtos viešos skaitmeninio sistemos turėtų būti paremtos ir derinamos su Europos projektu *Europeana*, siekiant užkirsti kelią privačiam sektoriui pasisavinti viešą kultūros paveldą.

Manau, kad Parlamentas, prieš priimdamas kokius nors sprendimus, turėtų pradėti Europos strateginę konferenciją, suburiančią Europos institucijas, valstybes nares, autorių sąjungas, bibliotekas ir net viešus telekomunikacijų operatorius, kad sukurtų Europos viešo skaitmeninio modelį, kuriame būtų gerbiami autoriai ir jų kūriniai ir pagal kurį kūriniai taptų prieinami kuo didesniai žmonių būriui. Šis projektas kartu su *Europeana* turėtų veikti kartu su kitomis pasaulyje egzistuojančiomis sistemomis.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Ponia pirmininke, Europos literatūros paveldo skaitmeninio užduotys siekiant ne tik jį išsaugoti ir prisiminti, bet ir platinant bei didinant jo įtaką, taip pat suteikiant europiečiams prieigą prie jų nuostabios kultūros, yra pagrindiniai iššūkiai, kuriuos viešos valdžios institucijos turėtų aktyviau spręsti.

Šiuo metu *Google* yra ugnies linijoje, nes jos komercinėje strategijoje numatytas bandymas įgyti esminį, ilgalaikį pranašumą sukuriant monopolį ne tik pasaulinės virtualios bibliotekos turinio, bet ir prieigos prie šio turinio atžvilgiu, taip pat apskaičiuojant grįžtamąją sąskaitą už šį skaitmeninio procesą.

Prisijungiu prie savo Europos dešiniojo sparno frakcijų kolegų visiškai prieštaraudamas bet kokiam išimtinėi padėčiai, dėl kurios bus sukurtas monopolis. Mes galime išspręsti kitus pagrindinius klausimus, susijusius su intelektine nuosavybe ir autorių teisių laikymusi nebespausdinamų ir nežinomų autorių kūrinių atžvilgiu. Šiems klausimams išspręsti galima priimti teisės aktus.

Tačiau faktinis klausimas yra toks: kokios alternatyvos egzistuoja Europoje? *Europeana* svetainėje, kuri veikia keletą mėnesių, yra tik 5 proc. Europos kūrinių. Pusė šio turinio priklauso Prancūzijoje esantiems šaltiniams, kurie bent kartą pirmąją kartu su Galicija, Nacionalinės Prancūzijos bibliotekos portalu ir Nacionaliniu audiovizualizacijos institutu (angl. INA).

Tačiau teikiamas finansavimas yra tarsi išmalda palyginti su tuo, kiek jo reikia. *Google* pasirengusi investuoti 15 mln. EUR kiekvienais metais į spartų skaitmeninimą ir rengiasi paskelbti iki 20 mln. kūrinių per dešimt metų. Kiek mes pasirengę investuoti? Jeigu negalime atsakyti į šį klausimą, bijau, kad *Google* bus vienintelė dalyvė, galinti atitikti pačių bibliotekų poreikius.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, potencialūs naudos gavėjai ir galimybės, kurias *Google* knygų projektas suteikia vartotojams, mokslininkams ir daugumai leidėjų bei autorių išsaugant kultūros

paveldą iš tikrųjų yra neginčytinas. Tačiau neturime numoti ranka į teises pasekmes ir dėl to aš, kaip Teisės reikalų komiteto atstovas, norėčiau į tai atkreipti dėmesį.

Pirma, sąlygos, kurios turi būti tenkinamos, žinoma, aiškios. Mąstau apie poreikį gerbti autorių teises ir tinkamos autorių atlyginimų autoriams mokėjimo sistemos sukūrimą. Deja, *Google* projektas yra pagrįstas anglosaksų teisės sistema ir Šiaurės Amerikos rinkos realijomis, kurios visiškai netinka Europos Sąjungos sistemai. Atsižvelgiant į tai *Google* veikla Europos Sąjungoje susiduria ne tik su teisinio, bet ir su etinio pobūdžio kliūtimis. *Google* teigia, kad autorių teisių savininkas, kuris nenori būti susitariančiaja šalimi, turi apie tai informuoti *Google*. Tai, žinoma, neatitinka mūsų įstatymų, kuriuose teigiama, kad prieš skenuojant knygą ir publikuojant skenuotą kopiją būtina gauti autoriaus sutikimą ir sumokėti atitinkamą mokestį.

Kitas klausimas susijęs su vadinamosiomis nežinomų autorių knygomis, kitais žodžiais tariant, kūriniiais, kurių autorių teisių savininko tapatybė nenustatyta. Daugumoje valstybių narių kolektyvinio teisių administravimo organizacijos atstovauja žinomų autorių teisių savininkų ir taip pat šiuo metu nenustatytų autorių teisių savininkų interesams, pvz., pasirūpindamos pajamų nuo pardavimo tam tikrą laikotarpį, jeigu autorių teisių turėtojas bus nustatytas ateityje, apsauga.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į poreikį priimti Europos teisės nuostatas autorių teisių srityje susiduriant su skaitmeninės eros iššūkiais. Tuo pat metu visiškai pritariu V. Redingo ir Ch. McCreevy nuomonei ir taip pat tam, ką šiandien pasakė S. Kallas, kad autorių teisių saugomų darbų skaitmeninimas turi visiškai atitikti autorių teisių ir sąžiningo atlyginimo autoriams principą, kad jie galėtų gauti naudos iš didesnės Europos visuomenės dalies prieigos prie jų kūrinių plačiausiu mastu. Žinoma, mes negalime praleisti šios galimybės Europoje.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Ponia pirmininke, interneto suteikiamos galimybės įkvėpė *Google* atgaivinti kibernetinės erdvės knygas, kurios nespausdinamos, užmirštos arba kurios pradingo laiko tėkmėje. Tačiau pagrindinė idėja sukurti modernų Aleksandrijos bibliotekos analogą suteikė pagrindo ginčams dėl autorių teisių klausimo.

Prieš dvi savaites sudaryta sutartis tenkino autorių gildiją ir Amerikos leidėjų asociaciją ir kai kuriuos Europos kolegas. Ji leidžia keturiose šalyse išleistus leidinius nuskaityti ir padaryti prieinamus už mokestį. Šios šalys tai – Jungtinės Valstijos, Jungtinė Karalystė, Australija ir Kanada. Šių šalių interneto vartotojai galės skaityti 20 proc. e. knygų nemokamai (išlaidas padengia reklamos užsakovai) ir turės sumokėti norėdami skaityti likusius 80 proc. knygų.

Autoriaus ir leidėjo požiūriu, tai turės dvejetainę naudą. Visų pirma, tai sudarys vienkartinį mokestį iš *Google* – nuo 60 iki 300 USD už teisę nuskaityti knygą ir, antra, 63 proc. gauto pelno iš *Google* knygų e. knygos paslaugos. Kitais žodžiais tariant, autoriai gaus pinigų iš leidybos, net jeigu bent vienas jų knygos puslapis bus paskelbtas internete.

Keletas žmonių vis dar atkreipia dėmesį į faktą, kad Europos, išskyrus Jungtinę Karalystę, vartotojai, besinaudojantys *Google* knygomis, pvz., Belgijos arba Lenkijos interneto vartotojas, neturės prieigos net prie tų 20 proc. e. knygų. Paslauga iš esmės apima leidinius anglų kalba ir bet kurie Europos leidėjai arba autoriai, norintys prisijungti prie programos, turės patys tartis su *Google*. Europiečiai turės nemokamą prieigą tik prie mažiausiai patrauklių knygų kategorijų – leidiniai, kurie pateikiami internete ir kurių autorių teisės jau pasibaigusios, pvz., *Bibliothèque nationale de France* knygos, kurios nebuvo naudojamos 200 metų. Taip nebus sukurta Europos leidinių visiškai elektroninė biblioteka.

Išskyrus kai kurias išlygas dėl *Google* projekto, pvz., įmonės monopolis rengiant ir dalijant e. knygas, ir poreikį sumokėti jai dalį pajamų ir reklamą, manau, kad bendros autorių teisių sistemos nebuvimas Europos Sąjungoje padarys ją neveiksmingą. *Google* supanti teisinę sumaištį parodė bendros autorių teisių sistemos nebuvimo Europos Sąjungoje ir nesugebėjimo pateikti bendro atsako į *Google* knygų iniciatyvą pasekmes. Visi aiškiai mato, kad autorių teisių suderinimas Europos Sąjungoje tapo skubia būtinybe.

Nessa Childers (S&D). – Ponia pirmininke, *Google* yra Amerikos įmonė, visi tai gerai žinome, teikianti interneto paslaugas, kuriomis mes kas dieną naudojames. Kadangi jų europinė būstinė yra Airijoje, žinau, kad ji yra puiki darbdavė ir tikra internetinių technologijų lyderė.

Knygų skaitmeninimas, pvz., *Google* knygų projektas, turi potencialo atrakinti milžiniškus pasaulio kolektyvinių žinių ir kultūros paveldo tomus. Turėtume remti pastangas, kuriomis siekiama sukurti knygų paieškos, skaitymo ir atsisiuntimo sistemą. Visi sutariame, kad tokio masto skaitmeninė biblioteka, kokią siūlo *Google*, reikš faktinę naudą. Tai ypač pasakytina apie Europos bibliotekas, kuriose knygų saugomos

nuo XVII amžiaus. Keletas žmonių gali matyti šias knygas, tačiau paskelbus jas internete pasauliui bus suteikta galimybė jas nagrinėti ir mėgautis jų turiniu.

Tačiau mes, europiečiai, turime užduoti klausimą, ar likusią žinių ir kultūros dalį turėtų monopolizuoti viena privati Amerikos įmonė. Neabejoju, kad *Google* nori laikytis savo įžymiojo moto „nedaryk nieko blogo“. Tačiau kas galėtų užtikrinti, kad jie nepanaudos monopolistinių galių apmokestinti šias knygas paprastiems piliečiams? Vieša prieiga prie tokių išteklių yra pirmaeilės svarbos.

Faktiškai mes turime daryti viską, ką galime, kad paremtume savo skaitmeninę biblioteką. *Europeana* suteikia prieigą internete prie beveik penkių milijonų leidinių. Jos misija – pasiūlyti plačiausią įmanomą prieigą prie kultūros rinkinių iš visos Europos. Gailiuosi, kad tik Prancūzija rimtai prisidėjo iki šiol ir kad kiti, įskaitant Airiją, prisidėjo nežymiai. Atsižvelgdama į tai, kad mano šalis turi tokią turtingą ir įspūdingą literatūros istoriją, kviečiu Airijos vyriausybę aktyviau dalyvauti *Europeana* projekte.

Turime puoselėti viešą prieigą prie mūsų bendros Europos kultūros ir paveldo. Visoms Europos kultūros institucijoms turi būti aiškiai pasakyta – skaitmeninkite ir skaitmeninkite dabar.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, tai principinis klausimas, kad mes turime skatinti prieigą prie informacijos ir švietimo. Tuo pat metu mes taip pat turėtume palengvinti prieigą prie Europos ir pasaulio kultūros, kurioje užrašytas žodis užima iš tikrųjų ypatingą vietą. Šia prasme knygų skaitmeninimas ir nemokama prieiga prie jų yra trokštama, tačiau tik tuo atveju, jei pritaikysime tai, apie ką šiandien diskutuojame, t. y. absoliučią intelektinės nuosavybės apsaugą.

Tačiau mes turime panašias institucionalizuotas priemones Europos Sąjungoje. Aš turiu omenyje *Europeana*, kurią mes turime toliau stiprinti ir plėtoti. *Europeana* yra biblioteka, mokykla, filmų biblioteka ir muzikos archyvas vienoje vietoje ir, žinoma, joje gerbiamos intelektinės nuosavybės teisės ir suteikiama nemokama prieiga visiems piliečiams. Dėl to priemonės egzistuoja. Klausimas, kaip mes galime panaudoti savo, kaip Europos Sąjungos, galias, kad taptume pradininkais, o ne vien tik naujovių privačiame sektoriuje stebėtojais.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Tai yra dar kitas perėjimo nuo Gutenbergo prie skaitmeninės galaktikos pavyzdys. Lėta teisėkūra yra priežastis, kodėl privatus verslas mus aplenkė. Turime pagreitinti teisėkūrą. Turime išvengti anarchijos ir turime užkirsti kelią monopolijoms susiformuoti. Turime užtikrinti skaitytojų, rašytojų ir taip pat prekybininkų laisvę. Taip pat turime užtikrinti kultūrinę įvairovę ir mažumų kalbų lygiateisiškumą. Turime padaryti viską, kad panaikintume skaitmeninį neraštingumą. Visa tai mes turime padaryti ir tai nėra paprasta užduotis.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Ponia pirmininke, esu atsakinga už naują pranešimą dėl *Europeana* ir esu įsitikinusi, kad turime rasti tinkamą pusiausvyrą tarp, viena vertus, pagarbos intelektinės nuosavybės teisėms ir, kita vertus, lengvos prieigos suteikimo visiems mūsų vartotojams.

Tai reiškia, kad mums reikia aiškiai nustatyti, kaip atlikti autorių teisių reformą, ir dėl to Komisija turi atlikti darbą, susijusį su tuo, kokio lygio sąžiningą naudojimą mes norime turėti Europoje ir kokius kūrinius pripažinti nežinomų autorių kūriniams. Norėčiau sužinoti iš Komisijos, ar jeigu tikrai nenorime likti Jungtinių Valstijų užnugaryje, turėtume finansuoti Europos meno kūrinių skaitmeninimą ir daugiau lėšų skirti *Europeana* pagal naująją Lisabonos strategiją. Priešingu atveju mes tai paliksime *Google*, ir tai nebus pats geriausias sprendimas norint išvengti monopolinės struktūros, kurią jau turime.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Ponia pirmininke, tai labai ironiška, tiesa? Tai, ką *Google* padarė, pasiimdama intelektinę nuosavybę ir atgamindama ją privačiam naudojimui, buvo aiškiai neteisėta nuo pat pradžių pagal paties JAV teisingumo departamento išvadą. Mažesniu mastu mes tai vadiname piratavimu. Kodėl čia turėtų būti kokių nors skirtumų tarp pavienių vartotojų, kurie tai daro, ir tokios milžiniškos įmonės kaip *Google*?

Dėl to pirmasis mūsų principas turėtų būti toks, kad stambiems dalyviams neturėtų būti suteikiamos jokios specialios privilegijos.

Mūsų antrasis principas – mes negalime priklausyti nuo monopolininko geros valios. Kaip ir dauguma čia esančių, manau, kad *Google* yra įdomi įmonė. Manau, kad jų idėja yra inovatyvi ir gera. Tačiau kas atsitiks, jeigu jie vėliau padidins kainas, kaip, pvz., daro mokslinių žurnalų leidėjai, padidindami kainas keletą šimtų kartų? Kas bus, jeigu jie apribos prieigą prie tam tikrų knygų? Jie nustatė 15 proc. kvotą knygoms, kurios gali būti cenzūruojamos.

Mums reikia iš tikrųjų pasaulinės skaitmeninės bibliotekos, kurią valdytų pasaulinis konsorciūmas, įskaitant universitetus, siekiant užtikrinti, kad nenukentėtų kokybė ir nacionalinės bibliotekos; konsorciūmas, kuriame

Europa, žinoma, turės daug didesnes nei dabartinės pirmavimo ir sprendimų priėmimo galias. Ji pradėjo nuo knygų; toliau bus meno kūriniai Europos muziejuose. Europa negali sau leisti nespėti į nuvažiuojantį traukinį.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Kol dabar kalbame apie pasaulio knygų paveldo skaitmeninimą, kurį atlieka privati įmonė, šiuo atveju tai yra Google, atrodo, kad susiduriame tik su dabartimi. Vienoje kalboje buvo pareikšta, kad čia esantys bet kokie atveju ir toliau naudosis spausdintomis knygomis. Tačiau kad ir kokiai galimybei mes grindžiame kelią, ateities kartoms jis suteiks galimybę arba trūkumą, kuriuos mes turime aiškiai išspręsti. Dėl to šiuo atveju pagrindinis klausimas yra ne tik poveikis Europos kultūros pramonei, kaip jau buvo minėta. Ne, toks sprendimas turės įtakos Europos kultūrai. Faktiškai egzistuoja didelis pavojus, kad įmonei priklausys pasaulio kultūros paveldas arba, žvelgiant į ateitį, jos kultūros dabartis. Būtent dėl to Europa privalo sukurti savo aiškią strategiją šioje srityje.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, pirma, skaitmeninimas yra didelė galimybė suteikti kuo didesniui skaičiui europiečių prieigą prie mūsų kultūros, Europos ir pasaulio paveldo. Tai iš tikrųjų puikiai atitinka naujosios Lisabonos strategijos tikslus.

Tačiau atrodo, kad, pirma, tai reikalauja standartizuoti nežinomų autorių kūrinių klausimą. Pirmiausia šioje srityje turėtume suderinti Europos sprendimus dėl pajamų, gaunamų už nežinomų autorių kūrinius, valdymo. Valstybės narės šiuo atveju taiko skirtingus sprendimus.

Antra, nebespausdinamų kūrinių leidyba reikalauja specialios priežiūros. Mano nuomone, nebespausdinamų kūrinių klausimas turėtų būti suderintas. Negalime leisti atsirasti padėčiai, kurioje nėra griežto nebespausdinamų kūrinių reglamentavimo. Trečia, negalime taikyti pasišalinimo metodo Europos teisės sistemoje, nes tai suteikia galimybę Google skaitmeninti kūrinius be autoriaus sutikimo.

Manau, kad šioje srityje turėtume priimti platesnio masto priemones Europos Sąjungoje. Taip pat manau, kad jeigu norime konkuruoti teigiama šio žodžio prasme su Google arba taip pat bendradarbiauti su įmone, iš tikrųjų turėtume pagreitinti darbą, susijusį su *Europeana*, ir ypač paspartinti darbą šioje srityje su valstybėmis narėmis.

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, turiu papasakoti jums trumpą istoriją, kad pavaizduočiau savo požiūrį.

Tikriausiai pirmoji autorių teisių byla pasaulio istorijoje buvo nagrinėjama prieš 1 500 metų Airijoje, kai vienuolis vardu Finianas pakvietė kitą vienuolį vardu Columcille į savo vienuolyną. Finianas tuo metu rašė rankraštį. Columcille jį surado ir kiekvieną naktį keldavosi ir jį perrašinėdavo.

Finianas nebuvo patenkintas ir paprašė jį grąžinti. Kadangi perrašytas rankraštis nebuvo jam grąžintas, jis kreipėsi į karalių. Karalius išnagrinėjo bylą ir priėmė sprendimą, kuris buvo toks – pirmiausia paskysiu jį airių kalba: „do gach bó a lao, do gach leabhar a chóip“ arba „kiekvienai karvei jos veršiukas, kiekvienai knygai jos kopija“.

Šiandien tai lygiai taip pat aktualu kaip ir prieš 1 500 metų, nes autorių teisės ir intelektinės teisės turi būti užtikrinamos. Dėl to aš sakau „kiekvienai karvei jos veršiukas, kiekvienai knygai jos kopija“ ir kiekvienam autoriui ir atlikėjui jo autorių teisės ir intelektinės teisės.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Ponia pirmininke, Komisija daro viską, kad skatintų mūsų visuomenės vystymąsi skaitmenine prasme. Man atrodo, kad Google – o ypač jos knygų projektas – pasirodė esąs svarbus Europos Sąjungos integravimo veiksnys, nes, kaip jūs gerai žinote, – ir tai yra visuose laikraščiuose, – autorių teisės iki šiol išimtinai priklausė valstybių narių kompetencijai ir nacionalinių teisės aktų reglamentavimo sričiai.

Dabar mums reikia kokio nors bendro požiūrio, kuriam Komisija su mielu noru pateiktų pasiūlymų. Naujos sudėties Komisija iš tikrųjų imsis spręsti visus šiuos klausimus labai rimtai ir tai bus svarbus prioritetas. Sutinkame, kad knygos turi būti internete ir greitai. Jos ten bus – norime mes to, ar ne. Svarbiausias dalykas yra tai, kad autoriams turi būti atlyginama už knygas internete. Planuojame pagrindų direktyvą šiais klausimais – įskaitant kolektyvinio teisių administravimo organizacijas, kurios turi būti skaidrios ir atskaitingos savo nariams. Pagrindų direktyva bus parengta tarp 2010 m. rudens ir 2011 m. pavasario.

Neturėtume atsilikti ir siūlome paprastas ES taisykles dėl nežinomų autorių knygų ir taip pat nebespausdinamų knygų. ES pasiūlymas užtikrins, kad knygos būtų skaitmeninamos tik gavus išankstinį leidimą ir taip pat rimtai bus ieškoma nežinomų autorių kūrinių.

Tęskime šią diskusiją. Dar kartą turėtume padėkoti Teisės reikalų komitetui ir garbingiesiems nariams A. Niebler ir K. H. Lehne už jų iniciatyvą pradedant šias įdomias diskusijas.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Bogusław Sonik (PPE), raštu. – (PL) Google knygos – nauja Google siūloma paslauga – pastaruoju metu suteikė pagrindą daugybei ginčų. Projektas pagrįstas nemokama prieiga prie didelio skaičiaus nuskaitytų knygų, iš kurių keturi milijonai nuskaitytų knygų yra Europos autorių. Šioje situacijoje kyla klausimų dėl laisvės naudotis internetu ribojimo ir iššūkių, su kuriais susiduria teisės aktų leidėjai dėl dinamiškai besivystančios informacinės visuomenės.

Kaip teisingai nurodo Europos Komisija, knygų, kurios yra autorių teisių objektas, skaitmeninimas turi visiškai atitikti autorių teisių ir tinkamo autorių atlygio principą, kurie turi gauti didžiausią naudą iš platesnės viešos prieigos Europos mastu prie jų kūrinių. Tačiau tuo pat metu Komisija iškėlė klausimą dėl Europos autorių teisių sistemos tinkamumo įveikti skaitmeninio amžiaus iššūkius: ar dabartinis *acquis* suteikia galimybę Europos vartotojams pasinaudoti skaitmeninėmis knygų versijomis? Ar tai užtikrina atlyginimą jų autoriams?

Google knygų projektas suteikia galimybę susipažinti su knygomis daug didesniame skaitytojų būriui, nei leistų įprasta biblioteka. Tačiau nemokamas knygų dalijimas saityne susidūrė su panašiais ribojimais, kurie atsirado muzikos leidyboje. Nespėta įstatymų pritaikyti prie skaitmeninių komunikacijų plėtros, dėl to reikia sukurti naują teisinę sistemą, kuri leistų reglamentuoti besikeičiančią tikrovę. Taip pat turime rasti kompromisą tarp tokių projektų kaip Google knygos naudos ir autorių teisių atsižvelgiant į atlyginimą už jų kūrinius.

(Posėdis sustabdytas 11.50 val. ir pratęstas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: D. WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

5. Bendro sprendimo procedūros metu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkė. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Dėl balsavimo rezultatų ir kitos informacijos: žr. protokolą)

6.1. Europos savanoriškos veiklos metai (2011 m.) (A7-0077/2009, Marco Scurria) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Marco Scurria, pranešėjas. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau trumpai padėkoti Parlamentui, visiems komitetams, pranešėjams ir šešėliniams pranešėjams už jų darbą rengiant šį pranešimą.

Mes parengėme pranešimą, kuriame iškeliamas savanorystės sektoriaus klausimas. 100 mln. žmonių visoje Europoje dirba šioje srityje ir kiekvieną dieną jie aukoja savo laiką kitų ir mūsų bendruomenės gerovei.

Tai darbas, kurį atlikome padidindami biudžetą ir pagerindami vietos veiklą ir ES veiklą dėl asociacijų.

Norėčiau padėkoti M. Šefčovičiui ir Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai už puikų kartu atliktą darbą.

Manau, kad šie metai žymės pradžią, kai Parlamentas parodys tikrą susidomėjimą šia sritimi, kurią kažkas pavadino mūsų visuomenės stuburu.

Dar kartą norėčiau padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie šio svarbaus pranešimo.

6.2. EB ir Ukrainos susitarimas dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje (A7-0074/2009, Herbert Reul) (balsavimas)

6.3. Tarptautinės bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo srityje partnerystės organizacijos (IPEEC) nuostatai ir Memorandumas dėl Tarptautinės bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo srityje partnerystės organizacijos sekretoriato sudarymo prie Tarptautinės energetikos agentūros (A7-0075/2009, Herbert Reul) (balsavimas)

6.4. 2009 m. plėtros strategijos dokumentas, susijęs su Vakarų Balkanų valstybėmis, Islandija ir Turkija (balsavimas)

7. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkė. – Kolegos, turiu padaryti pranešimą, kuris yra labai tinkamas, nes ką tik balsavome dėl pranešimo dėl 2009 m. plėtros strategijos.

Man labai malonu jums pranešti, kad šiandien su mumis dalyvauja Kroatijos Parlamento (Saboro) narių delegacija.

(Plojimai)

Jiems vadovauja Mario Zubović, kuris ką tik užbaigė dešimtąjį ES ir Kroatijos jungtinio parlamentinio komiteto susitikimą.

Brangūs Saboro nariai, sveikiname jus Europos Parlamente čia Strasbūre. Kaip matote, šią savaitę mes diskutavome apie plėtrą ir norime, kad Kroatija įstotų į Europos Sąjungą kuo greičiau.

(Plojimai)

Jūs, žinoma, susiduriate su paskutiniaisiais sunkiais derybų etapais ir mes nuoširdžiai skatiname jus padidinti savo pasirengimo pastangas.

Brangūs kolegos, mes laukiame netrukus atvykstant Kroatijos stebėtojus į Europos Parlamentą ir laukiame posėdžio su jumis šiuose rūmuose šio Parlamento kadencijos metu.

Ačiū už jūsų šios dienos vizitą.

8. Balsuoti skirtas laikas (tęsinys)

8.1. Smurto prieš moteris panaikinimas (balsavimas)

8.2. Politinis sprendimas dėl piratavimo prie Somalio krantų (balsavimas)

8.3. Aplinka be dūmų (balsavimas)

8.4. Atnaujintų TDO konvencijų ratifikavimas ir įgyvendinimas (balsavimas)

8.5. Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) aukščiausiojo lygio susitikimas – Įveikti žemėje esantį badą (balsavimas)

9. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: 2009 m. plėtros strategijos dokumentas, susijęs su Vakarų Balkanų šalimis, Islandija ir Turkija (B7-0185/2009)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Norėjau visų pirma atkreipti dėmesį į Gabriele Albertini pastangų kokybę rengiant pasiūlymo projektą. Taip pat norėjau pasakyti, kad balsavau už šį pasiūlymą, atsižvelgiant į tai, kad

plėtra yra svarbus ES politinės valios ženklas. Taip pat noriu pasakyti, kad balsavau skirtingai nei mano frakcija keliais klausimais, iš esmės susijusiais su Kosovu, nes aš laikausi skirtingo požiūrio dėl Kosovo nei dauguma Europos šalių. Dėl to balsavau skirtingai dėl 19 straipsnio 17 pakeitimo, 22 pakeitimo, 24 pakeitimo ir taip pat po 4 nurodomosios dalies dėl 10 dalies.

Vis dar manau, kad plėtra yra labai svarbi, tačiau taip pat manau, kad reikia atsižvelgti į penkių valstybių narių nurodytus skirtumus.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, Ispanijos socialistų delegacijos balsavimas dėl Kosovo remia Kosovo vienašališko pasiskelbimo nepriklausoma valstybe tarptautinį nepripažinimą.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Aš balsavau prieš rezoliuciją dėl plėtros strategijos, nes joje daug gražių žodžių apie Turkijos pažangą, kurią ji pasiekė pagal Kopenhagos kriterijus. Nematau jokio šios pažangos ženklo. Kolegos nariai, supraskite kartą ir visiems laikams, kad Turkija yra šalis, kuri mažiau nei prieš šimtą metų vykdė prie jos sienų esančių žmonių ir neseniai nuo priklausymo Turkijai išsivadavusių žmonių genocidą. Šiandien Turkija vis dar vykdo genocidą ir jos gyventojai bei politikai didžiuojasi šiais jų valstybės atliekamais veiksmais. Prieš dvidešimt metų Turkija rėmė teroristų organizacijas ir eksportavo terorizmą. Ji ir toliau puoselėja artimus ryšius su teroristų organizacijomis net šiandien. Jeigu norime Europos Sąjungoje turėti šalį, kuri vis dar didžiuojasi genocidu ir remia terorizmą, tuomet pirmyn, priimkime ją. Tačiau aš tam neabejotinai prieštarauju.

PIRMININKAVO: R. WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Pone pirmininke, balsavau už šį pranešimą, tačiau norėčiau iškelti vieną svarbų su pranešimu susijusį klausimą.

Mano nuomone, mes Europos Parlamente ir Europos Sąjungoje turime užtikrinti, kad visos narystės Europos Sąjungoje siekiančios šalys įrodytų, kad jos laikosi Kopenhagos kriterijų. Labai svarbu užtikrinti, kad žmogaus teisės, demokratija, nuomonės laisvė teisinės valstybės principas galėtų būti įgyvendinti.

Šiandien mes taip pat balsavome dėl moterų teisių ir kad moterys turėtų teisę į gyvenimą, kuriame jos nepatirtų smurto. Manau, kad šiuo atveju labai svarbu užtikrinti, kad moterų ir vaikų teisės būtų įgyvendintos kiekvienoje šalyje, kuri nori įstoti į Europos Sąjungą.

Atsižvelgiant į visa tai, aš iš esmės kalbu apie Turkiją. Turkija turi įgyvendinti greitas reformas ir pokyčius, jeigu nori būti pasirengusi stoti į Europos Sąjungą, nors aš pats nesutinku su nuomone, kad tai įvyks, kol gyvi būsim. Nepaisant to, svarbiausia, kad mes Europos Sąjungoje laikytumėmės sutartų taisyklių, Kopenhagos kriterijų.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat balsavau prieš, nes manau, kad Turkija visų pirma turi atitikti visus kriterijus, prieš mums padarant tokį teigiamą pareiškimą čia. Visų pirma, norėčiau atkreipti dėmesį į Kipro ir Turkijos ginčą dėl sienų, kuris šiais metais dar neišspręstas, ir neteisėtą Kipro okupaciją, kuri dar nesibaigė. Tačiau nenorėjau balsuoti prieš kitas šalis kandidatės. Ypač norėčiau padaryti išimtį Balkanų valstybių atžvilgiu, kurias norėčiau pasveikinti šiuose rūmuose kuo greičiau.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Smurto prieš moteris panaikinimas (B7-0139/2009)

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, susilaikiau balsuojant dėl šios rezoliucijos, nors klausimas yra svarbus, netgi labai svarbus. Tačiau nematau prasmės, kodėl klausimas dėl kovos su smurtu prieš moteris turėtų būti sprendžiamas kartu su moters reprodukcinio pasirinkimo klausimu. Diskutuoju šiuo klausimu vakar kai kurie kalbėtojai šnekėjo nesąmones. J. Senyszyn kaltino Katalikų bažnyčią moterų priespauda.

Sunku būtų pasakyti kažką absurdiškesnio. Lenkijoje nėra garbės dvikovų, mergaičių apipjaustymas nėra įprasta praktika, nėra atrankinių abortų, nėra jokių laikinų santuokų, o žmonės neapmėtomi akmenimis už tariamą arba faktinę neištikimybę. Moterys pagal įstatymą nėra diskriminuojamos, o bet koks smurtavimas prieš moterį yra visuotinai smerkiamas tiek piliečių, tiek Katalikų bažnyčios. Laimei, tokios rūšies kraštutiniai pareiškimai nerado atgarsio rezoliucijoje, dėl to aš tik susilaikiau.

Tiziano Motti (PPE). – (IT) Pone pirmininke, aš balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl smurto prieš moteris panaikinimo. Savo balsą už skiriu beveik septyniems milijonams Italijos moterų, kurios kiekvienais

metais patiria vyrų smurtą. Žinoma, aš jį taip pat skiriu visoms Europos moterims, kurios atsiduria tokioje pat padėtyje.

Kartais mes pasiduodame pagundai manyti, kad šis reiškinys vyksta mūsų visuomenės pakraštyje, kai faktiškai smurtas prieš moteris patiriamas visų pirma namuose. Vadinasi, tai yra reiškinys, kuris turi mums tiesioginį poveikį.

Vyresnio amžiaus moterims sunkiau save apsaugoti. Dėl to mes neturime jų pamiršti, nes smurtas yra ne tik fizinis; jis taip pat – kultūrinis. Jis taip pat gali reikšti asmens judėjimo laisvės atėmimą.

Be to, prieš sulaukdamos pilnametystės, moterys būna jaunos mergaitės, o smurtas prieš jauną mergaitę užkirs jai kelią džiaugtis visu likusiu gyvenimu.

Dėl to tikiuosi, kad nuo šiol Parlamentas imsis konkrečių priemonių siekdamas užtikrinti, kad visa tai neliktų vien tik geru ketinimu.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, smurtas prieš moteris yra visoje Europoje ir, iš tikrųjų, visame pasaulyje paplitusi problema. Vien tik Švedijoje, kurioje yra devyni milijonai gyventojų, 380 moterų kasdien patiria blogą elgesį. Penktadalis visų moterų patiria smurtą, o 45 proc. visų moterų nuo 16 iki 64 metų, kuriuo nors metu savo gyvenime yra patyrusios smurtą. Tai visiškai pasibaisėtina. Smurto patyrimas namuose yra baisus asmenybės vientisumo pažeidimas. Vyrams ir moterims turėtų būti suteikiamos vienodos galimybės į fizinį vientisumą.

Visame mūsų žemyne patiriamas smurtas patvirtina, kad lygiateisiškumo skatinimo Europoje laukia dar ilgas kelias. ES negali toliau ignoruoti šių faktų. Dėl to palankiai vertinu rezoliuciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo ir raginu naujos sudėties Komisiją ir Tarybą taip pat prisiimti savo dalį atsakomybės šiuo klausimu. Ketinu užtikrinti, kad Komisija būtų priversta pateikti pasiūlymą, kad padėtis, susijusi su smurtu prieš moteris, pagerėtų.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Pone pirmininke, iš visos širdies balsavau už šią rezoliuciją, nes manau, kad turime prisijungti prie visų frakcijų jėgų siekdami bendro tikslo – pasmerkti visas smurto prieš moteris formas, didinti žinomumą apie jas ir kovoti su jomis.

Ypač jaudinuosi dėl moterų, esančių konfliktinėse zonose, nes teikiau pagalbą, patyriau ir išgyvenau visą konfliktą Bosnijoje ir Hercegovinoje, taip pat iš dalies kartu su Raudonuoju kryžiumi Darfūre. Manau, kad dabar turime fantastišką priemonę, t. y. Stokholmo programą, kuri suteikia galimybę pereiti nuo žodžių prie veiksmų. Norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai už tai, kad ji įtraukė įgaliojimus ir kovą su smurtu prieš moteris į Stokholmo programą. Aš iš tikrųjų dirbsiu, kad kova su smurtu prieš moteris būtų prioritetas klausimas įgyvendinant Stokholmo programą.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau pažymėti, kad smurto prieš moteris klausimas yra labai svarbus, ir man labai malonu, kad Europos Parlamentas ėmėsi spręsti šią problemą. Ypač verta atkreipti dėmesį į agresyvius ir žiaurius seksualiai motyvuotus nusikaltimus, kurie padaromi prieš moteris, tačiau kai kuriose Europos šalyse tokie nusikaltimai ne visada sulaukia tinkamos teisingumo sistemos reakcijos. Tokiose bylose teismų skiriamos bausmės dažnai yra labai švelnios, o tai kai kuriais atvejais atima moterims motyvaciją pranešti teisėsaugos institucijoms apie prieš jas padarytus žiaurius nusikaltimus. Tai priveda prie latentinės nusikaltimų statistikos. Dėl to žiauriausiems ir sunkiausiems nusikaltimams prieš moteris, kuriuose naudojamas smurtas ir kurie yra seksualiai motyvuoti, turime skirti didesnę dėmesį siekiant suvienodinti bausmių skyrimą, suteikti saugumo jausmą, tam tikrą teisingumo ir moralinio pasitenkinimo jausmą moterims, su kuriomis buvo taip žiauriai pasielgta.

Norėčiau pažymėti, kad negalėjau balsuoti už galutinę rezoliucijos tekstą dėl jo ideologinio ir radikalaus požiūrio abortų klausimu, tai požiūris, kuris prieštarauja krikščioniškosios vertybės.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau pateikti paaiškinimą dėl balsavimo kovos su rūkymu klausimu, jeigu galima, Labai trumpas paaiškinimas.

Pirmininkas. – Pone J. Wojciechowski, taisyklėse nustatyta, kad turime nagrinėti vieną klausimą po kito. Mes ką tik diskutavome smurto panaikinimo prieš moteris klausimu ir dabar pereisime prie piratavimo prie Somalio krantų klausimo. Vienu metu vienas klausimas!

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Piratavimo prie Somalio krantų problemos politinis sprendimas (RC-B7-0158/2009)

Louis Bontes (NI). – (NL) Nyderlandų laisvės partija (PVV) balsavo prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Somalio ir norėčiau paaiškinti kodėl.

PVV laikosi nuomonės, kad laivų stebėseną prie Somalio krantų nėra ES užduotis; tai akivaizdi NATO užduotis. Europa neturi armijos, taip pat neturi jokio reikalo būti tenai. Akivaizdu, kad tai NATO darbas.

PVV taip pat laikosi nuomonės, kad prekeivių laivuose turi būti jūrų pestininkų, kad būtų galima atremti tiesioginius piratų išpuolius. Dar kartą pakartojant, piratavimas aplink Somalį turi būti sustabdytas, tačiau ne tokiu būdu.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Aplinka be dūmų (B7-0164/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Tarybos rekomendacijos dėl aplinkos be dūmų tikslas – suteikti pagalbą valstybių narių pastangoms veiksmingiau apsaugoti žmones nuo tabako dūmų. Tai atitinka tarptautinius įsipareigojimus, kylančius iš PSO tabako pagrindų kontrolės konvencijos.

Pritariu rekomendacijai. Rūkymas toliau išlieka dažniausia ankstyvos mirties priežastis. Šios ligos apima širdies ir kraujagyslių ligas, vėžį, chroniškas kvėpavimo takų ligas ir šiek tiek rečiau sumažėjusį jaunų moterų ir vyrų vaisingumą.

Esant demografiniai krizei ir kuriant naujus brangius vaisingumo metodus turėtume daugiau dėmesio kreipti į informuotumo didinimą. Pradėti reikia šeimoje siekiant apsaugoti mūsų vaikus nuo neigiamų rūkymo pasekmių.

Baigdama norėčiau pateikti svarbų prašymą, kad nuolatinė stebėseną apimtų atsakus į tabako pramonės veiksmus, kuriais siekiama taikyti prieš rūkymą nukreiptas priemones.

Axel Voss (PPE). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau aptarti du aspektus dėl aplinkos be dūmų. Pirmą, balsavau už tai, kad valstybėms narėms būtų suteikti įgaliojimai šioje srityje, viena vertus, dėl subsidiarumo koncepcijos, o kita vertus, dėl to, kad mes neturime jokių įgaliojimų. Nors aš labai palankiai vertinu aplinką be dūmų, manau, kad šiuo atveju turėtume veikti pagal taisykles.

Antras aspektas – mane erzina tai, kad Europos Sąjunga subsidijuoja tabako auginimą. Tai bus palaipsniui panaikinta ir aš už tai taip pat balsavau, nes negaliu to susieti su kita idėja – visiškai uždrausti rūkymą. Dėl to, mes turime būti nuoseklūs. Jeigu norime kovoti su rūkymu, tuomet neturėtume subsidijuoti tabako auginimo.

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Vokietijos konservatorių frakcija (CSU) norėtų matyti aiškias praktines taisykles dėl nerūkančių asmenų apsaugos, kurios būtų nustatytos visoje Europoje. Tačiau, mano nuomone, „visoje Europoje“ tai nebūtinai reiškia „visoje Europos šalyse“. Dauguma valstybių narių jau nustatė nerūkančių asmenų apsaugos taisykles, o kitos planuoja nustatyti šios rūšies taisykles.

Nemanau, – kaip ir dauguma Europos Parlamento narių ir tai labai malonu, – kad mes Briuselyje turime nustatyti nerūkančių asmenų apsaugos taisykles arba kad tai galėtume daryti veiksmingiau. Europos Sąjunga šioje srityje neturi įgaliojimų. Mes atsakingi tik už sveikatą ir darbo saugą. Būtent čia glūdi problema, nes, mano manymu, svarbiausias klausimas – vaikų ir jaunimo apsauga ir šiai grupei, kuriai reikalinga ypatinga apsauga, nebus taikomos taisyklės, kurios reglamentuoja tik sveikatos ir darbo saugos klausimus.

Dėl to valstybės narės turi imtis veiksmų šioje srityje. Aš balsavau už ir man malonu, kad šis pakeitimas buvo priimtas.

Marian Harkin (ALDE). – Pone pirmininke, esu kilusi iš šalies, kuri priėmė draudimą rūkyti darbo vietoje. Iš tikrųjų tuo metu buvau Airijos parlamento narė ir visiškai pritariau draudimui.

Tačiau čia – Europos Parlamente, kuriame turime atsižvelgti į subsidiarumo principą – mūsų padėtis šiek tiek skiriasi. Kadangi iš tikrųjų gali kilti klausimas dėl darbuotojų sveikatos apsaugos, – mes jau priėmėme teisės aktus šioje srityje, pvz., dėl elektromagnetinės spinduliuotės poveikio, – negalime prašyti, kaip tai padarėme 7 dalyje, kad valstybės narės, kuriose jau galioja draudimai rūkyti, taikytų lygybės principą skirtingų rūšių įmonėms viešbučių ir maitinimo įstaigų sektoriuje. Vakar mes balsavome dėl valstybių narių parlamentų

vaidmens ir jų įgaliojimų pasiūlytoje ES teisės aktų subsidiarumo srityje pagal naująją Lisabonos sutartį, dėl to turime būti labai atsargūs, kad balsuodami būtume nuoseklūs.

Galiausiai iš pradžių kalbėjau su savo kolega ir praleidau balsavimą dėl Europos savanoriškos veiklos metų. Noriu pareikšti, kad visiškai pritariu Parlamento pasiūlymui dėl tokių metų, kuris vykdė kampaniją, kad užtikrintų, jog 2011 m. būtų paskelbti savanoriškos veiklos metais praėjusios Parlamento kadencijos metu.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Pone pirmininke, šiek tiek jaudinuosi aiškindamas šį balsavimą, nes mano motina yra gimusi būtent čia – Strasbūro tabako gamykloje, kurioje dirbo mano senelis. Ši gamykla ką tik buvo uždaryta.

Kai tabako ir degtukų gamybos įmonė Prancūzijoje, kuri tuo metu buvo valstybinė įmonė, tapo ribotos atsakomybės įmone, jos darbuotojams buvo pasakyta, kad tai neturės jokios įtakos jų darbo vietoms. Šiandien mes taip pat galime suprasti kitų valstybinių įmonių sektorių, susiduriančių su tokiais pat problemomis, susirūpinimą.

Faktiškai mes galime aiškiai suprasti ir pagrįsti prieš rūkymą, kuris turi žalingas pasekmes žmonių sveikatai, nukreiptas kampanijas. Tačiau, deja, Prancūzijos tabako produkcija išnyko. Tabako gamykla Strasbūre buvo uždaryta, tačiau žmonės vis dar rūko. Jie toliau rūko iš užsienio importuotą tabaką.

Dėl to aš asmeniškai remiu Europos tabako augintojams nustatytas kainas bent jau tol, kol žmonės rūko Europoje. Tegul geriau tabakas auga čia, užuot jį importavus iš kitur.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Pritariu Europos Sąjungos veiksams, kurių ji imasi siekdama sumažinti tabako suvartojimą, tačiau nematau, kad šie veiksmai turėtų būti pagrįsti paramos tabako gamintojams mažinimu. Taip yra dėl to, kad tabako gamyba nėra susijusi su jo vartojimu. Jeigu sumažinsime arba panaikinsime gamybą arba jeigu atsisakysime remti fermas, kuriose gaminamas tabakas, vartojimas išliks, tačiau tai bus importuoto tabako vartojimas. Kova su tabako gamintojais nėra būdas sumažinti rūkymą. Tai būtų panašiau į bandymą sumažinti alaus vartojimą tarp jaunimo pradendant kovą su apynių augintojais. Dėl to balsuodamas pritariu pozicijai, kurioje teigiama, kad tabako gamyba neturi įtakos jo vartojimui.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) aukščiausiojo lygio susitikimo ir aprūpinimo maistu užtikrinimas (RC-B7-0168/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Maisto krizė yra ne tik ekonominė ir humanitarinė problema, tačiau taip pat taikos ir saugumo pasaulyje klausimas.

Man buvo malonu paremti patvirtintą rezoliuciją, nors ir turėjau keletą pastabų dėl bado pasaulyje klausimo sprendimo. Pasaulinis aukščiausiojo lygio susitikimas dėl aprūpinimo maistu užtikrinimo nevyko jo organizatorių trokštama linkme. Nors kova su badu yra problema, turinti socialinį ir ekonominį, finansinį ir kultūrinį aspektus, susitikimo diskusijos apsiribojo tik techniniu lygiu. Net Maisto ir žemės ūkio organizacijos generalinis direktorius Jacques Diouf buvo nusivylęs susitikimu ir tuo, kad vakarų šalių atstovai nedalyvavo susitikime. Išsivysčiusio pasaulio atstovai nenustatė jokių konkrečių įsipareigojimų.

Negaliu padėti suprasti bado ir skurdo klausimo sprendimo kaip žiniasklaidos temos, o ne kaip konkrečios skubiai sprendtinios problemos. Solidarumo pagrindas – noras priimti faktinę atsakomybę susitinkant su kitais, kuriems būtina pagalba.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Marco Scurria (A7-0077/2009)

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass ir Nicole Sinclair (EFD), raštu. – UKIP žavisi savanoriška veikla ir pripažįsta naudą, kurią ji gali suteikti visuomenei. Tačiau šiame pranešime savanoriška veikla akivaizdžiai politizuojama siekiant ES tikslų ir šiam politizavimui pasiekti raginama naudoti Jungtinės Karalystės mokesčių mokėtojų pinigus. Dėl to mes nepritariame pasiūlymui.

David Casa (PPE), raštu. – Savanoriškos veiklos įsisąmoninimas yra svarbus šių dienų modernioje visuomenėje. Tai yra daroma laisva asmens valia ir gali turėti neįtikėtinai teigiamą poveikį daugelio žmonių gyvenimui. Dėl to Europos savanoriškos veiklos metai yra svarbi iniciatyva. Sutinku su pranešėju. Dėl šių priežasčių nusprendžiau balsuoti už pranešimą.

Diane Dodds (NI), raštu. – Balsavau už šį pasiūlymą pripažindama daugumą savanorių, kurie atlieka neįkainojamą darbą, negaudami už tai pripažinimo, kurio jie nusipelno. Neskaitant jų indėlio visuomenei, už kurį jie negauna jokio piniginio atlygio, Jungtinė Karalystė būtų mažesnė vieta. Nors prieštarauju bendram Europos pilietybės principui, pripažįstu savanorių teikiamų paslaugų vertę. Dėl to pritariau šiam pasiūlymui.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už M. Scurrios pranešimą dėl Europos savanoriškos veiklos metų (2011 m.), palaikydama didesnę ES institucijų paramą šiam sektoriui, kuriame dalyvauja milijonai Europos piliečių ir kuris yra svarbus solidarumo ir socialinės įtraukties skatinimui. Manau, kad biudžetas ir koordinavimas Bendrijos lygmeniu turi būti padidinti, kad sujungtų Europos savanoriškos veiklos metų iniciatyvas, pvz., informavimo kampanijas ir tarptautinį keitimąsi savanoriais, dėmesį atkreipiant į idėjas ir gerąją patirtį.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Pagrindinis savanoriškos veiklos apibrėžimas – veikti gera valia. Ji atliekama be užmokesčio, be to, savanoriška veikla yra kilni, laisvai suteikiama ir neribojama. Tai taip pat svarbus bet kurios visuomenės ramstis, nes tūkstančių jaunų ar senų, užsiimančių savanoriška veikla oficialiai arba ne savanorių darbas sveikatos, socialinės rūpybos, švietimo, aplinkos apsaugos arba kultūros srityje kiekvieną dieną pakeičia tūkstančių iš mūsų gyvenimą.

Šiuo atveju turėtume palankiai vertinti Europos savanoriškos veiklos metų iniciatyvą, kuri suteiks tinkamą pagarbą šiems anoniminiams savanoriams, supažindins mus su jų milžinišku darbu ir kuria bus siekiama sukurti palankesnes sąlygas jų veiklai vykdyti.

Ši idėja atitinka Demokratijos ir socialinio centro – Liaudies partijos, pirmos ir vienintelės Portugalijos partijos, kuri sprendžia savanoriškos veiklos klausimą ir teikia praktinius pasiūlymus dėl pagalbos savanoriams, suteikdama jiems orumą ir pripažinimą, kurio jie nusipelno, idėjas.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Mes balsavome už šį pranešimą, nepaisant tam tikrų prieštaravimų ir nedidelių dalių, kurioms nepritariame.

Savanoriška veikla, be abejo, atlieka svarbų vaidmenį visuomenėje, didindama solidarumo ir tarpusavio pagalbos vertę, prisidedama prie socialinės integracijos ir, be kita ko, padėdama įveikti diskriminaciją.

Pranešime aptariamieji pagrindiniai aspektai, pvz., socialinė parama savanoriui, atkreipiant dėmesį į tokius klausimus kaip sveikata, saugumas ir mokymai, taip pat apmokamo darbo ir savanoriškos veiklos atskyrimas.

Nepaisant to, manome, kad būtina užtikrinti, jog savanoriška veikla nepakeistų valstybių narių veiklos, ir kad ji neturi būti naudojama kaip priemonė, kuria būtų patenkinami poreikiai, kurie yra socialinių paslaugų teikėjų atsakomybės sritis. Mes pripažįstame poreikį skatinti ne pelno organizacijų veiklą, teikiant veiksmingą ir pakankamą paramą. Tokiomis organizacijomis yra bendradarbiavimo grupės, kolektyvinės ir vietos bendruomenės, vietos gyventojų asociacijos, sporto, laisvalaikio, kultūros, jaunimo organizacijos ir tos, kurių tikslinė grupė yra vaikai.

Taip pat turime pabrėžti, kad savanoriškas darbas lygiai taip pat priklauso nuo darbuotojų turimo laisvo laiko ir kad jis nesuderinamas su išnaudojimu, nereguliariomis darbo valandomis arba viršvalandžiais, mažu darbo užmokesčiu ir nesaugia darbo vieta.

Seán Kelly (PPE), raštu. – Su dideliu malonumu balsavau už tai, kad 2011 m. būtų paskelbti Europos savanoriškos veiklos metai. Tai didelė garbė daugumai savanoriškų organizacijų visose ES valstybėse narėse. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad sporto organizacijos atlieka pagrindinį vaidmenį savanoriškoje veikloje, ir nors tai aiškiai nenustatyta teisės akto tekste, vis dėlto turime tai pripažinti. Iš tikrųjų didžiausia savanoriška asociacija Airijoje yra Gėlių atletų asociacija. Visų šioje institucijoje dalyvaujančių asmenų pastangos turi būti tinkamai įvertintos ir pagerbtos.

Barbara Matera (PPE), raštu. – (IT) Pone pirmininke, savanoriška veikla atspindi Europos socialines vertybes, pvz., solidarumą ir nediskriminavimą. Savanoriška veikla, viena vertus, prisidedama prie savanorių asmenybės vystymosi, kita vertus, sukuria socialinę sanglaudą. Dėl to savanoriškai veiklai turime suteikti tinkamą pripažinimą ir Europos institucijų, valstybių narių, vietos ir regioninių valdžios institucijų ir įvairių pilietinės visuomenės narių, kiekvieno pagal turimas žinias, paramą.

Europos savanoriškos veiklos metai (2011 m.) suteiks galimybę šioje srityje vykdomai veiklai įgauti europinį mastą ir dėl to tikimasi, kad tai turės svarbų poveikį pilietinei visuomenei.

Nustatyta 3 mln. EUR suma parengiamosioms iniciatyvoms 2010 m., padidėję Europos Parlamento patvirtinti asignavimai iki 8 mln. EUR 2011 m. ir aukštas – 1,8 proc. – projektų bendrasis finansavimas iš tikrųjų leis pasiekti nustatytus tikslus bendradarbiaujant įvairiais lygmenimis.

Galiausiai verta paminėti vaidmenį, kurį savanoriška veikla, suteikus jai tinkamą paramą, galėtų atlikti į pensiją išėjusių asmenų atžvilgiu, atsižvelgiant į didėjančią senyvo amžiaus žmonių skaičių pilietinėje visuomenėje.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimo projektą dėl Europos savanoriškos veiklos metų dėl daugybės priežasčių. Gerai žinoma, kad savanoriška veikla suteikia dvejopą naudą: atskiriems asmenims ir visuomenei. Viena vertus, savanoriška veikla suteikia piliečiams galimybę mokytis ir įgyti naujų įgūdžių bei tobulėti. Kita vertus, ji taip pat turi socialinę funkciją, prisidedama prie solidarumo ir bendrumo jausmo kūrimo. Atsižvelgiant į nuolat didėjančią vietos bendruomenių tarpusavio priklausomybę globaliame pasaulyje ir tuo pat metu, į blogėjančią individualistinio elgesio mastą, gyvybiškai svarbu tampa skatinti piliečių socialinį dalyvavimą. Šiuo atveju aš turiu omenyje vienodą jaunų ir senyvo amžiaus žmonių dalyvavimą. Be to, manau, kad tiesioginiai patirties mainai tarp savanoriškų organizacijų iš įvairiausių Europos Sąjungos vietų turi didelę įtaką atsižvelgiant į tai, kad jas motyvuoja vienodos vertybės. Tikslas yra vienodas: gerinti gyvenimo kokybę, užtikrinti aukštą darbo lygį, gerinti socialinę sanglaudą ir kovoti su socialine atskirtimi. Kitais žodžiais tariant, tai yra būtent tos vertybės, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga.

Emma McClarkin (ECR), raštu. – Nepaisydama prašymo padidinti biudžetą, kuriam aš prieštaravau ir balsavau prieš visuose komiteto etapuose, vis tiek iš esmės remiu pranešimą dėl Europos savanoriškos veiklos metų. Savanoriai dažnai yra nepagerbti didvyriai. Jie suteikia neišmatuojamą naudą savo bendruomenėms ir žmonių gyvenimams. Šiais sunkiais ekonominės padėties laikais savanoriavimas tampa vis svarbesniu ir dėl to aš ir kiti, kurie pateikė šį pranešimą, siekia ne tik didinti informuotumą apie savanoriškos veiklos naudą, bet ir sukurti Europos metus, kuriais tinkamai finansuojamos iniciatyvos suteiks savanoriškoms organizacijoms galimybę skatinti prisijungti naujus savanorius.

Turime užtikrinti, kad Europos savanoriškos veiklos metai bus naudojami kaip platforma pripažįstant savanorių suteikiamą naudą bendruomenėms, taip pat pasinaudoti tuo kaip galimybe siekiant geriau suprasti savanoriškos veiklos klijūtis ir tai, ką mes galime padaryti siekdami jas pašalinti ir skatinti savanorišką veiklą. Tai yra pavyzdys, ką ES turėtų daryti – keitimasis gerąja patirtimi tokiose srityse kaip savanorystė, o ne vis mažiau reikalingos biurokratijos kūrimas.

Robert Rochefort (ALDE), raštu. – (FR) Aš pritariau pranešimui dėl Europos savanoriškos veiklos metų 2011 m., kuriuo siekiama skatinti valdžios institucijų ir suinteresuotųjų šalių valstybės narėse dialogą ir gerosios savanoriškos veiklos patirties mainus. Piliečių dalyvavimas patyrė esminius pokyčius atsižvelgiant į pastaraisiais metais dažnėjančią individualistinį elgesį, naujų individualios saviraiškos būdų ieškojimą arba net besikeičiančias demografines tendencijas.

Dėl to savanoriška veikla taip pat turi būti pritaikyta, kad suteiktų didesniam žmonių skaičiui galimybę skirtingais būdais ir skirtingais gyvenimo etapais dalyvauti savanoriškoje veikloje. Tai gali reikšti pasinaudojimą potencialu, kurį suteikia vyresnio amžiaus žmonės, naujų dalyvavimo formų apibrėžimą, kuris būtų lankstesnis trukmės ir dalyvavimo būdų prasme.

Ilgalaikės savanoriškos veiklos tradicijas turinti Europa turi padėti išlaisvinti savanoriškos veiklos teikiamą potencialą. Savanoriškos veiklos dalyviams suteikiamas mokymosi kanalas (akivaizdu, kad dalyvavimas savanoriškoje veikloje suteikia piliečiams naujų įgūdžių, prisideda prie jų asmenybės vystymosi ir sustiprina jų priklausymo bendruomenei jausmą). Jis taip pat įkūnija tokias Europos vertybes kaip solidarumas, pilietinis aktyvumas ir nediskriminavimas švietimo, kultūros, aplinkosaugos, socialinės gerovės arba sveikatos sektoriuose.

Joanna Senyszyn (S&D), raštu. – (PL) Aš pritariau pranešimui dėl Europos savanoriškos veiklos metų (2011 m.). Europos Sąjungos valstybėse narėse turime suteikti daugiau svarbos savanoriškos veiklos klausimui ir turėtume planuoti politinius veiksmus, kuriais būtų remiamas savanorių darbas. Europos Parlamento pasiūlytuose pakeitimuose nustatyta daug svarbių Komisijos pasiūlymo pakeitimų ir Taryba į juos turėtų atsižvelgti. Europos savanoriškos veiklos metų (2011 m.) tikslams pasiekti skirtos biudžeto lėšos, sudarančios 6 mln. EUR, nėra pakankamos (pvz., Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metams skirta beveik tris kartus didesnė suma).

Savanoriška veikla yra nemokama ir neapmokama veikla, tačiau tai nereiškia, kad ji nesudaro jokių išlaidų. Savanoriškai veiklai reikalinga visų suinteresuotųjų šalių finansinė ir politinė parama: nevyriausybiinių

organizacijų, vyriausybių, nacionalinių ir vietos valdžios administracinių įstaigų ir verslo įmonių. Politiniam išipareigojimui turėtų būti suteikta palankios politikos forma, remianti savanoriškos veiklos vystymąsi ir infrastruktūrą. Šis klausimas ypač svarbus Lenkijai, kuri 2011 m. pirmininkaus Tarybai. Norėčiau paprašyti, kad Lenkijos vyriausybė sektų Europos Parlamento nustatytu pavyzdžiu ir imtųsi veiksmų padidinti finansinę paramą Europos savanoriškos veiklos metams. Visiškai pritariu siūlymui skirti lėšas savanorių ir savanoriškų organizacijų interaktyvios duomenų bazės sukūrimui, kuri būtų prieinama visoms suinteresuotosioms šalims ir kuri pradėtų veikti nuo 2011 m.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) 2011 m. bus Europos savanoriškos veiklos metai ir jie bus skirti savanoriams ir jų įnašui į visuomenę pagerbti ir išskirti. Tai nuostabus pasiūlymas. Savanoriška veikla egzistuoja įvairiomis formomis visoje Europoje, tačiau visur savanorišką veiklą apibūdina tai, kad žmonės nori padėti kitiems be užmokesčio, arba jie noriai dalyvauja aplinkosaugoje arba dirba, kad užtikrintų, jog kiekvienas pilietis galėtų oriai gyventi.

Verta pažymėti, kad savanoriška veikla, be abejonės, turi teigiamą įtaką plėtojant Europos tapatybę, kurios šaknys glūdi šiose vertybėse, ir tai yra rimtas pagrindas plėtoti visos Europos visuomenės skirtingų socialinių grupių ir piliečių tarpusavio supratimą. Be to, savanorystė svarbi integracijai, socialinei politikai ir švietimui. Taip pat turėtume nepamiršti, kad ji turi didelę reikšmę tarpkultūriniam dialogui ir kartų dialogui ir prisideda prie socialinės atsakomybės plėtojimo.

Savanoriška veikla taip pat turi ekonominę vertę ir mes neturime to pamiršti. Tai, iš tikrųjų, neapmokama ir neatlyginama veikla, tačiau tai nereiškia, kad ji nesukuria finansinių išlaidų. Dėl to svarbu, kad savanoriškai veiklai būtų suteikta Europos bendrijos parama. Savanoriškos veiklos politika turi būti pagrįsta draugiškais santykiais, kurie paremtų jos vystymąsi ir infrastruktūrą. Manau, kad pritarimas savanoriškos veiklos atlyginimui ir pripažinimui naudojant tam tikras finansines priemones motyvuos individus, verslą ir organizacijas.

Oldřich Vlasák (ECR), raštu. – (CS) Norėčiau paaiškinti savo balsavimą dėl Marco Scurrios pranešimo dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos savanoriškos veiklos metų. Asmeniškai aš manau, kad neapmokama savanoriška veikla yra svarbi mūsų visuomenės sudedamoji dalis. Mano šalyje, Čekijoje, gausiausia ir ilgiausiai gyvuojanti savanoriška organizacija yra savanoriai ugniagesiai. Jų tradicijos siekia senus laikus, kai poreikis išvengti katastrofiškų stichinių nelaimių, pvz., gaisrų, suburdavo keletą tuzinų savanorių, kurių tikslas buvo apsaugoti savo ir kaimynų turtą ir kitus su jais gyvenančius žmones. Labiausiai paplitusios ir seniausios organizacijos, užsiimančios savanoriška veikla, taip pat apima Čekijos raudonąją kryžį, Čekijos turistų klubą, Sokolo gimnastikos asociaciją, *Junák* jaunimo organizaciją ir savanorišką kalnų gelbėjimo tarnybą. Visi šie žmonės, kurie padeda mokyklose, ligoninėse ir sporto klubuose ar kalnuose arba kurie keliauja į užsienį teikti pagalbos, nusipelno pagarbos. Šiuo atveju neabejotinai bus naudinga 2011 m. skirti šiam tikslui. Dėl to aš balsavau už pranešimą.

– Pranešimas: Herbert Reul (A7-0074/2009)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), raštu. – (CS) Apskritai galima palankiai vertinti bet koki susitarimą, kuriuo pagerinamas bendradarbiavimas su Europos Sąjungos kaimyninėmis valstybėmis. Jeigu palyginsime ES kaimyninių valstybių poziciją, pamatysime, kad – išskyrus Rusiją – svarbiausia partnerė yra Ukraina. Informacijos mainai mokslo ir technologijų srityje, bendras programų įgyvendinimas, darbuotojų mainai ir dalijimasis konkrečiomis žiniomis mokslinių tyrimų institucijų valdymo srityje – visa tai yra tikslai, kuriuos galime tik remti.

Tačiau norėčiau išreikšti konkrečią abejonę dėl susitarimo vertinimo metodo. Jeigu autoriai nustatys veiksmingumo rodiklius, pvz., „komandiruočių ir susitikimų skaičius“ ir netgi „bendradarbiavimo skirtingose srityse skaičius“, tuomet aš rimtai abejoju, ar pranešimo autorius susipažino su nagrinėjamu klausimu. 7 skyrius „Priemonės prieš sukčiavimą“ sudaro beviltingą išpūdį, o 8.2.2 dalis verčia abejoti sveiku protu. Elektroninių komunikacijų amžiuje negaliu suprasti, kodėl „pranešimas“ dėl susitarimo reikalauja komandiruočių ir specialistų bei oficialių pareigūnų iš ES ir Ukrainos dalyvavimo. Apibendrinamas noriu pasakyti, kad esu laimingas galėdamas paremti šį pagrindų susitarimą, nes žinau, kad Šeštojoje bendrojoje programoje mokslinių tyrimų srities laimėjimai buvo labai sėkmingai aktyviai integruoti. Nepaisant pirmiau minėtos abejonės GUE/NGL frakcija remia Tarybos sprendimą.

– Pranešėjas: Herbert Reul (A7-0075/2009)

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass ir Nicole Sinclair (EFD), raštu. – UKIP neprieštarauja

bendradarbiavimui veiksmingo energijos naudojimo srityje, tačiau primygtinai prašo, kad tokį bendradarbiavimą vykdytų demokratiškai išrinktos vyriausybės, o ne jų niekam neatskaitingi igaliojiniai tokioje nedemokratiškoje viršvalstybinėje organizacijoje, kokia yra ES.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: 2009 m. plėtros strategijos dokumentas, susijęs su Vakarų Balkanų šalimis, Islandija ir Turkija (B7-0185/2009)

Anne Delvaux (PPE), raštu. – (FR) Kadangi susiduriame su daugybe prašymų dėl narystės ES, nebuvo geresnio laiko balsuoti dėl šios rezoliucijos. ES yra šio žemyno stabilumo uola. Ji negali likti kitoms Europos valstybėms uždaras klubas, tačiau ji taip pat negali atverti durų bet kam. Europos Sąjunga visų pirma turi sėkmingai plėstis, kaip ji tai jau padarė naujųjų valstybių narių atžvilgiu. Dėl kitų valstybių, beldžiančių į duris, būtina sąlyga bet kokioms deryboms dėl stojimo pradėti išlieka griežtas Kopenhagos kriterijų laikymasis (demokratija, teisinės valstybės principas, žmogaus teisės, lygios galimybės, rinkos ekonomika ir t. t.) ir besąlyginis tarptautinės teisės laikymasis. Derybos dėl stojimo su šalimis kandidatėmis turi būti pagrįstos objektyviai pamatuojamais kriterijais, pvz., pagarba teisėms, ir ekonominiais kriterijais, ir turi būti išvengta bet kokios rūšies subjektyvių vertinimų, pagrįstų vertybėmis, religija arba kultūra. Mano nuomone, dėl to mes turime daryti štai ką: patvirtinti Balkanų tinkamumą narystei ES; prisiminti, kad plėtra ir konsolidacija yra neatskiriama susijusios; Turkijos atveju reikalauti, kad ji laikytųsi narystės kriterijų; ir, nepavykus deryboms, pasiūlyti specialų asociacijos susitarimą.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Nepaisant visos galimos kritikos, buvo aiškiai parodyta, kad dauguma šalių puoselėja milžinišką norą prisijungti prie Europos Sąjungos. Žiauri ir audringa kai kurių šių šalių istorija, ypač Balkanuose, sustiprino jų įsitikinimą, kad jos būtų laisvos nuo ekspansionistinių jų kaimyninių šalių polinkių ir Rusijos įtakos, jeigu jos prisiglaus po Europos Sąjungos skėčiu.

Žvelgiant į sąrašo šalis pakankamai lengva nurodyti skirtingų šalių skirtumus atsižvelgiant į jų entuziazmą ir palaikymą įstojimo į Europos Sąjungą sąlygų atžvilgiu. Matau, kad Islandija išsiskiria iš šios grupės, nes jos demokratijos tradicija, aukštas jos piliečių pragyvenimo lygis ir pagarba Bendrijos *acquis* padaro ją pirmaujančią narystės procese.

Žinodami poreikį griežtai laikytis Kopenhagos kriterijų ir dėl jų atsirandančių išipareigojimų, Europos Sąjunga neturėtų, būdama atkakliai užsispyrusi, atsisakyti priimti tuos, kurie įrodo, kad yra pasirengę padaryti tą patį.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Ši rezoliucija yra dar kitas atvejis, kai atsižvelgiant į plėtrą ir Europos Komisijos pareiškimą „2009–2010 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ dauguma Parlamento narių nori pripažinti Kosovą, netgi sakydami, kad jie „palankiai vertina Komisijos ketinimą stiprinti savo santykius su Kosovu, įskaitant galimybių dėl Kosovo dalyvavimo Bendrijos programose tyrimą“.

Tai skatina būsimą narystę teritorijos, kuri paskelbė savo nepriklausomybę akivaizdžiai pažeisdama tarptautinę teisę, ignoruojant faktą, kad tai yra *valstybė*, kuri susikūrė dėl neteisėto karo, *valstybė*, kuri egzistuoja remdamasi neteisėtu įstatymu, kurio nepripažino Jungtinės Tautos.

Turkijos klausimas taip pat nėra pakankamai aptariamas, atsižvelgiant į tai, kad ši šalis tęsia karinę ES valstybės narės – Šiaurės Kipro – okupaciją ir negerbia kurdų teisių, nors ji tai privalo daryti.

Atsižvelgdami į tai, nors manome, kad ES plėtros klausimas visų pirma yra kiekvienos prisijungti norinčios valstybės žmonių sprendimas, balsavome prieš dabartinį pranešimą dėl neigiamų strategijos, kuria pranešime skatinama vadovautis, aspektų, nors tai neturi jokios teisinės galios.

Tunne Kelam (PPE), raštu. – Balsavau už 4 pakeitimą. Nuoširdžiai tikiu, kad turime pabrėžti, jog sakydami ne musulmonai, mes visų pirma turime omenyje krikščionis, dėl to greta kitų religinių bendruomenių reikia aiškiai užsiminti apie krikščionis. Krikščionys vis dar persekiojami Turkijoje ir tai lieka vienas iš didžiausių mūsų rūpesčių. Krikščionys ir jų bendruomenės vis dar negali laisvai praktikuoti savo religijos, kaip jie tai galėtų daryti demokratinėje valstybėje. Esu įsitikinęs, kad ES narystei Turkija bus pasirengusi tuo momentu, kai joje bus galima laisvai statyti krikščionių bažnyčias, kaip dabar galima statyti mečetes Briuselyje.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) ES plėtros procesas visada turėtų būti kruopščiai svarstomas ir bet kokios naujos šalies narystė turėtų visada atitikti bendrus ES sudarančių šalių atskaitos taškus.

Suprantu, kad Turkijos narystė naudojama kaip pretekstu išankstinėms diskusijoms, o tai rodo, kad esama abejonių, kurios bent jau pateisina šias diskusijas. Diskusijose aptariami tokie klausimai kaip, pvz., ar geografiniu požiūriu Turkija gali būti laikoma Europos dalimi, ar joje esantis valstybės atskyrimas nuo

bažnyčios yra vien tik armijos kontrolės rezultatas, ar ES sienų praplėtimas iki Irako Kurdistaną bus išmintingas žingsnis, ar dėl savo milžiniško gyventojų skaičiaus Turkijos narystė neatneš į ES disbalanso.

Be to, yra neginčijama pareiga laikytis Kopenhagos kriterijų, kurių pirmasis yra dėl žmogaus teisių.

Francisco José Millán Mon ir José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE), *raštu.* – (ES) Atsižvelgdami į rezoliuciją dėl Komisijos 2009 m. plėtros strategijos dokumento, norėtume aiškiai Ispanijos delegacijos Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijoje vardu pareikšti, kad faktas, jog mes jai iš esmės pritarėme, jokiais būdais nereiškia, kad mes sutinkame su nepriklausomos Kosovo valstybės pripažinimu. Mes manome, kad Kosovas yra išimtinis atvejis, ir norėtume atkreipti dėmesį, kad jo nepripažino Ispanija arba keturios kitos valstybės narės.

Dėl to tiek Užsienio reikalų komitete, tiek šios dienos plenarinėje sesijoje mes pritarėme pakeitimams, kurie atitiko mūsų požiūrį.

Balsavome už rezoliuciją dėl to, kad nenorime, jog mūsų pozicija dėl Kosovo būtų suprasta kaip neigiamas požiūris į plėtros procesą, kuriame dabar dalyvauja Vakarų Balkanų šalys, Turkija ir Islandija.

Franz Obermayr (NI), *raštu.* – (DE) Iš esmės prieštarauju Komisijos plėtros strategijai Turkijos atžvilgiu. Akivaizdi ES piliečių dauguma prieštarauja Turkijos įstojimui į ES ir jie vis dar turi prisidėti prie milijardinių išmokų finansavimo Turkijai dalyvaujant derybose dėl narystės. Turkija nėra Europos šalis nei geografinė, nei kultūrinė prasme arba žmogaus teisių apsaugos, demokratijos ir teisinės valstybės principo atžvilgiu. Plėtros strategijoje beveik visiškai neatsižvelgiama į Europos piliečių susirūpinimą. Vietoj to joje atstovaujama JAV geostrateginiams interesams. Be to, neišspręstas Turkijos sienų klausimas taps ES problemomis, jeigu Turkija įstos į ES. Apgailėstauju dėl fakto, kad dėl visos plėtros strategijos, kuri apima Islandiją, Vakarų Balkanų šalį ir Turkiją, buvo diskutuojama kaip dėl vieno dokumento ir dėl to buvo neįmanoma diskutuoti tinkamai, atrankos būdu ir diferencijuotai. Arogancija, su kuria sprendžiamas Turkijos narystės klausimas, atsispindi šioje procedūroje. Nepageidaujami narystei prieštaraujančiųjų, kurie sudaro didžiąją dalį gyventojų, balsai yra akivaizdžiai ignoruojami.

Justas Vincas Paleckis (S&D), *raštu.* – (LT) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2009 plėtros į Vakarų Balkanus, Islandiją ir Turkiją strategijos, nes Lietuva kartu su Baltijos ir kitomis Vidurio ir Rytų Europos šalimis prieš 6–15 metų buvo panašioje padėtyje kaip valstybės kandidatės. Narystė Europos Sąjungoje mano šaliai ir kitoms naujoms ES valstybėms, jų piliečiams suteikė daug naujų galimybių, padėjo pakilti ekonomikai, sutvirtino demokratiją ir žmogaus teises. Lisabonos sutarties įsigaliojimas reiškia naują galingesnį variklį Europos Sąjungai, kuris sėkmingiau plukdys mūsų laivą į priekį ir per finansinės ekonominės krizės vandenį, kuris leis pereiti prie naujo ES išplėtimo etapo. Balkanų šalys, garsėjusios kaip „parako statinė“ Europoje, iš kur kildavo ir pasaulinių karų žiežirbos, tik įstojusios į ES gali pašalinti pastaraisiais metais ten atsiradusius barjerus bendradarbiavimui tarp įvairių valstybių piliečių, verslo struktūrų, kultūros ir mokslo specialistų. Labai svarbu neužverti durų Turkijai, kuri tarsi apjungia Europą su musulmonų pasauliu. Turkijos suartėjimas su ES keičia šią šalį į gerąją pusę, pasireiškia daugeliu pozityvių žingsnių demokratijos ir žmogaus teisių stiprinime. Nors apie Ukrainos, Moldovos, pietų Kaukazo šalių narystę ES kol kas konkrečiai nekalbame, tačiau tokia perspektyva ateityje irgi prisideda prie stabilumo, ekonomikos tvirtėjimo, korupcijos mažėjimo ir įstatymo viršenybės įtvirtinimo šiose valstybėse.

Rovana Plumb (S&D), *raštu.* – (RO) ES plėtros procesas vyksta sunkiomis, visa apimančio nuosmukio sąlygomis, kurios paveikė ES ir plėtros procese dalyvaujančias šalis. Palankiai vertinu Turkijos pažangą tenkinant stojimo į Europos Sąjungą kriterijus, ypač tai, kad ši šalis pasirašė tarpvalstybinį susitarimą dėl Nabuko dujotiekio.

Šio susitarimo įgyvendinimas lieka vienas iš svarbiausių ES energetinio saugumo srities prioritetų. Remiu Turkijos vyriausybei teikiamus prašymus toliau reformuoti jos socialinę politiką, gerinti socialinį dialogą darbo rinkoje, taip pat dėti pastangas moterų teisių ir lygių galimybių srityje, ypač kovojant su diskriminacija dėl lyties.

Nikolaos Salavrakos (EFD), *raštu.* – Mes balsuojame prieš pasiūlymą dėl Gabriele Albertini pateiktos rezoliucijos „Komisijos 2009 m. plėtros strategijos dokumentas, susijęs su Vakarų Balkanų šalimis, Islandija ir Turkija“, nes manome, kad nei Turkija, nei Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija nedaro jokios pažangos laikantis Kopenhagos kriterijų, jos taip pat nedemonstruoja tokio politinio elgesio, kuris leistų joms tapti ES narėmis. Tikimės padidinti jų pastangas, kad jos atitiktų narystės kriterijus – aplinkybė, kuri bus nagrinėjama ateityje. Bet kokiu atveju nenorime balsuoti už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuris suteiks pagrindą tuščioms viltims ir bus skirtas vien tik vidaus naudojimui.

Renate Sommer (PPE), raštu. – (DE) Pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl Europos Komisijos dabartinės plėtros strategijos yra gerai subalansuotas. Jame atkreipiamas dėmesys į šalių kandidačių padarytą pažangą ir tuo pat metu aiškiai nurodomos problemos. Ypač Turkija žengė didelį žingsnį atgal. Dėl to palankiai vertinu aiškią kritiką dėl rimtų grėsmių ir aiškių žodžio ir spaudos laisvės apribojimų. Visiškai neproporcinga mokesčine bauda, skirta opozicinei *Dogan* žiniasklaidos grupei, siekiama užpulti tuos, kurie kritikuoja vyriausybę. Teisingai buvo pareikšti prieštaravimai dėl religinių mažumų diskriminacijos ir Turkijos atsisakymo įgyvendinti Ankaros protokolą. Be to, taip pat svarbu, kad mes atidžiai išnagrinėtume Turkijos užsienio politiką. Jos atvirumas Armėnijai ir kurdams iki šiol buvo nieko daugiau nei politinis gestas ir jam prieštaravo Turkijos parlamentas ir dauguma gyventojų sluoksnių. Turkijos ministro pirmininko padaryti pareiškimai taip pat duoda pagrindą klausimui dėl tikėtino Turkijos, kaip tarpininkės tarp rytų ir vakarų, vaidmens. Turkijos meilikavimas Irano prezidentui, jos kvietimas Sudano prezidentui, kuris persekiojamas dėl genocido, dalyvauti konferencijoje ir jos sandoriai su Izraeliu rodo, kad Turkija nusigręžia nuo vakarų. Dėl to mūsų raginimas, kad Turkijos vyriausybė koordinuotų savo užsienio politiką su ES ir neprieštarautų bendradarbiavimui su NATO ir ES paprasčiausiai yra nuolatinis.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – Pritariu tam, kad ES būtų atvira šalims, kurios atitinka narystės kriterijus. Esu susirūpinusi, kad šioje rezoliucijoje plėtra pristatoma kaip imperatyvas tokioms šalims ir ES. Joje nesama galimybės tokioms šalims nestoti į ES dėl daugybės socialinių, ekonominių arba kitokių priežasčių, taip galbūt geriausiai užtikrinant jų interesus. ES narystė yra didelis žingsnis tokioms šalims ir jos nusipelno išsamiausių įmanomų diskusijų ir konsultacijų, kuriose dalyvautų tų šalių piliečiai. Dėl to aš susilaikiau.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Smurto prieš moteris panaikinimas (B7-0139/2009)

Regina Bastos (PPE), raštu. – (PT) Tarptautinė smurto prieš moteris panaikinimo diena yra Jungtinių Tautų ir Europos Tarybos iniciatyva, kuria skatinama diskusija apie smurto šeimoje ir kitos rūšies blogo elgesio aukas, taip siekiant atkreipti į tai dėmesį.

Padėtis šiuo klausimu Portugalijoje kelia nerimą. Portugalijos paramos aukoms asociacijos (APAV) užregistruotų smurto šeimoje nusikaltimų skaičius tuo pat laikotarpiu 2008 m. padidėjo 9 proc. Remiantis APAV duomenimis fizinio ir psichologinio smurto, grasinimų ir seksualinės prievartos atvejų gerokai padaugėjo palyginti su 2008 m. statistika. Dvidešimt šešios moterys šiais metais Portugalijoje jau mirė dėl smurto šeimoje. Nepaisant to, apie didžiąją dalį smurto veiksmų nepranešama dėl baimės ir gėdos.

ES turi dėti pastangas sprendžiant šį klausimą. Sutinku su tuo, kad reikia skatinti valstybes nares parengti nacionalinius veiksmų planus dėl kovos su smurtu prieš moteris. Mes remiame bet kokią iniciatyvą, kuri galėtų pakeisti pažiūras, atsižvelgiant į Europos smurto prieš moteris panaikinimo metų organizavimą, kad pristatytume šią problemą ir išpeltume visuomenę ir valdžios institucijas apie šią susirūpinimą keliančią padėtį.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl smurto prieš moteris panaikinimo, nes manau, kad Komisija ir Taryba turi konsoliduoti veiksmus šioje srityje. ES skubiai reikalinga išsamesnė politika dėl kovos su smurtu prieš moteris, ypač Komisijai parengiant direktyvos projektą, kad būtų užtikrintas aiškus teisinis pagrindas kovai su visų formų smurtu prieš moteris, įskaitant prekybą moterimis. Turėtume pripažinti ir palankiai vertinti tai, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija iškelia šį klausimą kaip prioritetinį savo veiksmų plane.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Kai per savaitę gąsdinanti smurto šeimoje statistika sukėlė atgarsį Portugalijos žiniasklaidoje, manau, kad smurtas prieš moteris ir vaikus yra vyriausybinių lygmenų svarstymo ir rimtų veiksmų reikalaujantis klausimas.

Smerkiu visų rūšių smurtą, o ypač kai jis naudojamas prieš tuos, kurie yra silpnesnėje padėtyje – socialine, ekonomine arba emocine prasme – pvz., kaip dažnai yra vaikų ir moterų atveju. Dėl to valstybės narės turėtų siekti panaikinti visų rūšių smurtą prieš moteris ir vaikus, ypač prekybą žmonėmis, lytinius nusikaltimus ir smurtą šeimoje.

Pagarba žmogaus gyvybei ir orumui nesuderinama su nusikaltimais, kurių aukomis yra dauguma Europos moterų ir vaikų, dėl to reikalinga griežta politika dėl smurto ir jų vykdytojų bausmių.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Tarptautinę smurto prieš moteris panaikinimo dieną norime atkreipti dėmesį į šią rimtą socialinę, ekonominę ir politinę problemą, kuri pažeidžia moterų teises daugybėje įvairių sričių, įskaitant darbą, jų šeimas ir visuomenę apskritai. Smurtas prieš moteris yra žmogaus teisių

pažeidimas ir jų dalyvavimo socialiniame ir politiniame, viešame ir profesiniame gyvenime kliūtis, užkertanti kelią joms jaustis visateisėmis pilietėmis.

Nors įvairių rūšių smurtas priklauso nuo kultūros ir tradicijų, ekonomikos ir socialinės kapitalizmo krizės padidina kolektyvinį ir individualų moterų pažeidžiamumą, prisideda prie jų išnaudojimo ir veda prie skurdo ir atskirties, taip pat skatina prekybą moterimis ir prostituciją.

Dėl to iš esmės svarbu, kad konsoliduotume finansines priemones ir politiką, kuriomis aiškiai įsipareigojama stiprinti moters vaidmenį visuomenėje Bendrijos ir nacionaliniu lygmeniu skatinant lygias teises ir įgyvendinant realius planus kovai su visų formų smurtu prieš moteris, kartu panaikinant likusias diskriminacijos formas ir apsaugant bei remiant aukas.

Marine Le Pen (NI), raštu. – (FR) Minint dešimtąsias Tarptautinės smurto prieš moteris panaikinimo dienos metines, reikia pasakyti, kad šiuo tikslu įgyvendintomis prevencinėmis priemonėmis nebuvo pasiekti laukiami rezultatai. Kaip galėtume paaiškinti šį reiškinį? Sprendžiant iš šiuose rūmuose vykstančių diskusijų tai galime pavadinti lyčių nelygybe.

Jeigu ši nelygybė buvo pagrindinė šio reiškinio priežastis, šiaurės Europos šalys, kurios yra garbinamos už savo labai pažangią kultūrą ir papročius, privalo demonstruoti geriausius rezultatus. Faktiškai taip nėra; jeigu ką, tai padėtis yra priešinga. Anot Norvegijos dienraščio *Aftenposten*, 6 proc. jaunų moterų Švedijoje nuo 15 iki 25 metų kartą per metus buvo išžagintos.

Reikia drąsos norint pasakyti, kad smurto atvejų prieš moteris padaugėjimas sutapo su masiniu imigrantų iš ne Europos šalių, kurių kultūra ir tradicijos yra visiškai priešingos mūsų šioms, atvykimu. Visą moters kūną uždengiantys rūbai, priverstinės santuokos, poligamija, moterų genitalijų žalojimas, garbės nusikaltimai ir kitos elgesio formos iš kitos epochos yra nepriimtinos.

Dėl to visiškai absurdiška toliau skatinti šią imigraciją tuo pat metu norint kovoti su smurtu prieš moteris.

Astrid Lulling (PPE), raštu. – (FR) Gerai, kad Moterų teisių ir lygių galimybių komitetas primena mums minint Tarptautinę smurto prieš moteris panaikinimo dieną, kad nepaisant šių nesuskaičiuojamų teisės aktų ir Jungtinių Tautų deklaracijų, jau neminint daugybės šio Parlamento rezoliucijų, priimtų per daugelį dešimtmečių, mes vis dar toli nuo visiško nepakantumo padėties smurto prieš moteris atžvilgiu. Neneigiamas, kad vyrų smurtas prieš moteris yra žmogaus teisių pažeidimas ir už jį turi būti baudžiama.

Dėl to šis Parlamentas turi priminti valstybėms narėms apie jų pareigas persvarstyti teisės aktus ir politikos sritis, kad jos galėtų veiksmingai kovoti su visomis smurto prieš moteris formomis.

Deja, mes vėl per daug užsimojome šioje mums pateiktoje rezoliucijoje, o ypač ignoravome subsidarumo principą.

Prašymo pateikimas Tarybai ir Komisijai dėl teisinio pagrindo kovai su visų smurto formų prieš moteris sukūrimo parodo Sutarčių nesilaikymo mastą. Teisinio pagrindo negalima sukurti. Jis arba yra, arba ne.

Dėl prašomos surengti papildomos aukšto lygio konferencijos tiesiog turėsime išlaidų, kurias geriau skirtume konkrečioms priemonėms.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Palankiai vertinu balsavimą Europos Parlamente dėl rezoliucijos dėl smurto prieš moteris panaikinimo šią Tarptautinę smurto prieš moteris panaikinimo dieną. Ši 1999 m. Jungtinių Tautų paskelbta diena ir šios rezoliucijos patvirtinimas šiandien yra vertingos priemonės, primenančios valstybių narių vyriausybėms apie jų pareigas, kurios kyla iš tarptautinių sutarčių, susijusių su visų formų diskriminacijos moterų atžvilgiu panaikinimu. Dėl to aš remiu šią rezoliuciją, kartu skubiai prašau, kad valstybės narės persvarstytų savo nacionalinius teisės aktus ir politikos sritis dėl visų smurto formų prieš moteris panaikinimo. Europos Sąjungos lygmeniu ypač svarbu visoms smurto aukoms, ypač nukentėjusiomis nuo prekybos žmonėmis, nepaisant jų pilietybės, užtikrinti pagalbą ir paramą, taip pat užtikrinti moterų, nukentėjusių nuo smurto šeimoje, kurių teisinis statusas gali priklausyti nuo jų partnerio, apsaugą.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Kalbėdami apie smurtą prieš moteris, diskutuojame apie tai, kas iš tikrųjų vyksta visose valstybėse narėse, nes viena iš keturių moterų patiria smurtą.

ES, kuri save laiko visų savo piliečių teisių ir laisvių čempione, turime visais būdais stengtis užkirsti kelią šiai nelaimei. Šio rezoliucijos projekto patvirtinimas yra labai svarbus žingsnis ieškant naujų sprendimų, dėl to balsuoju už.

Rovana Plumb (S&D), raštu. – (RO) Balsavau už šią rezoliuciją, nes smurtas prieš moteris vis dar yra problema, kuri yra per daug aktuali Rumunijoje ir visame pasaulyje, dėl to reikia priimti skubias priemones kovojant su šia nelaime. Problemų kelia ne teisės aktai, o jų taikymas tuo atveju, kai dauguma moterų nenorėdamos pranešti valdžios institucijoms apie patiriamus smurto veiksmus, pirmenybę teikia tyliai kančiai.

Manau, kad turime suorganizuoti visai visuomenei skirtą veiksmingą kampaniją, pagrįstą tęstine, ilgalaikė veikla, kuria siekiama pakeisti požiūrį, kad kiekvienas suprastų, jog smurtas prieš moteris yra neleistinas ir nepateisinamas. Sutinku, kad reikalingi suderinti veiksmai ir iš valdžios institucijų, ir pilietinės visuomenės, siekiant padėti nuo smurto šeimoje nukentėjusioms aukoms.

Peter Skinner (S&D), raštu. – Palankiai vertinu Parlamento išipareigojimą spręsti šį klausimą. Ypač svarbu užtikrinti, kad moterims esant tam tikroms aplinkybėms, kai jos itin pažeidžiamos, pvz., prekybos moterimis atveju, ši pagalba būtų suteikiama.

Mane gąsdina, kad ECR frakcija, kurią sudaro Jungtinės Karalystės konservatoriai, pateikė šios rezoliucijos pakeitimą, kuris susiaurina jos taikymo sritį. Norėčiau nurodyti, kad dauguma aukų gyvena skurde, yra emigrantės arba priklauso mažumoms. Pagalbos, kuria siekiama padėti šioms labiausiai pažeidžiamoms grupėms, panaikinimas šioms moterims yra tiek pat nelogiškas, kiek ir nežmoniškas.

Mane taip pat gąsdina, kad Žalieji turėtų nesutikti ir siūlyti išbraukti opią formuluotę, apimančią prostitucijos, kur smurtas prieš moteris akivaizdžiai dažnesnis, toleravimą.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Moterys lengvai patiria bet kokios formos smurtą dėl savo nevienodos padėties visose klasinėse visuomenėse, kuriose jos yra neapsaugotos nuo klasinės ir lyties priepaudos.

Fizinė prievarta, žaginimas, prekyba žmonėmis ir t. t. yra smurto formos, kurios rodo klasinį moterų nelygybės aspektą lyties atžvilgiu.

Tačiau smurtas yra socialinis reiškinys, turintis konkrečias ekonomines, politines ir socialines priežastis. Šios priežastys, kurios kildinamos iš kapitalistinių gamybos santykių, negali būti panaikintos tol, kol egzistuoja šie santykiai. Pilietinės visuomenės judėjimui turi būti taikomos priemonės, užkertančios kelią šiam reiškiniui ir išvaduojančios aukas, moteris ir vaikus, siekiant žmonėms naudingų radikalių pokyčių socialiniu ir politiniu lygmeniu.

Mes iš esmės nesutinkame su tuo, kad nevyriausybinių organizacijų ir privatūs asmenys steigia konsultavimo centrus ir įstaigas, kad paremtų moteris, su kuriomis blogai elgiamasi. Vien tik valstybė turi būti už tai atsakinga.

Rezoliucijoje pasiūlytomis priemonėmis ne tik nebus galima išspręsti problemos, nes jos nepaliečia priežasčių – siūlomomis priemonėmis taip pat siekiama valdyti ir išsaugoti problemą.

Marina Yannakoudakis (ECR frakcijos vardu), raštu. – ECR frakcija visiškai pritaria būtinybei didinti informuotumą ir imtis veiksmų kovojant su smurtu prieš moteris ir pabrėžia to svarbą. Tačiau mes neremiame raginimų dėl ES teisinės bazės ir papildomų direktyvų (kaip nurodyta 10, 11 ir 27 dalyse) siekiant spręsti problemą.

Pripažindami, kad reikia atlikti darbą šioje srityje, manome, kad tai yra tautinių valstybių teisės aktų leidybos klausimas. Be to, ECR frakcija mano, kad seksualinio ir reprodukcinio pasirinkimo klausimai ir sveikatos teisės yra kiekvieno asmens ir valstybės narės sąžinės apsisprendimo klausimas. Dėl to ECR frakcija susilaiko.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Piratavimo prie Somalio krantų problemos politinis sprendimas (RC-B7-0158/2009)

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Somalis yra vienas iš baisiausių centrinės valdžios žlugimo ir karingo gentinio gyvenimo būdo sugrįžimo pavyzdžių, nes šalis atsidūrė smurto ir nestabilumo epicentre, kuris plinta tolyn už jos sienų. Somalio pakrantėms nuolat grasina ginkluotos grupės, kurios ne tik kovoja dėl pakrančių sričių kontrolės, bet ir vykdo netoleruotinus piratavimo veiksmus prieš kitus laivus, ypač komercinius, krovinius, žvejų, humanitarinės pagalbos ir pramoginius laivus.

Šių įvykių žiaurumas ir dažnumas reikalauja bekompromisės visos tarptautinės bendruomenės, kurioje taip pat turi dalyvauti Europos Sąjunga, reakcijos. ES turi išipareigoti kovoti su piratavimu ir daryti viską, ką gali,

kad ne tik ištirtų piratavimo priežastis ir pasekmes, bet ir mobilizuotų visus somaliečius ir tarptautines tinkamai aprūpintas pajėgas, kurios padėtų spręsti šią problemą.

Taip pat turiu pagirti visą Portugalijos fregatos *Corte-Real* įgulą, ypač jos kapitoną, kuri išsiskyrė kovojant su šia nelaime ir neseniai buvo apdovanoti Tarptautinės jūrų organizacijos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Aptardami Somalio klausimą turime prisiminti, kad nėra karinio jame susidariusios krizės sprendimo ir kad turime atsižvelgti į tarptautiniu lygmeniu sukeltos skolos krizės lėšų trūkumą šalyje, kuris sukūrė vakuumą, kurį išnaudojo neteisėti žvejai jo teritoriniuose vandenyse ir kuris buvo viena iš pagrindinių priežasčių, dėl kurios Somalio žvejai prarado savo pragyvenimo šaltinį, nes Somalio vyriausybė buvo priversta nutraukti šalies pakrantės apsaugą dėl lėšų trūkumo.

Dėl to vienas iš pagrindinių klausimų – užtikrinti techninės ir finansinės pagalbos teikimą, įskaitant paramą pilietiniame kare dalyvaujančių šalių taikinimo ir tarpininkavimo procesui.

Dėl to Komisija ir Taryba turėtų persvarstyti savo politinę strategiją dėl Somalio, įskaitant operaciją *EUNAVFOR Atalanta*, ir turėtų sutelkti dėmesį į bendresnio pobūdžio padėtį šioje šalyje, ypač į poreikį išspręsti humanitarinę padėtį šalyje ir padėti išnaikinti svarbiausias šios katastrofiškos padėties, dėl kurios kenčia milijonai somaliečių, priežastis.

Galiausiai norėtume pažymėti, kad pagalbai ir vystymuisi planuojamos skirti lėšos arba Europos plėtros fondo parama jokiomis aplinkybėmis neturėtų būti naudojama kariniais tikslais.

Richard Howitt (S&D), raštu. – Aš labai didžiuojuosi matydamas, kad Jungtinė Karalystė vadovauja ES pirmajai karinio jūrų laivyno ESGP misijai, operacijai *Atalanta*, su šia misijai vadovaujančiu Jungtinės Karalystės vadu ir operacijos štabu Jungtinėje Karalystėje. *Atalantos* darbas apsaugant maisto pagalbą iš Somalio iškeldintiems asmenims teikiantiems laivams ir pažeidžiamų laivų apsauga prie Somalio krantų yra gyvybiškai svarbi.

Europos Parlamento nariai leiboristai prašo besąlygiškai paleisti visus įkaitus, įskaitant ir du britus, – Paulą Chandlerį ir Rachelą Chandlerį iš Kento, – kuriuos pagrobė Somalio piratai. Mes mintimis esame kartu su jų šeima ir giriname Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministeriją, kuri naudoja visus įmanomus ryšius Rytų Afrikoje, derėdamasi dėl greito jų paleidimo, už dabartines pastangas.

Galiausiai atsižvelgdami į *Atalantos* misiją, atkreipiame dėmesį į rezoliucijoje pateiktus raginimus apsvarstyti platesnę jos taikymo sritį. Tačiau noriu pažymėti, kad mūsų nuomone, šiuo metu tai nėra planas, ir pabrėžti, kad turime sutelkti dėmesį į tęstinę dabartinių misijų, kokios jos yra, sėkmę.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Dabartinė padėtis prie Somalio krantų yra neteisėta visais atžvilgiais ir ji turi poveikį visoms šalims.

Manau, dėl to labai svarbu, kad laukdami politinio sprendimo dėl Somalio, kol šios srities padėtis ir toliau išlieka nestabili, turėtume remtis padidintu operacijos *Atalanta* saugumu, net ir ją stiprindami šioje operacijoje dalyvaujančioms pajėgoms atvirų veiksmų priemonių prasme.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) Balsavau prieš rezoliuciją RC-B7-0158/2009, nes manau, kad piratavimas yra ne karinė, o vystymosi problema. Dėl to manau, kad problema turėtų būti sprendžiama iš esmės ir kad sprendimas negali būti karinio pobūdžio, ar jis būtų žemėje, ar jūroje. Už *Atalantos* operaciją atsakingas pareigūnas pareiškė, kad neįmanoma išspręsti problemos jūroje ir kad padėtis teritorijoje turi būti stabilizuota. Manau, kad turime spręsti valdymo, institucijų stabilumo ir ekonominio vystymosi regione problemą. Kad ir kaip bandytume užkaišioti spragas, problema išliks. Balsuodamas prieš rezoliuciją taip pat noriu pasmerkti veiksmų, kurie priklauso ginkluotųjų pajėgų kompetencijai, pvz., Ispanijoje, privatizavimą, kurį atlieka privačios saugumo įmonės leidžiant joms būti laivuose su karo ginklais. Be to, manau, kad turime padaryti galą piratavimui Somalyje, taip pat užsienio piratams, kurie plėšikauja Somalio vandenyse.

Charles Tannock (ECR), raštu. – Sąlyginė dar metams atnaujintos *Atalantos* operacijos sėkmė įrodo, kad nors Europos saugumo ir gynybos politika turi galimybę pasiekti valstybėms narėms svarbių rezultatų, vis dar neaišku, kodėl NATO pati negalėtų to atlikti ir taip išvengti dubliavimo. Tačiau piratavimas jūrose prie Afrikos Kyšulio lieka aiškus ir aktualus pavojus. Siekdami įveikti šį pavojų turime dėti dvigubai daugiau pastangų ne tik tam, kad apsaugotume mūsų laivininkystę, bet ir duotume aiškią žinią apie mūsų pasiryžimą organizacijos *Al-Qaeda* agentams, kurie dabar naudojasi saugiu Somalio prieglobsčiu.

Nacionalinis saugumas nesibaigia prie nacionalinių sienų. Nesuvaldyta piratavimo nelaimė padidins ES saugumo problemas ilgalaikėje perspektyvoje. Taip pat raginu Komisiją persvarstyti, kaip didesnė politinė parama sąlyginai stabiliai, turtingai ir demokratinei atsiskyrusiai buvusiai Didžiosios Britanijos teritorijai – Somaliui – galėtų padėti išspręsti piratavimo grėsmę regione.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), raštu. – (RO) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl piratavimo prie Somalio krantų problemos politinio sprendimo, nes piratavimas jūroje yra tikra problema ir tai liks problema prie Somalio krantų esančiose jūrose. ES turi apsaugoti pro šį regioną plaukiančius jūros laivus naudodama tarptautinių derybų ir apsaugos priemones. Viena sprendimo dalis yra operacija Atalanta, kurią neseniai pradėjo ES siekdama sustabdyti piratavimą prie Somalio krantų. Šešios fregatos, trys jūrų patruliavimo orlaiviai ir 1 200 įgulos narių iš Jungtinės Karalystės, Prancūzijos ir Graikijos dalyvaus operacijoje. Kitos valstybės prisidės prie operacijos ateityje. Operacija Atalanta susilaukė pasisekimo suteikdama apsaugą didelės rizikos kroviniams juos lydėdama. Trisdešimt šeši piratų laivai buvo sulaikyti ir buvo išvengta keturiolikos tiesioginių užpuolimų. Tačiau norint naudotis šios palydos teikiama nauda, atsakingos nacionalinės įstaigos ir jūrų laivai turi informuoti operaciją Atalanta ir prašyti suteikti apsaugą. Ypač svarbu, kad jūrų laivai išvengtų nereikalingos rizikos ir oficialiai bei tinkamu laiku prašytų suteikti apsaugą pagal operaciją Atalanta.

Geoffrey Van Orden (ECR), raštu. – Mes pritariame tvirtoms tarptautinėms pastangoms spręsti piratavimo klausimą ir neabejojame, kad Karališkasis laivynas ir jungtinės karo laivyno pajėgos iš JAV ir Europos tautų atliks puikų darbą. Tačiau nematome reikalo, kad ES iškeltų savo vėliavą karinėje jūrų operacijoje. Mes prieštaraujame ES, kaip institucijos, kišimuisi į gynybos reikalus. Tai nesukuria jokių papildomų karinių pajėgų ir vien tik dubliuoja arba apsunkina gerai išbandytas NATO operacijas. Operacija Atalanta buvo sugalvota kaip politinė galimybė suteikti ESGP jūrinį aspektą Tarybai pirmininkaujant Prancūzijai. Nepaisant prie Afrikos Kyšulio krantų esančių JAV vadovaujama karinių jūrų pajėgų *Combined Task Force 151* ir NATO karinių jūrų pajėgų grupės, buvo nuspręsta sudaryti dar vieną flotilę ir tolesnę vadovavimo grandinę. Mes taip pat giliai susirūpinę dėl pasiūlymų dėl ESGP Somalio mokymo misijų, kai Europos Sąjungos policijos (angl. EUPOL) misija Afganistane patyrė nesėkmę ir dauguma Europos šalių nenorėjo siųsti karių ir policininkų skubioms mokymo misijoms Afganistane. Beje, mes nepripažįstame termino „ES žvejybos laivai“.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Aplinka be dūmų (B7-0164/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Palankiai vertinu šią rezoliuciją, kuri suteikia galimybę Parlamentui remti Komisijos grynai savanorišką nerūkymo politiką. Cigarečių dūmų poveikis yra pagrindinė mirčių ir ligų Europoje priežastis, kartu rūkymas sudaro didelę našą sveikatos apsaugos sistemoms. Tikiuosi, kad Komisija toliau plėtos priemones ir kad artimiausiais metais turėsime teisę į sveiką aplinką visose uždaroose patalpose ir darbo vietoje. Negaliu nepaminėti, kad Europoje vis dar įsigalėjusi veidmainiška politika. Norime turėti mažiau dėl rūkymo sukeltų sveikatos problemų, tačiau remiame subsidijų teikimą cigarečių gamintojams, net jeigu jos palaipsniui yra mažinamos. Manau, kad bendroji žemės ūkio politika turėtų būti palanki tiems produktams, kurie pagerina, o ne pablogina žmogaus sveikatos būklę. Tikiuosi, kad Tarybos susitikime gruodžio mėn. bus aptarta vaikų, ypač tais atvejais, kai jie atsiduria rūkančių suaugusiųjų automobiliuose arba kitose uždaroose patalpose, apsaugą. Manau, kad suaugusieji šiuo atveju yra atsakingi, o ten, kur teisės aktų leidėjas gali įsikišti, jis turi tai padaryti.

Anne Delvaux (PPE), raštu. – (FR) Manau, kad turime apsaugoti nerūkančius asmenis nuo pasyvaus rūkymo, taip pat informuoti rūkančius asmenis apie jų priklausomybės poveikį jiems patiems ir aplinkiniams. Jiems negalima palikti jokių abejonių dėl šio poveikio. Belgijoje mes taip pat pradedame spręsti šį klausimą, nes mūsų šalis jau pritarė visiškam draudimui rūkyti viešbučių ir maitinimo įstaigų sektoriuje ir visose darbo vietose, kuris turi būti pasiektas iki 2012 m.

Be to, dar norėčiau atkreipti dėmesį į du dalykus. Pirma, ar mes einame link visuomenės, kurioje nustatomi visiški draudimai? Ką darome dėl asmeninės atsakomybės? Jaučiu tvyrančią įtampą dėl visuomenės, kuri primena aprašytąją George'o Orwello romane *1984-iejį*. Antra, jeigu rūkantys asmenys bus priversti atsakyti savo žalingo įpročio dėl savęs ir kitų, tai turi būti daroma su didžiausia pagarba. Tabakas yra narkotikas. Visiškas jo uždraudimas reikštų paneigimą, kad dauguma rūkatorių yra priklausomi. Visiškas draudimas gali būti laikomas kaip pašalinimo veiksmas, kuris gali duoti priešingus rezultatus. Kodėl tada nenumatėme galimybės nustatyti jiems specialiai skirtas teritorijas?

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Nepaisydamas vieningo balsavimo su Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, turiu pateikti keletą pastabų dabartiniam pasiūlymui dėl rezoliucijos.

Pirma, manau, kad nerūkymo politiką turėtų spręsti valstybės narės ir kad Europos institucijų vaidmuo laikantis subsidiarumo principo turi išlikti neprivalomų rekomendacijų lygmens. Kita vertus, taip pat manau, kad valstybės narės turėtų skatinti nerūkymo politiką, tačiau jos neturėtų nustatyti jokių operatorių pasirinkimo laisvės ribojimų, ypač viešbučių sektoriuje, kuriame savininkai turėtų pasirinkimo galimybę leisti rūkyti, ar ne. Atsižvelgiant į šias aplinkybes neseniai Portugalijoje priimtas įstatymas yra gerai subalansuotas.

Antras dalykas, į kurį noriu atkreipti dėmesį – siūloma tiesioginių subsidijų teikimo tabako pramonei pabaiga. Kadangi Portugalija taip pat yra tabako gamintoja, manau, kad šios rūšies politika turėtų būti ypač atidžiai išnagrinėta; priešingu atveju ji gali būti labai žalinga ūkininkams, kurie atsiduria tokioje padėtyje, kai negali tęsti gamybos, jeigu jiems nesuteikiama perspektyvi alternatyva. Tai yra mano nuomonė dėl šios rezoliucijos 9 dalies.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Žmogaus sveikatos ir darbuotojų gyvenimo kokybės jų darbo ir viešose vietose apsauga sudaro šios rezoliucijos pagrindą, dėl to mes už ją balsavome.

Reikia padidinti nerūkančių asmenų apsaugą užkertant kelią pasyviam rūkymui, taip pat sukuriant reikalingas sąlygas stebėsenai ir skatinant rūkančius asmenis atsikratyti šio blogo įpročio. Draudimo politika turėtų būti įgyvendinama tais atvejais, kuriais įrodytas jos būtinumas.

Tiesiogiai su gamyba susijusių subsidijų atveju mes pritariame iniciatyvoms pakeisti tabako gamybos sąlygas. Tačiau manome, kad neturėtume sukurti padėties, kurioje turėtume skatinti tabako importą iš ES nepriklausančių šalių ir taip suteikti naudą stambioms tarptautinėms tabako įmonėms.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Balsavau už tai, kad būtų išbraukta originalaus teksto 13 dalis, kuriame rašoma: „ragina Komisiją pateikti darbuotojų sveikatos apsaugos srities teisėkūros pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai, susijusį su tuo, kad iki 2011 m. Europos Sąjungoje būtų uždrausta rūkyti visose uždaroje darbo patalpose, įskaitant visus uždarus viešuosius pastatus ir viešąjį transportą“. Išbraukimui buvo pritarta laikantis subsidiarumo principo šiuo klausimu.

Manau, kad kiekviena valstybė narė kurdama aplinką be dūmų dar turi nueiti ilgą kelią, vykdydama veiksmingas informuotumo didinimo kampanijas ir taikydamos gerą patirtį įgyvendinant 14 straipsnį (paklausai sumažinti skirtos priemonės priklauso nuo priklausomybės lygio ir tų, kurie meta rūkyti).

Tačiau manau, kad šiuos veiksmus visų pirma turėtų įgyvendinti kiekviena valstybė narė. Originalus rezoliucijos tekstas sumaišytas ir supainiotas su tabako gamyba ir vartojimu. Dėl to palankiai vertinu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pateikto pakeitimo patvirtinimui, kuriuo panaikinama dalis originalaus teksto 9 dalies, išbraukiant tekstą apie tabako gamybą. Šie du pakeitimai pagerino galutinį rezoliucijos tekstą. Manau, kad likusios dalys yra tinkamos, todėl balsavau už rezoliuciją.

Robert Goebbels (S&D), raštu. – (FR) Susilaikiau balsuodamas dėl rezoliucijos dėl rūkymo. Niekada gyvenime nerūkiau, tačiau manau, kad tai rūkančius asmenis nuolat persekiojanti visiška nelaisvė. Galiojantys draudimai yra daugiau nei pakankami.

Atsiribojau nuo šio nuolatinio, kenksmingo persekiojimo. Noras atsikratyti tabako plantacijų Europoje padidins importą iš trečiųjų šalių.

Elisabeth Jeggle (PPE), raštu. – (DE) Sveikatos apsaugos politika ir dėl to nerūkančių asmenų apsauga neabejotinai priklauso valstybių narių kompetencijai ir centrinis reguliavimas neturėtų būti taikomas. Valstybėms narėms turi būti suteikta teisė nustatyti, koku mastu jos nori apsaugoti nerūkančius asmenis. Turi būti aišku, kad ES šioje srityje neturi jokių įgaliojimų. Dėl to aš balsavau už Parlamento rezoliuciją kitos savaitės ES sveikatos apsaugos ministrų aukščiausiojo lygio susitikimui.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – (FI) Pone pirmininke, aš balsavau už, nors pageidaučiau griežtesnės rezoliucijos. Rūkymas yra dažniausia ankstyvos mirties priežastis Europoje. Tabako dūmai yra aplinkos teršalas, kuriame yra daugiau nei šimtas sveikatai žalingų junginių. Nepaisant to, tabako dūmų poveikį kai kuriose Europos dalyse patiria ne tik rūkantys asmenys, bet ir jų aplinkoje esantys žmonės. Pasyvus rūkymas yra moralės problema, nes tie, kurie nuo jos kenčia, neturi kito pasirinkimo. Ypač būtina apsaugoti vaikus.

Tyrimai rodo, kad rūkančio tėvo vaikas faktiškai „surūko“ kas ketvirtą savo tėvo rūkomą cigaretę. Kiekvienais metais ankstyva mirtis dėl rūkymo nusineša beveik 100 000 europiečių gyvybių. Dauguma valstybių narių jau įgyvendino kai kurias puikias priemones. Kai Suomija galiausiai uždraudė rūkyti restoranuose ir baruose, pasigirdo daug riksmų. Tačiau praėjus dvejim metams žmonės už tai reiškia tik padėką. Tai atspindi

visuomenės sveikatos politikos pobūdį: ilgalaikiai rezultatai gali būti pasiekiami taikant prevenciją ir didinant informuotumą, tačiau teisės aktų leidėjai turi būti pasiryžę kovoti su pasipriešinimu. Nesutinku su kai kuriais kitais čia esančiais nariais, kad Bendrijai nereikia privalomo teisės akto dėl sveikatos ir saugumo darbe. Turime pripažinti, kad rekomendacijos nebuvo pakankamos visose srityse. Pritariu rezoliucijos 13 daliai, kurioje Komisija raginama pateikti teisėkūros pasiūlymą dėl draudimo rūkyti uždaroje darbo vietose ir viešajame transporte.

Rūkymas brangiai kainuoja visuomenei, be to, 70 proc. nerūkančių europiečių galų gale apmoka sąskaitą. Dėl to pritariu nuomonei, kurią Parlamentas pareiškė 2007 m., kad Tabako direktyvos turinys turi būti griežtesnis ir joje turi būti numatyta gamintojų atsakomybė už išlaidas sveikatos apsaugai dėl tabako vartojimo. Europos Sąjunga pirmiausia turi išsiimti kislą iš savo akies. Pačiu laiku pradėjome palaipsniui nutraukti subsidijas tabako augintojams iki visiškai jų panaikinimo.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Pone pirmininke, balsavau už rezoliuciją dėl aplinkos be dūmų, nes manau, kad gyvybiškai svarbu stebėti, kaip visoje Europos Sąjungoje kuriama aplinka be dūmų, ir palengvinti gerosios patirties mainus tarp valstybių narių ir piliečių apsaugos nuo rūkymo sukeltos žalos politikos koordinavimą. Taip pat balsavau už 9 dalį, kurioje skelbiama, kad iki 2010 m. pabaigos turi būti panaikintos tiesioginės su produkcija susijusios subsidijos tabako auginimui dėl jo poveikio sveikatai. Taip pat pritariu savo kolegoms iš Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, kurie priminė mums, kad rūkymas išlieka pagrindinė mirčių ir ligų priežastis Europos Sąjungoje. Ačiū, pone pirmininke.

Mariya Nedelcheva (PPE), raštu. – (BG) Ponios ir ponai, balsavau, kad pasiūlymo dėl rezoliucijos 9 dalyje būtų panaikinta aiški nuoroda į 2010 m. Mano šalyje tabako auginimas yra gyvybiškai svarbi ir pagrindinė pramonės šaka didelei daliai regionų, kuriuose tai yra vienintelis pragyvenimo šaltinis, gyventojų. Iš vieno iš šių regionų – Blagojevgrado – aš esu kilusi.

Mano šalis buvo viena iš aštuonių didžiausių tabako augintojų Europoje, kuri prieš metus norėjo, kad subsidijų teikimas būtų pratęstas iki 2013 m. nepaisant susitarimo, kuriame nustatyta, kad ryšys tarp skiriamų išteklių ir gamybos masto turi baigtis 2010 m. Kiekviename susitikime su tabako augintojais dažniausiai iš jų išgirstame klausimą: kuo mes tapsime?

Negaliu jiems prižadėti stebuklų, tačiau bendradarbiaujame su vyriausybe, nustatydami priemones, kurios neleis jiems likti be jokio pasirinkimo, praradus savo pagrindinį pragyvenimo šaltinį. Kolegos nariai, suprantu argumentus tų, kurie agituoja prieš rūkymą. Tačiau raginu užtikrinti, kad kovos su rūkymu nesupainiotume su tabako auginimo Europoje sunaikinimo rizika. Ekonomikos krizės laikais raginu užtikrinti, kad išliktume protingi ir išmintingi.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Sutinku su visomis tinkamomis priemonėmis, kuriomis siekiama kovoti su rūkymu ir apsaugoti nerūkančius asmenis, dėl to balsavau už šią rezoliuciją. Tačiau turiu išreikšti kai kurias abejones dėl pasekmių, kurias galėtų sukelti bet kokios rūšies tabako augintojams tiesiogiai taikomos priemonės. Rumunijoje šiuo metu yra maždaug 1 600 hektarų tabako plantacijų, duodančių apytikriai 3 000 tonų žaliavos. Tačiau nedidelė dalis tabako užauginama Rumunijoje, palyginti su Rumunijos gamintojams reikalingu žaliavos kiekiu, kuris siekia maždaug 30 000 tonų.

Maždaug 27 000 tonų kiekio skirtumas yra importuojamas, daugiausia iš Afrikos arba Azijos. Jeigu ribosime tabako gamybą valstybėse narėse, tik skatinsime dar daugiau tabako importo iš trečiųjų šalių, taip sukeldami žalą Europos gamintojams.

Frédérique Ries (ALDE), raštu. – (FR) Rezoliucija, kurią nagrinėjame, yra veiksminga ir plataus užmojo. Tačiau mane liūdina mano kolegų narių, ypač Krikščionių demokratų dauguma, kurie prasidėjus aktyviam susijusių spaudimo grupių ir suinteresuotųjų šalių lobizmui, nepritarė 13 straipsniui.

Dėl to jie mano, kad Europa neturi vietos šiose diskusijose ir nesukuria jokios pridėtinės vertės užtikrinant Europos piliečių sveikatai saugias teritorijas visose viešose vietose, darbe ir viešajame transporte. Kitais žodžiais tariant, jie nesijaudina dėl to, kad Europos darbuotojai bus diskriminuojami. Pateiksiu vieną pavyzdį, Airijos žmonėms nacionalinėje teisėje bus nustatyta labai gera apsauga, kai galime tik spėlioti, ar vieną dieną žmonės Graikijoje arba Čekijoje turės tokią galimybę arba, tiksliau tariant, teisę.

Kitas spaudimo grupių vykdomo smegenų plovimo įrodymas tai, kad jie taip pat nepritarė 9 straipsniui, kuriame paprasčiausiai nurodoma viena iš jau nuspręstų žemės ūkio politikos reformų, t. y. tiesiogiai su gamyba susijusių subsidijų tabako auginimui panaikinimas iki 2010 m. pabaigos

Vilja Savisaar (ALDE), raštu. – (ET) Pasiūlyme dėl rezoliucijos dėl aplinkos bei žmonių numatyti dideli pokyčiai – nustatytas draudimas rūkyti visose Europos viešosiose institucijose ir viešose vietose. Rezoliucijos tikslas – skirti Komisijai užduotį parengti reikalingą teisės aktą, kuris įsigaliootų 2011 m. Nors didelė dalis delegatų, įskaitant mane, balsavo už draudimą rūkyti viešosiose patalpose (ypač darbo vietose), deja, Liaudies partija laikėsi priešingos pozicijos. Dauguma Parlamento narių neparodė jokio susirūpinimo kiekvieno Europos piliečio sveikatos apsauga, o ypač tų žmonių, kurie nerūko, tačiau vis dar yra priversti kvėpuoti dūmais viešose vietose ir dėl to patirti sveikatos problemų. Tikiuosi, kad šis klausimas nebus užmirštas ir taip pat kad jis bus dar kartą įtrauktas į darbotvarkę, kadangi dauguma valstybių narių vis dėlto nenustatė draudimo rūkyti viešose vietose, nors jos turėjo galimybę tai padaryti.

Marc Tarabella (S&D), raštu. – (FR) Pritariu šioje rezoliucijoje išreikštam susirūpinimui, kad reikia prisidėti prie kovos su pasyviu rūkymu, kurį priversti patirti nerūkantys asmenys. Tačiau kai kurie asmenys naudojami padėties suteikiamais pranašumais įtraukti į šią rezoliuciją nuostatą, prieštaraujančią tabako augintojams mokamoms subsidijoms. Aš asmeniškai pritariu šios paramos teikimui tiems, kurie užsiima nykstančiu menu. Turėtumėte žinoti, kad tabakas sudaro mažiau nei 10 proc. viso to, kas dedama į cigaretes; ar tiek pat daug klausimų užduodama dėl priedų, kurie sudaro daugiau nei 90 proc. cigarečių turinio, ir jų žalos?

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pasaulinis aukščiausiojo lygio susitikimas ir aprūpinimo maistu užtikrinimas (RC-B7-0168/2009)

Liam Aylward (ALDE), raštu. – Atsižvelgdamas į tai, kad kiekvienais metais daugiau nei 40 mln. žmonių miršta iš bado ir skurdo, o kas šešias sekundes miršta vaikas, ir į tai, kad pasaulinė maisto krizė yra viena iš pagrindinių grėsmių taikai ir saugumui pasaulyje, balsavau už šią laikui patvirtintą rezoliuciją. Rezoliucijoje Komisija raginama atlikti visapusišką ES politikos ir programų žemės ūkio, vystymosi ir prekybos srityse poveikio vertinimą siekiant užtikrinti nuoseklų, tvarų politinį požiūrį į pasaulinį aprūpinimo maistu užtikrinimą. Kadangi rezoliucijoje nurodoma, kad kiekvienas turi teisę į saugų ir maistingą maistą, Europos Sąjunga turi siekti, kad šia politika būtų užtikrintas tvarus aprūpinimo maistu užtikrinimas.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose ir Britta Thomsen (S&D), raštu. – (DA) Mes, Danijos socialdemokratai, manome, kad ES pagalbos žemės ūkiui bus palaipsniui atsisakyta. Šiandien mes pritarėme rezoliucijai dėl „Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo ir aprūpinimo maistu užtikrinimo“ – rezoliucijai, kurioje atkreipiamas dėmesys į pagrindinius iššūkius, su kuriais susiduriame bandydami išnaikinti badą ir užtikrinti geresnes galimybes besivystančioms šalims ateityje – tačiau mes, be kita ko, griežtai atmetame žemės ūkio politiką ir pagalbą šlovinančius pareiškimus rezoliucijos 3, 9 ir 14 dalyse.

Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ir Anna Ibrisagic (PPE), raštu. – (SV) Švedijos konservatoriai šiandien balsavo prieš rezoliuciją (B7-0168/2009) dėl Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo ir aprūpinimo maistu užtikrinimo. Mes nerimaujame dėl bado pasaulyje ir manome, kad svarbu sutelkti dėmesį į aprūpinimo maistu užtikrinimą. Tačiau priešingai, nei nustatyta rezoliucijoje, mes, Švedijos konservatoriai, manome, kad bendroji žemės ūkio politika (BŽŪP) yra sudėtinė problemos, o ne sprendimo dalis, ir kad ji turi būti reformuojama.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ir Cecilia Wikström (ALDE), raštu. – (SV) Šiandien susiduriame su keista padėtimi pasaulyje: milijardai žmonių kenčia nuo nutukimo ir tuo pat metu milijardai žmonių badauja. Ši padėtis yra pražūtinga ir reikalauja veiksmingų priemonių, ypač iš turtingos Europos Sąjungos pusės. Tačiau nemanome, kad dabartinė ES bendroji žemės ūkio politika padės spręsti problemas. Mūsų žemės ūkio politika buvo sėkminga praeityje, tačiau ji be ateities. Kadangi šioje rezoliucijoje pasisakoma prieš dabartinės Europos žemės ūkio pagalbos sistemos (tai, kas galėtų duoti naudos klimatui, pasaulio skurdiesiems ir Europos ūkininkams) persvarstymą, mes nematome jokios kitos galimybės, kaip tik susilaikyti balsuojant.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo ir aprūpinimo maistu užtikrinimo, nes manau, kad būtinos skubios priemonės, kuriomis užkirstume kelią šiai nelaimei, kuri turi poveikį šeštadaliui pasaulio gyventojų. Atsižvelgiant į klimato kaitos poveikį žemės ūkiui, ypač sumažėjusį produktyvumą dėl vandens trūkumo, visų pirma šalyse, kurios jau sprendžia šias problemas, turime užtikrinti, kad sukursime nuoseklią klimato apsaugą ir kovą su badu atitinkančią žemės ūkio politiką.

Göran Färm (S&D), raštu. – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, šiandien nusprendėme balsuoti už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pasaulinio aukščiausiojo lygio

susitikimo ir aprūpinimo maistu užtikrinimo. Daugiau nei milijardas žmonių šiandien kenčia nuo bado. Krašutiniai kainų svyravimai ir dramatiškas maisto kainų padidėjimas pasaulio rinkoje taip pat sukėlė pasaulinę maisto krizę, kuri dar labiau apsunkino galimybes skurdiems pasaulio žmonėms gauti maisto.

Tačiau norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad nepritariame Parlamento požiūriui, jog neturėtume mažinti paramos rinkai priemonių ir pagalbos mokėjimų ūkininkams pagal ES bendrąją žemės ūkio politiką. Nemanome, kad šios paramos priemonės ir mokėjimai padės padidinti aprūpinimo maistu užtikrinimą besivystančiose šalyse ateityje. Priešingai, šios priemonės turės neigiamą poveikį. Subsidijuojamas, pigus europietiškas maistas eksportuojamas į besivystančias šalis ir, atsižvelgiant į jo konkurencingas kainas, jis dažnai išstumia iš rinkos šių šalių gaminamą maisto produkciją, taip panaikindamas šių šalių galimybę ateityje patenkinti savo poreikius.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Niekas negali likti abejingas šiai pasaulinei problemai, kai žinome, kad 40 mlrd. žmonių miršta kiekvienais metais iš bado ir kas šešias sekundes dėl prastos mitybos miršta vaikas.

Europos Sąjunga yra pagrindinė vystymosi ir humanitarinės pagalbos donorė, tačiau tik maža dalis šios paramos suteikiama žemės ūkio sektoriui, kuris gali atitikti tūkstančių žmonių, kurie toliau kenčia nuo prastos mitybos, maisto poreikius. Dėl to Europos Sąjunga turėtų skubiai persvarstyti savo pagalbos ir vystymosi politiką ir suteikti didesnę pirmenybę žemės ūkio paramai besivystančiose šalyse, t. y. sektoriui, kuris yra pajamų šaltinis daugiau nei 70 proc. darbo jėgos.

Bendrosios žemės ūkio politikos turinys taip pat turi būti pritaikytas prie krizės, dėl kurios padidėjo Europos ūkininkų gamybos išlaidos, susilaikant nuo paramos priemonių Europos rinkai panaikinimo ir (arba) subsidijų žemės ūkiui sumažinimo, specialų dėmesį atkreipiant į paramą mažiems ir vidutinio dydžio ūkininkams ir jų galimybėms gauti kreditą, kad jie galėtų išlaikyti savo gamybos lygį nepaisant didėjančių ūkio produkcijai reikalingų žaliavų kainų.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nors nesutinkame su visomis pateiktomis pastabomis, nusprendėme pritarti šiai rezoliucijai, nes joje pabrėžiama principų, kurie, mūsų manymu, yra svarbūs iš tikrųjų kovojant su bado pasaulyje, svarba, visų pirma:

- pabrėžiant, kad „kova su skurdu turi būti pagrįsta teisės į maisto tiekimo nepriklausomumą“,
- pripažįstant „visų šalių gyventojų teisę valdyti ūkininkavimui tinkamą žemę ir kitus gamtos išteklius, gyvybiškai svarbius siekiant užtikrinti apsirūpinimą maistu“.

Rezoliucijoje taip pat atkreipiamas dėmesys į žemės ūkio svarbą kovojant su bado ir pažymima ūkininkų pajamų svarba. Ateityje pamatysime, ar šis Parlamentas bus vertas to, ką jis patvirtino čia šiandien, ar, kaip dažnai būna, jis pateiks šias geras pastabas, tačiau vėliau, kai jas reikės įgyvendinti, grįš prie savo žodžių ir priims teisės aktą, kuris pažeis šiuos principus.

Neturėtume pamiršti, kad viena po kitos įgyvendinamos bendrosios žemės ūkio politikos reformos po to, kai Pasaulio prekybos organizacija liberalizavo žemės ūkio rinkas, kurios atitinka tik didelių žemės ūkio maisto įmonių interesus, prisidėjo prie pasaulinio žemės ūkio sektoriaus nuskurdinimo. Žemės ūkio produkcija visų pirma turėtų būti naudojama žmonėms maitinti, o ne suteikti naudą eksporto monopolijoms.

Anne E. Jensen ir Jens Rohde (ALDE), raštu. – (DA) Mes, Europos Parlamento Danijos liberalų partijos nariai, balsavome už rezoliuciją dėl aprūpinimo maistu užtikrinimo, nes norime pabrėžti pasaulinės ES atsakomybės svarbą kovojant su bado ir skurdu. Tačiau mes prieštaraujame rezoliucijos 9 daliai, nes ji kelia daug klausimų dėl tęsiamos ES žemės ūkio politikos liberalizavimo. Danijos liberalų partija nori matyti, kaip palaipsniui panaikinama pagalba žemės ūkiui ir nustatomos bendros taisyklės, užtikrinančios vienodas konkurencines sąlygas Europos ūkininkams.

Elisabeth Köstinger (PPE), raštu. – (DE) Ilgalaikis aprūpinimo maistu užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių bendrosios žemės ūkio politikos iššūkių. Tai reiškia, kad reikalingas ilgalaikis bendrosios žemės ūkio politikos finansavimas. Bendroji žemės ūkio politika yra svarbus ES maisto ir saugumo politikos elementas, o po 2013 m. ji atliks svarbų vaidmenį vystymosi politikoje ir išorės aprūpinimo maistu užtikrinimo politikoje.

Dėl to puikiai veikianti ekosistema, derlinga žemė, stabilūs vandens ištekliai ir tolesnis kaimo ekonomikos įvairinimas yra svarbiausi prioritetai. Tarptautinis bendradarbiavimas ir solidarumas, kartu su tinkamais prekybos susitarimais, kurie labiau skatina, o ne kenkia aprūpinimo maistu, užtikrinimui, yra pagrindinis pasaulinio aprūpinimo maistu užtikrinimo elementas ir būtent čia stipri bendroji žemės ūkio politika gali būti naudinga. Daugiausia maisto importuojančios šalys labiausiai nukentėjo dėl didėjančių maisto kainų,

tačiau vis dar dauguma šių šalių visame pasaulyje yra mažiausiai išsivysčiusios. ES turi imtis priemonių, kad užkirstų tam kelią.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Badas yra nelaimė, su kuria susiduria vis daugiau žmonių. Kadangi ES yra grindžiama solidarumu, ji turi būti priešakyje kovojant su šia didėjančia problema. Pasaulinė maisto krizė yra viena iš pagrindinių grėsmių pasaulinei taikai ir saugumui, dėl to pasaulinė ir Europos aprūpinimo maistu užtikrinimo politika turi būti sparčiau įgyvendinama.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Nors šios rezoliucijos autoriai ir buvo priversti nušviesti bado problemą, taip pat maisto ir žemės ūkio aukščiausiojo lygio susitikime iškeltas bendro pobūdžio problemos, jie nusiėmė pagrindinę problemos priežastį, t. y. kapitalistinę išnaudojimo sistemą ir strategiją, kuriai ES taip pat lojaliai tarnauja, kad kapitalistai galėtų gauti pelno. Maistą gaminančios ir paskirstančios tarptautinės įmonės naikina ūkininkavimą ir sutelkia žemę savo rankose, taip suduodami skaudų smūgį skurdiams ir vidutiniams ūkininkams. Darbo ir vidurinėsios klasės net ir išsivysčiusiose kapitalistinėse valstybėse vis sunkiau pajėgia užtikrinti sveiką ir saugų maistą, o tarptautinės maisto įmonės susižeria išpūdingus pelnus ir superka didžiausius žemės sklypus, ypač Afrikoje, apskaičiuodami, kad maisto gamyba iki 2050 m. turi padvigubėti. ES grindžia kelią visų maisto produktų gamybos aspektų – vandens energijos, transporto ir technologijų – liberalizavimui ir privatizavimui ir tą patį nustato trečiosioms šalims PPO ir dvišaliais susitarimais.

Bendroji žemės ūkio politika remia mažųjų ir vidutinių ūkininkų naikinimą ir palaiko monopolijas ir jų pelną. Ūkininkai ir darbuotojai kovoja siekdami panaikinti šią išnaudojimo sistemą ir aprūpinti kiekvieną pakankamu, sveiku ir saugiu maistu.

10. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 12.55 val. ir atnaujintas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

11. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

12. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (diskusijos)

12.1. Nikaragva

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trys rezoliucijų projektai dėl Nikaragvos⁽¹⁾.

Bogusław Sonik, autorius. – (PL) Pone pirmininke, dabartinio Nikaragvos prezidento Danielio Ortegos politika įrodo nuolatinę ryšį su sena komunistine maksima: „kartą atėję į valdžią, niekada jos neprarasime“. Devintajame dešimtmetyje sandinistai negalėjo išsaugoti karinės diktatūros ir, tarptautinės bendruomenės verčiami, turėjo priimti demokratines žaidimo taisykles.

D. Ortega buvo išrinktas prezidentu 2006 m. rinkimuose. Sandinistai sugrįžo į valdžią. Nuo pat pradžių jis pradėjo taikyti išbandytus ir patikrintus bet kokios rūšies politinių konkurentų bauginimo ir pašalinimo metodus, remdamasis įvairiais prasimanytais teisiniais pagrindais. Sandinistų aparatas pradėjo dubliuoti valstybinį aparatą, remiantis Kubos revoliucijos gynybų komitetų pavyzdžiu. 2008 m. gruodžio mėn. Europos Parlamentas atkreipė dėmesį į puldinėjimų kampaniją, kurią vykdė valstybės institucijos, partijos ir su sandinistais susiję asmenys prieš žmogaus teisių organizacijas ir jų narius, žurnalistus ir spaudos atstovus. *Amnesty International* rašė apie smurto protrūkį, kuris vyko po vietos valdžios rinkimų. Žurnalistų užpuolimų ir sumušimų padaugėjo.

Dabar manipuliuojamas aukščiausiojo teismo D. Ortega bando inicijuoti konstitucijos pakeitimus, kurie suteiktų jam galimybę dalyvauti kituose rinkimuose. Galime numatyti, o tai labai tikėtina, kad kitas žingsnis

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

– pasiskelbimas prezidentu iki gyvos galvos, kaip Fidelio Castro modelis Managvos ir Karakaso populistų atveju, o F. Castro režime niekada nebuvo laisvų rinkimų.

Raginu Europos Komisiją remiantis šia padėtimi parengti išvadas ir, atsižvelgiant į tarptautinių žmogaus teisių standartų pažeidimus, patikrinti, ar nėra būtinybės persvarstyti su šia šalimi sudarytų bendradarbiavimo susitarimų, kad nepaaiškėtų, jog sąlygos dėl žmogaus teisių yra vien tik tušti žodžiai.

Adam Bielan, autorius. – (PL) Pone pirmininke, praėjusį šeštadienį atsakydami į opozicijos politikų kreipimąsi, tūkstančiai Nikaragvos piliečių rengė demonstracijas prieš prezidento Danielio Ortegos vykdomą politiką, t. y. politiką, kuri veda tiesiogiai prie diktatūros įvedimo Nikaragvoje.

Priminsiu jums, kad spalio 19 d. aukščiausiasis teismas nusprendė pašalinti konstitucines kliūtis, kurios trukdė prezidentui D. Ortegai užimti pareigas kitą kadenciją. Šio pakeitimo faktas nėra piktinantis, nes, žinoma, daugumoje Europos šalių tokio įstatymo nėra, tačiau pikтина tai, koku būdu šis sprendimas buvo priimtas. Kaip visi gerai žinome, prezidentas D. Ortega neturi dviejų trečdalių daugumos parlamente dėl to jis turėjo pažeisti konstituciją siekdamas pašalinti draudimą save perrinkti. Jeigu leisime Danieliui Ortegai vėl tapti prezidentu 2011 m., gali nutikti taip, kad Nikaragvą kontroliuos tikras diktatorius.

Dėl to norėčiau paprašyti Europos Komisijos atkreipti dėmesį į šią problemą tolesnėse derybose dėl ES ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimo ir išnaudoti visas įmanomas priemones, kaip nukreipti prezidentą D. Ortęgą nuo šio kelio.

Johannes Cornelis van Baalen, autorius. – Pone pirmininke, esu labai dėkingas už šių rūmų paramą Liberalų internacionalo delegacijai, kurią lydėjau į Managvą. Su taikiais ketinimais pakvietėme parlamento daugumą kalbėti apie konstituciją, rinkimus, rinkimų kampaniją ir žmogaus bei pilietines teises. Mes buvome prakeikti, buvome vadinami piratais ir panašiai. Mums grasino, kad būsime išsiųsti iš šalies, grasino, kad tapsime *persona non grata*, ir buvo pasakyta, kad mes vykdome *golpe* – *coup d'état*.

Tačiau svarbiau yra tai, kad jie prakeikė mano šalį ir jie engia savo žmones. Manau, kad Europos Sąjunga turėtų stebėti įvykius Nikaragvoje, turėtų siųsti 2011 m. rinkimų stebėtojus ir remti demokratinę opoziciją. Taip pat tikiuosi, kad mes darysime tą patį ir to bus siekiama atsižvelgiant į rinkimų rezultatus Hondūre. Palaukime ir pamatysime, ar sekmadienio rinkimai bus laisvi ir sąžiningi, ir tuomet spręskime. Gali atsitikti taip, kad jeigu pripažinsime rinkimų rezultatus, tai užbaigs konstitucinę krizę šalyje.

Tunne Kelam, PPE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, šių dienų Lotynų Amerikoje susiduriame su pavojinga tendencija sujungti populistinius režimus didinant – pageidautina visiems laikams – dabartinių prezidentų įgaliojimus. Toks buvo A. Hitlerio kelias į valdžią. V. Leninas palyginti nebuvo toks reikšmingas, tačiau rezultatai buvo vienodi.

Šie prezidentai, turėdami išplėstus įgaliojimus, negalėjo arba nenorėjo pagerinti savo gyventojų gyvenimo kokybės. Kuba yra niūrus ir skausmingas pavyzdys to, kaip paprastų žmonių gyvenimai buvo sugriauti ir sugadinti dešimtmečiams. Nikaragvoje galime pastebėti pavojingą pavyzdį, kad tokių rūšių valdytojais nesikeičia. Jie grįžta į valdžią tik tam, kad ja vėl piktnaudžiautų.

Dėl to dabar mūsų užduotis griežtai pasmerkti šiuos Nikaragvos konstitucijos pažeidimus ir susieti šį klausimą su daug veiksmingesne Nikaragai teikiamų lėšų vystymuisi kontrole. Labai liūdina, kad Amerikos valstybių organizacija nereagavo į šiuos skandalingus vienos iš jos valstybių narių daromus konstitucijos pažeidimus.

Véronique De Keyser, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, man malonu matyti, kad H. van Baalen saugiai grįžo į Europą ir kad jis buvo išsiųstas vos jam įlipus į lėktuvą.

Kalbant rimčiau, savo frakcijos vardu norėčiau pasakyti, kad mes nedalyvausime šiame žaidime. Aš turiu omenyje tai, kad nors Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija atsisakė pradėti skubias diskusijas dėl Ugandos įstatymų, nukreiptų prieš homoseksualus, ir kitas skubias diskusijas dėl Irane vykdomų egzekucijų, dabar ji nori įtraukti mus į žaidimą už arba prieš D. Ortęgą, kai šalyje vyksta protestai.

Tačiau tam dar ne laikas! Manau, kad šiuose rūmuose surengtos skubios diskusijos siekiant suteikti faktinę pagalbą žmonėms arba sumažinti sunkumus sukeliančias priežastis, neturi būti naudojamos mūsų Europos Parlamento narių politiniams interesams tenkinti. Dėl to mano frakcija nusprendė ne tik nepasirašyti šios rezoliucijos, bet ir nebalsuoti ir prieštarauti tam, kas čia vyksta. Tai diskredituoja Europos Parlamentą.

Raül Romeva i Rueda, Verts/ALE frakcijos vardu. – (ES) Pone pirmininke, aš taip pat manau, kad ne tik liūdina, bet yra ir akivaizdžiai gėdinga, kad tokia svarbiame posėdyje dėl skubių klausimų kaip šis atliekamos

manipuliacijos, ir dėl to mane stebina ne tik tai, kad šios dienos tema yra Nikaragva, bet ir tai, kad kitais atvejais, kai tikėtasi, kad aptarsime daug svarbesnius klausimus, taip neatsitiko. Be to, šiandien mes turime papildomą aspektą, kad kiti darbotvarkės klausimai buvo akivaizdžiai pašalinti būtent dėl to, kad būtų įtrauktas šis klausimas. Tai visiškai neatitinka diskusijų dėl skubių klausimų turinio.

Pvz., mes galėjome ir turėjome aptarti Vakarų Sacharą. Mes turėjome aptarti dabartinę tokių žmonių kaip Aminatou Haidar padėtį, kuri dabar kenčia dėl aiškių savo pagrindinių teisių pažeidimų ir ribojimų. Mes taip pat turėtume aptarti daugelio žmonių, kurie yra pabėgėlių stovyklose arba okupuotose Maroko teritorijose, padėtį, tai yra padėtis, dėl kurios iš tikrųjų reikia pareikšti aiškia poziciją.

Visa tai galėjome aptarti šiandien, tačiau taip nėra, nes Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija verčia mus kalbėti tema, kuri, mano manymu, nėra verta svarstyti ir nėra tinkama tokio pobūdžio posėdžiui.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Pone pirmininke, tai apgailėtinos diskusijos dėl neteisingo pareiškimo dėl skubumo, kuris tik diskredituoja Europos Parlamentą.

Skubus klausimas turėjo būti diskusija dėl neseniai uragano *Ida* sukeltos tragedijos, kai jis suniokojo Salvadorą lapkričio mėn. pradžioje. Šis uraganas sukėlė daugiau nei 200 mirčių ir dėl jo dingo daug žmonių, jis sunaikino infrastruktūrą ir pagrindinius įrenginius, ypač sveikatos, švietimo, vandens ir sanitarinės sistemos srityje, taip dar labiau padidindamas skurdą šalyje.

Skubus klausimas, kurį reikėjo aptarti – tai galimybė skirti nenumatytų lėšų ir laisvų ES lėšų nukreipimas ypatingiems atvejams pradėti įgyvendinti rekonstrukcijos ir rizikos sumažinimo planą ir paremti Salvadoro žmones.

Skubus klausimas šiam Parlamentui turėtų būti pasmerkti karinį valstybės perversmą Hondūre ir reikalauti sugrąžinti į valdžią prezidentą M. Zelayą, kurį teisėtai išrinko Hondūro žmonės.

Skubus klausimas turėtų būti reikalauti pagarbos Vakarų Sacharos žmonių pagrindinėms teisėms.

Deja, nė vieno iš šių klausimų neaptarėme dėl Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pasipriešinimo. Dėl to, kaip jau nurodė mano kolegos, mes atsisakome pritarti šiam neteisingam pareiškimui dėl skubumo, kuris užtraukia gėdą Europos Parlamentui.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Pone pirmininke, visiškai sutinku su prieš tai kalbėjusiais. Norėčiau visiems priminti, kad Kolumbijos prezidentas taip pat bandė pratęsti savo įgaliojimų terminą pažeisdamas galiojančius Kolumbijos įstatymus ir dėl to šį klausimą taip pat reikia spręsti.

Tačiau svarbiausia, aš norėčiau nušviesti faktą, kad Vokietijos *Friedrich-Naumann* fondas, kuris palaiko glaudžius ryšius su Vokietijos laisvąja demokratine partija, dalyvavo kariniame Hondūro valstybės perversme. Bent jau Vokietijoje apie tai buvo diskutuojama. Fondo stipendijos gavėjai atsiribojo nuo šios politikos atviru laišku. Neturime pamiršti, kad H. van Baalen yra Liberalų internacionalo pirmininkas, o *Friedrich-Naumann* fondo svetainėje nurodyta, kad jis aptarė karinio valstybės perversmo galimybę kartu su Nikaragvos ginkluotosiomis pajėgomis. Manau, kad šiomis aplinkybėmis tinkama, – ir tam niekas neprieštaravo, – kad tokia šalis kaip Nikaragva yra pakankamai drąsi išsiųsti tokios rūšies politiką. Atvirai kalbant, turime pripažinti, kad padėtis Europoje būtų lygiai tokia pat.

Tai, kas vyksta čia, nieko daugiau, kaip akivaizdus bandymas diskredituoti ir viešai sugėdinti tas šalis, valstybes ir vyriausybes Lotynų Amerikoje, kurios bando įgyvendinti labiau į socialinę apsaugą orientuotą politiką. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos – Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų vardu norėčiau dar kartą aiškiai pasakyti, kad mes tam nepritarsime.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Pone pirmininke, nesuprantu mūsų garbingųjų kolegų, esančių man iš dešinės, reakcijos dėl šiandien aptariamų temų pasirinkimo.

Nesuprantu, kodėl nėra skubu kalbėti aptariant elgesį su vienu iš šio Parlamento narių, kuris lankėsi šalyje, įgyvendindamas savo, kaip Liberalų internacionalo pirmininko, teisę. Nesuprantu, kodėl mes negalime pasinaudoti teise kalbėti šiuo klausimu ir taip pat kalbėti apie naują tendenciją Lotynų Amerikoje bandant despotiškai pakeisti šalies konstituciją ir nutraukti tradiciją, kuri nuolat gyvavo dėl vieno ar dviejų tos šalies vadovo kadencijų.

Visgi čia esantys garbingieji bičiuliai kalbėjo apie kitus keturis klausimus ir norėčiau žinoti, kada aptarsime šį klausimą, atsižvelgiant į tai, kad darbotvarkėje numatyti tik trys klausimai.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Aš visiškai palaikau savo frakcijos nuomonę, kad šis klausimas neturėjo būti įtrauktas į darbotvarkę, kadangi yra žymiai aktualesnų ir žymiai aštresnių klausimų visame pasaulyje. Jeigu kalbėtume apie Nikaragvą, tai pirmiausiai reikia kalbėti apie tai, kad tai yra šalis, kuri turi didžiausią įsiskolinimą pasaulyje, kad tai yra viena iš neturtingiausių Lotynų Amerikos šalių. Ten nepasiteisino komunistinis eksperimentas, ten nepasiteisino ir neoliberalus eksperimentas. Tai šalis, kur supervalstybės Amerika ir Tarybų Sąjunga kišosi per daug, ir todėl ta šalis nuolat neišvengia iš pilietinio karo ribų. Suprantama, kad ten yra tvirtos rankos tendencijų, ir jas reikia smerkti. Tačiau nepamirškime, kad tvirtos rankos tendencijų turime ir mes Europoje. Todėl koncentruokimės į žymiai svarbesnius dalykus.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, šiuo klausimu buvo išsakyta daug įvairių nuomonių. Vienas kalbėtojas paaiškino, kad tai yra netinkama diskusijų tema, nes esama daugiau skubių klausimų, susijusių su didesniais žmogaus teisių pažeidimais. Taip galėtų būti, tačiau manau, kad europiečiai, kurie dirbame tam, kad užtikrintume, jog tokios vertybės kaip žmogaus teisės ir laisvės – pvz., spaudos laisvė – būtų gerbiamos visur, turime ginti šią teisę iš karto, kai sužinome, kad jai gresia pavojus.

Pvz., taip pat buvo paminėta, kad *Friedrich-Naumann* fondas dalyvavo kariniame perversme. Kaip FDP narė noriu aiškiai paneigti šį teiginį. Tai yra gandai, kurie buvo skleidžiami aplinkoje ir jie neturi jokio pagrindo.

Mano trečioji pastaba – buvo paminėta, kad H. van Baalen buvo kaltinamas kalbomis apie karinį perversmą ir dėl to jis buvo išsiųstas iš šalies. Jeigu negalite atvirai diskutuoti bet kokiomis temomis – mums tai yra spaudos ir žodžio laisvės sudėtinė dalis, dvi laisvės, kuriomis čia naudojames ir kurias labai vertiname – ar tai iš tikrųjų yra priežastis kažką išsiųsti iš šalies, vien tik dėl to, kad buvo diskutuojama kokia nors tema? Faktas, kad tai atsitinka viešojoje erdvėje, nepateisina asmens išsiuntimo iš šalies vien tik dėl to, kad vyko diskusija. Tai visiškai klaidingas požiūris.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, Nikaragva išlieka viena iš skurdžiausių šalių Lotynų Amerikoje. Faktas, kad prezidentas Daniel Ortega nesugebėjo pagerinti šalies padėties, nepaisant begalinių socialistų utopinių pažadų atėjus į valdžią, leidžia daryti prielaidą, kad dabar Nikaragvai reikia pakeisti lyderį.

Šalies konstitucijoje valstybės vadovams numatyta vienos kadencijos galimybė, kartais išmintinga politika regione turi polinkį į nestabilumą, tačiau D. Ortega dar kartą rodo savo paniką parlamentinei demokratijai ir teisinės valstybės principui, nepaisydamas konstitucinio teismo įgaliojimų.

Šiuo atveju jis nesiskiria nuo savo kairiosios partijos kolegos Hugo Chávezo Venesueloje. Abu prezidentai pasiskelbė, kad jie nėra *caudillos*, tačiau jie patys tampa kairieji *caudillos* ir iš esmės kelia realų pavojų demokratiniam stabilumui regione, ypač atsižvelgiant į chaosą šalia esančiame Hondūre. Daniel Ortega daugelį kartų nuvyklė savo žmones ir šalį. Jeigu nuoširdžiai tikėsime demokratija ir laisve, negalime ignoruoti Nikaragvos piliečių padėties.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, vienas dalykas šių ganėtinais sudėtingų diskusijų metu tapo aiškus. Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos narė netiesiogiai patvirtino, kad karinio perversmo klausimas iš tikrųjų buvo aptariamas šiose diskusijose. Ji pritarė tam, kas vyko, remdamasi argumentu, kad gali būti kalbama apie bet ką, net ir karinį perversmą. Tai nepaprastas šių diskusijų rezultatas, kuris padeda paaiškinti padėtį, ir aš už tai esu dėkingas.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, garbingieji kolegos, kaip žinote, Europos Sąjunga dalyvauja sudėtingame dialoge su šia valstybe, kuriuo siekiama apsaugoti demokratiją ir atkurti jos piliečių pasitikėjimą šalies demokratinėmis institucijomis.

Tuo pat metu ES bando išlaikyti pusiausvyrą atsižvelgiant į mūsų ilgalaikį įsipareigojimą remti šios besivystančios šalies ir apskritai Vidurio Amerikos regiono plėtrą ir stabilumą.

Nuo 2008 m. lapkričio mėn. vykusių savivaldybės rinkimų, kurie buvo sutepti masiškai paplitusiais sukčiavimo kaltinimais, tarptautinių donorų pasitikėjimas dabartine vyriausybe nukrito iki visų laikų žemumų. Nesugebėjimas laikytis pagrindinių demokratijos principų, įskaitant laisvus ir sąžiningus rinkimus, lėmė, kad donorų bendruomenė sistemškai persvarstė savo bendradarbiavimo portfelius, o tam tikrais atvejais iš naujo nustatė arba sustabdė bendradarbiavimo veiklą iki sąlygų pagerėjimo.

Komisijos narė B. Ferrero-Waldner nusprendė sustabdyti visus biudžeto paramos mokėjimus Nikaragvai nuo 2009 m. sausio 1 d. Šis sprendimas buvo priimtas po diskusijų su valstybėmis narėmis Taryboje.

Remdamasi daugybe ryšių su Nikaragvos valdžios institucijomis, kurios suteikė patikimus įsipareigojimus, kad bus imtasi taisomųjų veiksmų, Komisija spalio mėn. viduryje atliko vienkartinę 10 mln. EUR išmoką švietimo sektoriui iš mūsų biudžeto paramos programos. Tai sudaro mažą lėšų, kurių mokėjimas buvo sustabdytas, dalį, siekiančią papildomus 46 mln. EUR.

Praėjusią savaitę Plėtros taryboje girdėjome kritiką, kad anksčiau nebuvo jokių diskusijų su valstybėmis narėmis šiuo klausimu. Per daug nesigilindamas į tai, manau, kad labai svarbu, jog priimdami tokios rūšies sprendimą turėtume nustatę procedūrą, pagal kurią bent jau bandytume užtikrinti, kad Europos Komisija ir valstybės narės laikytųsi vienodos pozicijos valstybių atžvilgiu. Jeigu galiausiai tai neįmanoma, tuomet, žinoma, kiekvienas gali daryti viską, kas, jo manymu, reikalinga.

Nikaragvos vyriausybė paskelbė, kad kituose regioniniuose rinkimuose 2010 m. ir visuotiniuose rinkimuose 2011 m. dalyvaus nacionalinės ir tarptautinės stebėjimo komandos. Vyriausybė jau oficialiai pakvietė ES atlikti stebėjimo misiją. Vyriausybė, *inter alia*, taip pat įsipareigojo patobulinti savo civilinę metrikaciją ir rinkiminį vaidmenį su EB projekto parama ir paskirti patikimas ir profesionalias rinkimines valdžios institucijas kitais metais.

Kita vertus, naujausi įvykiai, pvz., konstitucinio teismo nutartis, iš tikrųjų meta šešėlį ant Nikaragvos vyriausybės ketinimų rimtai laikytis savo įsipareigojimų. ES daugeliu atvejų ir visai neseniai, naudodamasi vietos trejeto demaršu lapkričio 21 d., pirmadienį, išreiškė susirūpinimą šiuo įvykiu.

Dienos pabaigoje šių įsipareigojimų įgyvendinimas bus labai svarbus pažangiam mūsų biudžeto paramos programų atnaujinimui. Mes tęsiame glaudų bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu, kaip rodo šios diskusijos. Ar tai daroma laiku, žinoma, yra klausimas, kurį turėtų išnagrinėti pats Parlamentas.

Pirmininkas. – Diskusijos šiuo klausimu baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

12.2. Laosas ir Vietnamas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – keturi rezoliucijų projektai dėl Laoso ir Vietnamo⁽²⁾.

Véronique De Keyser, autorė. – (FR) Pone pirmininke, mes vėl surengėme skubias diskusijas dėl Vietnamo ir Laoso. Tiesa, kad diskutuojame kitais panašiais klausimais Europos Parlamente, tačiau iš tikrųjų negalime leisti sau neatsižvelgti į šias skubias diskusijas.

Mes iš tikrųjų esame sąžiningai susirūpinę. Nuo 2006 m., kai Jungtinės Valstijos išbraukė Vietnamą iš juodojo sąrašo dėl represijų ir žmogaus teisių pažeidimų, represijų lygis prieš žmogaus teisių aktyvistus didėja.

Norėčiau paminėti tik vieną atvejį, kuris, mano manymu, yra tipinis – tai Tran Khai Thanh Thuy atvejis. Ji – rašytoja, interneto dienoraščio rašytoja, žurnalistė ir aktyvistė, kuri šiuo metu yra kalėjime dėl neaiškių priežasčių, iš kurių pati tikėtiniausia tai, kad ji gynė žodžio laisvę ir žmogaus teises savo šalyje. Ji serga diabetu ir jos sveikatos būklė yra prasta. Mes baiminamės dėl jos gyvybės ir reikalaujame ne tik suteikti jai kalėjime tinkamą sveikatos priežiūrą, bet ir nedelsiant ją paleisti.

Aš myliu Vietnamą. Vietnamas yra nuostabi šalis ir ji perims pirmininkavimą Pietryčių Azijos valstybių asociacijai (angl. ASEAN) 2010 m. Manau, kad priemonių, kurios labiau atitinka tarptautinius demokratijos standartus, priėmimas galėtų tik padėti stiprinti tolesnį jos moralinį autoritetą.

Thomas Mann, autorius. – (DE) Pone pirmininke, žmogaus teisių padėtis Vietname kelia nerimą. Religinis, ypač krikščionių ir budistų, persekiojimas, yra įprasta dienotvarkė. Visiems, kurie pasisako už laisvę ir žmogaus teises, yra grasinama ir jiems taikoma nuolatinė priežiūra. Rugsėjo mėn. pabaigoje šimtai vienuolių iš Bat Nha vienuolyno buvo užpulti. Didelė žala buvo padaryta visam vienuolyno kompleksui, o policija tuo tarpu paprasčiausiai sėdėjo ir viską stebėjo. Vienuoliai, kurie bandė pasislėpti Phuoc Hue šventykloje, buvo sumušti. Tokios rūšies smurto negalima toleruoti. Siaubinga, kad daugybė raginimų iš Europos Sąjungos ir kitų pasaulio dalių dėl žmogaus teisių padėties pagerinimo paprasčiausiai buvo ignoruojami. Yra šimtai priežasčių, dėl kurių bent jau reikia pokyčių, ypač dėl to, kad kitais metais Vietnamas pirmininkaus ASEAN šalių grupei.

(2) Žr. protokolą.

Padėtis Laose ne ką geresnė. Lapkričio mėn. pradžioje daugiau nei 300 taikių demonstrantų, kurie reikalavo daugiau pliuralizmo ir demokratijos, buvo žiauriai sumušti slaptosios policijos. Visas pastangas pradėti politinį dialogą šioje šalyje iš karto sugriaua vienintelė valdančioji partija.

5 000 hmongų pabėgėlių, kurie šiuo metu gyvena stovyklose šiaurės Tailande ir kurie yra persekiojama mažuma, taip pat yra pasibaisėtinoje padėtyje. Jiems nebuvo suteiktas pabėgėlių statusas. Organizacija „Gydytojai be sienų“, kuriai šią savaitę buvo atstovaujama Parlamente, minėjo, kad ji beveik neturi galimybių teikti humanitarinę pagalbą stovyklose, nes žmonės nuolat ir dažniausiai visiškai savavališkai yra areštuojami ir priverstinai grąžinami į Laosą. Bet kokie teiginiai, kad šie žmonės grįžta savanoriškai, yra paprasčiausias melas.

Mes, Parlamento nariai, raginame Komisiją ir Tarybą suteikti mums tikslią informaciją apie tai, kurių iš susitarimų dėl žmogaus teisių ir demokratijos, pasiektų su šiomis dviem šalimis, nesilaikoma. Kuris iš susitarimų buvo nuolat blokuojamas? Dėl Vietnamo ir Laoso piliečių gerovės turi būti kažkokia galimybe daryti spaudimą šių dviejų šalių vyriausybėms.

(Plojimai)

Heidi Hautala, autorė. – (FI) Pone pirmininke, tai palankios naujienos, kad Pietryčių Azijos valstybių asociacija sudarė regioninį Žmogaus teisių komitetą. Atsižvelgiant į tai, mus sukrėtė susitikimas su Vietnamo vienuoliais, kurie tapo smurtinio išpuolio aukomis. Mes turėjome garbės juos neseniai sutikti Žmogaus teisių pakomitetyje.

Atrodo, kad religinių bendruomenių padėtis Vietname tampa vis sudėtingesnė. Mes iš tikrųjų turime pasmerkti faktą, kad daugiau nei 300 vyrų ir moterų vienuolių turėjo apleisti du vienuolynus dėl smurto ir dėl to, kad religinės bendruomenės yra nuolat užpildinėjamos. Svarbu, kad Vietnamas atsižvelgtų į Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos rekomendacijas, kurių tikslas, pvz., kad Jungtinių Tautų specialieji pranešėjai būtų pakviesti į šalį stebėti, kaip įgyvendinamos nuomonės ir religijos laisvės, taip pat kitos pagrindinės žmogaus teisės.

Cristian Dan Preda, PPE frakcijos vardu. – (RO) Vietname šimtai žmonių kalinami už savo politinius ir religinius įsitikinimus. Iš tikrųjų, manau, kad smurtinis išpuolis prieš budistų vienuolius rugsėjo mėn. pabaigoje aiškiai rodo, kad Vietnamas atsisako pagerinti žmogaus teisių padėtį.

Karinės diktatūros valdomame Laose prieš dešimtmetį susidariusio studentų ir mokytojų judėjimo lyderiai yra slapta kalinami. Neseniai vykusios taikios demonstracijos už pagarbą žmogaus teisėms buvo nuslopintos slaptosios policijos, o hmongų bendruomenė ir toliau persekiojama.

Tiek Laosas, tiek ir Vietnamas turi besąlygiškai laikytis tarptautinių standartų, susijusių su žmogaus teisių apsauga. Turi būti sustabdytas religinių bendruomenių, mažumų narių ir visų piliečių, kurie nieko daugiau nedaro, kaip tik gina savo politines teises, persekiojimas.

Europos Sąjunga turi pareigą atidžiai stebėti žmogaus teisių plėtrą ir naudoti visą savo įtaką tam, kad priešinga linkme pakeistų šią neigiamą tendenciją.

(Plojimai)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, S&D frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, šiuo metu vykstančiose derybose dėl naujo ES ir Vietnamo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo taip pat turime gerbti žmogaus teises ir pilietines laisves. Mus pasiekianti informacija rodo, kad padėtis Vietname šiuo atžvilgiu kelia didelį nerimą, ypač atsižvelgiant į represijas, kurios taikomos prieš interneto vartotojus. Internetas yra priemonė, pagrįsta laisvu informacijos ir nuomonių bet kuriuo klausimu keitimusi pasauliniu mastu. Vietnamo teisės aktuose dėl interneto naudojimo nustatytos bausmės dėl žodžio laisvės jautriomis laikomose srityse, pvz., žmogaus teisės ir demokratijos propagavimas.

2008 m. nustatytose taisyklėse dėl interneto dienoraščių reikalaujama, kad jų turinys apsiribotų tik asmeniniais klausimais, ir draudžiama skleisti prieš vyriausybę nukreiptą medžiagą ir medžiagą, kuri pažeidžia nacionalinį saugumą.

(Pirmininkas paprašė, kad narys kalbėtų lėčiau)

Užsienio nevyriausybinių organizacijos praneša, kad interneto dienoraščių rašytojai, aptariniantys politines temas, laikomi kalėjime. Europos Sąjungos institucijos negali būti abejingos šiems nerimą keliantiems faktams iš Vietnamo ir, be to, politiniai, teisiniai veiksmai taip pat yra reikalingi. Dėl to prašau į naują ES ir Vietnamo susitarimą įtraukti sąlygą dėl žmogaus teisių klausimo, kurios būtų privalu laikytis.

Johannes Cornelis van Baalen, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, ALDE frakcija laikosi nuomonės, kad Laosas ir Vietnamas nėra demokratinės valstybės. Nė vienoje šalyje neužtikrinamos žmogaus, religinės arba kitos teisės. Tai reiškia, kad mes nuoširdžiai pritariame šiai rezolucijai ir prašome, kad Taryba ir Komisija veiktų lygiai taip pat.

Ryszard Antoni Legutko, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, dar kartą norėčiau atkreipti dėmesį į dramatišką krikščionių padėtį Laose ir Vietname. Abiejose šalyse visa valstybės ir represijų aparato struktūra buvo nukreipta į krikščionybę – tiek katalikų bažnyčios, tiek ir protestantų grupių – naikinimą.

Laose tai yra valdančiosios komunistų partijos, kuri laiko krikščionybę religija, atstovaujančia vakarų imperializmui, programos rezultatas. Vietname tai, kas vyksta, daroma pažeidžiant galiojančius oficialius įstatymus. Represijos yra įvairių formų: areštai, kankinimai, laisvės atėmimas, grasinimai ir izoliavimas psichiatrinėse institucijose.

Tokia praktika negali nesulaukti rimtos Europos institucijų reakcijos. Nors dauguma žmonių Europoje kovoja su krikščionyste naudodami teisinės priemones, mūsų pareiga, visų mūsų pareiga – imtis veiksmų prieš barbarišką elgesį kai kuriose Azijos šalyse, kurio liudininkai esame.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, rugsėjo mėn. Laosas žengė vieną svarbų žingsnį link žmogaus teisių padėties pagerinimo ratifikuodamas Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą. Pakte reglamentuojamos tokios sritys kaip religijos, asociacijų ir žodžio laisvė ir suteikiama asmenims laisvė reikšti savo politines nuomones.

Tačiau teorija ir praktika kartais yra labai viena nuo kitos nutolusios ir kelionė nuo vienos prie kitos gali būti labai ilga. Vėlgi, reikalinga stipri politinė valia. Studentų judėjimo lyderiai, kurie buvo areštuoti 1999 m. spalio mėn. vykusiose demonstracijose, ir kiti sąžinės kaliniai turi būti nedelsiant išlaisvinti, taip pat turi būti išlaisvinti tie, kurie buvo areštuoti taikioje demonstracijoje, kuri vyko š. m. lapkričio 2 d.

Ypač svarbu, kad Laoso valdžios institucijos įrodytų savo demokratinį požiūrį kuo greičiau parengdamos ir įgyvendindamos teisinės reformas. Nacionaliniai teisės aktai turi būti suderinti su tarptautiniais susitarimais, kurių išpareigojo laikytis Laosas. Tik teisinė reforma ir daugiapartiniai rinkimai gali sukurti demokratiją ir tuo pat metu pagarbą žmogaus teisėms Laoso Liaudies Demokratinėje Respublikoje.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, 2007 m. liepos mėn. šiuose rūmuose iškilmingai minėjome faktą, kad 2006 m. buvo politinio atvirumo metai Vietname. Kreipiausi į Vietnamą prašydamas, kad visos religijos, kurioms atstovaujama jo teritorijoje, būtų sutaikytos ir jos gyventojams būtų leista laisvai pasirinkti savo religijos išpažinimo formas.

Daugiau nei dvejus metus pastebiu, kad padėtis negerėja teigiama linkme. Sąžinės laisvė Vietname vis dar nėra tikrovė, o, pvz., daugybės budistų vienuolių areštų daugėja.

Vietnamui rengiantis pirmininkauti ASEAN – turiu šiuose rūmuose palankiai įvertinti Vietnamo pastangas sveikatos, švietimo ir nelygybės sumažinimo srityse – norime panaudoti šią rezoluciją siekdami priminti šiai šaliai žmogaus teisių svarbą ir paprašyti, kad jis būtų pavyzdys ateityje pirmininkaujant ASEAN.

Be to, palankiai vertinu tai, kad Laoso vyriausybė ratifikavo Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą. Dėl to tikiuosi, kad šio pakto bus besąlygiškai laikomasi, ypač atsižvelgiant į žodžio ir susirinkimų laisvę.

Galiausiai prašome Laoso vyriausybės daryti viską, kas įmanoma, kad būtų paleisti per 2009 m. lapkričio 2 d. bandytą vykdyti taikią demonstraciją visi areštuoti asmenys, taip pat 1999 m. spalio 26 d. studentų judėjimo lyderiai.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pone pirmininke, šios kadencijos Parlamente kalbėjome apie Vietnamą, ypač atsižvelgiant į religinį budistų persekiojimą, kuris buvo aptartas praėjusios kadencijos Parlamente. Šiandien atėjo laikas dar kartą kalbėti apie religines teises abiejose šiose šalyse, šį kartą apie krikščionių religines teises. Deja, tai – nuolatinė politinės tikrovės nuostata šiose dviejose šalyse. Europos Parlamentas, kuris labai jautriai reaguoja į žmogaus ir mažumų teisių pažeidimus, turi padaryti pareiškimą šiuo klausimu.

Yra dar vienas dalykas – atvykau šiandien čia ne tik kaip politikas, bet ir kaip interneto dienoraščių rašytojas, beje, labai gerai žinomas Lenkijoje. Kaip interneto dienoraščių rašytojas norėčiau pareikšti protestą prieš mūsų kolegų interneto vartotojų ir interneto dienoraščių rašytojų Vietname persekiojimą. Turime aktyviai juos ginti.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, persekiojimas ir diskriminacija religiniais pagrindais nėra naujiena Vietname. Tai vyksta ne dieną ar mėnesį, o penkiasdešimt metų.

Tik paminėsiu paskutinius epizodus, pvz., katedros sugriovimas Vinh Long mieste, kurią pakeitė viešas parkas, arba riaušių malšinimo policijos ir buldozerių dislokavimas pašalinant Mergelės Marijos statulą katalikų kapinėse Hanojuje. Be to, kunigas ir jo parapijiečiai buvo pasmerkti, kai į policiją atvedė kunigui grasinusi asmenį. Dėl to krikščionys iš aukų tampa nusikaltėliais.

Autoritarizmo augimas pasiekė nerimą keliančias proporcijas. Faktiškai Hanojaus vyriausybė pareikalavo, kad dešimt interneto svetainių, kuriose buvo skelbiama pavojinga politinė medžiaga, būtų uždraustos dėl saugumo priežasčių, ir paskelbė kovą su šiais judėjimais, kurie prieštarauja partijai.

Ypač nerimą kelia padėtis Laose, kuriame krikščionys negailestingai persekiojami taikant areštus ir grasinius iki tokio lygio, kad jie kartais netgi išvaromi iš savo kaimų.

Pone pirmininke, religijos laisvė yra kiekvieno asmens prigimtinė žmogaus teisė. Tai nėra valdžią turinčių žmonių suteikiama malonė. Dėl to mūsų įsikišimas ir įsipareigojimas yra gyvybiškai svarbus.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Pone pirmininke, su pasitenkinimu turėtume atkreipti dėmesį į kiekvieną priemonę, kuria siekiama pabrėžti žmogaus teisių svarbą ir įvardyti atvejus, kai jų nesilaikoma kai kuriose pasaulio dalyse, t. y. šalyse, kuriose pagrindinės žmogaus laisvės yra pažeidžiamos. Tačiau atkreipdami dėmesį į šių teisių pažeidimus, ypač turime atsižvelgti į tuos atvejus konkrečiose šalyse, kuriose pažeidžiamos skirtingų religinių įsitikinimų žmonių teisės ir žmonių teisės į laisvą tikėjimą ir atsidavimą religinės laisvės srityje, ir rodyti savo įsitikinimus šioje srityje. Dėl to turėtume nerimauti dėl kiekvieno drastiško pažeidimų atvejo šioje srityje.

Taip pat neturėtume pamiršti, kad Europa visada turėtų būti vieta pasaulio žemėlapyje, kuri išlieka pavyzdiniu gilių tradicijų, teisės, laisvės ir pagarbos kitoms religijoms modeliu. Dėl to su tam tikru nerimu šį tą pastebiu. Tai kažkas, ko, žinoma, negalima palyginti su šiuose rūmuose minėtais faktais. Aš mąstau apie tendenciją, kuri pastebima Europos žmogaus teisių teismo sprendimuose, kuriuose, atrodo, kėsinamasi į religijos laisvės ir konkrečių šalių tradicijų sritį, šiuo atveju tai yra sprendimas dėl Italijos ir kryžių. Manau, kad tokios rūšies sprendimai taip pat gali sukurti tam tikrą blogą atmosferą, kurioje kai kurie simboliai ir akcentai gali sukelti neteisingas interpretacijas.

Apibendrinant, kiekvienas gestas ir veiksmas, kuris padidina žmogaus teisių svarbą, yra reikšmingas ir turėtume apie tai kalbėti atvirai, ypač šalių, kuriose pažeidžiamos pagrindinės laisvės, atveju.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, Vietnamas ir Laosas, deja, kartu su Kuba ir Kinijos Liaudies Respublika, išlieka tik pavieniais vienpartinės komunistų partijos diktatūros pavyzdžiais, kuriuose parlamentinė demokratija, diskusijų pliuralizmas – įskaitant žiniasklaidos laisvę ir interneto dienoraščių rašymą – bei taikus religijos praktikavimas yra svetimos sąvokos.

Vietname Hanojaus vyriausybė netoleruoja jau minėtų budistų vienuolių ir katalikų, o Laose hmongai yra persekiojami ir dauguma jų pabėgo į Tailandą. Sutinku, kad – su visa pasaulio gera valia ir nepaisant nesibaigiančių tarptautinių ir Jungtinių Tautų įsipareigojimų, įskaitant tuos, kurie neseniai buvo priimti ES atžvilgiu prekybos susitarimuose – komunistinės diktatūros niekada negalės būti liberaliomis demokratijomis.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, Komisija pripažįsta, kad pastaraisiais metais iš esmės pagerėjo bendra politinė padėtis Laose, ir sutinka su Parlamentu, kad Laoso ratifikuotas Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas (angl. ICCPR) yra teigiamas žingsnis atsižvelgiant į tikėjimo, asociacijos, žodžio ir spaudos laisves. Komisija taip pat palankiai vertina Konvencijos dėl neigalių asmenų ir Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją ratifikavimą.

Balandžio mėn. Laoso vyriausybė priėmė dekretą, leidžiantį sukurti ir registruoti nacionalines pilietinės visuomenės organizacijas. Tai yra svarbus žingsnis siekiant asociacijų laisvės ir suteikiant galimybę pilietinei visuomenei atlikti vaidmenį šaliai besivystant.

Tačiau mes pritariame Parlamentui dėl politinių kalinių. Kalbant apie Parlamento nurodytus tris asmenis, valdžios institucijos 2009 m. spalio mėn. pakartojo savo ankstesnį pareiškimą mūsų delegacijai Vientiane, t. y. kad Keochay jau buvo paleistas 2002 m. Pranešta, kad dviejų iš kitų trijų – Seng-Aloun Phengphanh ir Tongpaseuth Keuakaoun – sveikata yra gera. Valdžios institucijos teigia, kad jie neturi žinių apie Bouvanh Chanmanivong.

Komisija konsultavosi su diplomatiniais atstovais ir kitais asmenimis dėl įtariamų kelių šimtų demonstrantų arešto 2009 m. gruodžio mėn. Tačiau mes negalėjome patvirtinti pateiktos informacijos.

Komisija pritaria Parlamento nuomonei, kad 158 žmonių, laikomų Nongkhai, kalinimo klausimas turi būti skubiai sprendžiamas. Komisija ragina Laosą ir Tailando vyriausybes leisti kaliniams persikelti į trečiąsias šalis, kurios jiems suteikė politinį prieglobstį.

Kitų Laosą hmongų, esančių Tailando stovyklose, atveju turi būti atliktas tinkamas patikrinimas siekiant nustatyti pažeidimų statusą.

Leiskite grįžti prie Vietnamo klausimo. Komisija pritaria Parlamento susirūpinimui dėl naujausių Vietnamo vyriausybės griežtesnio požiūrio į žmogaus teises požymių. Neseniai įvykdyti interneto dienoraščių rašytojų ir žmogaus teisių gynėjų areštai ir teismai, taip pat įtampa su religinėmis grupėmis, pvz., taikia budistų bendruomene ir Batna vienuolynu, sukėlė teisėtą susirūpinimą Europoje.

Raginame Vietnamą, kaip Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto šalį, gerbti savo tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir paleisti visus politinius kalinius, ypač žmogaus teisių advokatą Le Cong Dinh, demokratijos gynėją ir rašytoją Tran Khai Thanh Thuy ir katalikų kunigą tėvą Nguyen Van Ly, kurie šiuo metu yra sulaikyti už tai, kad taikiai reiškė savo įsitikinimus.

Taip pat sutinkame, kad labiau nepriklausoma žiniasklaida atliktų naudingą vaidmenį taikiai perduodama socialinį nepasitenkinimą ekonominio sunkmečio laikais. Dėl to raginame Vietnamą priimti spaudos įstatymą, kuris atitiktų ICCPR 19 straipsnį dėl spaudos laisvės.

Nepaisant to, esame įsitikinę dėl pribrendusio žmogaus teisių dialogo ir bendradarbiavimo su Vietnamu. Tikime konstruktyvia veikla. Tačiau siekdami, kad tokia veikla liktų nuolatinė galimybė, dialogas ir bendradarbiavimas turi duoti apčiuopiamų rezultatų.

Nebus geresnio įrodymo, kad dialogas yra geriausia galimybė, nei Vietnamo savarankiška veikla.

Pirmininkas. – Diskusijos šiuo klausimu baigtos.

Balsavimas vyks diskusijų pabaigoje.

12.3. Kinija: tautinių mažumų teisės ir mirties bausmės taikymas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – penki rezoliucijų projektai dėl Kinijos: tautinių mažumų teisės ir mirties bausmės taikymas⁽³⁾.

Véronique De Keyser, autorė. – (FR) Pone pirmininke, mano frakcija atsisakė pasirašyti rezoliuciją dėl Kinijos. Kodėl? Ne dėl to, kad žmogaus teises mes laikome antrinėmis ir priklausomomis nuo komercinių interesų, – galiausiai be jokių nuolaidų Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos vardu pateikėme rezoliuciją, kurioje aptariamas mūsų įsipareigojimas, – tačiau dėl to, kad siekdami pakeisti Kinijos elgesį privalome užmegzti dialogą, o ši jokios struktūros neturinti padrika rezoliucija nesudaro jokių galimybių tai padaryti. Mūsų pateiktoje rezoliucijoje iš tikrųjų yra viskas: Tibetas, Dalai Lama ir jo įpėdiniai, religiniai kryžiaus žygiai, o jei kas nors liko ir praleista – bet kokio dabartinio, buvusio arba būsimo komunistinio režimo kritika.

Ar tai yra būdas atverti duris? Ne. Bėda ta, kad jos bus užvertos būtent tai daugumai žmonių, kuriuos mes norime apsaugoti šiuo konkrečiu momentu, t. y. uigurams ir tibetiečiams, kuriems gresia išnykimas.

Raginu Kiniją nustoti bijojus žodžio laisvės, kad ji galėtų atsiverti pasauliui, ne tik verslo ir kultūros, bet ir pagrindinių vertybių dalijimosi prasme.

Raginu įtraukti mirties bausmės panaikinimo klausimą į lapkričio 30 d. vyksiančio kito ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę. Taip pat prašau, kad Komisija ir Taryba toliau siektų įtraukti į naująją partnerystę, dėl kurios deramasi, sąlygą apie pagarbą žmogaus teisėms Kinijoje.

Joe Higgins, autorius. – Pone pirmininke, pritariu raginimams uždrausti mirties bausmę Kinijoje, ypač tada, kai mirties bausmė naudojama etninių mažumų grupėms ir tautoms, esančioms Kinijos valstybėje, terorizuoti.

(3) Žr. protokolą.

Tačiau Europos Sąjunga, Jungtinės Valstijos ir kitos didžiosios pasaulio jėgos kritikuodamos žmogaus teisių pažeidimus Kinijoje yra labai švelnios. Darbuotojų teisių pažeidimo atveju šios kritikos faktiškai nėra. Taip yra dėl to, kad jos nori sukurti ryšius su Kinijos įmonėmis ir valstybę kontroliuojančiu biurokratiiniu aparatu, kad galėtų gauti pelno iš pasibaisėtino Kinijos darbuotojų išnaudojimo.

Kinija yra milžiniška darbuotojų išnaudojimo įmonė. Pvz., dešimtys milijonų migrantų darbuotojų gyvena gėdingai skurdžiai, o jų vaikai patiria šiurpaus gyvenimo sąlygų pasekmes. ES ir JAV kapitalo tarptautinės įmonės yra ištraukusios į šį išnaudojimą, kad padidintų savo ir taip milžiniškus pelnus.

Kinijos režimas didina savo represijas ir jos padidėjo, kai Kinijos stalinistai nusprendė pereiti prie kapitalistinės rinkos ekonomikos kaip ekonomikos plėtojimo priemonės. Represijas masiškai patiria žurnalistai, teisingumo, bendruomenių ir darbuotojų aktyvistai.

Neseniai mano kolegai socialistui uždrausta atvykti į Kiniją. Laurence Coates – socialistas, pasirašinęjantis Vincento Kolo slapyvardžiu ir kuris yra portalo *chinaworker.info* redaktorius, buvo sulaikytas prie sienos ir jam uždrausta atvykti į Kiniją. *Chinaworker.info* agituoja už darbuotojų teises ir laisvosios prekybos sąjungas. Mes turėtume palaikyti Kinijos darbuotojus. Turėtų būti remiamos nepriklausomos ir demokratiškai valdomos prekybos sąjungos ir teisė streikuoti, taip pat politinių kalinių ir sulaikytų darbuotojų aktyvistų paleidimas.

Turėtume reikalauti žodžio ir susirinkimo laisvės ir tarptautinio solidarumo su Kinijos darbuotojais kovodami su šiuo siaubingu biurokratiiniu režimu, kurio dauguma narių siekia būti oligarchais, neabejotinai, kaip jie tai darė anksčiau su ta pačia sistema Rusijoje.

Laima Liucija Andrikiienė, autorė. – Pone pirmininke, kadangi tampame vis artimesni Kinijai prekybos ir bendradarbiavimo aplinkos apsaugos srityje ir Kinija praėjusiais metais buvo puiki olimpinė žaidynių šeimininkė, akivaizdu, kad ji vėl blogai elgiasi užtikrindama savo piliečių žmogaus teises.

Kinijos valdžios institucijų atsakas į taikius protestus Tibete praėjusiais metais ir Xinjiang regione šiais metais švelniai tariant buvo visiškai neproporcingas. Žmonės visame pasaulyje turėtų turėti teisę protestuoti prieš vyriausybės vykdomą politiką, kuri jiems nepatinka. Vietoj to susidūrėme su smurtine ir žiauria Kinijos valdžios institucijų reakcija prieš protestuotojus ir šimtų žmonių mirtimis.

Dabar turime dar devynis žmones, daugiausia uigurus, kuriems buvo negailestingai įvykdyta mirties bausmė siekiant pademonstruoti, kad bet kokie prieštaraujantys balsai susidurs su žiauria ir mirtina Kinijos valstybės aparato jėga.

Žavėdamiesi Kinijos kultūra ir darydami pažangą keičiantis prekėmis ir investicijomis privalome garsiai ir aiškiai kalbėti ir pasmerkti žudymus ir mirties bausmes. Dėl to dar kartą kartojame savo raginimą, kad Kinijos pareigūnai parengtų moratoriumą dėl mirties bausmės ir suteiktų daugiau laisvės savo provincijoms, kurios siekia didesnės autonomijos gerbdamos „vienos Kinijos“ politiką.

Barbara Lochbihler, autorė. – (DE) Pone pirmininke, praėjusiais metais Kinijos ekonomika labai augo. Daugumos Kinijos žmonių gyvenimo kokybė pagerėjo. Deja, tokios pažangos nebuvo užtikrinant ir gerbiant žmogaus teises Kinijoje ir tai taikoma visiems piliečiams, nepaisant jų religijos ar etninės grupės.

Priešingai, despotiškos priemonės, taikytos uigurams ir tibetiečiams, padažnėjo. Mirties bausmės atveju pozityvus ženklas yra tai, kad Kinijos aukščiausiasis teismas dar kartą persvarstė visas nuo 2007 m. skirtas bausmes, ir manome, kad kai kurios mirties bausmės bus panaikintos.

Tačiau, deja, Kinija yra pasaulinė mirties bausmių lyderė. Vien tik 2008 m. mažiausiai 1 718 žmonių buvo įvykdyta mirties bausmė. Apytikslis atveju, apie kuriuos nepranešta, skaičius yra daug didesnis. Net ir minimalus skaičius reiškia, kad Kinija yra atsakinga už daugiau nei 70 proc. visų mirties bausmių visame pasaulyje. Be to, Kinija padidino nusikaltimų, už kuriuos taikoma mirties bausmė, skaičių. Tai reiškia, kad Kinijos žmonėms mirties bausmė gali būti įvykdyta daugiau nei už 68 nusikaltimus. Dėl to mes šioje rezoliucijoje raginame, kad Kinija sustabdytų savo planuotų mirties bausmių vykdymą ir nedelsdama paskelbtų moratoriumą mirties bausmėms.

(Plojimai)

Crescenzo Rivellini, PPE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mano pozicija dėl šio pasiūlymo dėl rezoliucijos yra panaši į idėjas žmogaus, kuris priklauso šioms diskriminuojamoms mažumoms, žmogaus, kuris gavo Nobelio taikos premiją ir kuris vadovauja dominuojančiai valstybei pasaulyje, t. y. Baracko Obamos.

Pritariu šioje rezoliucijoje nustatytiems principams. Tačiau manau, kad mes visiškai neturime kartoti kairiojo sparno politinių partijų klaidų, kurios, užuot faktiškai nusipelnydamos teisių, tenori jas išvardyti.

Tautinės mažumos turėtų būti ginamos Kinijoje kaip ir bet kur kitur pasaulyje, tačiau prieš pateikdami tokią daug pastangų reikalaujančią rezoliuciją turime turėti strategiją, koordinuotą visų dalyvių ir viso Parlamento veiklą, kad išvengtume delsimų ir žalingų derybų su Kinijos vyriausybe.

Negalime manyti, kad galime išspręsti problemas, susijusias su tautinėmis mažumomis ir mirties bausme Kinijoje, visiškai nepagalvodami apie Kinijos vyriausybę. Tai neįmanoma. Šiuo atveju prezidentas Barack Obama veikė protingai; jis nedarė jokių nuolaidų, tačiau vis dar išlaiko gerus santykius su Kinijos vyriausybe, kuri, turime pripažinti, bando užmegzti geresnį dialogą visose derybose su vakarų pasauliu.

Klausu savęs: kam pateikti rezoliuciją – nors ir pagirtiną – likus vos kelioms dienoms iki susitikimo Nankine nesant visų dalyvių koordinavimo, kuris būtų apsauginė priemonė? Kokiu tikslu pateikti rezoliuciją, kuri jau daugeliu kitų atvejų buvo pateikta tik tuomet, kai mes sėkmingai imdavome pasiekti kokių nors rezultatų su Kinijos vyriausybe? Kokiu tikslu pateikti rezoliuciją, kuri gali padaryti žalos naujų santykių su Kinijos vyriausybe pradžiai?

Dėl šių priežasčių nors ir pritariu rezoliucijoje nustatytiems principams, kurie yra tokie pat kaip ir manieji, susilaikau balsuodamas, nes strategine prasme, manau, ji gali būti žalinga, o ne padėti naujam keliui, kurį grindžiame su Kinijos vyriausybe.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, buvo paminėta, kad tai kalba mūsų frakcijos vardu. Remdamasi išsamiais konsultacijomis praėjusią savaitę Pirmininkų sueigoje mūsų frakcija pasiūlė, kad šis klausimas turėtų būti įtrauktas į darbotvarkę. Norime aptarti šį klausimą ir norime, kad dėl jo būtų balsuojama. Kalboje buvo pareikšta asmeninė mano kolegų, o ne frakcijos nuomonė.

Pirmininkas. – Pone B. Posseltai, suprantu tai, tačiau mes sutarėme, kad mums skirtas tam tikras laikas ir kiekvienai frakcijai suteikta viena minutė kalbėti.

Ana Gomes, S&D frakcijos vardu. – (PT) Kinijoje visi, kurie siekia įgyvendinti savo darbo, socialines, civilines ir pagrindines politines teises, patiria represijas. Šios represijos ypač žiaurios ir taikomos be atrankos, kai yra skirtos etninėms mažumoms, pvz., uigurams arba tibetiečiams, tačiau Han kinai represijų taip pat neišvengia, kaip Sacharovo premijos laimėtojos Hu Jia atveju, ir teisininkai bei aktyvistai, kurie yra persekiojami po prezidento B. Obamos vizito į Pekiną.

Šimtų tūkstančių žmonių administracinis sulaikymas, sisteminiai kankinimai kalėjimuose, religinė ir politinė represija, mirties bausmių vykdymas – visi šie metodai nesuderinami su Kinijos Liaudies Respublikos, kaip Jungtinių Tautų narės, pareigomis. Be to, tai yra neveiksmingi metodai, kuriais nebus pasiektas tikslas nutildyti arba suvaldyti tuos, kurie garsiai pasisako už laisvę ir žmogaus teises. Taip yra Kinijoje, kaip ir likusiame pasaulyje, nes kinai nėra marsiečiai; jie tokie pat žmonės kaip ir visur kitur.

Johannes Cornelis van Baalen, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, mes – liberalai – iš esmės pasisakome prieš mirties bausmę, tačiau mirties bausmė Kinijoje naudojama engiant tautines mažumas, pvz., tibetiečius, uigurus ir t. t. Be to, Kinija nėra demokratija. Žmogaus teisės nėra gerbiamos. Kinija vykdo žiaurią politiką Taivano atžvilgiu. Kinijai turėtų būti daromas spaudimas. Žinau, kad tai sudėtinga. Tai yra milžiniška rinka, tačiau turime kovoti už savo principus. Dėl to mes pritariame šiai rezoliucijai.

Heidi Hautala, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FI) Pone pirmininke, kažkas čia paklausė, kodėl buvo pateikta ši dialogą skatinanti rezoliucija. Tai buvo atlikta taip tiksliai, nes šiuo metu rengiamasi ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimui ir Žmonių teisių dialogas yra šio susitikimo išankstinė sąlyga.

Mūsų pareiga Europos Parlamente ir Žmogaus teisių pakomitetyje priminti Tarybai ir Komisijai, kad žmogaus teisių dialogų rezultatai taip pat atlieka labai pastebimą vaidmenį aukščiausiojo lygio susitikimuose.

Apgailėstauju, kad Komisijos narys K. de Gucht net nesiklauso, ką aš sakau, ir vietoj to kalbasi su savo kolega.

Svarbu, kad ES ir Kinija vestų dialogą, ir tikiu, kad Kinija taip pat supras, kad šalis gali daryti pažangą tik padarydama savo sprendimų priėmimo procedūras skaidresnes ir užtikrindama savo piliečių teisę reikšti savo nuomonę.

Faktiškai neįmanoma įsivaizduoti, kad Kinija šiuo atžvilgiu veiktų skirtingai nuo kurios nors kitos tautos, kuri turėjo pripažinti faktą, kad siekiant visuomenės vystymosi jai reikalingos visos kūrybinės jėgos, kurias ji dabar engia ir terorizuoja. Jeigu manome, kad žmogaus teisės yra universalios, iš tikrųjų negalime Kinijos

laikyti išimtimi, kaip pažymėjo A. Gomes, ir aš su ja visiškai sutinku. Taigi taikykime vienodus kriterijus Kinijai kaip ir kitoms šalims.

Charles Tannock, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, ilgą laiką šiuose rūmuose kritikavau žmogaus teisių nebuvimą Kinijos Liaudies Respublikoje. Kritikavau taikaus Taivano bauginimą pašalinti šią šalį iš visų tarptautinių organizacijų, įskaitant Pasaulio sveikatos organizaciją. Kritikavau taikios Tibeto kultūros represijas, Faluno Gongo ir kitų religinių mažumų persekiojimą ir Kinijoje plačiai paplitusią cenzūrą, įskaitant žiniasklaidą, internetą ir Google.

Taip pat smerkiu žiaurų ir plačiai paplitusių mirties bausmės taikymą už smulkesnius nusikaltimus – pvz., ekonomikos griovimą ir vertimąsi prostitucija, tikėkite tu, ar ne. Nepaisant to, ECR frakcija pripažįsta tai esant asmens sąžinės klausimu, ar mirties bausmė yra pateisinama sunkiausių terorizmo ir nužudymo nusikaltimų atveju. Negali būti jokios abejonės, kad neseniai vykusiose riaušėse Xinjiang regione daugybė nekaltų Han kinų buvo žiauriai nužudyti.

Žinoma, nepaisant to, palankiai vertiname tai, kad Kinijos Liaudies Respublika išreiškė norą turėti daug geresnius ir draugiškesnius santykius su savo etninėmis mažumomis, o ypač uigurais ir kitomis musulmonų mažumomis. Žinoma, aš, kaip ir visi mano frakcijos nariai, raginu surengti tinkamą teisminį nagrinėjimą dėl visų sulaikytų asmenų.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija pritaria rezoliucijos projektui. Turiu pripažinti, kad mane nustebino kai kurių kolegų narių iš skirtingų frakcijų siūlymai, kad šiandien mes neturėtume aptarti dar daugiau žmogaus teisių pažeidimų arba plačiai paplitusios mirties bausmės taikymo Kinijoje atvejų. Tokius siūlymus pagrindžiantis argumentas – artėjantis ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimas.

Kolegos nariai, neturėtume pasiduoti pagundai taikyti dvigubus standartus arba susitarti nekalbėti viešai vien tik dėl to, kad mes turime reikalą su šalimi, kuri yra svarbi ES prekybos partnerė. Esu įsitikinęs, kad vienas iš pagrindinių Europos Parlamento vaidmenų puoselėti žmogaus teises. Taip yra, nepaisant to, ar mes kalbame apie pasaulinį lyderį, ar apie mažas šalis, pvz., Laosą ir Vietnamą.

Kinijos Liaudies Respublika yra daugiausia mirties bausmių įvykdanti šalis pasaulyje. Ji net minimaliai nesilaiko žmogaus teisių – kurios nustatytos tarptautinėse teisės normose, įskaitant teisę į gynybą ir teisingą teisminį procesą. Prieš kelias dienas minėjome dvidešimtąsias Berlyno sienos griūties metines. Jeigu tai nebūtų buvęs pabrėšinimas kritikuoti komunizmą, jeigu tai nebūtų buvęs pabrėšinimas kalbėti tiesą, Europa šiandien būtų kitokia.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Norėčiau tikėti, kad XXI amžiuje mirties bausmė numirs, kad mirties bausmės vykdymo įrankius galėsime aptikti tik muziejuje. Bet iki to dar teks nueiti nemažą kelią, ir norėtusi, kad juo tvirtai eitų ir Kinija. Ji jau keletą dešimtmečių pirmąją pagal ekonominio augimo tempus, bet, deja, ir pagal mirties bausmių vykdymo skaičių. Žinoma, Pekine atsakytų, kad tokioje milžiniškoje šalyje kitaip negalima, kad net ir JAV neatsisakoma mirties bausmės. Tačiau vis dėlto, jeigu mes rimtai kalbame apie strateginę partnerystę tarp Europos Sąjungos ir Kinijos, kuri būtų labai svarbi abiem pusėms, tai Pekinui, be abejonės, reikėtų keisti savo politiką mirties bausmės vykdymo atžvilgiu, o taip pat dėl dialogo tarp etninių mažumų, dėl darnaus jų sugyvenimo.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, žmogaus teisių ir pagarbos tautinių mažumų teisėms klausimas daugelį metų, o gal net dešimtmečių buvo nuolatinio konflikto šaltinis Europos Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos santykiuose. Padėtis, susijusi su tautinių mažumų teisėmis, ypač pablogėjo pasibaigus olimpinėms žaidynėms ir tibetiečiams bei uigurams pastaraisiais mėnesiais buvo daromas didelis spaudimas. Dėl šios priežasties negaliu suprasti, kodėl mano kolegos nariai nenori įtraukti 9 dalies į rezoliuciją, nes tai skatintų taikų dialogą, o ne vyraujančią priespaudą.

Kinija yra pirmaujanti veikėja pasaulinėje arenoje. Norėdama, kad ji būtų pripažinta pirmaujančia veikėja pasaulinėje arenoje, Kinija turi užtikrinti, kad žmogaus teisės būtų gerbiamos. Tai turi būti ne tik numatyta konstitucijoje, tačiau tai taip pat turi būti įgyvendinama. Būtent to, ir nieko daugiau, prašo tibetiečiai, uigurai ir žmogaus teisių grupės Kinijoje.

(Plojimai)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, jau minėjau šiuose rūmuose, kad Pasaulinis uigurų kongresas, – pagrindinė laisvų uigurų organizacija, – įsikūręs Miunchene dėl tos pačios priežasties, dėl kurios dauguma čekų ir dauguma kitų žmonių gyveno Miunchene: nes čia taip pat įsikūrę Laisvosios Europos radijas ir Laisvės

radijas. Miestas vis dar išlaiko laisvės dvasią ir šiandien. Tuo pat metu Franz-Josef Strauß, kuris visada gynė šias laisvas radijo stotis nuo raginimų jas uždaryti, užtikrino, kad mes labai anksti užmegztume santykius su Kinija. Šie du dalykai yra ne abipusiai nesuderinami, o vienas kitą papildantys – tai teigiami ryšiai su Kinija, taip pat aiški religinių laisvių ir žmogaus teisių gynyba.

Šią savaitę vykusių reidų metu kelete namų Miunchene policija atliko kratą ir Kinijos agentai, kurie vien tik terorizuoja ir šnipinėja uigurus, buvo areštuoti. Tai rodo metodų, kuriuos naudoja Kinija, rūšis. Šie metodai yra nepriimtini. Jie kinta nuo žmonių terorizavimo Miunchene iki mirties bausmių Ūrūmqi. Dėl to mūsų nuomonės šiuo klausimu turi būti aiškos.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, atsižvelgdamas į tai, kad Europos Parlamentas atvirai kalbės, kai bus galima išgelbėti žmones nuo mirties bausmės, pritariu raginimui paskelbti moratoriumą dėl mirties bausmės.

Tačiau žmogaus teisių gynimo procesas neturi būti netinkamai naudojamas siekiant pamokyti Kiniją iš moralinės viršenybės pozicijų, keliant Kinijos vientisumo klausimą arba sukuriant absurdišką Kinijos realaus gyvenimo karikatūrą. Tai nepadeda tiems Kinijos žmonėms, kurie dirba dėl žmogaus teisių, laisvių ir socialinės darnos. Mūsų tikslas turi būti padėti šiems žmonėms, o ne skatinti Europos teisumą.

Taip pat prieštarauju tam, kad į skubią rezoliuciją būtų įtraukta teigiama nuoroda dėl memorandumo dėl visiškos Tibeto žmonių autonomijos. Tai nėra aktualu ir tiesiogiai nesusiję su žmogaus teisėmis. Be to, tai nėra visuotinai priimtina pozicija. Norėčiau, kad būtų surengtos plataus masto diskusijos ateityje prieš ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimą dėl Kinijos ir ES santykių, kuriose būtų aptariami visi klausimai.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau pritarti Reinhardo Bütikoferio išsakytai nuomonei. Mano frakcija pasiūlė, kad aptartume neišvengiamas mirties bausmes uigurams Kinijoje ir protesto demonstracijų prieš apgaulingus rinkimus Irane dalyviams, kurie buvo pasmerkti myriop, nes tai yra dvi šalys, kuriose, tikėtina, mirties bausmės bus įvykdytos labai greitai, ir dėl to reikalingos skubios diskusijos. Tiesa, kad Kinijai priklauso mirties bausmių rekordas, kaip jau minėjote, ir kad Kinijos režimas yra neteisingas, nes jis nepaiso žmogaus teisių. Norėčiau aiškiai pareikšti, kad tai netoleruotina padėtis.

Tačiau Pirmininkų sueigoje, paprašėme atskirti du dalykus: skubūs klausimai, kuriuos aptariame dabar, kitais žodžiais tariant, neišvengiamos mirties bausmės ir Europos Sąjungos ir Kinijos santykių klausimas ekonomikos, kultūros, politikos ir gynybos bei kitose srityse. Norime aptarti šiuos klausimus ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikime ir apibendrinti juos rezoliucijoje. Todėl iš to atsiradęs kratinytis neturi nieko bendra su skubiais klausimais. Taip pat dėl to mūsų frakcija primygtinai prašo balsuoti dėl skubaus klausimo, kurį pasiūlėme, o ne dėl kratinio, kurį jūs pateikėte.

László Tóké (PPE). – (HU) Pone pirmininke, tai svarbus įvykis, kad šis klausimas buvo dabar skubiai įtrauktas į darbotvarkę. Vengrijos Europos Parlamento narių iš Transilvanijos frakcija taip pat pasiūlė diskutuoti šiuo klausimu. Norime padėkoti kai kurioms frakcijoms už jų dalyvavimą ir pritarimą, tačiau mus stebina, kad Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija atsisakė pasirašyti šį pasiūlymą dėl sprendimo. Gailiuosi, kad užvakar vykusiam susitikime tam tikri skyriai buvo pašalinti iš viso teksto projekto, būtent tie, kurie susiję su komunistinių režimų kritika ir tautinių mažumų bendruomenių apsauga. ES galiausiai turėtų sąžiningai ir atvirai susitaikyti su išlikusiu komunizmo palikimu ir komunistiniais režimais, kurie vis dar šiandien gyvuoja, įskaitant ir Kiniją.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mes tvirtai prieštaraujame mirties bausmei, nesvarbu, kurioje pasaulio dalyje ji būtų vykdoma. Mes taip pat prieštaraujame etninių ir religinių mažumų spaudai ir, deja, abu šie dalykai vyksta Kinijoje.

Dauguma žmonių tikėjosi, kad Kinija labiau gerbs žmogaus teises dėl olimpinių žaidynių ir taip pat dėl to, kad kinei žino, jog pasaulio akys nukreiptos į juos, jie mažiau pažeidinės žmogaus teises. Deja, taip neatsitiko. Mirties bausmės toliau vykdomos, dėl to labai svarbu, kad mes tai aptartume šiandien – po to, kai lapkričio mėn. mirties bausmės buvo įvykdytos devyniems uigurams, apie kurias dauguma pasaulio žmonių visiškai nežino, ir prieš įvykdydamos mirties bausmes dviem tibetiečiams.

ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimas netoli ir, kaip jau minėjo keletas prieš tai kalbėjusių, Kinija yra svarbi prekybos partnerė. Būtent dėl to sunku pakartotinai iškelti žmogaus teisių pažeidimo klausimą, tačiau dėl to ypač svarbu kalbėti šiuo klausimu šiandien rengiantis aukščiausiojo lygio susitikimui. Norėtume, kad mirties bausmė būtų uždrausta visur. Gerai, kad Parlamentas priėmė moratoriumą dėl mirties bausmės

2007 m., ir turime daryti viską, ką galime, kad šis klausimas būtų žmonių mintyse tol, kol mirties bausmė bus taikoma.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, kaip lenkei man visada ima smarkiau plakti širdis, kai kalbama apie žmogaus teises Kinijoje. 1989 m. birželio 4 d. lenkai atgavo savo laisvę balsuodami pirmuose laisvuose rinkimuose, kuriuose sugrąžinome komunistų partijai nepriklausantį ministrą pirmininką. Tą pačią dieną, 1989 m. birželio 4 d., Kinijos režimas traiskė protestuojančius studentus po vikšrinėmis savo tankų važiuoklėmis Tianmeno aikštėje. Laisvasis pasaulis rado sovietų komunizmo įveikimo receptą, tačiau dar nerado tokio Kinijos komunizmui įveikti.

Ekonomikos viršenybė vis dar laimi vertybių ir žmogaus teisių atžvilgiu. Tai buvo labai aišku praėjusiais metais, kai pasaulio dauguma išdidžiai pareiškė, kad boikotuos Pekino olimpinį žaidynių atidarymo ceremoniją, o tada remdamiesi savo ekonomikos interesais stojo į eilę užimti pirmąsias parodų eiles, likdami kurti priespaudoje esančių Tibeto žmonių raudoms.

Baiminuosi, kad jeigu atidėsime rezoliucijos priėmimą, per daug apribosime šį klausimą. Žinoma, netinkamas mirties bausmės naudojimas yra siaubingas nusikaltimas, bet esama ir areštų. Žmonės yra žudomi Kinijos darbo stovyklose, žmonės yra mušami lazdomis, jie sodinami į kalėjimus, žodžio laisvė yra slopinama, taikoma cenzūra. Visa tai turi būti nustatyta rezoliucijoje. Gera, kad rezoliucija buvo pateikta, tačiau visų svarbiausia, kad žmogaus teisių vertybių viršenybė turėtų laimėti prieš ekonomikos vertybes. Būtent to visiems ir linkiu.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, leiskite pirmiausia bendrais bruožais aptarti ES ir Kinijos santykių padėtį. Mūsų politika Kinijos atžvilgiu yra susijusi su konstruktyviu bendradarbiavimu. Mūsų, kaip dviejų pagrindinių pasaulinių veikėjų, strateginėje partnerystėje vis didesnis dėmesys kreipiamas pasauliniams iššūkiams spręsti. Pagrindinis 12-ojo ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimo, kuris vyks lapkričio 30 d., tikslas bus būtent dirbti kartu siekiant užtikrinti Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo dėl klimato kaitos sėkmę ir atkreipti dėmesį į ES ir Kinijos santykius, įskaitant žmogaus teises, finansų ir ekonomikos krizę ir kitus tarptautinius klausimus.

Tačiau strateginė partnerystė nereiškia, kad vienodai turime galvoti visais klausimais. Tiesa, kad Europa ir Kinija gali nesutarti ir turėti skirtingą požiūrį kai kuriais klausimais, pvz., dėl žmogaus teisių ir demokratijos. Mūsų santykių stiprybė leidžia atvirai diskutuoti šiais klausimais. Žmogaus teisių klausimas, įskaitant mirties bausmę ir pagarbą pagrindinėms etninių mažumų teisėms, yra nuolat iškeliamas per mūsų reguliarius politinius susitikimus ir ypač mūsų dialogo su Kinijos valdžios institucijomis metu.

Taip buvo per 28-ąjį raundą lapkričio 20 d. Pekine, kai atvirai diskutavome šiais klausimais. ES principingas prieštaraavimas mirties bausmei ir raginimas ją panaikinti Kinijoje yra aktyviai aptariamas pasitaikius kiekvienai progai. Taip yra ir pagarbos etninių mažumų teisėms atveju. Leiskite užtikrinti šiuos rūmus, kad mes ir toliau kelsime šiuos klausimus kituose, įskaitant aukščiausio lygmens, forumuose.

Mano kolegė Komisijos narė B. Ferrero-Waldner išsamiai diskutavo su jumis Tibeto klausimu kovo mėn. ir pateikė ES poziciją. Norėčiau priminti keletą esminių elementų, kuriuos apima ES pozicija. Mes visada pritarėme Kinijos valdžios institucijų ir Dalai Lamos atstovų dialogui. ES atveju žmogaus teisės yra universalios, o padėtis Tibete yra teisėtas tarptautinės bendruomenės rūpestis. Tibeto padėtis nuolat buvo aktuali. Mes nuolat siuntėme šią žinią Kinijos kolegoms ir labai atidžiai klausėmės jų nuomonės.

Komisijos narė C. Ashton taip pat turėjo galimybę čia liepos mėn. išreikšti savo susirūpinimą dėl neramumų Xinjiang regione, apgailestauti dėl prarastų gyvybių ir išreikšti savo užuojautą bei gailėstį aukų šeimoms. ES remia visas pastangas, kurios padės įvesti taiką šiame regione.

ES gerbia Kinijos teisę patraukti už smurtinius veiksmus atsakingus asmenis teisinėn atsakomybėn, tačiau dar kartą patvirtina savo ilgalaikį prieštaraavimą mirties bausmės naudojimui visomis aplinkybėmis, taip pat svarbą, kurią suteikia teisei į teisingą teisminį procesą. ES nuolat keldavo šiuos klausimus susitikimuose su Kinijos valdžios institucijų atstovais ir pakartoja savo susirūpinimą dviejose deklaracijose, paskelbtose spalio 29 d. ir lapkričio 13 d., kaip ji visada tai daro tokiais atvejais. Pareiškimuose Kinija raginama sušvelninti bet kokią paskirtą mirties bausmę, susijusią su neramumais Tibete ir Xinjiang regione. Be to, ES toliau darys spaudimą, kad jai būtų leista stebėti visus papildomus teisminius nagrinėjimus, atsirandančius dėl neramumų Tibete ir Xinjiang regione.

Mes visi pritariame atviresnės, skaidresnės Kinijos tikslui, laikantis tarptautinių žmogaus teisių standartų ir dirbant kartu sprendžiant globalius klausimus. Mes visi tikėjome, kad olimpinės žaidynės bus Kinijos

didesnio lankstumo pradžia asmenų žmogaus teisių atžvilgiu. Iki šiol tai netapo tikrove. Turime tęsti darbą plėtodami strateginę partnerystę ir pagarbą žmogaus teisėms kaip mūsų testinio dialogo sudėtinę dalį. 12-asis ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimas Pekine yra privilegijuota galimybė tai padaryti svarbiame mūsų atitinkamos raidos etape.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Dabar pereisime prie balsavimo.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), raštu. – (FI) Kinija neseniai atsisveikino su JAV prezidentu Baracku Obama ir netrukus pasisveikins su Europos Vadovų Tarybos Pirmininku Fredriku Reinfeldtu. Tačiau turime matyti daugiau veiksmų, ne vien tik diplomatinius gestus. Kinija paskelbė savo žmonėms ir pasauliui apie įsipareigojimą žmogaus teisėms, įskaitant jos pasieniuose gyvenančių tautinių mažumų teises. Nepaisant to, jos įrašai kalba ką kita. Pastaruoju metu buvo daug nerimą keliančių incidentų, susijusių su mirties bausmėmis, kurios buvo įvykdytos po abejones keliančių teisminių procesų ir nepaprasto skubotumo. Visi šie veiksmai buvo atlikti slapta. Rimtas yra ir uigūrų tautinės mažumos atvejis, kai Kinijos vyriausybė įgyvendina gimstamumo kontrolės politiką, kuri lemia mažumos išnykimą. Kadangi Europos Sąjunga pasisako už tautinių mažumų teises ir nepateisina mirties bausmės, raginame Kinijos vyriausybę pradėti procesą, kuriame piliečiai yra teisiami ir jiems skiriama mirties bausmė, ir sušvelninti bausmes tiems, kuriems nebuvo suteikta teisė į teisingą ir atvirą teisminį procesą. Raginame Kinijos valdžios institucijas gerbti tautinių mažumų, gyvenančių jos pasieniuose, teises atsižvelgiant į Jungtinių Tautų rezoliucijas ir savo konstituciją. Taip pat raginame, kad Kinija pagerintų savo žmogaus teisių padėtį su tarptautinės bendruomenės parama.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – (FI) Pone pirmininke, suprantu nepasitenkinimą, kurį jaučia čia kai kurie nariai, kad mūsų rezoliucija dėl Kinijos buvo numatyta po Kinijos delegacijos apsilankymo ir dėl to galėtų atsitiktinai sudaryti nesėkmingos kelionės išpūdį, nors faktiškai atmosfera buvo puiki.

Visi trokštame, kad bendradarbiavimas tęstųsi teigiama dvasia, tačiau nepamirštant faktų. Diplomacija negali ignoruoti žmogaus teisių, tačiau mums reikalinga diplomatija ir padėties supratimas, kad skatintume žmogaus teises.

Visai neseniai lankiausi Pakistane, kuriame susitikau su prezidentu, ministru pirmininku ir žinomais ministrais aptarti žmogaus teisių ir kovos su terorizmu klausimų. Sakyčiau, kad kartais savo rezoliucijose dėl žmogaus teisių turime paminėti ir geras naujienas. Dabar tam yra priežastis. Prieš metus naujai demokratiškai išrinkta Pakistano vyriausybė paskyrė pirmąjį mažumų ministrą, kuris pats atstovauja krikščionių mažumai. Vyriausybės šios srities laimėjimai buvo pastebimi: šalyje patvirtinta 5 proc. kvota valstybinių pareigų, skirtų mažumoms, religinės mažumų šventės tapo oficialiomis šventėmis, tautinės mažumos turi savo specialią šventinę dieną – rugpjūčio 11 d., o senatas planuoja sau nustatyti tokią pat 5 proc. kvotą.

Svarbiausias projektas yra susijęs su smurtinių įvykių sumažinimu. Mažumos kartu su musulmonais sudaro vietos „tikėjimo harmonijos“ komitetus, kurių tikslas bus sušvelninti įtampą ir pagerinti įvairių grupių dialogą. Bus po vieną kiekvienoje iš 112 vietos sričių. Geriausiu atveju jos taip pat galės labai veiksmingai užkirsti kelią talibų verbavimui. Pakistanas yra svarbiausia šalis pasaulinio saugumo prasme. Jeigu vyriausybei pasisėks panaikinti terorizmą tokiomis taikiomis priemonėmis kaip šios, šiuo pavyzdžiu bus verta sekti. Padėtį bus įdomu stebėti.

13. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Dėl balsavimo rezultatų ir kitos informacijos: žr. protokolą)

13.1. Nikaragva (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Véronique De Keyser, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau jums priminti, kad mano frakcija nusprendė nedalyvauti balsavime dėl pirmiau minėtų priežasčių.

Dėl to mes nei susilaikome, nei dalyvaujame.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, mano nuomone, per daug kam paskutinėse diskusijose buvo leista viršyti kalbėti skirtą laiką, kai kuriais atvejais net dvigubai. Gal galėtumėte visiems maloniai priminti, kad, prireikus, mikrofonas gali būti išjungtas? To mums gali prireikti siekiant neprarasti kalboms skirtą laiką.

Pirmininkas. – Taip, kai kuriems suteikta teisė kalbėti du kartus, tačiau ne tuo pačiu klausimu. Kalbant apie išjungimą, buvau visiems dosnus ir nė vieno mikrofono šiandien neišjungiau, tačiau kitą kartą tai padarysiu.

Raül Romeva i Rueda, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau pabrėžti, kad mūsų frakcija faktiškai dalyvauja, tačiau dėl tos pačios priežasties kaip ir Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija nusprendė nedalyvauti balsavime siekdami nurodyti savo poziciją dėl fakto, kad diskusijos įvyko, kaip ir balsavimai.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Pone pirmininke, mūsų kalba yra lygiai tokia pat. Dėl kalbant paaiškintų priežasčių, nedalyvausime šiose diskusijose ... šiame balsavime. Mes dalyvavome diskusijose, nes jos susijusios su klaidingu pareiškimu dėl skubumo, kaip jau aiškinome.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, turiu atkreipti jūsų dėmesį į smulkią techninę klaidą 6 dalyje. Žodžiai „nusikaltimas“ ir „drausminis“ bus pašalinti iš šios dalies.

13.2. Laosas ir Vietnamas (balsavimas)

13.3. Kinija: tautinių mažumų teisės ir mirties bausmės taikymas (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, atsiprašau, tačiau vokiškos versijos 3 dalyje yra klaida ir aš norėčiau paprašyti, kad jūs ją čia ištaisytumėte ir, prireikus, visų kitų kalbų versijose. Vokiškoje versijoje rašoma: „Smerkia mirties bausmės įvykdymą dviem tibetiečiams ir kitiems devyniems uigurams“. Žinoma, tai yra neteisinga. Uigurai nėra kiti tibetiečiai, o tibetiečiai nėra kiti uigurai. Norėčiau paprašyti, kad tai ištaisytumėte visų kalbų tekstuose.

Pirmininkas. – Pone B. Posseltai, ačiū, mes tai ištaisysime.

Pirmininkas. – Balsavimas baigtas.

14. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

15. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

16. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis) (žr. protokolą)

17. Per šį posėdį priimtų tekstų perdavimas (žr. protokolą)

18. Kitų posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)

19. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesiją atidėtą.

(Posėdis sustabdytas 16. 25 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 1, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0364/09)

Tema: Derybos dėl stojimo į ES su Pietryčių Europos šalimis

Koks yra Tarybos numatytas derybų su Kroatija baigimo tvarkaraštis ir ar ketina Taryba kitai Pietryčių Europos valstybei kandidatėi Makedonijai, buvusiai Jugoslavijos respublikai, dar šiais metais įvardyti derybų dėl stojimo į ES pradžios datą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Stojimo derybos su Kroatija vyksta gerai ir artėjama prie paskutinio jų etapo. Spalio 2 d. aštuntajame tarpvyriausybės konferencijos su Kroatija posėdyje iš viso išnagrinėta vienuolika skyrių, o tai yra esminis žingsnis Kroatijos stojimo procese. Pradėtos derybos dėl 6 skyrių ir preliminariai užbaigtos derybos dėl 5 skyrių. Tai reiškia, kad nuo derybų pradžios iš viso pradėta nagrinėti 28 skyriai, iš kurių 12 preliminariai baigti nagrinėti. Lapkričio 4 d. Stokholme Slovėnijos ir Kroatijos pasirašytas arbitražo susitarimas suteiks šalims galimybę išspręsti neišspręstą sienos klausimą, kuris trukdė siekti tinkamos pažangos 2009 m. derybose. Susitarimas yra vienas didžiausių laimėjimų, liudijantis įsipareigojimą laikytis Europos bendradarbiavimo principų ir vertybių.

Vis dėlto Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė nori pabrėžti, kad stojimo derybos yra sudėtingas procesas ir politiniu, ir techniniu požiūriu. Todėl netinkama nurodyti kokią nors šio proceso baigties datą. Pažangą derybose daugiausia lemia Kroatijos pastangos rengiantis narystei, sprendžiant klausimus, susijusius su derybų dėl skyrių pradžios ir pabaigos gairėmis, taip pat vykdant Derybų programoje nustatytus reikalavimus ir laikantis Stabilizacijos ir asociacijos susitarime nustatytų įsipareigojimų. Tarybai pirmininkaujanti Švedija visiškai įsipareigojusi toliau tęsti šį procesą ir ketina, jei bus įvykdytos sąlygos, sušaukti mažiausiai dar vieną konferencijos posėdį iki kadencijos pabaigos, kad pradėtų ir preliminariai užbaigtų nagrinėti kuo daugiau skyrių.

Dėl galimos stojimo derybų su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija pradžios, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė atkreipia dėmesį į Komisijos rekomendaciją šių metų Plėtros strategijoje pradėti stojimo derybas. Taryba dar nepriėmė nuomonės šiuo klausimu. Nebūtų tinkama, jei Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė iš anksto nuspręstų dėl Tarybos nuomonės šiuo klausimu.

*
* *

Klausimas Nr. 2, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0365/09)

Tema: Nepaprastųjų priemonių taikymo pabaiga

Per neoficialų ECOFIN susitikimą, vykusį spalio mėn., buvo diskutuojama, ar reikia finansinių pasitraukimo strategijų, mažinančių ir baigiančių taikyti nepaprastąsias priemones, skirtas kovai su finansų krize. Buvo pritarta daugeliui bendrų gairių, įskaitant tai, kad reikia „laiku baigti taikyti nepaprastąsias priemones“.

Kokia Tarybos strategija, siekiant užtikrinti pasitraukimo savalaikiškumą? Kokių veiksmų imtasi siekiant užtikrinti, kad nebus pasitraukiama per anksti ir taip pailginamas nuosmukio laikotarpis arba pasitraukiama per vėlai ir uždelsiama grįžti prie normalių finansinių sąlygų?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Į spalio 20 d. ECOFIN tarybos išvadas įtrauktas įsipareigojimas parengti visapusę ir suderintą fiskalinio pasitraukimo strategiją. Pasitraukimo strategija bus parengta taip, kad būtų suderinti stabilizavimo ir tvarumo klausimai, atsižvelgta į skirtingų politikos priemonių sąveiką, taip pat diskusijas pasaulio mastu. Kituose susitikimuose Taryba parengs išsamią informaciją apie pasitraukimo strategiją. Svarbus žingsnis šiuo atžvilgiu bus rekomendacijos šalims pagal perviršinio deficito procedūrą, kurias Taryba priims gruodžio 2 d.

Tarybos susitikimo išvados susitarta, kad jei Komisijos prognozės 2009 m. lapkričio mėn. ir 2010 m. pirmąjį pusmetį patvirtins, kad ekonomika ima užtikrintai atsigausti, tinkamas laikas baigti taikyti nepaprastąsias priemones būtų 2011 m. Tačiau visos valstybės narės paveiktos skirtingai, todėl reikia taikyti jų diferencijavimą, kai bus nustatyta fiskalinio konsolidavimo pradžia. Diferencijavimas bus pagrįstas keliais objektyviais kriterijais, atsižvelgiant į atskirų valstybių narių būsimoms pajamoms, išlaidoms ir augimui įtaką darančius aspektus.

Vadinasi, kai kurios valstybės narės gali pageidauti dar iki 2011 m. baigti taikyti fiskalinių paskatų priemones.

Spalio 29–30 d. posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad iš tikrųjų vis dar reikia būti budriems, nors ir pastebima pasaulio ekonomikos atsigavimo požymių.

Lapkričio 10 d. Taryba surengė dar vieną pasikeitimą nuomonėmis dėl pasitraukimo strategijos atsižvelgdama į priemones, kurių ėmėsi valstybės narės siekdamos remti finansų sektorių, daugiausia dėmesio skirdama bankų garantijų sistemų, įdiegtų krizės metu, laipsniško panaikinimo metodams ir termino nustatymui.

Ji paprašė Ekonomikos ir finansų komiteto toliau spręsti klausimus, susijusius su suderintos paramos priemonių taikymo pabaigos principais ir preliminariniu terminu, tuo pačiu atsižvelgiant į padėtį kiekvienoje valstybėje narėje, ir kiek galima greičiau apie tai pranešti Tarybai.

Taryba taip pat pabrėžė, kad būtina grįžti prie tvarios fiskalinės būklės pradedant įgyvendinti sutartus principus, taikomus 2009 m. spalio mėn. patvirtintai pasitraukimo strategijai, o po to pereiti prie vidutinės trukmės biudžeto tikslų.

Skolos santykis turės būti mažinamas derinant fiskalinį konsolidavimą ir potencialiam augimui skatinti skirtas reformas.

*
* *

Klausimas Nr. 3, kurį pateikė Seán Kelly (H-0367/09)

Tema: ES pozicija Kopenhagoje

Ar gali Taryba pakomentuoti derybų pažangą prieš prasidedant Jungtinių Tautų Klimato kaitos aukščiausio lygio susitikimui Kopenhagoje? Kaip Taryba vertina galimybes pasiekti pasaulinį susitarimą, kuris padėtų ES labiau pažengti siekiant iki 2020 m. 30 proc. sumažinti išlakų kiekį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) ES tiki, kad Kopenhagoje gali pavykti pasiekti pasaulinį visapusį susitarimą siekiant, kad pasaulio temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 2° C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio temperatūra. Moksliniai tyrinėjimai ir klimato kaitos ekonomika aiškiai byloja, kad kasmet delsiant įgyvendinti veiksmus, bus sunkiau ir brangiau siekti mūsų visuotinio tikslo. Paskutiniaisiais metais padaryta pažanga ir dabar šio klausimas skubumas suprantamas geriau negu kada nors anksčiau.

2009 m. lapkričio 29–30 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino ES pasiryžimą atlikti vieną iš svarbiausių vaidmenų ir prisidėti siekiant teisiškai įpareigojančio susitarimo laikotarpiui nuo 2013 m. sausio 1 d. Europos Vadovų Taryba paragino Tarybai pirmininkaujančią valstybę narę išlaikyti tvirtą derybinę poziciją per visą procesą ir susitarė aptarti padėtį per gruodžio mėn. posėdį.

Siekiant užtikrinti, kad Kopenhagoje būtų pasiektas toliaregiškas susitarimas, reikės susieti šias svarbiausias sudedamąsias dalis:

tvirtus ir toliaregiškus išsivysčiusių šalių įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, įskaitant bendrą viziją iki 2050 m.;

besivystančių šalių veiksmus, kuriuos galima įvertinti, pranešti ir patikrinti, skatinančius riboti išmetamųjų teršalų kiekio didėjimą ir kuo greičiau nustatyti didžiausią galimą išmetamųjų teršalų kiekį;

prisitaikymo prie klimato kaitos, taip pat technologijų ir gebėjimų stiprinimo rėmimo programą;

besivystančių šalių finansavimą pagal sąžiningą ir teisingą valdymo sistemą.

Greitai prasidės Kopenhagos konferencija. Gaunama teigiamų ir vilčių teikiančių žinių iš išsivysčiusių, ir iš besivystančių šalių. Norvegija ir Japonija padidino įsipareigojimuose nustatytą išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo mastą iki -40 ir -25 proc. iki 2020 m., palyginti su 1990 m. Kinija ir Indija konstruktyviai svarsto šį klausimą.

Tačiau dar daug ką reikia nuveikti. Svarbiausia tai, kad turime išlaikyti spaudimą dviems svarbiausiems derybų dalyviams – JAV ir Kinijai. Aukščiausiojo lygio susitikimas su JAV surengtas 2009 m. lapkričio 3 d., o ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimas numatytas 2009 m. lapkričio 30 d.

Apskritai tam reikės labai daug pastangų ir ryžto, tačiau Kopenhagoje dar galima pasiekti aiškų toliaregišką politinį susitarimą. Net jei nepavyktų susitarti dėl paskutinių teisiškai įpareigojančio dokumento punktų, manau, kad politiškai įpareigojantis susitarimas, kuriame numatytas konkretus klimato kaitos švelninimo ir finansavimo įsipareigojimas, sudaro tvirtą pagrindą nedelsiant veikti ateinančiais metais. Kuo stipresnis bus Kopenhagoje pasiektas politinis susitarimas, tuo spartesnė bus pažanga siekiant naujo teisiškai įpareigojančio klimato kaitos režimo.

*
* *

Klausimas Nr. 4, kurį pateikė Brian Crowley (H-0402/09)

Tema: JT klimato kaitos konferencija Kopenhagoje

Ar gali Taryba pateikti atnaujintą derybų, susijusių su būsima JT klimato kaitos konferencija Kopenhagoje, pažangos vertinimą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Kaip nurodžiau vakar diskusijoje šiuo klausimu, ES tiki, kad Kopenhagoje galima pasiekti sėkmingų rezultatų siekiant, kad pasaulio temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 2° C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio temperatūra. ES pasiryžusi atlikti vieną iš svarbiausių vaidmenų šiame procese ir galiausiai pasiekti teisiškai įpareigojantį susitarimą laikotarpiui nuo 2013 m. sausio 1 d.

Tokiomis aplinkybėmis siekiant užtikrinti, kad Kopenhagoje būtų pasiektas toliaregiškas susitarimas, reikės susieti šias svarbiausias sudedamąsias dalis:

tvirtus ir toliaregiškus išsivysčiusių šalių įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, įskaitant bendrą viziją iki 2050 m.; kai kurios šalys, pvz., Japonija ir Norvegija, padidino savo įsipareigojimus, tačiau akivaizdu, kad šiuo metu svarstomi klausimai, dar nėra visiškai tai, ko mokslo požiūriu reikia, kad 2° C tikslas būtų pasiekiamas;

besivystančių šalių veiksmus, kuriuos galima įvertinti, pranešti ir patikrinti, skatinančius riboti išmetamųjų teršalų kiekio didėjimą ir kuo greičiau nustatyti didžiausią galimą išmetamųjų teršalų kiekį; tokiomis aplinkybėmis ES paprašys to dar neatlikusių besivystančių šalių pateikti išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo planus ir taip kiekybiškai įvertinti, koku mastu tos priemonės lemtų išmetamųjų teršalų kiekio apribojimą; kaip žinote, Indonezija, Brazilija ir Pietų Korėja jau nemažai prie to prisidėjo;

prisitaikymo prie klimato kaitos, taip pat technologijų ir gebėjimų stiprinimo rėmimo programą;

besivystančių šalių finansavimą pagal sąžiningą ir teisingą valdymo sistemą, skirtą klimato kaitai švelninti, prie jos prisitaikyti, gebėjimams stiprinti besivystančiose šalyse. Tokiomis aplinkybėmis bus svarbu susitarti

dėl skubaus finansavimo sumos, kurio prireiks besivystančioms šalims norint sudaryti būtinas sąlygas ir parengti programą, skirtą susitarimo po 2012 m. įgyvendinimo pradžiai.

Jūsų aktyviai remiama Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė tikisi Kopenhagoje pasiekti susitarimą dėl visų sudedamųjų dalių, kurias ką tik trumpai aptariau.

*
* *

Klausimas Nr. 5, kurį pateikė Chris Davies (H-0369/09)

Tema: ES ir Izraelio asociacijos susitarimas

Kokių priemonių ėmėsi Taryba, norėdama užtikrinti, kad nebūtų pažeidžiamos nuostatos, susijusios su ES ir Izraelio asociacijos susitarime nurodytomis žmogaus teisėmis?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Plėtodama santykius su trečiosiomis šalimis, įskaitant Izraelį, Taryba pagarbą žmogaus teisėms laiko ypač svarbia. Pagal Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, steigiančio Europos Bendrijų ir Izraelio Valstybės asociaciją, jų santykiai grindžiami pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams, kurie lemia vidaus ir tarptautinę politiką ir yra svarbiausias susitarimo dalis.

Taryba, atstovaujama neoficialios Žmogaus teisių darbo grupės, aktyviai dalyvauja nuolatiniam dialoge žmogaus teisių klausimais su Izraelio Valstybe. Paskutinis toks dialogas surengtas 2009 m. rugsėjo 3 d. Dialogas išsiskiria atvira atmosfera, jame nagrinėjami su mažumomis, vaikų teisėmis, administraciniu sulaikymu ir saviraiškos laisve susiję klausimai.

Pagal Europos kaimynystės politiką ES ir Izraelio santykiai plėtojami vadovaujantis Veiksmų planu. Šiame Veiksmų plane ir ES, ir Izraelis įsipareigojo skatinti pagarbą žmogaus teisėms.

Dėl Artimųjų Rytų taikos proceso 2009 m. birželio 15 d. išvadose Taryba pabrėžė, kad visos šalys turi užtikrinti pagarbą tarptautinei humanitarinei teisei.

*
* *

Klausimas Nr. 6, kurį pateikė Marian Harkin (H-0370/09)

Tema: Savanoriavimas

Klausama Tarybos, ar pirmininkaujanti Švedija sutiktų paprašyti Eurostato, kad šis rekomenduotų įgyvendinti Jungtinių Tautų nepelno organizacijų nacionalinėje ataskaitų sistemoje vadovą, turint galvoje, kad tai yra viena iš statistinės sistemos sričių, kuri tiesiogiai daro įtaką Europos piliečiams ir kuri įteisina jų dalyvavimą savanoriškoje veikloje, nes pirmą kartą toks dalyvavimas būtų aiškiai matomas statistinėje sistemoje.

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba gali nagrinėti šį klausimą tik remdamasi Komisijos pasiūlymu. Iki šiol tokio pasiūlymo nepateikta.

*
* *

Klausimas Nr. 7, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0375/09)

Tema: Graikija ir jos prisijungimas prie euro zonos

Graikijos biudžeto deficitas patikslintais duomenimis nuo 1997 m. iki 2003 m. nuolatos viršijo 3 proc. BVP pamatinę vertę. Taigi Graikija neatitiko priėmimo į euro zoną kriterijų.

Kokios išvados buvo padarytos atsižvelgiant į tai, kad Graikija prie euro zonos prisijungė remiantis klaidingais duomenimis, ir kaip bus užkertamas kelias tam, kad tai nepasikartotų ir kitos šalies atveju, arba kokių veiksmų tokiu atveju būtų imamasi?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba atidžiai nagrinėja visus klausimus dėl duomenų, susijusių su Stabilumo ir augimo paktu, teikimo, nes šie duomenys yra tinkamo Pakto įgyvendinimo pagrindas. Šiuo požiūriu sprendimai dėl euro įvedimo priimami tik labai atidžiai išnagrinėjus visus atitinkamus kriterijus pagal Sutarties nuostatas. Taryba 2004 m. spalio 21 d. išvados atkreipė dėmesį į klausimą dėl 1997–2003 m. Graikijos duomenų patikslinimo ir pritarė Komisijos iniciatyvai parengti išsamią duomenų apie Graikijos deficitą ir skolą nuo 1997 m. ataskaitą, siekdama padaryti išvadą, būtinas, kad vėl nepasikartotų tokio masto patikslinimai.

Tarybai labai gerai žinomas neišspręstas klausimas dėl duomenų kokybės Graikijoje ir apgailestauja, kad šių ir praėjusių metų Graikijos pranešimuose užsimenama apie vėl iškilusias problemas. Taryba šią problemą nagrinės viename iš būsimų susitikimų atsižvelgdama į Komisijos išsamų vertinimą. Lapkričio 10 d. Taryba paragino Komisiją iki 2009 m. pabaigos parengti ataskaitą ir pasiūlyti tinkamas priemones, kurių reikia imtis tokiomis aplinkybėmis. Ji taip pat palankiai vertino Graikijos vyriausybės įsipareigojimą greitai išspręsti šią problemą.

Siekdama, kad nepasikartotų reikšmingų duomenų patikslinimų atvejai, 2005 m. gruodžio mėn. Taryba iš dalies pakeitė Reglamentą Nr. 3605/93 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl pirmojo deficito procedūros taikymo. Persvarsčius reglamentą padidinta valstybių narių atsakomybė už tikslių duomenų pateikimą laiku, o Europos Komisijai suteikiama geresnė galimybė tikrinti valstybių narių pateiktų duomenų kokybę. Jeigu reikia, Komisija gali pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie savo išvadas.

*
* *

Klausimas Nr. 8, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0378/09)

Tema: Sprendimas nestatyti priešraketinio skydo Europoje

Taryba ir vyriausiasis įgaliotinis BUSP Amerikos priešraketinio skydo statybos Lenkijoje ir Čekijoje klausimu laikėsi G.W. Busho vyriausybės ir JAV saugumo tarnybų pozicijos, dėl kurios Europa vėl padalyta į dvi dalis, turint mintyje, kad jie nepareikšdavo savo nuomonės šiuo klausimu arba perduodavo jį spręsti nacionalinėms valdžios institucijoms ir (arba) NATO. 2009 m. rugsėjo 17 d. naujasis JAV prezidentas Barackas Obama pranešė priėmęs sprendimą nestatyti priešraketinio skydo, atsižvelgdamas į dvejones dėl informacijos, kuria remiantis buvo nuspręsta statyti priešraketinį skydą, teisingumo.

Ar Taryba galėtų priimti poziciją atsižvelgdama į šią pasikeitusią JAV politiką priešraketinio skydo statybos Europoje klausimu? Ar galėtų Taryba aiškiai pareikšti, kad sprendimas nestatyti priešraketinio skydo – tai teigiamas žingsnis atsižvelgiant į bendrą Europos tautų ateitį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Amerikos priešraketinio skydo statybos ES valstybėse narėse klausimas, susijęs su teritorine gynyba, priklauso atskirų ES valstybių narių kompetencijai. Todėl ir anksčiau Taryba nedalyvavo oficialiose diskusijose dėl sprendimo statyti Amerikos priešraketinį skydą Europoje, taip pat šis klausimas neįtrauktas į nei vieno Tarybos posėdžio darbotvarkę.

Dėl panašių priežasčių ES iš esmės nekėlė strateginės priešraketinės gynybos sistemos klausimo oficialiose diskusijose su JAV.

Todėl šiuo metu Taryba neketina svarstyti JAV prezidento B. Obamos pranešimo šiuo klausimu.

*
* *

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Fiorello Provera (H-0381/09)

Tema: Eutelsat transliuojamos televizijos kanalo Al-Aqsa TV programos

Prancūzijos palydovinio ryšio paslaugų teikėjas Eutelsat toliau transliuoja televizijos kanalo Al-Aqsa TV programas, nepaisydamas to, kad jo programų turinys tiesiogiai pažeidžia Audiovizualinių paslaugų direktyvą (2007/65/EB⁽⁴⁾) 3b straipsnį. Šios programos taip pat prisideda prie radikalizmo, kuris kelia grėsmę Europos saugumui, plitimo. Televizijos kanalas Al-Aqsa TV priklauso grupuotei Hamas (ši organizacija, įtraukta į ES teroristinių organizacijų sąrašą), kuri jį finansuoja ir kontroliuoja. 2008 m. gruodžio mėn. Prancūzijos transliacijų tarnyba Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) informavo Eutelsat, kad televizijos kanalo Al-Aqsa TV transliuojamas turinys pažeidžia Prancūzijos 1986 m. rugsėjo 30 d. komunikacijų įstatymo 15 straipsnį, pagal kurį draudžiama kurstyti neapykantą ar smurtą rasės, religijos ar nacionalumo pagrindu. Eutelsat, neatsižvelgdamas į CSA kreipimąsi, toliau transliuoja kanalo Al-Aqsa TV programas, kurios ir toliau pažeidžia Europos ir Prancūzijos teisės aktus, susijusius su audiovizualinių kūrinių transliacija.

Ar Taryba iškėlė šį klausimą Prancūzijos Vyriausybei? Kokių veiksmų planuoja imtis Taryba siekdama uždrausti Europos palydovinio ryšio tiekėjo Eutelsat transliuojamo televizijos kanalo Al-Aqsa TV veiklą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba supranta gerbiamo Parlamento nario susirūpinimą dėl to kad, žiniasklaidos priemonės naudojamos neapykantai arba smurtui skatinti.

Kaip Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė jau minėjo ankstesniuose atsakymuose Europos Parlamentui į panašius klausimus, televizijos programų, kuriomis kurstoma rasinė ir religinė neapykanta, transliavimas prieštarauja vertybėms, kurios yra mūsų demokratinių valstybių pamatas, ir yra visiškai netoleruotinas.

Kaip žinote, Taryba kartu su Europos Parlamentu, vienu iš teisės aktų leidėjų, 2001 m. gruodžio 18 d. priėmė Audiovizualinių paslaugų direktyvą. Šia direktyva atnaujinami televizijos programų transliavimo ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas ES reglamentuojantys teisės aktai. Šios direktyvos 3b straipsniu draudžiama transliuoti programas, kurstančias neapykantą dėl rasės, lyties, religijos, tautybės ar pilietybės.

Ši direktyva ir atitinkama jurisdikcija gali būti taikoma programoms, kurias transliuoja ne ES teritorijoje įsteigtos organizacijos, pvz., Al-Aqsa, bet tik tada, jei jos naudojami palydovine įranga, „priklausančia valstybei narei“. Atitinkama valstybė narė turi prisiimti atsakomybę, kad ši direktyva būtų tinkamai įgyvendinama prižiūrint Komisijai. Todėl pagal pirmiau minėtą direktyvą būtent atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos turi atidžiai išnagrinėti gerbiamo Parlamento nario iškeltą klausimą. Taryba žino, kad 2008 m. gruodžio mėn. Prancūzijos reguliavimo tarnyba pareiškė išspėjimą (mise en demeure) dėl Eutelsat transliuojamo Al-Aqsa televizijos kanalo ir šiuo metu svarsto tolesnius žingsnius.

*
* *

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Martin Ehrenhauser (H-0383/09)

Tema: Operacija "Atalanta". Piratų suėmimas

Nuo 2008 m. gruodžio 8 d. Europos Sąjunga vykdo ESGP misiją, skirtą kovai su piratavimu ir ginkluotais plėšimais.

2009 m. rugsėjo 3 d. Saugumo ir gynybos komitete vykusio klausymo metu ES karinio komiteto pirmininkas generolas Henri Bontégeat pareiškė, kad praėjusiais metais buvo suimti ir perduoti Kenijai 68 piratai.

Kodėl suimti asmenys perduodami Kenijai?

Kokiu teisiniu pagrindu vadovaujamasi vykdant tokius suėmimus?

⁽⁴⁾ OL L 332, 2007 12 18, p. 27.

Ar visi operacijoje „Atalanta“ dalyvaujantys laivai turi teisę suimti?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Suimtieji perduoti Kenijai vadovaujantis Tarybos bendrųjų veiksmų dėl Europos Sąjungos karinės operacijos, skirtos prisidėti prie atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie Somalio krantų ir jų prevencijos bei sustabdymo 12 straipsniu.

Šiuose bendruosiuose veiksmuose numatyta, kad asmenys, įvykdę piratavimo veiksmus, perduodami laivo, kuris juos sugavo vėliavos valstybės narės ar trečiosios valstybės narės, dalyvaujančios operacijoje, kompetentingoms institucijoms, arba valstybei narei ar bet kuriai trečiajai valstybei, kuri nori vykdyti savo jurisdikciją tų asmenų atžvilgiu.

Kadangi šiais atvejais nei operacijoje dalyvaujančios ir piratus sugavusios valstybės narės, nei kitos ES valstybės narės negalėjo ar nenorėjo vykdyti savo jurisdikcijos asmenų, kurie įtariamai vykdę piratavimo veiksmus, atžvilgiu, šie asmenys buvo perduoti Kenijos Respublikai.

Vadovaujantis Tarybos bendraisiais veiksmais sulaikytas asmuo negali būti perduotas trečiajai valstybei, jei su ta trečiaja valstybe nesusitarta dėl perdavimo sąlygų tokiu būdu, kuris atitinka taikytiną tarptautinę teisę. Tuo metu Kenija buvo vienintelė valstybė, su kuria Europos Sąjunga buvo sudariusi susitarimą dėl asmenų, kurie įtariamai vykdę piratavimo veiksmus, perdavimo sąlygų.

Teisinis arešto pagrindas – Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (JTJTK) 105 straipsnis. Jame numatyta, kad atviroje jūroje arba bet kokioje kitoje vietoje, kurioje negalioja nė vienos valstybės jurisdikcija, bet kuri valstybė gali konfiskuoti piratų laivą ar orlaivį ir areštuoti asmenis bei turtą, esančius tokiame laive ar orlaivyje.

ES valstybės narės, kurios visos yra JTJTK šalys, vadovaudamosi minėtaisiais Tarybos bendraisiais veiksmais, įgaliojo ES karines jūrų pajėgas vykdyti įgaliojimus, suteiktus pagal JTJTK 105 straipsnį. Remiantis JT Saugumo Tarybos Rezoliuciją 1816 ir vėlesnėmis rezoliucijomis, tokius įgaliojimus galima vykdyti ginkluotų plėšimų Somalio teritoriniuose vandenyse atžvilgiu.

Dėl klausimo, ar visi operacijoje „Atalanta“ dalyvaujantys laivai turi teisę suimti, galiu patvirtinti, kad bendrieji veiksmai taikomi visoms operacijoje dalyvaujančioms ES valstybėms narėms.

Sulaikymo tvarka nustatyta Tarybos patvirtintuose planavimo dokumentuose ir įgyvendinama visuose operacijoje dalyvaujančiuose laivuose, išskyrus atvejus, kai jų nacionalinėmis taisyklėmis užkertamas kelias tai daryti.

*
* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė (H-0384/09)

Tema: Dėl Europos socialinio fondo bendrojo finansavimo taisyklių pakeitimo ir kitų priemonių socialiniam nuosmukui įveikti

Ekonomikos nuosmukis Europos Sąjungos šalis paveikė nevienodai. Vienos greičiau ir lengviau įveiks sunkmetį, kitoms teks už tai mokėti didesnę kainą. Skaudžiausia, kad šią kainą turės mokėti ir mažiausias pajamas gaunantys žmonės. Tai gali dar labiau padidinti skurdą bei socialinę atskirtį. Lietuva yra viena iš tų šalių, kur sparčiai didėja nedarbas, mažinamos pensijos, socialinės išmokos bei socialinės programos. Vyriausybės ragina visus susiveržti diržus ir solidariai spręsti problemas. Tačiau valstybių narių vidinės galimybės yra ribotos. Solidarumo principas turėtų galioti ir Europos Sąjungoje. Aš neabejoju, jog galima rasti būdų paremti labiau sunkmečio paliestas valstybes nares. Kaip pavyzdį norėčiau paminėti Europos socialinį fondą. Laikinais atsisakius bendrojo nacionalinio finansavimo lėšų Europos socialinio fondo finansuojamiems projektams, atlaisvintos lėšos galėtų būti skiriamos nedarbo ir socialinėms problemoms spręsti.

Kokia būtų Tarybos nuomonė dėl galimybės laikinai atsisakyti bendrojo nacionalinio finansavimo lėšų Europos socialinio fondo finansuojamiems projektams, taip pat kokias kitas priemones siūlo Taryba, siekdama sumažinti socialinį nuosmukį valstybėse narėse?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba supranta gerbiamos Parlamento narės susirūpinimą dėl gilios dabartinės finansų ir ekonomikos krizės ir jos poveikio pažeidžiamų žmonių grupėms ES.

Parlamento nariai puikiai žino, kad liepos mėn. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą iš dalies pakeisti bendrąjį reglamentą dėl struktūrinių fondų. Be kita ko, Komisija pasiūlė valstybėms narėms laikinai suteikti galimybę prašyti, kad 2009 ir 2010 m. Komisija grąžintų tarpinius mokėjimus, kad jos galėtų nutraukti nacionalinį bendrąjį finansavimą tų programų, kurios gali gauti paramą iš Europos socialinio fondo.

Tačiau akivaizdu, kad šį pasiūlymą nepakankamai remia valstybės narės. Visų pirma taip yra dėl to, kad kelios valstybės narės nacionalinį bendrąjį finansavimą laiko vienu iš pagrindinių ES struktūrinės politikos principų ir kad nereikėtų nuo jo nukrypti.

Kita vertus, Taryba turi tvirtą nuomonę, kad papildomų priemonių reikia siekiant sušvelninti krizės poveikį labiausiai krizės paveiktose valstybėse narėse. Todėl šiuo metu Taryba nagrinėja kitus būdus, kaip šiam tikslui būtų galima panaudoti struktūrinius fondus; tikslus, kurie būtų kur kas geriau nukreipti į tas valstybes nares, kurioms jų labiausiai reikia. Visi Tarybos priimti sprendimai, žinoma, bus pateikti Parlamentui, kad šis duotų pritarimą.

Kita priemonė, kuria siekiama sušvelninti krizės poveikį, – iš dalies pakeistas Reglamentas, įsteigiantis Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą. Šis Reglamentas persvarstytas 2009 m. kaip Europos ekonomikos gaivinimo plano dalis siekiant – naudojantis fondu – veiksmingiau remti dėl globalizacijos atleistus darbuotojus, laikinai išplėsti jo taikymo sritį, šiai sričiai priskiriant atleidimus dėl pasaulio finansų ir ekonomikos krizės, ir fondo veiklą labiau derinti su solidarumo tikslu.

Be to, šiuo metu Taryboje ir Europos Parlamente svarstoma nauja mikrofinansų priemonė. Šia priemone, kuri būtų administruojama kartu su tarptautinėmis finansų įstaigomis, siekiama padidinti pažeidžiamų žmonių grupių galimybę gauti daugiau mikrokreditų, kad jie galėtų kurti naujas savo įmones, taip pat labai mažas įmones, ir taip mažinti nedarbą ir skurdą – dabartinės finansų ir ekonomikos krizės padarinius.

Kad ši priemonė veiktų, galima pasinaudoti esamomis ESF struktūromis, taip pat Bendrijos iniciatyvų paramos priemonėmis, pvz., programomis JEREMIE ir JASMINE. Tikimasi, kad pradinė 100 mln. EUR dydžio suma, kuri, Komisijos siūlymu, turi būti perskirta iš programos Progress, galėtų papildomai pritraukti daugiau kaip 500 mln. EUR ir taip prisidėti gaivinant atskirų valstybių narių ekonomiką.

*

* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0389/09)

Tema: Europos žmogaus teisių teismo veikla ir šios veiklos reikšmė Europos Tarybos valstybėse narėse

Europos Sąjunga yra svarbiausias Europos Tarybos institucinis partneris tiek politiniu, tiek ir techniniu lygmeniu. Abiejų organizacijų tikslas yra stiprinti Europos bendrąją teisinę erdvę ir kurti nuoseklią pagrindinių teisių apsaugos sistemą, susitelkiant ties žmogaus teisių etalonais, įstatymų viršenybe ir demokratija visame Europos kontinente. Europos žmogaus teisių teismas yra viena iš institucijų, sukurta šiems bendriems tikslams įgyvendinti, kuri yra ypač įsipareigojusi ginti visose Europos Tarybos valstybėse narėse gyvenančių piliečių žmogaus teises.

Deja, teismo darbe pastebima trūkumų. Minėtame teisme šiuo metu 100.000 bylų laukia sprendimo, iš kurių 60.000 bylų yra iš Rumunijos, Ukrainos, Turkijos ir Rusijos (vien iš Rusijos gauta apie 20.000 bylų). Be viso šito, kas mėnesį papildomai gaunama 2.000 neišspręstų klausimų, o bylų sprendimo laikas teisme pasiekė 7 metus. Todėl, bylų teikėjai patyrė žmogaus teisių pažeidimus savo šalyse priversti laukti teisingumo beveik 10 metų. Lėtos procedūros teisme sukuria situaciją kuria yra pažeidžiamos prašytojo teisės į savalaikį ir sąžiningą teismo procesą. Kai kurie specialistai padėtį laiko kritiška. Jeigu artimiausiu laiku sprendimas nebus rastas, Teismas diskredituos pats save.

Kaip Taryba vertina šią padėtį? Kokių veiksmų ketina imtis Taryba siekiant patobulinti ir(arba) palengvinti Europos žmogaus teisių teismo darbą? Kokių veiksmų šioje srityje galėtų imtis ES valstybės narės?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba gerai informuota apie sunkumus, į kuriuos dėmesį atkreipė gerbiama Parlamento narė, ir yra labai susirūpinusi dėl pasekmių, kurių gali atsirasti dėl šios padėties, susidariusios dėl to, kad Rusija neratifikavo Europos žmogaus teisių konvencijos Protokolo Nr. 14 dėl Europos žmogaus teisių teismo veiksmingumo. Protokolas Nr. 14, kuriame numatyta supaprastinti Teismo proceso tvarką ir padėti spręsti neišnagrinėtų bylų problemą, gali išsigalioji tik tada, kai jį ratifikuos visos Europos Tarybos narės.

Europos Sąjunga, visais lygmenimis vykdydama politinį dialogą su Rusija, dažnai kelia klausimą dėl Protokolo Nr. 14 ratifikavimo. Pastaruoju metu Rusija pateikia vis palankesnę nuomonę apie galimybę, kad Rusijos parlamentas ratifikuos minėtąjį protokolą. Esama tam tikrų ženklų, kad šis protokolą galėtų būti ratifikuotas iki 2009 m. pabaigos.

ES valstybės narės ir toliau deda visas pastangas, įskaitant Protokolo Nr. 14 a, kaip laikinosios priemonės, ir susitarimo dėl laikino kai kurių Protokolo Nr. 14 nuostatų taikymo priėmimą, kad padėtų Teismui. Protokolas Nr. 14 a taikomas toms Europos Tarybos valstybėms narėms, kurios jį ratifikavo, o susitarimas taikomas toms valstybėms narėms, kurios pareiškė esančios pasiruošusios išsipareigoti pagal šį susitarimą. Pagal Protokolą Nr. 14 a ir susitarimą dėl laikino nuostatų taikymo pradedamos taikyti dvi tokios pačios procedūrinės priemonės, susijusios su teisėjų, nagrinėjančių pareiškimus ir sprendžiančių jų priimtinumą ir esmės klausimus, skaičiumi. Šios priemonės, kuriomis siekiama didinti Teismo bylų nagrinėjimo efektyvumą, jau buvo įtrauktos į Protokolą Nr. 14. Iš tikrųjų šios priemonės turėtų padėti Teismui susidoroti su vis didesniu naujų pareiškimų antplūdžiu ir nuolat didėjančiu neišnagrinėtų bylų skaičiumi.

Tačiau valstybės narės ir kiti plačiai pripažįsta, kad šioje srityje reikia nuveikti daugiau. Siekdama šio tikslo, ES palankiai vertina aukšto lygio konferenciją Teismo ateities klausimu, kuri kitų metų vasario mėn., kai Šveicarija pirmininkaus Europos Tarybos Ministrų Komitetui, bus surengta Interlakene. ES aktyviai dalyvauja rengiantis konferencijai ir laiko šį pasirengimą Europos Tarybos prioritetu.

*
* *

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0392/09)

Tema: Dėl Energetikos chartijos ratifikavimo

Energetikos chartijos sutartį ir su ja susijusius dokumentus Rusija kartu su 50 kitų šalių pasirašė 1994 metais, tačiau Maskva iki šiol jų neratifikavo. Rugpjūtį Rusija oficialiai atsisakė ratifikuoti šią sutartį kartu su jos protokolu dėl energetinio efektyvumo ir atitinkamų ekologinių aspektų. Energetikos chartijos taip pat nėra ratifikavusios Baltarusija ir Norvegija.

Nuo 2000 metų ES bevaisiškai siekia, kad ratifikavusi chartiją Rusija imtųsi reikalingų investicijų į energetikos vystymą, demonopolizuotų energetikos išteklių paskirstymą, liberalizuotų su energetikos rinka susijusias investicijas.

Europos Sąjungos lygiu ne kartą buvo pripažinta Energetikos chartijos sutarties ir visų ją pasirašiusių šalių išsipareigojimų vykdymo svarba.

Kaip pirmininkaujanti šalis mato tolesnį darbą, užtikrinant, kad šios nuostatos būtų įgyvendintos praktikoje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė norėtų priminti Bendrijos poziciją, pagal kurią Rusija turėtų ratifikuoti Energetikos chartijos sutartį be pakartotinių derybų. Apie tokią poziciją primenama kiekviename

ES ir Rusijos dialogo energetikos klausimais susitikime. ES apgailestauja, kad Rusija nusprendė pasukti kitu keliu ir panaikinti pasirašytą Energetikos chartijos sutartį.

Bendrija pasirengusi ieškoti tinkamų būdų, kaip būtų galima paskatinti Rusiją dalyvauti į Energetikos chartijos procese. Siekdama šio tikslo, Bendrija ir toliau skatins įgyvendinti gerbiamo Parlamento nario nurodytas nuostatas, taip pat pagrindinius Energetikos chartijos sutarties principus atsižvelgiant į vykstančias derybas dėl naujojo ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, taip pat į ES ir Rusijos dialogą energetiniais klausimais.

Dėl chartijos dar neratifikavusių valstybių, kurias paminėjo gerbiamas Parlamento narys, Taryba pabrėžia, kad konkrečiu Norvegijos atveju šalies narystė Europos ekonominėje erdvėje užtikrina, kad ji taikytų Bendrijos teisiną energetikos srityje.

Dėl Baltarusijos Taryba primena, kad ji yra viena iš šalių, priklausančių Rytų partnerystei, kurios energetinio saugumo platformos grupėje aptariamos gerbiamo Parlamento nario nurodytos nuostatos.

*
* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Sabine Lösing (H-0394/09)

Tema: Lisabonos sutarties 41 straipsnio 3 dalis (pradinis valstybių narių įnašų fondas)

Kokias pasekmes biudžeto kontrolės kompetencijai turės Lisabonos sutarties patvirtinimas atsižvelgiant į gynybos išlaidas (pradinis valstybių narių įnašų fondas)? Pagal tradiciją ši kompetencijos sritis priklauso Europos Parlamentui.

Konsoliduotos sutarties 41 straipsnis 3 dalis leidžia priimti procedūras, garantuojančias galimybę greitai pasinaudoti Sąjungos biudžeto asignavimais. Ar tai bus taikoma einamosioms biudžeto lėšoms?

Ar tiesa, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Taryba galės kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimus dėl pradinio valstybių narių įnašų fondo naudojimo, o Parlamentas neteks galimybės kontroliuoti biudžetą (ES sutarties 41 straipsnio 3 dalis)?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) ES sutarties, iš dalies pakeistos Lisabonos sutartimi, 41 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „iš Sąjungos biudžeto nefinansuojama pasirengimo 42 straipsnio 1 dalyje ir 43 straipsnyje nurodytoms misijoms veikla“ finansuojama iš pradinio fondo.

Šiame straipsnyje taip pat numatyta, kad Taryba kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimus, nustatančius pradinio fondo įsteigimo ir finansavimo procedūras, ypač į fondą skiriamas sumas, taip pat pradinio fondo administravimo ir finansų kontrolės procedūras.

Dabartiniuose ES biudžeto asignavimuose yra keli punktai, susiję su parengiamosiomis veiksmų priemonėmis, kurių imamai pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką. Vis dėlto šiuo metu galiojančiose finansinėse taisyklėse nėra konkrečių nuostatų dėl galimybės greitai pasinaudoti biudžeto asignavimais.

*
* *

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Anna Hedh (H-0395/09)

Tema: Stokholmo programa ir vaikų teisės

ES pirmininkaujanti Švedijos pasiūlyme dėl daugiametės laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės programos (Stokholmo programos) nėra jokios užuominos apie ES vaiko teisių strategijos, kuri konkrečiai minima Komisijos komunikate (COM(2009)262) nurodytame prioritete stiprinant piliečių teises sąraše, rengimą. Tai – pagrindinis prioritetas siekiant užtikrinti siūlomo 2.3.2 straipsnio ir Lisabonos sutarties 3 straipsnio 3 dalies, kuriuose nustatyta, kad ES stiprina vaiko teisių apsaugą, įgyvendinimą. Ar yra konkreti priežastis, kodėl praleistas šis prioritetas, ir ar Taryba svarstys galimybę jį įtraukti, kad užtikrintų tinkamą su vaikų teisėmis susijusių įsipareigojimų įgyvendinimą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba pritaria gerbiai Parlamento narei, pabrėžiančiai vaikų teisių apsaugos stiprinimo svarbą. Todėl ji atkreipia gerbiamos Parlamento narės dėmesį į tai kad Vaiko teisių konvencija ir ES vaiko teisių strategija tikrai yra įtrauktos į Daugiametės laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės programos (Stokholmo programos) projektą.

Visas 2.3.2 skyrius yra skirtas vaiko teisėms ir pabrėžiama, kad jos yra susijusios su visomis ES politikos sritimis. Reikia sistemingai ir strategiškai atsižvelgti į vaiko teises, o Komisijos komunikate dėl ES vaiko teisių strategijos kūrimo (2006) tam skiriama daug dėmesio. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas itin nesaugiose situacijose atsidūrusiems vaikams, ypač nelydimiems nepilnamečiams imigracijos politikos srityje, prekybos žmonėmis, seksualinio išnaudojimo ir prievartos aukoms.

Vis dėlto reikia pabrėžti, kad pirmiau minėtą pasiūlymą dėl daugiametės programos tebesvarsto Tarybos organai, todėl, kol jie nepabaigs savo darbo, Taryba negali iš anksto nulemti galutinio jo turinio.

*
* *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Liam Aylward (H-0396/09)

Tema: Naujoviškas finansavimas

Paskutiniame Tarybos susitikime Taryba pareiškė, kad teikiant finansavimą kovai su klimato kaita neturėtų būti trukdoma pažangai siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Ar Taryba gali smulkiau išdėstyti, kaip taikant naujovišką finansavimą galima ir remti Tūkstantmečio vystymosi tikslų siekį, ir finansuoti kovą su klimato kaita?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Klimato kaita tapo pasauliniu iššūkiu. Jos pasekmės jau juntamos šiandien, todėl būtina imtis neatidėliotinų veiksmų. Spalio mėn. įvykusiame Tarybos susitikime valstybių ar vyriausybių vadovai priėmė ES poziciją dėl artėjančios Kopenhagos konferencijos. Europos Vadovų Taryba pakartojo savo pasiryžimą atlikti pagrindinį vaidmenį ir prisidėti siekiant visuotinio plataus užmojo ir visapusiško susitarimo. Nors ES pasirengusi priiimti nemažą atsakomybės dalį, vien ES veiksmų nepakaks, o finansavimo klausimas bus svarbiausias Kopenhagoje siekiant susitarimo. Taip pat pripažinome, kad būtina parengti planus siekiant kuo geriau pasinaudoti naujomis ir tvariomis investicijomis bei įvairių šaltinių gaunamais finansiniais srautais, įskaitant naujoviškus finansavimo būdus. Apskritai, spalio mėn. Europos Vadovų Taryba teigė, kad „pažangus finansavimas gali atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant numatomus tvaraus vystymosi finansavimo srautus, ypač skitus neturtingiausioms ir labiausiai pažeidžiamoms šalims“.

Dabar visa tarptautinė bendruomenė supranta, kad klimato kaitos poveikis gali kliudyti pažangai siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT). Būtent dėl to klimato kaita yra ir vystymosi, ir aplinkos problema. Nors klimato kaita įtraukta į TVT 7, akivaizdu, kad ji susijusi ir su kitomis vystymosi problemomis, ypač skurdu ir badu. Taigi kova su neigiamu klimato kaitos poveikiu būtų naudinga ir gerinant aprūpinimo maistu saugumą ir mažinant skurdą, kaip išdėstyta TVT 1.

Spalio mėn. Europos Vadovų Taryba aiškiai nurodė, kad „skirdami finansavimą kovai su klimato kaita, visi tarptautiniai subjektai tuo pačiu turėtų įsipareigoti, kad šis finansavimas nekenktų ir nekeltų pavojaus kovai su skurdu ir tolesnei pažangai siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų“.

Visų pirma, veiksmai, kurių imamasi reaguojant į klimato kaitą, turi būti skatinami pačių šalių ir turėtų būti aiškiai pagrįsti šalių partnerių poreikiais, požiūriu ir prioritetais. Reikėtų atsižvelgti į nacionalines tvaraus vystymosi strategijas, skurdo mažinimo strategijas ir susijusią kovos su klimato kaitos politiką bei priemones (jeigu tokių esama).

Besivystančios šalys turėtų parengti ir įgyvendinti nacionalines kovos su klimato kaita strategijas ir užtikrinti, kad šios strategijos būtų visiškai įtrauktos į visų atitinkamų sektorių (pvz., žemės ūkio ir kaimo plėtros, vandens išteklių tvarkymo ir t. t.) politiką, planus ir programas. Žinoma, paramos teikėjų atžvilgiu, visa tai turėtų atitikti politikos suderinamumo vystymosi labui, taip pat pagalbos veiksmingumo principus.

Todėl visos šalys turi įsipareigoti gerinti klimato kaitos ir vystymosi planavimo sąsają ir maksimaliai užtikrinti kuo didesnę skurdo mažinimo ir klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos sinergiją.

*
* *

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Jim Higgins (H-0400/09)

Tema: Nedarbas Europos Sąjungoje

Ar Taryba domisi klausimu dėl darbo vietų praradimo jas perkeliant iš ES į Rytų šalis, Kiniją ir Indiją, ir ar egzistuoja kokia nors politika, skirta nuosekliai strategijai rengti, siekiant sukurti konkurencingesnę ir patrauklesnę aplinką darbo vietų kūrimui ES?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Gerbiamas Parlamento narys laiku pateikė klausimą, susijusį su nuoseklios strategijos rengimu siekiant sukurti konkurencingesnę ir patrauklesnę aplinką darbo vietų kūrimui ES globalizuotoje ekonomikoje.

Taryba primena savo nuomonę, kad pasauliui atvira ekonomika teikia naujų galimybių ir Europos ekonomikos augimui ir konkurencingumui skatinti⁽⁵⁾. Tokiomis aplinkybėmis Taryba visų pirma nori priminti, kad ji yra įsipareigojusi vykdyti nuoseklų vidaus ir išorės politiką ir taip prisidėti siekiant didžiausios galimos naudos ir sumažinant dėl globalizacijos patiriamas sąnaudas⁽⁶⁾.

Europos bendrijos steigimo sutarties 125 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės ir Bendrija veikia siekdamos plėtoti suderintą užimtumo strategiją, ypač ugdydamos kvalifikuotą, profesiniu atžvilgiu pasirengusią ir mokančią prisitaikyti darbo jėgą bei darbo rinkas, prisitaikančias prie ekonomikos pokyčių. Laikydamosi šio Sutartyje nustatyto reikalavimo, nuo 1997 m. Europos Sąjunga kūrė Europos užimtumo strategiją, kuri bėgant laikui vis labiau buvo įtraukiama į kitas Europos Sąjungos strategijas ir kuri 2000 m. tapo Lisabonos strategijos dalimi. Svarbi Europos užimtumo strategijos dalis – vadinamosios Integruotos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairės, kurias Taryba rengia vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 128 straipsnio 2 dalimi ir į kurias turi atsižvelgti valstybės narės vykdydamos užimtumo politiką.

Dabartinės Integruotos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairės, apimančios makroekonomikos, mikroekonomikos ir užimtumo aspektus, galioja iki 2010 m. Nors bendras augimo ir užimtumo tikslas būdingas visoms gairėms, galima laikyti, kad tam tikros gairės yra glaudžiau susijusios su konkurencingesnės ir patrauklesnės aplinkos darbo vietų kūrimu Europos Sąjungoje, pvz., augimo ir užimtumo skatinimu tikslingai ir veiksmingai skirstant išteklius, investuojant į MTP, remiant visų rūšių inovacijas, stiprinant ES pramoninės bazės konkurencinius pranašumus, verslumo kultūrą ir kuriant MVĮ veiklai, darbo rinkų veikimui, taip pat darbo sąnaudų pokyčiams ir darbo užmokesčio nustatymo mechanizmams palankią aplinką.

Laukiama, kol Komisija parengs komunikatą dėl būsimos strategijos.

Konkrečiai dėl Europos užimtumo strategijos po 2010 m. numatyta, kad 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba surengs politines diskusijas „Krizės įveikimo ir pasirengimo įgyvendinti Lisabonos darbotvarkę po 2010 m.“ tema. Rengdamasis Tarybos diskusijoms, Užimtumo komitetas jau pateikė nuomonę dėl Europos užimtumo strategijos Lisabonos darbotvarkėje po 2010 m.⁽⁷⁾ Šioje nuomonėje Užimtumo komitetas laikosi nuomonės,

⁽⁵⁾ Žr., pvz., Bendrųjų ekonominės politikos gaires, OL 205, 2005 8 6, p. 28, Gairės Nr. 13 pradžią.

⁽⁶⁾ Žr. ir 2003 m. kovo 3 d. Tarybos išvadas (4 dalį), ir 2006 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 1 d. Tarybos išvadas „Tinkamas darbas visiems“.

⁽⁷⁾ Dok. 15529/09.

kad darbo rinkos reformos pasiūlos ir paklausos srityje turėtų skatinti kurti daugiau ir geresnių darbo vietų visiems.

*
* *

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0406/09)

Tema: Rusija - žurnalistams pavojinga šalis

Kaip Taryba ketina reaguoti į tai, kad naujausiose žurnalistų organizacijų ataskaitose Rusija apibūdinama kaip viena iš žurnalistams pavojingiausių pasaulio šalių, taip pat atsižvelgiant į didelį žurnalistų sumušimų ir nužudymų, įvykdytų pastaraisiais metais, skaičių?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Apie ES išipareigojamą žmogaus teisių srityje puikiai žinoma. Plėtodama išorinius santykius, ES nuolat primygtinai reikalauja visapusiškai gerbti žmogaus teises. Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė puikiai supranta daugelio Parlamento narių susirūpinimą dėl žmogaus teisių padėties Rusijoje ir, kaip nurodėme paskutinėse šios plenarinio posėdžio diskusijose dėl ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo, ir puikiai suprantame jūsų susirūpinimą. Taryba tikrai žino apie naujausius Tarptautinės žurnalistų federacijos ir Žurnalistų gynimo komiteto, taip pat kitų tarptautinių nevyriausybinių organizacijų pranešimus apie žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų Rusijoje, ypač Šiaurės Kaukaze, patiriamus pavojus ir smurtą.

Kaip Taryba jau yra pareiškusi rugsėjo 3 d. priimtoje ESBO rezoliucijoje, mes pritariame vertinimui, kad tol, kol nebus išspręsti šie nusikaltimai, Rusijoje ir toliau vyraus nebaudžiamumo atmosfera, o nusikaltėliai manys galintys ir toliau atlikti tokius veiksmus. Žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų užpuolimai kelia ypatingą grėsmę demokratijai, pagarbai žmogaus teisėms ir teisinei valstybei.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė, Europos Sąjungos valstybių narių vardu, viešai ir ryžtingai pasmerkė grasinimus žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, jų užpuolimus ir žudymus Rusijoje, ypač Šiaurės Kaukaze, ir paragino Rusijos valdžios institucijas greitai ir nuodugniai ištirti tas bylas ir perduoti nusikaltėlius teismui.

Ir dvišaliuose, ir daugiašaliuose forumuose Europos Sąjunga dažnai išreiškia savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių gynėjų saugumo ir nebaudžiamumo atmosferos Rusijoje. Aukščiausiojo lygio ES ir Rusijos susitikime Stokholme Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė pareiškė vis labiau nerimaujant dėl žmogaus teisių gynėjų padėties Rusijoje. Paskutinėse konsultacijose su Rusija žmogaus teisių klausimais, kurios įvyko 2009 m. lapkričio 4–5 d. Stokholme, daugiausia dėmesio skirta žodžio laisvei ir žmogaus teisių gynėjų padėčiai, ypač Šiaurės Kaukaze. Vykstant ES ir Rusijos politiniam dialogui, Europos Sąjunga paprašė pateikti informacijos, kaip tiriamos pavienės žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų nužudymo bylos. Europos Sąjunga toliau stebės žinomų žmogaus teisių gynėjų ir žurnalistų bylų nagrinėjimą.

Be to, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė surengė kelis susitikimus ir tarptautinėmis nevyriausybėmis organizacijomis siekdama atkreipti dėmesį į pastaruoju metu padidėjusį smurtą prieš žmogaus teisių gynėjus Šiaurės Kaukaze ir dalyvavo 2009 m. spalio 27–28 d. Stokholme vykusioje nevyriausybinių organizacijų konferencijoje, kur pateiktos rekomendacijos ES imtis veiksmų.

Europos Sąjunga pasiūlė bendradarbiauti su Rusija vykdamas konkrečius projektus, kuriais būtų siekiama gerinti žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų padėtį. Galiu patikinti gerbiamą Parlamento narį, kad Taryba yra išipareigojusi tęsti veiksmus, kad būtų gerinama žmogaus teisių padėtis Rusijoje.

*
* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Sławomir Witold Nitras (H-0409/09)

Tema: ES Baltijos jūros strategijos pakeitimai

Norėčiau paprašyti pirmininkaujančios Švedijos atkreipti dėmesį į galimus ES Baltijos jūros strategijos ir ją papildančio veiksmų plano pakeitimus. Ar būtų galima nukrypti nuo taisyklės remti tik tuos projektus, dėl

kurių jau susitarta ir kurie jau pradėti, jei dėl šios taisyklės nesusitarta su minėtosios strategijos suinteresuotosiomis šalimis? Atsižvelgdamas į tai siūlyčiau, kad itin svarbus transporto infrastruktūros projektas apimtų Centrinės Europos transporto koridorių (angl. CETC-ROUTE 65), einantį iš Skandinavijos per Baltijos jūrą ir Centrinės Europos transporto koridoriaus iniciatyvoje dalyvaujančius Lenkijos, Čekijos Respublikos, Slovakijos, Vengrijos ir Kroatijos regionus iki Adrijos jūros.

Taigi, kokia pirmininkaujančios šalies nuostata dėl Centrinės Europos transporto koridoriaus įrašymo į minėtąjį dokumentą? Ar Taryba ketina imtis kokių nors veiksmų minėtuju klausimu?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) 2009 m. spalio 26 d. susitikime Taryba priėmė išvadas dėl ES Baltijos jūros regiono strategijos. Spalio 29–30 d. šią strategiją priėmė Europos Vadovų Taryba, kuri taip pat patvirtino Tarybos išvadas ir paragino Komisiją iki 2011 m. birželio mėn. Tarybai pateikti pažangos įgyvendinant šią strategiją ataskaitą.

Išvadose Taryba, be kita ko, paragino Komisiją reguliariai peržiūrėti strategiją ir atitinkamai ją atnaujinti ir prireikus atnaujinti veiksmų planą, kuris yra šios strategijos dalis.

Veiksmų planas yra nuolat atnaujinamas dokumentas – pažymimi sėkmingai įgyvendinti projektai, taip pat plėtojami ir įtraukiami nauji projektai.

Visus pasiūlymus į esamą veiksmų planą įtraukti projektų reikėtų pateikti Komisijai, kuri juos atitinkamai išnagrinės.

Šiuo metu Komisija buria aukšto lygio pareigūnų iš visų ES valstybių narių grupę, su kuria bus konsultuojamasi dėl strategijos ir veiksmų plano pakeitimų. Be to, metinis forumas užtikrins, kad būtų įtrauktos visų regiono lygių suinteresuotosios šalys. Minėtojo projekto klausimu Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė šiuo metu dar nėra priėmusi pozicijos.

*
* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0411/09)

Tema: Artimųjų Rytų taikos procesas

Ar gali Taryba pateikti naujausią Artimųjų Rytų taikos proceso padėties vertinimą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Svarbiausia tebėra Izraelio ir Palestinos taikos derybų atnaujinimas. Taryba paragino abi šalis imtis neatidėliotinų veiksmų taikos deryboms atnaujinti laikantis ankstesnių susitarimų ir memorandumų ir paragino abi šalis įgyvendinti įsipareigojimus pagal veiksmų planą. Taryba mano, kad visi subjektai turi prisidėti kuriant aplinką, kuri būtų palanki deryboms atnaujinti, ir toliau remia JAV pastangas siekiant šio tikslo.

Tarybai didelį rūpestį vis dar kelia su gyvenviečių plėtra susijusi veikla, namų griovimas ir iškeldinimas okupuotose Palestinos teritorijose, įskaitant Rytų Jeruzalę. Ji ragina Izraelio Vyriausybę nedelsiant nutraukti su gyvenviečių plėtra susijusią veiklą, įskaitant plėtrą Rytų Jeruzalėje ir natūralų augimą, ir išardyti visus nuo 2001 m. kovo mėn. pastatytus sargybos postus. Tarybos nuomone, gyvenvietės yra neteisėtos pagal tarptautinę teisę ir yra kliūtis taikai. Taryba taip pat paragino Palestinos savivaldą dėti visas pastangas siekdama atkurti tvarką ir teisingumą.

Europos Sąjunga tebėra susirūpinusi dėl humanitarinės padėties Gazos ruože ir ragina nedelsiant ir besąlygiškai atidaryti sienos perėjimo punktus į Gazos ruožą ir iš jo, kad būtų galima teikti humanitarinę pagalbą, komercines prekes ir atvykti bei išvykti asmenims. Reikia sudaryti sąlygas atstatymui ir ekonomikos atgaivinimui. Ji ragina Izraelio kareivio Gilado Shalito pagrobėjus nedelsiant jį paleisti.

Taryba pareiškė toliau remianti prezidentą Mahmoudą Abbasą ir Egipto ir palaikanti Arabų lygos tarpininkavimo pastangas. Išsprendus palestiniečių nesutarimus, būtų galima užkirsti kelią dar didesniai Vakarų Kranto ir Gazos ruožo atskyrimui ir išsaugoti galimybę atkurti būsimos Palestinos valstybės vienybę. Taryba ragina visus palestiniečius rasti bendrą sprendimą, pagrįstą nesmurtiniais veiksmais, siekiant gerinti padėtį Gazoje ir rinkimų organizavimą.

ES paragino arabų valstybes ir kitus partnerius teikti politinę ir finansinę paramą Palestinos savivaldai remiantis veiksmų plano nuostatomis. Pabrėždama Arabų šalių taikos iniciatyvos svarbą, ES ragina Izraelį ir arabų valstybes taikyti pasitikėjimo stiprinimo priemones siekiant įveikti tarpusavio nepasitikėjimą ir sukurti aplinką, kuri būtų palanki konfliktui išspręsti.

Įvairių konfliktų sprendimų, įskaitant ilgalaikius Izraelio ir Sirijos bei Izraelio ir Libano konfliktų sprendimus, reikėtų siekti kartu, taip sukuriant vienas kitą stiprinančius procesus. Tuo tikslu ES tikisi, kad Sirija ir Izraelis atnaujins taikos derybas.

*
* *

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Antonio Cancian (H-0413/09)

Tema: Religinių simbolių eksponavimas viešose vietose

2009 m. lapkričio 3 d. Europos Žmogaus Teisių Teismas patenkino italų ir suomių kilmės pilietės skundą, kuriuo siekiama pašalinti nukryžiuotąjį iš mokyklų. Panašių atvejų pasitaikė Ispanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje, kur 1988 m. aukščiausiasis administracinis teismas nusprendė, kad nukryžiuotasis „yra ne tik katalikų religijos simbolis, bet taip pat ir vertybė, nepriklausanti konkrečiai konfesijai“. Ar Taryba mano, kad, vadovaujantis Strasbūro teismo principu, gali kilti abejonių dėl visų religinių ir kultūrinių simbolių, netgi dėl Europos vėliavos, kuri kelia asociacijų su katalikiškaisiais Marijos simboliais, eksponavimo viešose vietose teisėtumo?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Gerbiamas Parlamento narys mini Strasbūro teismo paskelbtą sprendimą. Taryba negali komentuoti Europos žmogaus teisių teismo paskelbto sprendimo.

Tačiau tokiu atveju norėčiau pacituoti Europos Tarybos pateiktą simbolinį Europos Sąjungos vėliavos apibūdinimą:

„Žvaigždės mėlyname Vakarų pasaulio dangaus fone simbolizuoja Europos tautas, o apskritimas – jų vienybę. Žvaigždžių skaičius niekada nekinta – jų visada yra dvylika. Tai pilnatvės ir tobulumo simbolis. Kaip dvylika Zodiako ženklų reiškia visą pasaulį, taip dvylika auksinių žvaigždžių simbolizuoja visas Europos tautas, taip pat tas, kurios kol kas negali dalyvauti kuriant vieningą ir taikią Europą.“

*
* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0415/09)

Tema: ES Europos bankų sektoriaus priežiūra

Ar Taryba gali pateikti tikslią informaciją, kokių priežiūros galių Europos Sąjunga turi bankų sektoriaus atžvilgiu, kaip tos galios suformuotos, ir ar Taryba mano, kad ši sistema tinkamai veikia? Ar Taryba mano esant būtina suteikti papildomų galių bankų priežiūros atžvilgiu, jei taip, tai kokių?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Europos bendrijos steigimo sutarties 105 straipsnio 5 dalyje Europos centrinių bankų sistemai skirtas uždavinys – prisidėti prie to, kad kompetentingos institucijos galėtų sklandžiai vykdyti savo politiką, susijusią

su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra ir finansų sistemos stabilumu. Jei Europos centriniam bankui būtų ketinama suteikti papildomų priežiūros galių, reiktų pasinaudoti sąlygas sudarančia nuostata, įtvirtinta to paties straipsnio 6 dalyje. Todėl kol kas bankų sektoriaus priežiūra iš esmės priklauso valstybėms narėms.

Atsižvelgdamas į tai, Europos bankininkystės priežiūros institucijų komitetas (EBPIK) pataria Europos Komisijai politikos ir reguliavimo klausimais, susijusiais su bankų priežiūra, ir skatina bendradarbiavimą ir priežiūros praktikos konvergenciją visoje Europos Sąjungoje. Tačiau nei ECBS (Europos centrinių bankų sistema), įskaitant ECB, nei EBPIK, neturi jokių tiesioginių bankų priežiūros galių.

2009 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad finansų krizė aiškiai parodė poreikį gerinti reguliavimą ir finansų įstaigų priežiūrą ir Europoje, ir visame pasaulyje.

Ta pačia proga Europos Vadovų Taryba rekomendavo sukurti Europos finansų priežiūros institucijų sistemą (EFPI), kurią sudarytų trys naujos Europos priežiūros institucijos (EPI), siekiant gerinti nacionalinės priežiūros kokybę ir didinti jos nuoseklumą, stiprinti tarpvalstybinių grupių priežiūrą įsteigiant priežiūros institucijų kolegijas ir nustatyti bendrą Europos taisyklių sąvadą, kuris būtų taikomas visoms finansų įstaigoms bendrojoje rinkoje. Be to, Europos Vadovų Taryba pritarė tam, „kad Europos finansų priežiūros institucijų sistemai būtų suteikti teisiškai privalomi ir proporcingi įgaliojimai priimti sprendimus dėl to, ar priežiūros institucijos atitinka vienodų taisyklių reikalavimus ir atitinkamą Bendrijos teisę, ir tais atvejais, kai nesutaria buveinės bei priimančiųjų šalių priežiūros institucijos, įskaitant priežiūros kolegijas. Be to, Europos priežiūros institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti kredito reitingų agentūrų priežiūrą.“

Šių metų rugsėjo mėn. Komisija Tarybai ir Parlamentui pateikė pasiūlymą įsteigti Europos bankininkystės instituciją, kuris yra naujai Europos finansų priežiūros struktūrai skirtas bendro teisės aktų paketo dalis.

Šiuo metu nagrinėjamas ir Parlamente, ir Taryboje nagrinėjamo pasiūlymo tikslas – sustiprinti priežiūros priemones bankų sektoriuje pagal Jacques'o de Larosièr'o pirmininkaujamos aukšto lygio ekspertų grupės rekomendacijas.

Kadangi teisės aktų pasiūlymams taikoma bendro sprendimo procedūra, Taryba glaudžiai bendradarbiaus su Parlamentu, kad susitarimas dėl pasiūlymų būtų kuo greičiau pasiektas per pirmąjį svarstymą.

*
* *

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0420/09)

Tema: Represinės tvarkos palaikymo priemonės rengiantis tarptautinei klimato kaitos konferencijai

Siekdamos užkirsti kelią bet kokiems protestams tarptautinės klimato kaitos konferencijos metu, Danijos valdžios institucijos numato panaudoti naujas, dar labiau represines tvarkos palaikymo priemones, kurios akivaizdžiai pažeidžia pagrindines demokratines teises.

Danijos vyriausybės siūlymu, būtų taikomos šios priemonės: prevencinis asmenų sulaikymas iki 12 valandų, 40 parų laisvės atėmimo bausmė už trukdymą policijos pareigūnams vykdyti pareigas, iki 1000 eurų baudos už viešosios tvarkos pažeidimus arba už dalyvavimą susibūrimuose, kurie, policijos nuomone, laikomi įtartinais, iki 50 parų laisvės atėmimo bausmė už viešosios tvarkos ardymą arba turto sugadinimą. Vyriausybė taip pat pasiūlė policijos pareigūnams aprūpinti papildoma įranga, kaip antai video kameromis ir priemonėmis, skirtomis stebėti vietas, kuriose, policijos nuomone, gali kilti neramumų. Taip pat diskutuojama dėl priemonių, kurių būtų galima imtis siekiant užkirsti kelią užsienio aktyvistams atvykti į Kopenhagą ir dalyvauti demonstracijose.

Ar Tarybai žinomi šie pasiūlymai? Ar buvo imtasi veiksmų, kad būtų derinamos tvarkos palaikymo priemonės ir viešosios tvarkos užtikrinimas ES valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse ir koku mastu Bendrijos institucijos dalyvauja šias priemones planuojant ir įgyvendinant?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba nežino apie Danijos vyriausybės pasiūlytas priemones, kurias paminėjo gerbiamas Parlamento narys. Be to, remiantis Europos Sąjungos sutarties 33 straipsniu (nuo 2009 m. gruodžio 1 d. Sutarties dėl

Europos Sąjungos veikimo 72 straipsniu), priemonės, susijusios su viešosios tvarkos palaikymu ir vidaus saugumo užtikrinimu, priklauso atskirų valstybių narių nacionalinei kompetencijai. Todėl Taryba mano, kad ji neturi kompetencijos priimti poziciją dėl galimų tvarkos palaikymo priemonių, kurių Danijos vyriausybė ėmėsi šioje srityje.

Tačiau norėčiau priminti, kad Taryba, atsižvelgdama į Europos Sąjungos tikslą suteikti piliečiams aukšto lygio saugumą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje plėtojant bendrą valstybių narių policijos bendradarbiavimo veiklą, 2007 m. gruodžio mėn. priėmė Rekomendaciją⁽⁸⁾ dėl bendradarbiavimo svarbiuose tarptautinio masto renginiuose vadovo, skirto policijos ir saugumo institucijoms. Taryba rekomendavo valstybėms narėms, be kita ko, sustiprinti bendradarbiavimą, ypač praktinį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija.

Šiuo požiūriu, 2009 m. spalio 19 d. vykusiame Policijos vadovų susitikime, Danija paprašė valstybių narių paramos keičiantis informacija ir dislokuojant pareigūnus. Toks bendradarbiavimas – įprastinė valstybių narių valdžios institucijų praktika vykstant svarbiems renginiams. Taryba nedalyvauja planuojant ir įgyvendinant tokias priemones.

*
* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 32, kurį pateikė Marian Harkin (H-0371/09)

Tema: Europos įmonių tinklas

Naujoji Komisijos iniciatyva skatinti moterų verslumą yra puiki galimybė stiprinti moterų vaidmenį visuomenėje ir aktyviai vis daugiau moterų įtraukti į darbo rinką. Vis dėlto daugeliu atvejų nauji verslininkai šioje ekonominėje situacijoje susiduria su sunkumais norėdami gauti finansavimą iš įprastų finansų įstaigų ir tai pagrindinė kliūtis potencialiems verslininkams. Kokių veiksmų ėmėsi Komisija siekdama užtikrinti, kad be moterų verslumo skatinimo įgyvendinant tokias iniciatyvas kaip moterų verslininkų atstovų tinklas Komisijos iniciatyvose taip pat būtų tinkamai atsižvelgta į praktinius verslo kūrimo reikalavimus, pvz., galimybes gauti finansavimą? Be to, ar Komisija turi kokią nors veikiančią pranešimų sistemą, kuria naudojantis būtų stebima, ar nauji verslininkai gali gauti finansavimą?

Atsakymas

(EN) Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) galimybių gauti finansavimą gerinimas yra ypač svarbus verslumui, konkurencingumui, naujovėms ir augimui. Todėl jau daug metų Komisija pripažįsta galimybės gauti finansavimą svarbą verslininkams, taip pat naujiems verslininkams.

Vienas iš svarbių klausimų šioje srityje yra sudaryti palankesnes sąlygas, ypač didelį augimo potencialą turinčioms neseniai įsisteigusioms MVĮ, gauti rizikos kapitalo.

Reikia išspręsti daug pasiūlos trūkumų – pritraukti daugiau investicijų į rizikos kapitalo fondus, skatinti didesnes šių fondų ir neformalių investuotojų investicijas, pasiūlyti įvairių galimybių pasitraukti. Kita vertus, yra ir paklausos problemų, pvz., verslininkų pasirengimas investuoti, kurios trukdo įmonėms visiškai panaudoti savo potencialą.

Konkurencingumo ir inovacijų bendrojoje programoje (KIP) numatytos priemonės padeda spręsti privačių finansavimo šaltinių trūkumą, ypač kūrimo ir pradiniuose verslo plėtros etapuose. 2007–2013 m. skirta daugiau kaip 1 mlrd. EUR, o dėl šio finansavimo atsvaros poveikio maždaug 400 000 MVĮ turėtų naudoti iš kreditų arba akcinio kapitalo finansavimo, kas priešingu atveju būtų neįmanoma. Pagal ES sanglaudos politiką Jungtiniai Europos ištekliai labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (JEREMIE) skirti gerinti MVĮ galimybę gauti finansavimą ir kurti naujas įmones. Kol kas teisiškai įsipareigota skirti maždaug 3,1 mlrd. EUR pagal veiksmų programas, bendrai finansuojamas su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), investicijoms į MVĮ pagal JEREMIE. Europos investicijų bankas taip pat padidino paskolų MVĮ sumą iki 30 mlrd. EUR 2008–2010 m. laikotarpiui, kad per finansų ir ekonomikos krizę sugriežtinus kreditavimo sąlygas MVĮ turėtų didesnes galimybes gauti paskolą.

⁽⁸⁾ 2007 m. gruodžio 6 d. dok. 14143/3/07 ENFOPOL 171.

Į 2008 m. birželio mėn. Smulkiojo verslo aktą (SVA) įtrauktos svarbiausios Komisijos politikos kryptys, kuriomis remiamos mažosios ir vidutinės įmonės ir verslininkai, įkaitant jų galimybių gauti bako kreditą gerinimą ir reformų spartinimą. Juo siekiama tobulinti bendrą požiūrį į verslumą, Komisijos ir valstybių narių iniciatyvose ir politikos formavimo procese įtvirtinti principą „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ ir padėti MVĮ įveikti likusias vystymosi kliūtis.

SVA numatytos priemonės, skirtos verslininkų pasirengimui investuoti, stiprinti MVĮ arba verslininko gebėjimus suprasti bankų, neformalių investuotojų arba rizikos kapitalo fondų – išorės finansavimo teikėjų – susirūpinimą. 2009 m. rugsėjo mėn. surengtame seminare moterų verslininkų pasirengimo investuoti tema nustatytos įvairios paramos paslaugos Europos moterų verslininkų pasirengimo investuoti srityje ir aptarta, kaip esamas pasirengimo investuoti programas būtų galima pritaikyti moterų verslininkų poreikiams.

Be to, vyrų ir moterų lygybė yra konkretus ES sanglaudos politikos tikslas. Šis tikslas įgyvendinamas dviem būdais.

Bendrai finansuojant ERPF ir ESF (Europos socialiniam fondui), valstybės narės ir regionai parengia daug moterims skirtų projektų, kuriais siekiama skatinti jų integraciją į darbo rinką. Tai yra priemonės ir projektai, kuriais siekiama sudaryti palankias sąlygas moterims verslininkėms gauti finansavimą bei skatinti ir finansiškai remti jų verslumo paskatas ir kūrybiškumą.

Rengiant sanglaudos politikos veiksmų programą, atsižvelgiama į poveikį lyčių lygybei, taip pat į poveikį kitoms konkrečioms tikslinėms grupėms.

Be to, siekdama sumažinti administracinę naštą, Komisija siekia sumažinti įmonės įsteigimo sąnaudas ir terminą. 2006 m. nustatytas konkretus įmonės įsteigimo terminas – viena savaitė arba trumpiau. Komisija stebi pažangą ir remia valstybių narių pastangas siekiant šio tikslo: 2007 m. įmonei įsteigti vidutiniškai reikėdavo 12 dienų ir būdavo patiriama 485 EUR išlaidų, o 2009 m. terminas iki 8 dienų, o išlaidos – iki 417 EUR.

Komisija toliau atidžiai stebi pažangą MVĮ politikos, vykdomos pagal Lisabonos partnerystę ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui, srityje.

Netrukus ji pateiks SVA įgyvendinimo ataskaitą.

*
* *

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė Georgios Papanikolaou (H-0373/09)

Tema: Vystymosi ir darbo rinkos siejimas su imigracijos politika

Vienas iš ES pagrindinių tikslų – ekonomikos augimas. Šio tikslo siekimas priklauso nuo daugelio veiksnių, tarp jų ir nuo tinkamai veikiančios ES darbo rinkos. Vienas iš pagrindinių ES imigracijos politikos reikalavimų – ši politika turėtų būti susieta su poreikiu darbo rinkoje, ir šio reikalavimo įgyvendinimas būtų pagrindinis augimo svertas. Be to, tai galėtų būti naudinga ir valstybėms narėms, kurios patiria sunkumų dėl imigracijos, ir imigrantams, kurių padėtis darbo rinkoje neišvengiamai nepalankesnė. Tuo pat metu galbūt legali imigracija taptų patrauklesnė ir užkirstų kelią nelegaliai imigracijai.

Ar Komisija, atsižvelgdama į tai, nurodys, kokių veiksmų imtasi iki šiol siekiant iš tiesų prisidėti prie to, kad darbo rinkos poreikiai būtų susieti su imigracijos politika?

Kokių priemonių Komisija ketina imtis artimiausiu metu?

Atsakymas

(EN) Pastarąjį dešimtmetį darbuotojų imigracijos įsidarbinimo Europoje tikslais svarba išaugo. Kitą dešimtmetį Europos Sąjunga išsiskirs sparčiai senėjančia ir mažėjančia darbo jėga. 2010–2020 m. laikotarpiu ES darbingo amžiaus gyventojų, užaugusių per pastarąjį dešimtmetį, vidutiniškai gali mažėti daugiau nei po vieną milijoną per metus. Nesant imigracijos, šios tendencijos gali dar labiau paspartėti. Todėl sėkmingas imigracijos valdymas tampa vienu svarbiausių struktūrinių reformų, būtinų siekiant išspręsti gyventojų senėjimo problemą ir užtikrinti ekonomikos augimą, aspektų.

Nors imigracija labai prisideda prie užimtumo ir augimo, yra keli su imigrantų darbo jėgos ES valdymu susiję klausimai. Imigrantų, ypač specifinėms kategorijoms priklausančių mažai išsilavinusių asmenų, moterų ir neseniai atvykusių asmenų, užimtumo lygis nesiekia vidurkio. Imigracija dažnai susijusi ir su „protų švaistymu“,

kai kvalifikuoti darbuotojai atlieka žemos kvalifikacijos darbą. Be to, yra ženklų, kad per šią užimtumo krizę didėja diskriminacija ir ksenofobija.

Igyvendinant strategijoje po 2010 m., šiuos klausimus reikės spręsti naujausias Komisijos politikos iniciatyvas dėl priėmimo taisyklių ir neteisėto įdarbinimo papildant politikos veiksmais, skirtais sudaryti sąlygas visapusiškai pasinaudoti darbuotojų imigracijos srautų teikiamomis galimybėmis užimtumui ir augimui. ES veiksmai turėtų būti susiję su paskatomis imigrantams dirbti ir parama darbo rinkos infrastruktūrai, kad būtų galima patenkinti dažnai specifinius darbuotojų imigrantų poreikius. Europos socialinis fondas galėtų remti šiuos prioritetus. Nors įvairiose šalyse daugiausia dėmesio gali būti skiriama skirtingiems aspektams, ypatingą dėmesį reikėtų skirti lyčių aspektui ir kovai su diskriminacija ir ksenofobija visoje Europos Sąjungoje.

*

* *

Klausimas Nr. 35, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0374/09)

Tema: Demografija

Kaip Komisija vertintų savo veiklą, susijusią su demografija, ypač atsižvelgiant į palankumo šeimai ir vaikams politiką, ir kokios valstybės narės, remiantis Komisijos tyrimais, ypatingai išsiskiria šioje srityje? Ar atsižvelgiant į tai buvo atliktas tyrimas apie vaiko priežiūros išmokos, kurią įvedus vienas iš tėvų galėtų likti namuose, galimybes ir poveikį?

Atsakymas

(EN) Kadangi demografiniai pokyčiai yra iššūkis visoms ES valstybėms narėms, Komisija daugiausia dėmesio skiria bendros ilgalaikės strategijos skatinimui. 2006 m. komunikate „Europos demografijos ateitis – iššūkį paversti galimybe“⁽⁹⁾ kaip atsaką senėjimui Komisija nurodė tokias penkias pagrindines politikos kryptis: 1) demografinis atsinaujinimas; 2) darbo vietų kūrimas ir gerinimas; (3) didesnis našumas; (4) migracija ir integracija ir (5) tvarūs valstybės finansai. Šie penki politikos tikslai tebėra aktualūs ir yra patvirtinti naujausiame komunikate „Sprendžiant ES visuomenės senėjimo daromo poveikio klausimą“⁽¹⁰⁾.

Komisijos tikslas – padėti valstybėms narėms, atsakingoms už būtinų politikos krypčių įgyvendinimą atsakant į demografinius pokyčius, kuo geriau valdyti šio reiškinio pasekmes. Lisabonos strategijoje tam numatyta bendroji sistema. Komisija taip pat skatina Europos diskusijas demografinių pokyčių klausimais ir Europos demografijos forumu bei pranešimais Europos demografijos klausimais⁽¹¹⁾, rengiamais kas dvejus metus, suteikia keitimosi patirtimi ir tarpusavio mokymosi galimybę. Be to, 2007 m. Komisija sudarė patariamąją vyriausybės ekspertų grupę demografijos klausimais.

Nors šeimos politika yra išskirtinė valstybių narių atsakomybė, Komisija gali atlikti naudingą vaidmenį. Turėdama tai omenyje, Komisija remia Europos aljansą už šeimą, kurią 2007 m. pavasarį įsteigė Europos Vadovų Taryba. Europos aljansas už šeimą yra pagrindas valstybėms narėms keistis žiniomis ir gerąja patirtimi įgyvendinant šeimai palankią politiką. Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis informacija Komisija pradėjo įgyvendinti nemažai tokių iniciatyvų kaip interneto portalo kūrimas, gerosios patirties seminarų rengimas, mokslo ekspertų tinklo kūrimas, brošiūros, kaip finansuoti palankumo šeimai projektus panaudojant ES struktūrinius fondus, leidimas ir bendradarbiavimas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija rengiant duomenų apie šeimas bazę.

Sunku nustatyti veiksmingiausias šeimos politikos kryptis Europoje, nes valstybės narės siekia skirtingų politikos tikslų. Kai kuriose valstybėse narėse pirmiausia siekiama didinti nacionalinį gimstamumo rodiklį padedant poroms įgyvendinti šeimos planus. Kitose parama šeimos gyvenimui yra didesnio projekto, skatinančio vyrų ir moterų lygybę, dalis. Dar kitose valstybėse manoma, kad geriausios priemonės – kovoti su vaikų skurdu ir mažinti pajamų skirtumus. Informaciją, kaip valstybės narės siekia šių skirtingų tikslų, galima rasti įvairiose Komisijos reguliariai rengiamose ataskaitose (pvz., Ataskaitoje dėl vyrų ir moterų

⁽⁹⁾ COM (2006) 571 galutinis.

⁽¹⁰⁾ COM (2009) 180 galutinis.

⁽¹¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=611&langId=en>.

lygybės 2009 m.⁽¹²⁾, Bendrojoje socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties ataskaitoje⁽¹³⁾, Socialinės padėties ataskaitoje⁽¹⁴⁾ ir Ataskaitoje apie Europos demografiją).

Galiausiai Komisija praneša gerbiamam Parlamento nariui, kad ji nebuvo užsakiusi specialaus tyrimo apie vaiko priežiūros išmokos galimybes ir galimą poveikį.

*
* *

Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0390/09)

Tema: Ekonomikos atsigavimas ir užimtumo skatinimas

Ekonomikos atgaivinimas skatinant užimtumą ir mažinant bedarystę šiuo metu yra pagrindinė diskusijų tema.

Kaip struktūriniai pokyčiai ir biudžeto konsolidavimas gali būti derinami su ekspansine mokesčių politika, kuri, daugelio vertinimu, būtina norint skatinti užimtumą? Ar, Komisijos nuomone, norint skatinti užimtumą Europoje pakanka pastaruoju metu parengtų priemonių, pvz., Prisitaikymo prie globalizacijos fondo ir naujos mikrofinansų valdymo priemonės, ar būtina nauja nuoseklesnė Europos užimtumo strategija? Ar Komisija ketina imtis naujų iniciatyvų šioje srityje, ar ji mano, kad tai valstybių narių vyriausybės atsakomybė? Kaip ji ketina užtikrinti įvairiose valstybėse skirtingai įgyvendinamos nacionalinės užimtumo politikos nuoseklumą, kad nebūtų daromas neigiamas poveikis bendrai Europos rinkai ar Europos socialinei sanglaudai?

Atsakymas

(EN) Birželio mėn. Komisija priėmė komunikatą „Bendras įsipareigojimas užimtumo srityje“ kovodama su neigiamu krizės poveikiu užimtumo padėčiai. Komunikate nustatyti trys prioritetinės veiksmų sritys: išlaikyti esamą užimtumo lygį; kurti darbo vietas ir skatinti judumą; gerinti įgūdžius ir geriau tenkinti darbo rinkos reikmes; teikti daugiau galimybių įsidarbinti. Šiems trims prioritetams pritarta ir birželio mėn. įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime. Komunikate taip pat siūloma sutelkti ES finansines priemones, būtent Europos struktūrinius fondus ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą (EPGPF), kad būtų galima remti valstybių narių ekonomikos gaivinimo pastangas.

EPGPF tikslas – rodyti solidarumą su darbuotojais, atleistas iš darbo dėl esminių pasaulio prekybos sistemos struktūrinių pokyčių arba dėl pasaulio finansų ir ekonomikos krizės (iki 2011 m. pabaigos), ir teikti jiems paramą. Neseniai persvarsčius EPGPF reglamentą, valstybėms narėms tapo lengviau gauti fondo lėšų ir per ilgesnį laikotarpį suteikti paramą daugiau darbuotojų.

Be to, Komisija pasiūlė naują mikrofinansavimo priemonę, kad mikrokreditai ir garantijos būtų suteikti darbo netekusiems ir savo įmones norintiems steigti asmenims.

Atrodo, kad blogiausias finansų krizės laikotarpis jau praeityje. Iš turimų duomenų matyti, kad nebemažėja BVP ir kad atsigauja vertybinių popierių rinkos. Tačiau darbo rinkos padėtis tebėra prasta, prognozuojama, kad nedarbas dar labiau padidės. Jau prasidėjo diskusijos dėl galimų pasitraukimo strategijų, kurios padės gaivinti smukusią ES valstybių narių ekonomiką. Būtina, kad šios pasitraukimo strategijos būtų įgyvendintos taip ir tokiu metu, kad nekiltų pavojus darbo rinkų gaivinimui. Kadangi ekonomikos padėtis gerėja, daugiausia dėmesio darbo rinkoje bus skiriama siekiant užtikrinti, kad krizės valdymo priemonių poveikiu būtų tenkinami ilgalaikių struktūrinių reformų poreikiai ir kad jos netrukdytų atlikti būtino restruktūrizavimo. Atsižvelgiant į dabartinius ir būsimus biudžeto apribojimus, ypač svarbu įvertinti ir, jei reikia, gerinti darbo rinkos priemonių veiksmingumą.

Komisijos užduotis – koordinuoti ir atkūrimo priemones, ir pasitraukimo strategijas visoje Europoje, atsižvelgiant į tai, kad daugelis valstybių narių priimtų priemonių gali turėti šalutinį poveikį. Struktūrinės reformos, augimą skatinančios didinant našumą ir geriau panaudojant darbo jėgą, bus ypač svarbios.

Reikia, kad darbo rinkai skirtomis pasitraukimo strategijomis dėmesys būtų sutelkiamas ne į trumpalaikes priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią tolesniems darbuotojų atleidimams, o į našesnes struktūrines

⁽¹²⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009DC0077:EN:NOT>.

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/employment_social/spi/joint_reports_en.htm#2009.

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=675&langId=en>.

priemonės. Tokiu pokyčiu bus siekiama skatinti kurti darbo vietas ir augimą didinant darbo jėgos pasiūlą, darbo rinkoje sudaryti palankias sąlygas keisti darbą ir neleisti įsigalėti ilgalaikiam nedarbui.

Lisabonos strategijoje ir Europos užimtumo strategijoje po 2010 m. turi būti atsižvelgta į valstybių narių pasitraukimo strategijas. Struktūrinės reformos poreikis bus itin svarbus būsimojoje strategijoje, atsižvelgiant į makroekonominę padėtį kiekvienoje valstybėje narėje. Turėdama tai omenyje, Komisija pabrėžia, kad vykdant makroekonominę politiką, įskaitant ir biudžeto politiką, kovai su dabartine krize reikėjo suteikti specialią paramą. Tačiau tokios pramos veiksmingumą lemia jos laikinumas. Priešingu atveju tikimybė, kad ateityje mokesčiai didės, skatins daugiau taupyti. Be to, nesant pakankamai finansinių maržų, ekspansyvios biudžeto politikos tąsa gali neb būti tvirti. Todėl 2009 m. spalio 20 d. Taryba pritarė, kad reikia laiku nutraukti fiskalines paskatas. Jei Komisijos prognozės toliau patvirtins, kad ekonomikos atsigavimas yra patikimas ir užtikrintas, fiskalinė konsolidacija visose valstybėse narėse turėtų prasidėti ne vėliau kaip 2011 m. Reikėtų atsižvelgti į šalių padėties specifiskumą ir šalių, kurios iki tol reikia įvykdyti konsolidaciją, skaičių.

2009 m. lapkričio 24 d. Komisija priėmė dokumentą, kuriame pateikti pirmieji svarstymai dėl plačios apimties politikos gairės, susijusios su būsima ES 2020 m. strategija, ir nori sužinoti visų susijusių suinteresuotųjų subjektų nuomonę. 2010 m. pradžioje, pavasarį vyksiančiame Europos Vadovų Tarybos susitikime, Komisija ketina pateikti savo pasiūlymus dėl būsimo ES 2020 m. strategijos.

*
* *

Klausimas Nr. 37, kurį pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0393/09)

Tema: Dėl darbo vietų pramonės sektoriuje išsaugojimo

Ekspertai teigia, kad blogiausias ekonomikos periodas Lietuvoje jau praityje. Rugsėji Europos Komisija teigiamai vertino Lietuvoje taikomas ekonomikos gaivinimo priemones. Tačiau šalies bendrasis vidaus produktas trečiąjį šių metų ketvirtį vėl krito 14,3 proc., palyginti su tuo pačiu praėjusiųjų metų ketvirčiu. Prognozuojama, kad BVP kritimas Lietuvoje šiemet bus 20 proc. Taigi, Lietuvoje nematome tokių ekonomikos stabilizacijos požymių, kokių esama likusioje Europos dalyje.

Kaip Europos Komisija galėtų padėti krizės kėčiamoms Europos Sąjungos valstybėms, taip pat ir Lietuvai? Kokių papildomų priemonių siūlo imtis Komisija, siekdama išsaugoti ir kurti darbo vietas pramonės ir gamybos sektoriuje?

Atsakymas

(EN) Kova su krize, ypač jos padariniais užimtumui, yra, visų pirma, valstybių narių atsakomybė. Tačiau nuo krizės pradžios 2008 m. rudenį Komisija jau ėmėsi kelių iniciatyvų siekdama kovoti su finansų ir ekonomikos krizės poveikiu darbo rinkai.

2008 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė Europos ekonomikos atkūrimo planą (EEAP). Plane raginama visose valstybėse narėse imtis koordinuotų veiksmų ir vykdyti „pažangias“ investicijas, kurios Europos Sąjungai turėtų teikti ilgalaikę naudą. Ji taip pat pabrėžia integruotos darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros politikos įgyvendinimo svarbą siekiant apsaugoti Europos piliečius nuo neigiamo ekonomikos krizės poveikio.

Iš naujausių duomenų matyti, kad bendrasis vidaus produktas (BVP) nebemažėja ir kad vertybinių popierių rinkos atsigaua. Tačiau darbo rinkos padėtis tebėra prasta, prognozuojama, kad nedarbas dar labiau padidės. Todėl valstybės narės ir Komisija pradėjo diskusijas dėl galimų pasitraukimo strategijų, kurios padės gaivinti smukusią ES valstybių narių ekonomiką. Tačiau būtina, kad šios pasitraukimo strategijos būtų įgyvendintos tokiu metu, kad nekiltų pavojus darbo rinkų gaivinimui.

Komisijos užduotis – koordinuoti ir atkūrimo priemones, ir pasitraukimo strategijas visoje Europoje, atsižvelgiant į tai, kad daugelis valstybių narių priimtų priemonių gali turėti šalutinį poveikį. Dabartinės trumpalaikes priemones reikia pakeisti naujomis priemonėmis, kad būtų galima išspręsti struktūrinius iššūkius. Siekiant šio tikslo labai svarbu bus skatinti kurti darbo vietas ir išlaikyti žmones darbo rinkoje.

Europos ekonomikos atkūrimo plane pabrėžiama Europos socialinio fondo (ESF) svarba švelninant krizės padarinius. ES padarė svarbių pakeitimų siekdama sudaryti palankesnes sąlygas pasinaudoti ESF, įskaitant tokius pakeitimus:

– 2000–2006 m. laikotarpio programų tinkamumo finansuoti termino pratęsimas iki 2009 m. birželio 30 d., kuriuo valstybėms narėms suteiktos galimybės pasinaudoti nepanaudotais 7 mlrd. EUR;

– išankstinių mokėjimų didinimas 2007–2013 m. programoms, o tai reiškia, kad iš ESF valstybėms narėms skiriama papildoma 1,76 mlrd. EUR suma. 2007–2009 m. valstybėms narėms iš viso paskirstyta daugiau nei 6,1 mlrd. EUR išankstinių mokėjimų;

– siekiant kuo greičiau pradėti įgyvendinti ESF programas, valstybėms narėms pranešta, kad, kai nacionalinio finansavimo neįmanoma gauti iš karto, ESF padengtų 100 proc. išlaidų, patirtų pradedant įgyvendinti galimus projektus, jeigu valstybės narės pajėgtų pačios toliau finansuoti tuos projektus iki programavimo laikotarpio pabaigos;

– suteikta galimybė pasinaudoti vienodo dydžio išmokomis, kurios pasirodė esančios naudingos labai mažiems projektams, kuriems galėjo būti skirta iki 50 000 EUR vienkartinė.

2007–2013 m. Lietuva turėtų gauti 5,9 mlrd. EUR struktūrinių fondų lėšų, iš kurių 1 mlrd. EUR bus skirta tiesiogiai iš ESF. Ši finansinė parama turėtų padėti Lietuvai kovoti su neigiamais krizės padariniais ir pasirengti ekonomikos atkūrimui.

2009 m. liepos mėn. Lietuvos valdžios institucijų prašymu Komisija iš dalies pakeitė Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą dėl paramos iš ESF Lietuvos Respublikoje. Nacionalinis finansavimas sumažintas iki minimalaus 15 proc. dydžio, reikalaujamo pagal struktūrinių fondų reglamentus, ir sudarytos sąlygos gauti finansinę paramą steigiant naujas įmones. Ši priemonė yra ypač svarbi Lietuvai, kurioje įmonių, ypač mažų, galimybės gauti finansavimą yra menkos.

Be to, Lietuva pateikė paraišką skirti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EPGPF) paramą, kad galėtų kovoti su didelio masto atleidimais iš darbo. Su „Alytaus tekstile“ susijusią paraišką biudžeto valdymo institucija patvirtino 2008 m. Kitas keturias Lietuvos paraiškas Komisija nagrinėja šiuo metu.

*
* *

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Liam Aylward (H-0397/09)

Tema: Skurdas ir Europos socialinis fondas (ESF)

Asmenys, kurių padėtis visuomenėje labiausiai pažeidžiama, skaudžiausiai nukentėjo dėl dabartinės ekonomikos krizės. Ką siūlo Komisija, kad būtų sumažintas skurdo lygis Europos Sąjungoje, ypač benamių skaičius valstybėse narėse? Kaip Komisija ketina užtikrinti, kad Europos socialinio fondo (ESF) lėšos bus panaudotos kaip galima veiksmingiau siekiant spręsti šias problemas? Kokiais rodikliais vadovaujasi Komisija siekdama nustatyti, ar sėkmingai panaudojamos šio fondo lėšos atitinkamose politikos srityse?

Atsakymas

(EN) Kovos su krize, ypač jos padariniais užimtumui ir socialinei padėčiai, priemonių kūrimas ir įgyvendinimas yra pirmiausia valstybių narių atsakomybė. Komisija primena, kad socialinės apsaugos politikai valstybės narės vidutiniškai skiria 27 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Todėl koordinuodama politiką ir telkdama ES finansines priemones ES gali atlikti svarbų vaidmenį siekdama remti valstybių narių pastangas kovoti su neigiamais krizės padariniais.

Atviruoju koordinavimo metodu socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje (socialiniu AKM) valstybių narių pastangos remiamos pasitelkiant abipusį mokymąsi ir tinklų kūrimą, statistinių priemonių ir rodiklių nustatymą ir politikos formavimo žinių bazės gerinimą. Siekiant rasti išeitį iš dabartinės padėties, Socialinės apsaugos komitete surengtas savanoriškas keitimasis informacija socialinės padėties ir politinių veiksmų klausimais. Be to, atnaujinta informacija reguliariai skelbiama bendruose Komisijos ir Socialinės apsaugos komiteto vertinimuose. Antrasis bendras vertinimas Ministrų Tarybai bus pateiktas 2009 m. lapkričio 30 d.

Dėl dabartinės krizės raginama greičiau priimti socialinės įtraukties strategijas, kuriomis būtų siekiama suteikti pakankamas minimalias pajamas, sustiprinti ryšius su darbo rinka ir užtikrinti galimybę gauti kokybiškas paslaugas. Socialinės apsaugos komitetas atsakingas už socialinės įtraukties strategijų įgyvendinimo valstybėse narėse stebėseną. Be to, pažangai stebėti pasitelkusi socialinį AKM, Komisija baigia rengti 2010 m. bendrosios socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties ataskaitos projektą, kuriame daugiausia dėmesio bus

skirta aprūpinimui būstu ir benamystei. Ataskaitoje bus pateikta informacija apie iki šiol padarytą pažangą ir bus nurodytos pagrindinės nuostatos, susijusios su būsima politika šiose srityse.

ES pripažįsta kovos su skurdu ir socialine atskirtimi svarbą ir tuo tikslu skyrė daug Europos socialinio fondo (ESF) lėšų. ESF padeda asmenims, jau susidūrusiems su socialine atskirtimi, ir remia veiksmus siekiant apsisaugoti nuo skurdo ir jį sumažinti taikant ankstyvą įsikišimą. Tokioms priemonėms priskiriamas igūdžių ugdymas ir žinių plėtojimas, darbuotojų gebėjimo prisitaikyti gerinimas ir kova su ankstyvu mokyklos metimu.

Sprendimai dėl ESF finansuojamų veiksmų programų priimti dar prieš prasidedant krizei. Tačiau valstybės narės gali prašyti Komisijos pritarti jų veiksmų programų pakeitimams. Kai kurios valstybės narės taip ir padarė, nors kitos sugebėjo pasinaudoti esamomis veiksmų programomis siekdamos kovoti su neigiamais krizės padariniais.

Komisija primena, kad valstybės narės yra visiškai atsakingos už politikos krypčių įgyvendinimą ir programų tikslų pasiekimą. Įvertinimas, ar šie tikslai pasiekti, atliekamas vadovaujantis struktūriniais fondais taikomais Komisijos reglamentais. Pavyzdžiui, ESF naudos gavėjus galima suskirstyti į tokias skirtingo pažeidžiamumo grupes kaip migrantai arba neigalieji arba pagal jų statusą darbo rinkoje, t. y. kaip ilgalaikiai bedarbiai arba neaktyvūs piliečiai. Kiekviena valstybė narė gali pridėti daugiau kriterijų, kurie atitiktų kiekvienos jų individualias aplinkybes.

*
* *

Klausimas Nr. 39, kurį pateikė Brian Crowley (H-0403/09)

Tema: Bendrovė "Dell" ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas

Šių metų rugsėjo mėn. Komisija paskelbė, kad iš darbo atleistiems bendrovės „Dell“ darbuotojams bus išmokėta 14,8 milijonai eurų iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų. Šios lėšos bus skirtos darbuotojų mokymui ir perkvalifikavimui, konsultacijoms dėl darbo ir švietimo išmokoms. Ar galėtų Komisija trumpai apžvelgti dabartinę padėtį, susijusią su šių lėšų išmokėjimu ir panaudojimu?

Atsakymas

(EN) Pasiūlymą suteikti paramą iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EPGPF) aktyvių darbo rinkos priemonių, skirtų iš darbo atleistiems bendrovės „Dell“ darbuotojams ir kai kuriems jos tiekėjams iš naujo integruoti į darbo rinką, paketui šiuo metu nagrinėja ES biudžeto valdymo institucija. Jei biudžeto valdymo institucija patvirtins šią paramą, išmokos Airijai bus skirtos kuo skubiau.

Kol kas priemonės, kurias EPGPF gali bendrai finansuoti, jau taikomos atleistiems darbuotojams. Airijos valdžios institucijos greitai reagavo į pranešimą apie atleidimus bendrovėje „Dell“ ir pradėjo taikyti priemonių paketą, kuriuo teikiama parama darbuotojams. Dėl šių 2009 m. vasario 3 d. pradėtų taikyti priemonių patirtos išlaidos atitiks reikalavimus gauti bendrą finansavimą iš EPGPF, jeigu ES biudžeto valdymo institucija patvirtins šią paramą.

*
* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0423/09)

Tema: Staigus nedarbo ES didėjimas

Nuo 2008 m. rugsėjo mėn. iki 2009 m. rugsėjo mėn. 27 ES valstybėse narėse bedarbių padaugėjo 5 011 000 ir jų skaičius iš viso pasiekė 22 123 000 ir numatoma, kad 2010 m. nedarbas šoktelės iki 12 proc. ES ir valstybių narių vyriausybės taikydamos lankstumo ir užimtumo garantijų tvarką visuotinai įteisina lanksčius darbo santykius ir laisvą darbuotojų samdymą. Prisidengiant vadinamosiomis gamybinės praktikos, t. y. plačiai paplitusiomis stažuočių, sutartimis laikinas, minimaliai apmokamas ir nesaugus darbas vis labiau plinta net ir ES institucijose (Komisijoje, Parlamente ir kitose institucijose). Graikijoje socialistų judėjimo (PASOK) vyriausybė, pasinaudodama lygių teisių išsaugojimo dingstimi, paskelbė, kad atleidžiama tūkstančiai stažuočių, dirbančių viešajame sektoriuje, o privatų sektorių paliko nepaliestą.

Kaip Komisija vertina Graikijos vyriausybės veiksmus? Ką ji mano apie svarbų teisės į nuolatinį ir patikimą darbą klausimą, atsižvelgiant į tai, kad Komisijos politika neatitinka darbuotojų pasiūlymų dėl stabilaus ir

nuolatinio darbo visiems, dėl visų lanksčių užimtumo formų viešajame ir privačiame sektoriuje panaikinimo ir neatidėliotino stažuotojais dirbančių asmenų įteisinimo netaikant jokių apribojimų ar išankstinių sąlygų?

Atsakymas

(EN) Komisija nurodo, kad pagrindinis darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros tikslas – pasiekti tinkamą užimtumo ir lankstumo garantijų pusiausvyrą, kurie abu būtini siekiant teikti veiksmingą paramą darbuotojams ir palengvinti įmonių prisitaikymą.

Darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyra susijusi su įvairiomis priemonėmis, skirtomis išsaugoti žmonių užimtumą ir padėti darbą praradusiems žmonėms sugrįžti į darbo rinką. Tai daroma užtikrinant, kad darbo keitimo procesas būtų kuo sklandesnis ir kad pats darbo keitimas būtų darbuotojo galimybes didinantis žingsnis.

2007 m. gruodžio mėn. valstybių narių priimtuose bendruosiuose darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų principuose pabrėžiama, kad suteikiant pakankamas garantijas turėtų būti užtikrintas ir saugus perėjimas iš vieno darbo į kitą. Darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyra turėtų skatinti siekti atviresnių, labiau prisitaikančių ir įtraukiančių darbo rinkų ir panaikinti darbo rinkos susiskaidymą. Nuolatinio darbo neturintiems ir esantiems darbo rinkos užribyje reikia suteikti geresnių galimybių, ekonominių paskatų ir paramos priemonių, kad jiems būtų lengviau gauti darbą.

Komisija mano, kad darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyra yra svarbus darbo rinkos politikos aspektas, padėsiantis išspręsti dabartines ekonomines ir socialines problemas. Europos Vadovų Taryba neseniai patvirtino darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros svarbą gaivinant ekonomiką ir mažinant nedarbą.

Tarybos direktyvoje 1999/70/EB⁽¹⁵⁾ reikalaujama, kad valstybės narės sukurtų bendruosius pagrindus, kurie neleistų piktnaudžiauti paeiliui sudarant terminuotas darbo sutartis ar nustatant terminuotus darbo santykius. Graikija pasinaudojo šios direktyvos priedo 2 punkto 2 dalyje numatyta pasirinkimo teise ir nusprendė darbo sutartims arba darbo santykiams, sudarytiems pagal konkrečią Darbuotojų įdarbinimo organizacijos (OAED) finansuojamą mokymo, integravimo ar profesinio perkvalifikavimo programą netaikyti nacionalinės teisės aktų, perkeliančių Tarybos direktyvą 1999/70/EB. Kaip nurodyta atsakyme į Niki Tzavelos pateiktą klausimą raštu Nr. P-5452/09⁽¹⁶⁾, Komisija nusiuntė Graikijos valdžios institucijoms raštą prašydama informuoti ir paaiškinti, kaip veikia tokios programos. Iki šiol ji negavo jokio atsakymo.

Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad ji palaiko ryšius su Graikijos darbo ministerija praktikos viešajame sektoriuje klausimais. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymėjo, kad turint darbo patirties gali būti lengviau pereiti iš švietimo sistemos į darbo pasaulį, bet ir pabrėžė, kad šias programas reikia kruopščiai planuoti, vykdyti griežtas atrankos procedūras ir atidžiai jas stebėti siekiant, kad aptariama programa didintų dalyvių galimybes gauti darbą ir būtų naudinga asmenims, kuriems to reikia.

*
* *

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Rolandas Paksas (H-0362/09)

Tema: Aplinkos apsauga

Ar Europos Komisija ketina iš naujo įvertinti Baltijos jūroje palaidoto cheminio ginklo būklę? Ar nuolat tiriama, kaip pavojingų medžiagų koncentracija Baltijos jūroje veikia jos gyvuosius organizmus ir ar ši koncentracija nekelia pavojaus Baltijos jūros žuvis maistui naudojančios visuomenės sveikatai?

Atsakymas

(EN) Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui Baltijos jūroje, daugiausia į rytus nuo Bornholmo, į pietryčius nuo Gotlando ir į pietus nuo Mažojo Belto, nuskandinta maždaug 40 000 tonų cheminių ginklų. Bendrija yra cheminių ginklų laidojimo Baltijos jūroje stebėseną ir vertinimą atlikusios Helsinkio komisijos (angl.

⁽¹⁵⁾ 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 1999/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis, OL L 175, 1999 7 10, p. 43-48.

⁽¹⁶⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>.

HELCOM)⁽¹⁷⁾ parengtos konvencijos susitariančioji šalis. Dar 1994 m. Helsinkio komisija parengė laidojimo vietų ir cheminių ginklų kiekio ir kokybės ataskaitą. Iš Helsinkio komisijos konvencijos susitariančiųjų šalių Danija yra atsakinga už kasmetinius paskesnius nelaimingų atsitikimų skaičiaus tyrimus ir pranešimą apie nelaimingus atsitikimus Helsinkio komisijai. 1995–1999 m. pranešta vidutiniškai apie 7 nelaimingus atsitikimus per metus. Vėlesniais metais nelaimingų atsitikimų, apie kuriuos buvo pranešta, skaičius didėjo, o 2000–2003 m. jis vidutiniškai siekė 14 nelaimingų atsitikimų per metus. Tačiau nuo 2004 m. jis vėl mažėjo: 2004–2007 m. pranešta vidutiniškai apie 3 nelaimingus atsitikimus per metus, o 2008 m. nelaimingų atsitikimų užfiksuota nebuvo. Šie nelaimingi atsitikimai buvo susiję su žvejyba. Tokius svyravimus galėjo lemti keletas veiksnių, pvz., žvejybos intensyvumas netoli cheminių ginklų kapaviečių esančiuose plotuose ir Helsinkio komisijos ir vietos valdžios institucijų pateiktos rekomendacijos. Jūrų žemėlapiuose cheminių ginklų laidojimo vietos žymimos kaip užterštos nurodant, kad „nuleisti inkarą ir žvejoti nerekomenduojama“. Tačiau žvejyba šiuose vandenyse neuždrausta, todėl ir toliau vykdoma komercinė žvejyba. Interneto svetainėje⁽¹⁸⁾ Helsinkio komisija pateikia išsamią informaciją, įskaitant informaciją, kaip elgtis, kai cheminiai ginklai pakliūva į žvejų tinklus.

Be to, įgyvendinamas ES finansuojamas „Baltijos jūroje esančių cheminių ginklų pavojaus aplinkai modeliavimo“ (angl. MERCW) mokslinių tyrimų projektas. Pagrindinis šio projekto tikslas – atlikti tikslių mokslinių tyrimų ir išplėtoti technologijas siekiant sumodeliuoti transporto kelius ir toksinių medžiagų migracinį pasklidimą jūrinėse nuosėdose ir jūrinėje aplinkoje. Galutinis tikslas – įvertinti ekologinę ekosistemos saugą ir poveikį netoli kapaviečių esančių pakrančių valstybių gyventojų sveikatai. Pirmojoje viešojoje MERCW projekto ataskaitoje⁽¹⁹⁾ pateikiama visapusiška ir išsami įvairių kapaviečių analizė. Ši ataskaita yra visos kitos su projektu susijusios veiklos pagrindas. Įgyvendinant šį mokslinių tyrimų projektą, išvados reguliariai teikiamos Helsinkio komisijai. Naujausiose išvadose teigiama, kad iš palaidotų cheminių ginklų sklindančios toksinės medžiagos kelia labai mažą pavojų jūrinei aplinkai ir kad nėra įrodymų, kad jie būtų pavojingi žuvų vartojančių žmonių sveikatai.

Apskritai, daug cheminių medžiagų poveikio žmogaus sveikatai mokslinių tyrimų buvo finansuojama pagal ES mokslinių tyrimų bendrąsias programas⁽²⁰⁾. Įgyvendinant kai kuriuos projektus, pvz., COMPARE⁽²¹⁾, atlikti ir Baltijos jūros valstybių gyventojų tyrimai.

2009 m. spalio 29 d. Komisija pateikė pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Jungtinės Baltijos jūros mokslinių tyrimų programos (BONUS-169). Šia iniciatyva sutelkiamos visos aštuonios Baltijos jūros regiono ES valstybės narės siekiant parengti strateginę, į politiką orientuotą mokslinių tyrimų programą ir įgyvendinti visiškai integruotą Jungtinę mokslinių tyrimų programą. Pirmajame Jungtinės mokslinių tyrimų programos etape bus parengta Strateginė mokslinių tyrimų darbotvarkė. Ji bus pagrįsta išsamiomis, plataus masto konsultacijomis su suinteresuotaisiais asmenimis, įskaitant susijusius ne jūrų gamtos mokslų disciplinų, socialinių ir ekonominių disciplinų suinteresuotuosius asmenis, taip pat asmenis iš kitų geografinių regionų. Būtų galima aptarti ir sudėtingus klausimus, susijusius su ginklų laidojimu Baltijos jūros regione, siekiant finansuoti tikslius kvietimus teikti mokslinių tyrimų pasiūlymus iniciatyvos įgyvendinimo etape.

Remiantis iki šiol Helsinkio komisijos ir pagal projektą MERCW atlikta stebėseną, į Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategiją⁽²²⁾ įtrauktas ir konkretus pagrindinis projektas, kuriuo siekiama „įvertinti poreikį sutvarkyti užterštas nuolaužas ir cheminius ginklus“. Šiam projektui, kurį koordinuos Lenkija, priskiriama veikla, apimanti esamo prioritetinio pavojaus bei visų galimų veiksmų, atliekamų pagal sutartas mokslinių tyrimų programas, sąnaudų ir naudos nustatymą. Jis bus pagrįstas turimomis žiniomis ir Baltijos jūros žemėlapių sudarymu.

(17) http://www.helcom.fi/Convention/en_GB/convention/.

(18) http://www.helcom.fi/environment2/hazsubs/en_GB/chemu/?u4.highlight=dumped%20chemical%20munitions.

(19) http://www.fimr.fi/en/tutkimus/muu_tutkimus/mercw/en_GB/news/.

(20) http://ec.europa.eu/research/environment/themes/projects_en.htm#2;
http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460_en.pdf;
http://ec.europa.eu/research/endocrine/index_en.html.

(21) http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/env_health_projects/chemicals/c-compare.pdf.

(22) COM(2009) 248, 2009 6 10.

Be to, ES Jūrų strategijos pagrindų direktyvos⁽²³⁾ tikslas – iki 2020 m. pasiekti gerą visų Europos jūrų aplinkos būklę. Kad šis tikslas būtų pasiektas, visos valstybės narės įpareigosios įvertinti ir stebėti teršalų koncentracijos lygį, visus žinomus jūrinių mitybos grandinių elementus, teršalus žuvyje ir kituose jūros produktuose ir t. t. Jūrų strategijos pagrindų direktyvos įgyvendinimas visų pirma turės būti pagrįstas valstybių narių, esančių jūrų regiono ar paregionio, pvz., Baltijos jūros, vandens baseine, bendradarbiavimu ir veiklos koordinavimu ir, kiek įmanoma, pagrįstas esamomis programomis ir veiksmais, parengtais atsižvelgiant į tokius tarptautinius susitarimus kaip Helsinkio komisijos parengta konvencija. Geros aplinkos būklės rodikliai turės būti koordinuojami regionų mastu, sprendimą dėl jų reikės priimti iki 2012 m., o iki 2014 m. visose valstybėse narėse bus pradėtos vykdyti stebėsenos programos.

*
* *

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0376/09)

Tema: Naujų Komisijos narių pasitraukimas iš tarnybos

Komisijos nariai, pasitraukdami iš pareigų, turi teisę gauti persikėlimo pašalpą, lygią vienam mėnesiniam atlyginimui, remiantis Reglamentu Nr. 422/67/EEB⁽²⁴⁾.

Trejus metus mokama mėnesinė pereinamojo laikotarpio išmoka. Šios išmokos dydis priklauso nuo tarnybos trukmės ir gali sudaryti nuo 40 iki 65 proc. paskutinio mėnesinio atlyginimo.

Kadangi trys nauji Komisijos nariai Algirdas Šemeta, Paweł Samecki ir Karel De Gucht, kurie tikriausiai tarnyboje bus tik labai trumpą laiką, jau paprašė dviejų mėnesinių atlyginimų įsikūrimui, ar numatoma, kad jie palikdami tarnybą vėl paprašys šių išmokų?

Kiek laiko mažiausiai Komisijos narys turi eiti pareigas, kad galėtų gauti mėnesinę pereinamojo laikotarpio išmoką? Ar išmoka mokama, jei sąlygos įvykdomos, visą trejų metų laikotarpį?

Atsakymas

(EN) Komisija nesutinka su klausimo prielaida, kad trys nauji Komisijos nariai Algirdas Šemeta, Paweł Samecki ir Karel De Gucht tarnyboje tikriausiai bus tik labai trumpą laiką.

Komisija gali atsakyti tik į pirmąjį klausimą, kad vienas iš trijų paminėtų Komisijos narių pasitraukdamas iš pareigų iš tikrųjų paprašys persikėlimo pašalpos. Tačiau Komisija gali patvirtinti, kad persikėlimo pašalpa bus išmokėta paliekant tarnybą, jeigu buvęs Komisijos narys turi pakeisti gyvenamąją vietą ir pradėdamas eiti naujas pareigas neįgyja teisės gauti panašios paskirties pašalpos.

Dėl antrojo klausimo Komisija nori atkreipti dėmesį, kad Reglamente Nr. 422/67/EEB minimali kadencijos trukmė, kad būtų galima gauti pereinamojo laikotarpio išmoką, nenumatyta. Jei Komisijos nario tarnyba truko mažiau nei dvejus metus, jis turi teisę gauti pereinamojo laikotarpio išmoką trejus metus. Pereinamojo laikotarpio išmoka yra tarsi Komisijos nario pareigų, kurias jis gali eiti ką tik pasitraukęs iš tarnybos, quid pro quo ribojimas (pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 213 straipsnį), padedantis išvengti interesų konflikto. Taip pat taikoma pareiga apdairiai elgtis ateityje sutinkant eiti tam tikras pareigas, nesvarbu, kiek laiko – 3 savaites ar 10 metų – Komisijos narys ėjo šias pareigas.

*
* *

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0379/09)

Tema: Galimas darbų praradimas Graikijos laivų statykloje dėl pagrindinės bendrovės vykdomo turto prievartavimo

Graikijos laivų statykla Skaramangkoje ir Vokietijos įmonė HDW (abi priklauso Vokietijos grupei ThyssenKrupp Marine Systems) nutraukė savo sutartis su Graikijos vyriausybe, pagal kurias turėjo būti statomi keturi ir remontuojami dar trys povandeniniai laivai, nes Graikijos vyriausybė įmonei nesumokėjo 524 mln. eurų skolos. Graikijos gynybos ministerija nesutinka mokėti šios sumos ir perimti pirmojo povandeninio laivo dėl įrodytų stabilumo problemų; reikėtų nurodyti, kad Graikijos vyriausybė jau sumokėjo

⁽²³⁾ Direktyva 2008/56/EB, OL L 164, 2008 6 25.

⁽²⁴⁾ OL 187, 1967 8 8, p. 1.

80 % visos septynių povandeninių laivų sumos. Vokietijos įmonės pozicija galėtų būti traktuojama kaip turto prievartavimas atsižvelgiant į tai, kad nutraukus sutartis bus sudarytos sąlygos uždaryti laivų statyklą, dėl to 2 000 laivų statyklos Skaramangkoje darbuotojų atsidurtų gatvėje. Ką galėtų daryti valstybės narės, siekdamos duoti reikiamą atsaką didelėms tarptautinėms įmonėms, kurios nedvejodamos kelia neproporcingus reikalavimus ir nesilaiko sutarčių sąlygų, žinodamos, kad rizikuojama darbo vietomis? Kaip galėtų prisidėti Komisija siekdama išlaikyti darbo vietas?

Atsakymas

(EN) Iš informacijos, pateiktos klausime žodžiu, atrodo, kad gerbiamo Parlamento nario iškeltas klausimas yra susijęs su Graikijos valstybės ir privačios įmonės sutartimi dėl keturių povandeninių laivų statybos ir dar trijų povandeninių laivų remonto.

Gerbiamo Parlamento nario iškeltas klausimas susijęs su sutarties vykdymu, o konkrečiau – su rangovo motyvais nutraukti sutartį, o ne nutraukti aptariamą viešojo pirkimo sutartį. Remiantis gerbiamo Parlamento nario pateikta ribota informacija, matyti, kad klausimas keliamas ne dėl Bendrijos teisės aktų, susijusių su viešaisiais pirkimais, ir iš esmės jis patenka į valstybių narių nacionalinėmis taisyklėmis reglamentuojamą sritį. Todėl Komisija ragina gerbiamą Parlamento narį pačiam kreiptis į kompetentingas nacionalines valdžios institucijas šiuo klausimu.

*
* *

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Bendt Bendtsen (H-0380/09)

Tema: Valstybės pagalba Olandijos daržininkystės ūkiams

Olandijos fondas „Borgstellingsfond“ užtikrina galimybę šiltnamių sektoriaus įmonėms gauti valstybės garantiją 85 proc. investicinių paskolų, kurios gali būti iki 2,5 milijonų eurų dydžio. Ar Komisija gali paaiškinti, ką ji mano šios sistemos pripažinimo klausimu?

Be minėtosios paskolų sistemos daržininkystės ūkiai taip pat gali naudotis įvairiomis subsidijų programomis. Ar Komisija, atsižvelgdama į tai, gali pakomentuoti, kaip bus atsižvelgiama į ankstesnių priemonių skaičių ir apimtį vertinant, ar galima nauja iniciatyva atitinka valstybės pagalbos taisykles?

Atsakymas

(EN) Gerbiamas Parlamento narys teiraujasi, ką Komisija mano apie Nyderlandų šiltnamių sektoriui suteiktas garantijas.

Nyderlandų programoje numatyta, kad Garantijų fondas garantijomis gali suteikti valstybės pagalbą daugiausia 80 proc. garantuojamos paskolos. Didžiausia garantijos suma yra 2 500 000 EUR. Garantijos yra suteikiamos investiciniais tikslais paimtoms paskoloms užtikrinti šiltnamių sektoriuje ir yra suteikiamos tik mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ).

Ši programa priimta 2009 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimu⁽²⁵⁾. Komisija įvertino priemonę atsižvelgdama į garantijoms ir investicinei pagalbai žemės ūkio sektoriuje taikomas valstybės pagalbos taisykles ir nusprendė, kad pasiūlyta programa suderinama su šiomis taisyklėmis.

Kiek tai yra susiję su subsidijomis, kurias be pirmiau minėtų garantijų dar galėtų gauti daržininkystės įmonės, Komisija norėtų atkreipti dėmesį, kad papildoma pagalba pagal kitas esamas programas nedraudžiama, jeigu laikomasi žemės ūkio gairėse nustatytų didžiausio intensyvumo sąlygų. Nyderlandų valdžios institucijos įsipareigojo laikytis šių kaupimo nuostatų, kad nebūtų viršyta taikytina didžiausio pagalbos intensyvumo riba.

*
* *

(25) http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/N-112-2009-WLWL-en-23.04.2009.pdf, OL C 190, 2009 8 13.

Klausimas Nr. 45, kurį pateikė Fiorello Provera (H-0382/09)**Tema: Eutelsat transliuojamos televizijos kanalo Al-Aqsa TV programos**

Prancūzijos palydovinio ryšio paslaugų teikėjas Eutelsat toliau transliuoja televizijos kanalo Al-Aqsa TV programas, nepaisydamas to, kad jo programų turinys tiesiogiai pažeidžia Audiovizualinių paslaugų direktyvą (2007/65/EB⁽²⁶⁾) 3b straipsnį. Šios programos taip pat prisideda prie radikalizmo, kuris kelia grėsmę Europos saugumui, plitimo. Televizijos kanalas Al-Aqsa TV priklauso grupuotei Hamas (ši organizacija, įtraukta į ES teroristinių organizacijų sąrašą), kuri jį finansuoja ir kontroliuoja. 2008 m. gruodžio mėn. Prancūzijos transliacijų tarnyba Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) informavo Eutelsat, kad televizijos kanalo Al-Aqsa TV transliuojamas turinys pažeidžia Prancūzijos 1986 m. rugsėjo 30 d. komunikacijų įstatymo 15 straipsnį, pagal kurį draudžiama kurstyti neapykantą ar smurtą rasės, religijos ar nacionalumo pagrindu. Eutelsat, neatsižvelgdamas į CSA kreipimąsi, toliau transliuoja kanalo Al-Aqsa TV programas, kurios ir toliau pažeidžia Europos ir Prancūzijos teisės aktus, susijusius su audiovizualinių kūrinių transliacija.

Kokių kitokių veiksmų planuoja imtis Komisija siekdama uždrausti Europos palydovinio ryšio tiekėjo Eutelsat transliuojamo televizijos kanalo Al-Aqsa TV veiklą? Ar Komisija oficialiai iškėlė šį klausimą Prancūzijos valdžios institucijoms ir kaip Komisija mano užtikrinti Europos teisės aktų, susijusių su audiovizualiniais kūrinių, laikymąsi?

Atsakymas

(EN) Komisija supranta gerbiamo Parlamento nario susirūpinimą dėl neapykantą kurstančių programų, priklausančių valstybės narės jurisdikcijai. Ji aktyviai ir glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir remia jų bendradarbiavimą siekiant užtikrinti, kad Bendrijos teisės aktai būtų visapusiškai taikomi šioje ypač jautrioje srityje.

Komisijai pranešta, kad televizijos kanalo Al-Aqsa TV programas transliuoja Atlantic Bird 4, priklausantis Prancūzijos palydovinio ryšio operatoriui Eutelsat. Atlantic Bird 4 paslaugos daugiausia teikiamos Artimųjų Rytų šalyse. Pačioje Europos Sąjungoje tik pietų Italijoje, Kipre, Maltoje ir Graikijoje gyvenantys ES piliečiai gali matyti šį kanalą naudodamiesi įprasta įranga. Kitose ES šalyse reikėtų didelių palydovinių antenų norint matyti kanalo Al-Aqsa TV programas. Taip pat būtina pažymėti, kad iki šiol Komisija negavo jokio oficialaus skundo dėl kanalo Al-Aqsa TV transliuojamų programų.

Nors Direktyvos 89/552/EEB 22 straipsnyje draudžiamos programos, kurstančios rasinę, lyčių, religinę ar tautinę neapykantą, teisė į saviraiškos laisvę yra kertinis demokratinės ir pliuralistinės visuomenės akmuo. Kartais labai sunku nustatyti ribą tarp saviraiškos laisvės ir neapykantos kurstymo. Todėl šiuo atžvilgiu visiškas televizijos kanalo uždraudimas yra labai griežta priemonė ir ji turi būti taikoma tik išskirtiniais atvejais.

2008 m. rugsėjo mėn. Komisija nusiuntė Prancūzijos transliacijų tarnybai (Conseil Supérieur de l'Audiovisuel, CSA) oficialų raštą dėl televizijos kanalo Al-Aqsa TV. Gavusi šį paklausimą ir atsižvelgdama į kanalo Al-Aqsa TV ketinimą visose Europos Sąjungos šalyse transliuoti savo programas per Eurobird 9, Eutelsat valdomą Europos telekomunikacijų organizaciją, 2008 m. gruodžio mėn. CSA pareiškė išpėjimą (mise en garde) palydovinio ryšio operatoriui Eutelsat. Atsižvelgusi į tai, CSA užtikrino, kad televizijos kanalas Al-Aqsa TV neįgyvendino ketinimo savo programas transliuoti visoje Europos Sąjungoje. 2009 m. spalio 23 d. Komisija nusiuntė Prancūzijos valdžios institucijoms raštą prašydama imtis tolesnių veiksmų dėl 2008 m. CSA priimto sprendimo.

Apskritai Komisija, kaip Sutarties sergėtoja, gali pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras valstybių narių atžvilgiu, jeigu ji nustato, kad atitinkama valstybė narė nesilaiko Bendrijos teisės. Atsižvelgdama į tai, kaip Prancūzijoje sprendžiamas televizijos kanalo Al-Aqsa TV klausimas, Komisija gali pasinaudoti šia galimybe, o tai priklausys nuo atsakymo į pirmiau minėtą raštą.

Be to, Komisija dažnai kelia su kanalo Al-Aqsa TV ir kitų transliuotojų programomis susijusį klausimą vykdydama politinį dialogą su atitinkamomis šalimis, nesvarbu, ar tai yra šių transliuotojų kilmės šalis, šalis, kurioje yra ryšys su palydovu, ar šalis, kuriai priklausantys ryšio palydovo pajėgumai naudojami tokioms transliacijoms.

(26) OL L 332, 2007 12 18, p. 27.

*
* *

Klausimas Nr. 46, kurį pateikė Martin Ehrenhauser (H-0385/09)**Tema: su antruoju referendumu Airijoje susijęs finansavimas**

Ar, Europos Komisijos manymu, galima pagal galiojančius Airijos ir ES teisės aktus vykstant referendumui vykdyti informavimo veiklą?

Ar vykstant informacinę veiklą (pvz. susijusią su brošiūromis), kurią finansavo ES Komisija, buvo užtikrinta už ir prieš Lisabonos sutarties ratifikavimą pateikiamų argumentų pusiausvyra?

Kokie kritiški argumentai dėl Lisabonos sutarties buvo pateikti?

Atsakymas

(EN) Europos Komisija turi prisidėti prie informuotumo pagrįstų diskusijų apie Europos Sąjungą suteikdama piliečiams faktinę, tikslią ir aiškia informaciją. Tam priskiriama ir informacija apie naująją Lisabonos sutartį, kurią pasirašė visos valstybės narės ir kurią remia Europos Parlamentas.

Interneto svetainėje EUROPA (http://europa.eu/lisbon_treaty/index_en.htm) Komisija pateikė informaciją apie Lisabonos sutartį, įskaitant klausimus ir atsakymus bei suvestinę naujosios Sutarties redakciją. Be to, Komisija parengė naujosios Sutarties santrauką piliečiams pavadinimu „Lisabonos sutarties vadovas piliečiams“, kurioje paprastai, remiantis faktais išdėstyta, kas pasikeitė priėmus Lisabonos sutartį. Šis vadovas yra visose valstybėse narėse gyvenantiems piliečiams skirtas leidinys, paskelbtas visomis 23 oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis.

Kad Airijoje labai trūksta informacijos apie ES, matyti iš tyrimo rezultatų ir 2008 m. lapkričio mėn. Airijos parlamento (Oireachtas) pakomitečio pranešimo „Airijos ateitis Europos Sąjungoje“ išvadų.

Atsakydami į faktinės informacijos apie ES poreikį, 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamentas ir Europos Komisija pasirašė trejus metus galiosiantį susitarimo memorandumą dėl Europos komunikacinės partnerystės su Airijos vyriausybe.

Pagal šį memorandumą ir glaudžiai bendradarbiaujant Airijos vyriausybei ir Europos Parlamento biurui Airijoje, imtasi vykdyti įvairią veiklą siekiant skatinti didesnę Airijos visuomenės supratimą apie ES.

Komisijos veiklą sudaro vienuolika visoje Airijoje surengtų viešųjų diskusijų apie ES, visos šalies mastu vykdyta reklamos iniciatyvą, kuria siekta atskleisti ES naudą vartotojams, esė konkursą vidurinėse mokyklose ir su internetu susijusią veiklą, pvz., naujos sąveikiosios svetainės ir interneto socialinio tinklo kūrimas. Įgyvendinant iniciatyvą „Atgal į mokyklą“, pagal kurią Europos Sąjungos institucijose dirbantys pareigūnai vyksta į savo buvusias mokyklas, maždaug 87 Airijos pareigūnai aplankė 101 mokyklą 24 grafystėse.

Be to, Komisija kartu su Airijos užsienio reikalų ministerija suinteresuotosioms organizacijoms, įskaitant nevyriausybinės organizacijas (NVO) ir regionų valdžios institucijas, surengė keletą informacinių seminarų „Faktai apie Lisabonos sutartį“. 2009 m. taip pat įvyko šeši klausymai, surengti kartu su pagrindinėmis moterų organizacijomis Airijoje.

*
* *

Klausimas Nr. 47, kurį pateikė Frank Vanhecke (H-0386/09)**Tema: Reglamentas dėl piliečių iniciatyvos**

Europos Parlamentas savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliucijoje ragino Komisiją, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl reglamento dėl piliečių iniciatyvos (P6_TA(2009)0389).

Ar Komisija jau parengė minėtąjį pasiūlymą? Ar Komisija planuoja pateikti pasiūlymą dėl reglamento iš karto, kai įsigalios Lisabonos sutartis? Ar ji laikysis pagrindinių nurodymų, kuriuos Europos Parlamentas pateikė savo pranešime šiuo klausimu?

Atsakymas

(EN) Komisija palankiai vertina piliečių iniciatyvą – ja Europos Sąjungos piliečių balsas taps svaresnis, Europos demokratija bus praturtinta nauju aspektu ir papildytos su Europos Sąjungos pilietybe susijusios teisės.

Komisija yra įsitikinusi, kad Europos piliečiams turėtų būti suteikta galimybė naudotis šia Europos piliečių iniciatyvos teise kuo greičiau po Lisabonos sutarties įsigaliojimo. Šiuo tikslu Komisija pateiks reglamento pasiūlymą vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 24 straipsniu po Sutarties įsigaliojimo. Komisija siekia, kad reglamentas būtų priimtas iki pirmųjų metų po Sutarties įsigaliojimo pabaigos. Ji tikisi, kad Europos Parlamentas ir Taryba taip pat palaikys šį tikslą.

Atsižvelgiant į būsimo pasiūlymo svarbą piliečiams, organizuotai pilietinei visuomenei, suinteresuotosioms šalims ir valstybių narių valdžios institucijoms, galimybė pareikšti nuomonę, kaip piliečių iniciatyva turėtų veikti, turi būti suteikta piliečiams ir visoms suinteresuotosioms šalims.

Todėl 2009 m. lapkričio 11 d. Komisija priėmė žaliąją knygą⁽²⁷⁾ siekdama, kad visos suinteresuotosios šalys pareikštų nuomonę pagrindiniais klausimais, kurių pagrindu bus parengtas būsimojo reglamentas. Komisija tikisi, kad konsultacijomis bus gauta įvairių visuomenės grupių atsakymų. Šių konsultacijų rezultatais bus remiamasi rengiant Komisijos pasiūlymą.

Komisija labai palankiai vertina 2009 m. gegužės mėn. priimtos Europos Parlamento rezoliucijos dėl piliečių iniciatyvos vertingą indėlį šiose diskusijose ir pritaria daugeliui joje pateiktų pasiūlymų.

*
* *

Klausimas Nr. 48, kurį pateikė John Bufton (H-0387/09)

Tema: Elektroninės atpažinties valdymas - Reglamentas (EB) Nr. 1560/2007

Atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. gruodžio 31 d. įsigaliojus Reglamentui (EB) Nr. 1560/2007⁽²⁸⁾ elektroninis atpažinties valdymas taps privalomas, ar Komisija gali apsvarstyti klausimą dėl privalomojo elektroninės atpažinties valdymo įvedimo atidėjimo, nes žymių nuskaitymo įranga nėra patikima ir dėl to ūkininkams gali kilti daug problemų.

Ar Komisija tai žinodama galėtų nustatyti, kad nuo 2009 m. gruodžio 31 d. šią sistemą būtų galima taikyti tik savanoriškai?

Atsakymas

(EN) Dabartinės galiojančios Bendrijos taisyklės dėl atskirų avių ir ožkų identifikavimo ir atsekamumo pasiūlyta priimti po 2001 m. Jungtinėje Karalystėje (JK) kilusios snukio ir nagų ligos krizė ir kai Europos Parlamento, Audito Rūmų parengtuose pranešimuose ir JK Bendruomenių rūmams pateiktame vadinamajame „Andersono pranešime“ buvo nurodyta, kad dabartinė „grupinio“ atsekamumo sistema yra nepatikima. Tuo metu pagrindinės suinteresuotosios šalys, pvz., nacionalinė ūkininkų Sąjunga, ne tik ragino ne tik pradėti taikyti individualų atsekamumą ir elektroninį identifikavimą, bet ir „imtis veiksmų anksčiau už kitas ES valstybes“.

Dėl šios priežasties Tarybos reglamentu (EB) Nr. 21/2004 pradėta taikyti smulkiųjų atrajotojų elektroninio identifikavimo sistema, kuri taps privaloma nuo 2010 m. sausio mėn.

Savanoriškas elektroninis identifikavimas faktiškai reikštų savanorišką atsekamumą. Savanoriška sistema taip pat reikštų nevienodas sąlygas, nes kai kurios valstybės narės jau padarė didelę pažangą taikydamos elektroninį identifikavimą.

Šiuo metu technologija yra visiškai parengta ir ją galima naudoti įprastomis ūkininkavimo sąlygomis.

Nei Parlamentas, nei Taryba niekada neginčijo pagrindinių šio reglamento nuostatų.

Tačiau Komisija, neginčydamą šio reglamento principų, sudarė kuo palankesnes sklandaus naujos sistemos įdiegimo sąlygas siekdama sumažinti operatorių išlaidas ir administracinę našą.

*
* *

⁽²⁷⁾ Žalioji knyga dėl Europos piliečių iniciatyvos, COM (2009) 622.

⁽²⁸⁾ OL L 340, 2007 12 22, p. 25.

Klausimas Nr. 49, kurį pateikė Derk Jan Eppink (H-0388/09)

Tema: Atidėtas Komisijos narės N. Kroes pasiūlymas dėl šalių, nukentėjusių nuo kartelių, galimybės reikalauti atlyginti žalą

2009 m. rugsėjo 29 d. vykusiam Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto posėdyje Komisijos narė N. Kroes kalbėjo apie savo pasiūlymą suteikti šalims, nukentėjusioms nuo kartelių, daugiau teisinių galimybių reikalauti kompensacijos. Ji teigė, kad minėtasis pasiūlymas turėtų didelę reikšmę ir jai asmeniškai labai priimtinas. Pasiūlymą planuota pateikti Komisijos narių kolegijai spalio 7 d.

Specialusis kabineto susirinkimas, kuris turėjo vykti spalio 2 d., įsikišus Pirmininko kabinetui, buvo atšauktas. Apie pasiūlymą paslaptinai daugiau nebuvo užsiminta.

Kodėl pasiūlymas buvo išbrauktas iš Komisijos darbotvarkės, kai Komisijos narė N. Kroes Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui pranešė, kad Komisijos narių kolegija šiuo klausimu skubiai priims sprendimą?

2009 m. spalio 20 d. laikraštyje Frankfurter Allgemeine Zeitung nurodoma, kad Komisija atidėjo pasiūlymą dėl to, kad Europos Parlamento Teisės reikalų komiteto pirmininkas, kuris yra kartelio bylose dalyvaujančios Vokietijos advokatų kontoros partneris, jai darė spaudimą. Ar tai tiesa?

Kokia Komisijos nuomonė šio galimo Teisės reikalų komiteto pirmininko interesų konflikto, kuris nurodomas laikraščio Frankfurter Allgemeine Zeitung straipsnyje, klausimu?

Kada galima tikėtis, jog bus pateiktas šis pasiūlymas?

Atsakymas

(EN) Iš tiesų Komisija svarsto tolesnius, su 2008 m. balandžio mėn. priimta baltąja knyga susijusius teisės aktus, kaip buvo pasiūlyta 2009 m. kovo mėn. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl šios baltosios knygos. Tačiau šiuo metu Komisija dar nėra priėmusi galutinio sprendimo šiuo klausimu. Vis dėlto gerbiamas Parlamento narys gali būti tikras, kad Komisija laikosi įsipareigojimo siekti baltojoje knygoje nustatytų tikslų ir įgyvendinti joje pateiktus pasiūlymus.

*
* *

Klausimas Nr. 50, kurį pateikė Jörg Leichtfried (H-0391/09)

Tema: Leidimas eksploatuoti sunkiasvorius automobilinius traukinius

2009 m. rugsėjo mėnesį aš žodžiu pateikiau klausimą (E-4313/09) dėl didelių krovininių transporto priemonių tyrimų, kuriuos užsakė Europos Komisija. Deja turiu pripažinti, kad Komisija, atsakydama į mano raštišką užklausą, jokiais būdais nepaminėjo mano užduotų klausimų. Kelios nevyriausybinių organizacijų jau suabejojo tyrimų rezultatais ir jų kokybe. Taip pat Europos Komisijos reakcija į mano klausimą raštu leidžia suabejoti tyrimų verte.

Todėl primygtinai reikalauju konkrečiai atsakyti į mano klausimus per klausimams skirtą valandą.

Atsakymas

(FR) Atsakydama į šį klausimą, kuris yra susijęs su 2009 m. spalio mėn. užduotu klausimu raštu Nr. E-4313/09 dėl dviejų Komisijos užsakytų leidimo eksploatuoti ilgesnes ir sunkesnes krovinines transporto priemones galimo poveikio ES vidaus eismui tyrimų, Komisija norėtų patikinti gerbiamą Parlamento narį, kad Komisija pateikė kiek galima tikslesnį atsakymą atsižvelgiant į tuo metu turėtus duomenis.

2008 m. lapkričio mėn. „Transport & Mobility Leuven“ (T&ML), Komisijos prašymu atlikusi pirmąjį tyrimą, priėmė bendrą išvadą, kad plačiau naudojant ilgesnes ir sunkesnes krovinines transporto priemones poveikis bendram Europos transporto sektoriaus veiksmingumui iš tikrųjų būtų teigiamas dėl numatyto didesnės kelių transporto saugos ir aplinkosauginio veiksmingumo.

Tačiau paskelbtus rezultatus itin kritiškai vertina suinteresuotosios šalys ir ne tik dėl transporto paklausos elastingumo srityje taikytų parametrų, bet ir dėl galimų pasekmių kelių eismo saugai ir transporto rūšių pasiskirstymui plačiau naudojant šias transporto priemones.

Turėdama tai omenyje, Komisija manė, kad šiuo klausimu reikia atlikti išsamesnę analizę ir būtent todėl naują tyrimą atliko Sevilijoje įsikūręs Jungtinio tyrimų centro Naujų technologijų tyrimų institutas (JTC-NTTI).

Nors šio tyrimo išvados ne tokios palankios kaip T&ML tyrimo išvados, vis dėl to naujojo tyrimo išvadose teigiama, kad plačiau naudojant ilgesnes ir sunkesnes krovines transporto priemones ES vidaus transporto sistemoje, sumažėtų reisų skaičius, kuris susidaro dėl dabartinio mažesnių ir lengvesnių krovinių transporto priemonių parko.

Svarbu pabrėžti tai, kad hipotezė dar nepatvirtinta praktiškai. Todėl Komisija mano, kad apdairumas reikalingas rengiant išvadas, kurios iki šiol nėra galutinės ir gali pasikeisti sulaukus papildomų tyrimų rezultatų. Iš tikrųjų šių dviejų tyrimų autorių apdairumas sutampa su suinteresuotųjų grupių arba valstybių narių parengtuose pranešimuose perteiktu apdairumu.

Kad būtų visiškai atsižvelgta į gerbiamo Parlamento nario klausime paminėtą nuomonių įvairovę dėl paklausos elastingumo, transporto rūšių pasiskirstymo, numatytojo ilgesnių ir sunkesnių krovinių transporto priemonių naudojimo masto ir poveikį su infrastruktūra susijusioms išlaidoms, Komisija jau sušaukė iniciatyvinę grupę, kurią sudaro šiuos klausimus nagrinėjančių šalių atstovai. 2009 m. lapkričio mėn. pradžioje ši iniciatyvinė grupė surengė pirmąjį posėdį ir šiuo metu ruošiasi pasiūlyti keletą patvirtintų ekonominių parametrų kitam tyrimui, kurį ketinama pradėti 2010 m. pradžioje (ir kurio pasiūlymai, neseniai pateikti Komisijai, dabar yra vertinami).

Komisija norėtų patikinti gerbiamą Parlamento narį, kad iškelti klausimai bus išsamiau išnagrinėti atliekant tyrimą. Galiausiai Komisija jau ne kartą yra pareiškusi, kad sprendimą dėl poreikio keisti galiojančius teisės aktus ji priims tik išnagrinėjusi visus padarinius, atsiradusius priėmus taisykles dėl didelių ir sunkių krovinių transporto priemonių masės ir matmenų, kaip nustatyta Direktyvoje 96/53/EB⁽²⁹⁾.

*
* *

Klausimas Nr. 51, kurį pateikė Frieda Brepoels (H-0398/09)

Tema: Rusijos importo muitai

Atsakyme į 2009 m. rugpjūčio mėn. 25 d. klausimą raštu E-4200/09 Komisija pripažįsta, kad Rusijos valdžios institucijos nuo 2008 m. pabaigos priėmė sprendimų dėl daugelio protekcionistinių priemonių. Padidėjus tarifams jaučiama didelė įtaka daugybės iš ES eksportuojamų produktų, kaip antai kombainų, automobilių, baldų ir daugelio žemės ūkio produktų, kainoms. Be to, importo mokesčiais piktnaudžiaujama siekiant priversti Europos bendroves jungtis į bendras įmones, pavyzdžiui, kaip bendros įmonės, kurią sudaro „Case New Holland“ ir Rusijos „Kamaz“, atveju. Todėl ES turėtų reikalauti, kad būtų panaikinti importo mokesčiai visiems šiems produktams.

Kokių dar veiksmų Komisija imasi šiuo klausimu?

Kokie ES ir Rusijos 2009 m. lapkričio 18–19 d. aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatai šiuo klausimu?

Teigiama, kad Rusijos valdžios institucijos pasirengusios peržiūrėti visus laikinai padidintus tarifus. Ar jau žinomas galutinis rezultatas?

Ar Rusijos valdžios institucijos pasirengusios pradėti oficialias konsultacijas pagal ES ir Rusijos susitarimo 16 straipsnį?

Kokios strategijos Komisija toliau laikysis šiuo klausimu?

Atsakymas

(EN) Nuo to laiko, kai buvo atsakyta į gerbiamo Parlamento narės klausimą raštu Nr. E-4200/09⁽³⁰⁾, Komisija vis dar daro spaudimą Rusijos valdžios institucijoms dėl protekcionistinių priemonių, priimtų reaguojant į pasaulio ekonomikos krizę. Didžiausią susirūpinimą Komisijai kelia tai, kad pagal naują Rusijos, Kazachstano ir Baltarusijos muitų sąjungos bendrąją išorės maito tarifą, kuris turėtų įsigalios nuo 2010 m. sausio 1 d., padidėjusius importo tarifus ketinama padaryti nuolatinus.

⁽²⁹⁾ 1996 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 96/53/EB, nustatanti tam tikrų Bendrijoje nacionaliniam ir tarptautiniam vežimui naudojamų kelių transporto priemonių didžiausius leistinus matmenis ir tarptautiniam vežimui naudojamų kelių transporto priemonių didžiausią leistiną masę, OL L 235, 1996 9 17.

⁽³⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>.

Todėl pastarosiomis savaitėmis Komisija daugiausia dėmesio skyrė siekiui atkreipti trijų Muitų sąjungos narių dėmesį į ES susirūpinimą ir paprašyti jų atsižvelgti į šį susirūpinimą, kai 2009 m. lapkričio 27 d. trijų valstybių vadovai priims galutinį sprendimą dėl naujo bendrojo išorės maito tarifo. Prioritetine problema Komisija nurodė įtaką automobilių ir kombainų, taip pat kitų į sąrašą įtrauktų gaminių, eksportui. Diskusijos tebevyko praėjusią savaitę, šį klausimą Komisijos pirmininkas iškėlė ir 2009 m. lapkričio 18 d. Stokholme įvykusiame ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikime. Jo metu už prekybą atsakingas Komisijos narys šį klausimą taip pat aptarė dvišaliame susitikime su Rusijos ekonomikos ministre E. Nabiullina.

Nors paties Rusijos prezidento D. Medvedevo pareiškimas aukščiausiojo lygio susitikime, kad dabartinės protekcionistinės priemonės pasirodė esą neveiksmingos, teikė vilčių, buvo akivaizdu ir tai, kad pasiūlytas bendrasis išorės maito tarifas nebus pakeistas ir įsigalios nuo 2010 m. sausio 1 d. Komisijai tebuvo pažadėta, kad dabartinis padidėjęs tarifas nebus nuolatinis ir kad jis bus persvarstytas įsteigus Muitų sąjungą.

Nepaisydamos pakartotinių Komisijos prašymų, Rusijos valdžios institucijos iki šiol nesutiko pradėti oficialių konsultacijų pagal ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo 16 straipsnį.

*
* *

Klausimas Nr. 52, kurį pateikė Alfreds Rubiks (H-0399/09)

Tema: Antihitlerinės koalicijos kovotojo statusas Europos Sąjungos lygmeniu

Daugelyje Europos Sąjungos valstybių narių Antrojo pasaulinio karo veteranai, kurie kovojo su nacizmu ir fašizmu, turi specialų antihitlerinės koalicijos kovotojo statusą.

Kokiu būdu numatoma antihitlerinės koalicijos kovotojo statuso galiojimą išplėsti visoje Europos Sąjungoje?

Atsakymas

(FR) Komisija neturi jurisdikcijos buvusių kovotojų atžvilgiu. Atsakomybė šiuo klausimu tenka valstybėms narėms.

*
* *

Klausimas Nr. 53, kurį pateikė Ivo Belet (H-0404/09)

Tema: Kova su dopingo vartotojais, buvimo vieta

Belgijos gyventojai buvo sugluminti po to, kai tenisininkus vieniems metams suspendavo dėl to, kad neteisingai užpildė formas apie savo buvimo vietą.

Įpareigojimas pranešti apie buvimo vietą – jau ir taip radikali priemonė nekaltiems sportininkams; dėl jos kyla klausimų dėl sportininkų privatumo galimo pažeidimo;

Sportininkams skirta vienerių metų suspendavimo bausmė dėl to, kad jie netinkamai pranešė savo buvimo vietą, yra visiškai neproporcinga, kadangi sportininkai jokių būdu nevartojo dopingo.

Vienintelė galimybė yra teikti apeliacinį skundą Sporto arbitražo teismui (pranc. TAS), tačiau sportininkams nelengva jį pasinaudoti.

Kokia Komisijos nuomonė šiuo klausimu, susijusiu su suspendavimu byloje Meca-Medina?

Ar Komisija pritaria nuomonei, kad bausmės už buvimo vietos reikalavimo pažeidimus griežtumas ir apeliacinio skundo teikimo procedūra turėtų būti geriau koordinuojami Europos ir tarptautiniu lygmenimis?

Ar Komisija pasirengusi imtis priemonių šiuo klausimu?

Atsakymas

(EN) Komisija tvirtai įsipareigojusi kovoti su dopingu sporte ir remia veiksmingų kovos su dopingu priemonių rengimą pagal ES teisės aktų nuostatas dėl pagrindinių teisių ir laisvių.

Komisija nuolat palaiko ryšius su atitinkamomis institucijomis ir organizacijomis, būtent su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis, Europos Taryba ir Pasaulio antidopingo agentūra (angl. WADA), kad galėtų aptarti klausimus, susijusius su kova su dopingu. Pavienių sportininkų duomenų ir privatumo apsaugos

klausimas yra vienas svarbiausių ir sudėtingiausių klausimų. Atsižvelgdama į tai, Komisija, 2009 m. balandžio mėn. pagal Direktyvą 95/46/EB dėl asmens duomenų apsaugos įkurtai 29 straipsnio darbo grupei priėmus nuomonę, paprašė WADA persvarstyti Tarptautinį privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartą. Paskui WADA iš esmės persvarstė Standartą, kad jis atitiktų ES teisę. Tačiau vis dar svarstomi tam tikri klausimai, būtent proporcingumo klausimas, susijęs su reikalaujamos informacijos apie buvimo vietą taisykle, ypač atsižvelgiant į kitus WADA standartus ir taikomą tvarką.

Šiuo atžvilgiu Komisija pripažįsta, kad kova su dopingu aukščiausiojo lygio sporte pateisina antidopingo kontrolės taikymą geriausiems sportininkams be išankstinio įspėjimo ir ne varžybų metu. Vis dėlto kontrolė turi būti proporcinga, o ją įgyvendinant reikia gerbti ir individualias sportininkų teises.

Komisija toliau bendradarbiaus su atitinkamomis institucijomis ir organizacijomis, taip pat Europos Tarybos ekspertų grupe antidopingo ir duomenų apsaugos klausimais. Šios ekspertų grupės veikla tikrai prisidės stiprinant dialogą su WADA dėl reikalaujamos informacijos apie buvimo vietą taisyklės įgyvendinimo gairių, taip pat tokių gerbiamo Parlamento nario iškeltų klausimų kaip sportininkų galimybė kreiptis dėl šalies lygmeniu priimtų sprendimų ir drausminių priemonių proporcingumo.

*
* *

Klausimas Nr. 54, kurį pateikė James Nicholson (H-0405/09)

Tema: ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategija

Neseniai Lauto grafystėje (Airijos Respublika) esančiame Greenore uoste sulaikytas 120 mln. cigarečių krovinys yra didžiausia kontrabanda per visą Europos Sąjungos istoriją.

Manoma, kad Šiaurės Airijos teroristų disidentų grupuotė, bendradarbiaudama su organizuoto nusikalstamumo grupuotėmis, buvo įtraukta į šią nusikalstamą veiklą. Puikus Didžiosios Britanijos ir Airijos policijos, karinių laivynų, muitinių ir mokesčių institucijų bendradarbiavimas atnešė operacijai sėkmę.

Ar, remdamasi minėtoju pavyzdžiu, Komisija skatins valstybes nares taikyti šią strategiją siekiant glaudesnio ES masto bendradarbiavimo kovojant su tabako gaminių ir narkotikų kontrabanda ir apskritai su organizuotu nusikalstamumu?

Atsakymas

(EN) Gerbiamo Parlamento nario paminėtu atveju konfiskuotas iš tiesų didžiausias kontrabandinių cigarečių kiekis per visą Europos Sąjungos gyvavimą. Tai buvo sėkmingos tarptautinės operacijos, kurioje dalyvavo daug agentūrų ir kurią koordinavo Airijos mokesčių ir muitinės tarnyba (angl. Irish Revenue Customs Service) ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF). Tarptautinius tolesnių tyrimų aspektus taip pat koordinuoja OLAF.

Aptariamam atveju akivaizdžiai parodoma glaudaus tarptautinio bendradarbiavimo svarba ir nauda, todėl Komisija toliau remis ir skatins veiksmus, skirtus sąveikai ir daugelio agentūrų bei daugiafunkciniam metodui kovojant su tarpvalstybiniu nusikalstamumu užtikrinti.

Cigarečių kontrabandos klausimu pastaruosius 14 metų OLAF rengia metinę konferenciją tabako sektoriuje dirbantiems tyrėjams ir žvalgybos darbuotojams siekdama pasikeisti informacija apie esamą ir atsirandantį pavojų ir sutvirtinti valstybių narių, pagrindinių trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų darbo santykius.

Siekdama skatinti tokio pobūdžio bendradarbiavimą, apie kurį kalbėjo gerbiamas Parlamento narys, Bendrija subsidijų forma teikia finansinę paramą pagal ES programą „Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu“, kurią vykdo Komisijos Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinis direktoratas. Visas numatytas šios programos 2010 m. biudžetas siekia 85,88 mln. EUR. Pagal programą „Herkulis II“, kurią vykdo OLAF, remiami projektai, kuriais skatinama Bendrijos finansinių interesų apsauga, ir ja siekiama sustiprinti tarptautinį ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą bei tinklų kūrimą valstybėse narėse, stojančiose valstybėse ir šalyse kandidatėse. Cigarečių kontrabanda – viena iš sričių, kurioms ir yra skirta programa „Herkulis II“, kurios biudžetas 2007–2013 m. laikotarpiui siekia 98,5 mln. EUR.

*
* *

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0407/09)**Tema: Lenkų tautinės mažumos diskriminacija Lietuvoje**

Kokių priemonių ketina imtis Komisija, kad Lietuvos valdžia liautųsi diskriminuoti šalies lenkų tautinę mažumą? Pastaraisiais mėnesiais pastebima, kad sustiprintos priemonės, taikomos jau keletą metų: lenkiškų mokyklų ir lenkiškų klasių skaičiaus mažinimas, prievartinis pavardžių lietuvinimas, turto, kurį prieš kelis dešimtmečius atėmė sovietų valdžia, negrąžinimas (valstybės nacionalizuoto ar konfiskuoto turto grąžinimo procesas lietuvių atžvilgiu daug labiau pažengęs), draudimas vartoti lenkiškus vietovardžius ir gatvių pavadinimus vietovėse, kuriose gyvena lenkų mažuma, o tai visiškai prieštarauja Europos standartams, mėginimai sumenkinti parlamento narių, atstovaujančių lenkų mažumą Lietuvos parlamente, įgaliojimus. Tai klausimai, į kuriuos Komisija negali nekreipti dėmesio. Taigi, ar Komisija sutinka, kad minėtas problemas reiktų kuo greičiau svarstyti ir nedelsiant imtis atitinkamų veiksmų?

Atsakymas

(EN) Pagarba mažumoms priklausančių asmenų teisėms, įskaitant nediskriminavimo principo laikymąsi, yra vienas iš principų, kuriais yra grindžiama Europos Sąjunga. Dabar tai aiškiai nurodyta Europos Sąjungos sutarties, iš dalies pakeistos Lisabonos sutartimi, kuri įsigalios 2009 m. gruodžio 1 d., 2 straipsnyje. Šiame straipsnyje pagarba mažumoms priklausančių asmenų teisėms paminėta kaip viena iš vertybių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga.

Tačiau Komisija gali imtis veiksmų tik tose srityse, kurios priklauso ES kompetencija, pvz., srityse, kuriose pagal Direktyvą 2000/43/EB⁽³¹⁾ įgyvendinamas vienodo požiūrio principas asmenims nepriklausomai nuo jų rasės ar etninės priklausomybės.

Už gerbiamo Parlamento nario iškeltus klausimus yra atsakingos valstybės narės, kurios, taikydamos savo teisės aktus ir tarptautinius įsipareigojimus, privalo užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą. Tokius klausimus galima pateikti nagrinėti valstybių narių teismams, o išnaudojus nacionalines teisių gynimo priemones – Europos žmogaus teisių teismui.

*
* *

Klausimas Nr. 56, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0408/09)**Tema: Trečiasis energetikos srities paketas ir Europos energijos vartotojų apsauga**

Praėjusių metų balandžio mėn. Europos Parlamentas patvirtino trečiąją ES energetikos ir dujų rinkų teisės aktų paketą. Vienas iš pagrindinių šio teisės aktų paketo tikslų – apsaugoti Europos energijos vartotojus nuo didelių energetikos monopolijų užtikrinant, kad dujų vamzdynų ir elektros tinklų valdymas būtų atskirtas nuo dujų tiekimo ar elektros energijos gamybos verslo. Kada tikimasi iki galo įgyvendinti trečiąją energetikos paketą, t. y. kada visos ES valstybės narės bus pasirinkusios tam tikrą atskyrimo modelį (visiškas atskyrimas, nepriklausomų sistemos operatorių (NSO) ir nepriklausomų perdavimo operatorių įsteigimas (NPO)) ir pradėjusios taikyti susijusias nuostatas? Ar Komisija informuota, kiek ES valstybių narių pasirinko mažiausio atskyrimo lygmens modelį, t. y. nusprendė įsteigti nepriklausomus perdavimo operatorius (NPO)? Kaip Komisija ketina apsaugoti Europos energijos vartotojų interesus, jei energijos rinkos įvairiose valstybėse narėse išliks didelių energetikos monopolijų rankose?

Atsakymas

(EN) Trečiojo energetikos paketo direktyvos įsigaliojo 2009 m. rugsėjo 3 d., o iki 2011 m. kovo 3 d. valstybės narės turi jas perkelti į nacionalinę teisę. Jose išdėstytas atskyrimo taisyklės valstybės narės turi pradėti taikyti nuo 2012 m. kovo 3 d., o kai kuriais konkrečiais atvejais – nuo 2013 m. kovo 3 d.

Pagal trečiojo energetikos paketo nuostatas valstybės narės gali pasirinkti vieną iš trijų atskyrimo modelių: nuosavybės atskyrimą, nepriklausomų sistemos operatorių (NSO) ir nepriklausomų perdavimo operatorių (NPO) įsteigimą. Nors šiais trimis atskyrimo modeliais sudaryta skirtingo lygmens tinklo eksploatavimo ir tiekimo veiklos struktūrinio atskyrimo galimybė, kiekvienas jų turėtų būti veiksmingas siekiant išvengti bet kokio gamintojų, tiekėjų ir sistemos operatorių interesų konflikto. Dabartiniame ankstyvame šių direktyvų

⁽³¹⁾ 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, OL L 180, 2000 7 19.

perkėlimo į nacionalinę teisę etape Komisija dar nežino, kiek valstybių narių atskyrimui pasirinktą nepriklausomų sistemos operatorių (ISO) modelį.

Kad apsaugotų vartotojų interesus nuo energiją tiekiančių bendrovių piktnaudžiavimo rinkoje, Komisija dės visas pastangas siekdama užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai ir laiku įgyvendintų ir taikytų trečiojo energetikos paketo nuostatas, nustatydamos reguliavimo sistemą, galinčią iš tikrųjų apsaugoti vartotojų interesus.

*

* *

Klausimas Nr. 57, kurį pateikė Sławomir Witold Nitras (H-0410/09)

Tema: Kompensavimo procedūros pažeidimai laivų statybos sektoriuje

Pagal kompensavimo procedūros itin svarbiose Lenkijos laivų statybos pramonės įmonėse įstatymą Valstybės finansų ministras iš kandidatų, kuriuos patvirtino Europos Komisija, paskyrė stebėtoją, kuris turėjo stebėti kompensavimo procesą. Šio stebėtojo užduotis buvo stebėti kompensavimo procedūros pažangą ir ypač pasirengimo turto pardavimui ir turto pardavimo procesus. Šis stebėtojas taip pat privalėjo teikti Komisijai mėnesines kompensavimo procedūros stebėsenos ataskaitas.

Ar galėtų Komisija pranešti, ar ji aptiko kompensavimo procedūros pažeidimų, ar minėtasis stebėtojas dalyvavo ir tebedalyvauja šiame procese ir ar ši procedūra buvo vykdoma pagal 2008 m. lapkričio 6 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos Ščecino ir Gdynės laivų statykloms?

Atsakymas

(EN) Prižiūrintieji patikėtiniai yra labai svarbūs įgyvendinant 2008 m. lapkričio 6 d. Komisijos sprendimą dėl laivų statyklų Ščecino ir Gdynės laivų statyklų⁽³²⁾.

Kiekvienai laivų statyklai skirta po vieną patikėtinį, kurio užduotis – pranešti Komisijai apie padarytą pažangą turto pardavimo procese ir visus iškilusius sunkumus. Siekdami šio tikslo, patikėtiniai teikia Komisijai mėnesines pažangos ataskaitas. Prižiūrintieji patikėtiniai teikė šias ataskaitas nuo pardavimo proceso pradžios ir iki šiol vykdo šią užduotį. Jų dalyvavimas procese apsiriboja priežiūros funkcija, todėl jie aktyviai nedalyvauja vykdančią ir (arba) valdančią patį pardavimo procesą.

Keletą kartų prižiūrintieji patikėtiniai suteikė Komisijai vertingos informacijos apie procesą ir sudarė sąlygas tiesiogiai su Lenkijos valdžios institucijomis išspręsti nemažai techninių sunkumų.

2008 m. lapkričio 6 d. Komisijos sprendime numatyta sprendimų įgyvendinimą užbaigti iki 2009 m. birželio pradžios. Priėmus du sprendimus, laivų statyklos nutraukė savo ekonominę veiklą, kurią galima vėl pradėti vykdyti, kai investuotojai bus įsigiję statyklų turtą užbaigus jo įsigijimo procedūrą. Atsižvelgiant į tai, kad jau gerokai įsibėgėjus pardavimo procesui pagrindiniam investuotojui nepavyko įsigyti didelės statyklų dalies, reikėjo gerokai pratęsti pradinį terminą.

Komisijos vaidmuo pardavimo procese – stebėti, kaip įgyvendinami du 2008 m. lapkričio 6 d. sprendimai ir juose nustatytos sąlygos. Tik kai pardavimo procesas bus užbaigtas, Komisija galės priimti galutinę nuomonę dėl to, ar Lenkija laikosi šių sąlygų.

Komisija neturi teisės nuspręsti, ar vykstant pardavimo procesui buvo kitų pažeidimų pagal taikomas nacionalines taisykles.

*

* *

Klausimas Nr. 58, kurį pateikė Antonio Cancian (H-0414/09)

Tema: Religinii simbolių eksponavimo viešose vietose

2009 m. lapkričio 3 d. Europos žmogaus teisių teismas patenkino italų ir suomių kilmės pilietės skundą, kuriuo siekiama pašalinti nukryžiuotąjį iš mokyklų. Panašių atvejų pasitaikė Ispanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje, kur 1988 m. Valstybės Taryba nusprendė, kad nukryžiuotasis yra ne tik krikščionių religijos simbolis, bet taip pat ir vertybė, nepriklausanti konkrečiai konfesijai. Ar Komisija mano, kad, vadovaujantis

⁽³²⁾ Žr. Pranešimą spaudai IP/08/1642.

Strasbūro teismo principu, gali kilti abejonių dėl visų religinių ir kultūrinių simbolių, netgi dėl Europos vėliavos, kuri kelia asociacijų su katalikiškaisiais Marijos simboliais, eksponavimo viešose vietose?

Atsakymas

(FR) Komisija norėtų atkreipti dėmesį, kad nacionalinės teisės aktai dėl religinių simbolių visuomeninės paskirties pastatuose priklauso nacionalinės teisės sistemai.

Be to, Komisija norėtų pabrėžti, kad atsakomybė už Europos žmogaus teisių teismo sprendimų įgyvendinimą tenka Europos Tarybai.

*
* *

Klausimas Nr. 59, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0416/09)

Tema: Atsakomybė už aprūpinimą maistu pagal dabartinę institucinę sąrangą

Pagal dabartinę institucinę sąrangą numatyta, kad visuotinio aprūpinimo maistu klausimas priskirtas kelių skirtingų Komisijos narių kompetencijai. Ar gali Komisija nurodyti, kada paskutinį kartą ji savo posėdyje diskutavo visuotinio aprūpinimo maistu tema, kokia buvo diskusijų darbotvarkė ir kokių rezultatų pasiekta per šiuos pokalbius?

Ar Komisija laikosi nuomonės, kad visuotinio aprūpinimo maistu ateityje klausimą reikėtų spręsti laikantis visa apimančio požiūrio į politikos šiuo klausimu formavimą? Jei taip, kokių pasiūlymų pateiks Komisija siekdama labiau strateginio ES lygmens požiūrio?

Atsakymas

(EN) Kadangi aprūpinimas maistu yra daugiaspektis klausimas, norint jį išspręsti, reikia koordinuotai vykdyti keletą politikos krypčių ir taikyti keletą priemonių. Be konkrečiam sektoriui skirtų veiksmų, kurių imasi skirtingi atitinkami Komisijos nariai, Komisijos narių kolegija reguliariai vertina visuotinio aprūpinimo maistu padėtį, ypač žemės ūkio prekių kainų didėjimą nuo 2008 m.

Komisijos narių kolegija aprūpinimo maistu klausimus nagrinėjo 2008 m. gegužės mėn. priimdama komunikatą „Spręsti kylančių maisto produktų kainų klausimą – Nurodymai dėl ES veiksmų“. Komunikate pateikta darbotvarkė dėl tolesnių Komisijos veiksmų įvairiose srityse Europos Sąjungoje ir pasaulyje.

2008 m. liepos mėn. Komisija dalyvavo aukšto lygio konferencijoje („Kas pamaitins pasaulį?“), kurią Europos Parlamente organizavo ES pirmininkavusi Prancūzija. Po to liepos mėn. Komisijos narių kolegija, svarstydama Hokkaido Toyako įvykusio Didžiojo aštuoneto (G8) valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus, galėjo dar kartą aptarti aprūpinimo maistu klausimą. Tokiomis aplinkybėmis nagrinėtas ir ES „Maisto priemonės“ ir jos indėlio skatinant žemės ūkio gamybą besivystančiose šalyse klausimas.

Visai neseniai, 2009 m. liepos 14 d., įvykusiame posėdyje, Komisijos narių kolegijai svarstant 2009 m. liepos 8–10 d. L'Akviloje įvykusio Didžiojo aštuoneto (G8) aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus, aptarta pažanga pasaulinio masto kovoje su neužtikrintu aprūpinimu maistu. Ta proga Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso pabrėžė pagalbos maistu koncepcijos pakeitimo paramos maistu koncepcija, ir didelio ES finansinio bei konceptualaus indėlio svarbą, džiaugdamasis Didžiojo aštuoneto (G8) aukščiausiojo lygio susitikimo pasiekta pažanga.

2009 m. rugsėjo 26 d. Komisija buvo viena svarbiausių pranešėjų apskritojo stalo diskusijoje „Partnerystė aprūpinimo maistu labui“ (angl. Partnering for Food Security), kurią organizavo Jungtinių Tautų (JT) Generalinis Sekretorius Ban Ki Moon ir JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton. JT Generalinės Asamblėjos metu surengtame renginyje Komisija dar kartą pabrėžė principus ir įsipareigojimus, dėl kurių buvo susitarta liepos mėn. L'Akviloje įvykusiame Didžiojo aštuoneto (G8) aukščiausiojo lygio susitikime.

Praėjusią savaitę Komisijos pirmininkas, už žemės ūkį atsakingas Komisijos narys ir už plėtrą ir humanitarinę pagalbą atsakingas Komisijos narys dalyvavo Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikime maisto klausimais Romoje, kurį sušaukė Maisto ir žemės ūkio organizacija (MŽŪO, angl. FAO), taip dar kartą patvirtindami reikšmę, kurią tarptautiniuose forumuose Komisija teikia visuotiniam aprūpinimui maistu. MŽŪO pritarė maisto priemonei kaip skubiam ES atsakui į 2007–2008 m. maisto krizę.

Dėl būsimų strateginių pasiūlymų 2009 m. lapkričio 16 d. Komisija pradėjo išsamias konsultacijas internetu dėl pagrindinių klausimų dokumento siekdama sužinoti atitinkamų suinteresuotųjų šalių orientyrus ir

nuomonę apie pasiūlytą persvarstytos ES aprūpinimo maistu politikos programos loginio pagrindo, taikymo sritys, strateginių tikslų, metodo ir įgyvendinimo (<http://ec.europa.eu/development/how/consultation/index.cfm?action=viewcons&id=4785&lng=en>). Kaip paaikškėjo per MŽŪO aukščiausiojo lygio susitikimo diskusijas Romoje, visapusiškas požiūris į aprūpinimą maistu yra būtinas. ES lygmeniu tai bus užtikrinta vystymosi politikos darnos (angl. PCD) procesu.

Dėl aprūpinimo maistu padėties pačioje Europos Sąjungoje, su naujausiais iššūkiais ES kovoja vykdydama bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos procesą, kuris vyksta jau 15 metų. Daugiausia dėmesio skiriame tam tikroms politikos kryptims, pvz., paramos, susijusios su pagrindinių žemės valdymo standartų laikymusi, teikimas ne produktams, o gamintojams, rinkos apsaugos priemonės teikimas išlaikant intervencijos galimybę ir skiriant daugia išteklių kaimo plėtrai stiprinti. Šios priemonės padidino Europos žemės ūkio gamybos potencialą, nors ūkininkaujant Europos Sąjungoje siekiama išlaikyti būtiną teritorinę ir aplinkosauginę pusiausvyrą. Iš analizės rezultatų matyti, kad prognozuojamas ūkių produktyvumo ir konkurencingumo lygis Europos Sąjungoje turėtų sudaryti sąlygas jos ūkių sektoriui patenkinti didėjančią vidaus paklausą.

*
* *

Klausimas Nr. 62, kurį pateikė Anne E. Jensen (H-0419/09)

Tema: Metiniai TEN-T fondo asignavimai

Ar Komisija galėtų pateikti lėšų, skirtų pagal reglamentą (EB) Nr. 2236/95⁽³³⁾ 2008 m. kiekvienai valstybei narei, paskirstymą?

Atsakymas

(EN) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 680/2007 (2007–2013 m. finansinė perspektyva), kuris buvo priimtas po Reglamento (EB) Nr. 2236/95 (2000–2006 m. finansinė perspektyva), Komisija rėmė 63 transporto projektus, kurių bendra suma siekia 185 mln. EUR pagal 2008 m. kvietimą teikti metinių ir daugiamečių projektų paraiškas upių informacijos sistemų, jūrų greitkelių ir oro eismo valdymo srityje.

Toliau lentelėje pateikiamas kiekvienai valstybei narei skirtų lėšų paskirstymas.

Valstybė narė	Bendra TEN lėšų suma% kiekvienai valstybei narei (EUR)		Projektų skaičius
* Europos Sąjunga	43 603 757	23,5 %	14
Belgija	2 339 298	1,3 %	2
Bulgarija	1 200 000	0,6 %	1
Čekija ir Slovakija	5 000 000	2,7 %	1
Vokietija	22 168 000	12,0 %	5
Graikija	6 715 000	3,6 %	2
Ispanija	30 705 958	16,6 %	8
Suomija	17 190 000	9,3 %	3
Prancūzija	11 120 000	6,0 %	3
Italija	16 574 000	8,9 %	6
Liuksemburgas	237 540	0,1 %	1
Latvija	820 000	0,4 %	1
Nyderlandai	3 564 000	1,9 %	2

⁽³³⁾ OL L 228, 1995 9 23, p. 1.

Lenkija	2 947 500	1,6 %	3
Portugalija	2 160 000	1,2 %	1
Švedija	15 688 000	8,5 %	5
Slovėnija	700 000	0,4 %	2
Slovakija	1 055 383	0,6 %	2
Jungtinė Karalystė	1 580 000	0,9 %	1
IŠ VISO	185 368 436	100 %	63

* projektai, kuriuos vykdo kelios valstybės narės: Austrija, Danija, Belgija, Bulgarija, Kipras, Čekija, Slovakija, Vokietija, Estija, Graikija, Suomija, Prancūzija, Vengrija, Italija, Latvija, Malta, Nyderlandai, Lenkija, Rumunija, Švedija, Slovėnija, Slovakija, Jungtinė Karalystė.

*
* *

Klausimas Nr. 63, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0421/09)

Tema: Karjero keliama grėsmė natūraliai aplinkai

Vykdam Viano savivaldybėje Herakliono prefektūroje (Kreta) esančio karjero veiklą pažeidžiamos nuostatos dėl būtino atstumo nuo apgyvendintų vietovių išlaikymo, dėl pavojaus darbuotojų, vietos gyventojų ir keliautojų sveikatai ir saugai ir dėl natūralios aplinkos nykimo. Tvirtinant poveikio aplinkai tyrimą nebuvo atsižvelgta į tai, kad vadinamojo karjero „Vachos“ teritorija yra pagal programą „Natura“ saugomoje zonoje (GR 4310006).

Karjero veikla turi didelių pasekmių vietos gyventojų sveikatai ir saugai ir regiono plėtrai bei natūralios aplinkos raidai.

Kokia yra Komisijos pozicija sprendžiant šį sudėtingą aplinkosaugos klausimą ir nustatant jo įtaką darbuotojų ir vietos gyventojų gyvenimui ir apskritai atkuriant regiono ekologinę pusiausvyrą, kuri pablogėjo dėl taršos?

Atsakymas

(EN) Graikijos valdžios institucijos turi užtikrinti, kad eksploatuojant gerbiamo Parlamento nario paminėtą karjerą būtų visiškai laikomasi taikytinų nacionalinės ir ES teisės aktų.

Dėl pačios aptariamąs „Natura 2000“ teritorijos (Dikti: Omalos Viannou (Symi – Omalos), GR4310006), remiantis Direktyvos 92/43/EEB⁽³⁴⁾ (Buveinių direktyva) 6 straipsnio nuostatomis, leidimo išdavimas ir paskesnis karjero eksploatavimas turi būti suderinamas su ekologine teritorijos verte. Visų pirma, pagal direktyvos 6 straipsnio 3 dalį bet kokiems planams arba projektams, galintiems tinklo „Natura 2000“ teritoriją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas tinkamas įvertinimas atsižvelgiant į teritorijos apsaugos tikslus. Leidimą planams arba projektams įgyvendinti galima išduoti tik tada, jei jie neigiamai nepaveiks teritorijos vientisumo.

Remdamasi gerbiamo parlamento nario pateikta informacija, taip pat atsižvelgdama į klausimą raštu Nr. E-4788/09 ta pačia tema, Komisija kreipsis į Graikijos valdžios institucijas siekdama gauti informacijos, kaip įgyvendinamos minėtos nuostatos.

Reiktų pabrėžti, kad Direktyvoje 85/337/EEB⁽³⁵⁾ dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo nėra nustatyta jokio Bendrijos standarto dėl projektų atstumo nuo apgyvendintų vietovių.

Gavybos pramonės įmonių darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos klausimas jau seniai pripažintas ypatinga susirūpinimą keliančia sritimi. Šiuo klausimu priimta EB teisės aktų siekiant nustatyti būtiniausius darbuotojų

⁽³⁴⁾ OL L 206, 1992 7 22.

⁽³⁵⁾ OL L 175, 1985 7 5, p. 40. Direktyva iš dalies pakeista direktyvomis 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14, p. 5), 2003/35/EB (OL L 156, 2003 6 25, p. 17) ir 2009/31/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 114).

apsaugos reikalavimus. Tokių reikalavimų galima rasti Pagrindų direktyvoje 89/391/EEB⁽³⁶⁾, kurioje išdėstytos pagrindinės visiems darbuotojams skirtos nuostatos siekiant gerinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą darbe. Konkretesnių nuostatų galima rasti Direktyvoje 92/104/EEB⁽³⁷⁾, kurioje nustatyti būtiniausi darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo reikalavimai, taikomi naudingųjų iškasenų antžeminės ir požeminės gavybos įmonėse. Valstybės narės turi perkelti šias direktyvas į savo nacionalinę teisę, o kompetentingų nacionalinių institucijų pareiga – užtikrinti, kad nacionalinės teisės aktai būtų vykdomi.

Visuomenės sveikatos klausimu Europos bendrijos kompetencija šioje srityje apribota Sutarties nuostatomis. Graikijos valdžios institucijos turi užtikrinti, kad nekiltų pavojus gyventojų sveikatai ir saugai.

*
* *

Klausimas Nr. 64, kurį pateikė Iliana Malinova Iotova (H-0424/09)

Tema: Leistinių otų sugavimų mažinimas Bulgarijai ir Rumunijai 2010 m.

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, nustatančio tam tikrų žuvų rūšių Juodojoje jūroje leistinių sugavimų 2010 m. ir žvejybos sąlygų Nr. 14074/09 PECH 262 yra labai svarbus Bulgarijos ir Rumunijos žuvininkystei. Komisijos pasiūlymo patvirtinimas turėtų neigiamą poveikį žuvininkystei. Taip pat kyla klausimų dėl numatyto kvotų mažinimo poveikio aplinkai. Šiuo metu visos suinteresuotosios šalys laikosi nuomonės, kad otų populiacija Juodojoje jūroje stabili.

Kokių duomenų pagrindų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas perkėlė otus iš 6 kategorijos į 10?

Ar rengiant galutinę pranešimo redakciją buvo atsižvelgtą į darbo grupės, kurioje taip pat dalyvavo ekspertai iš Bulgarijos ir Rumunijos, nuomonę?

Kodėl taip skiriasi darbo grupės ir Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto nuomonė?

Ar kvotų mažinimas turės poveikį Juodosios jūros ekologijai?

Ar įmanoma kitais metais persvarstyti paskirstymo formulę taikant į Bulgarijos ir Rumunijos parengtą metodą?

Atsakymas

(EN) Pasiūlyme dėl 2010 m. žvejybos galimybių Juodojoje jūroje⁽³⁸⁾ Komisija pasiūlė Bendrijos bendrą leidžiamą sužvejoti kiekį (BLSK) sumažinti 24 proc., palyginti su 2009 m. Toks sumažinimas atitinka Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto (ŽMTEK, angl. STECF) rekomendaciją ir Komisijos komunikato dėl 2010 m. žvejybos galimybių⁽³⁹⁾ kriterijus.

Juodosios jūros darbo grupės moksliniai ekspertai iš Bulgarijos, Rumunijos, Turkijos ir Ukrainos 2009 m. liepos mėn. ataskaitoje Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetui⁽⁴⁰⁾ vienareikšmiškai teigė, kad „dabartinė otų biomasė kur kas mažesnė, palyginti su ankstesniais laikotarpiais. Sumažėjusi išteklų gausa atitinka sumažėjusį sugautų žuvų kiekį pastangų vienetai (CPUE) ir iškrautų žuvų kiekį. Nuo 2002 m. didėjo naujai pasipildžiusių išteklų, o tai darė teigiamą įtaką neršiančių žuvų biomasei (SSB)⁽⁴¹⁾. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad sugaunama daug mažų ir nesubrendusių otų, tokios teigiamos įtakos gali nebūti ateinančiais metais. Otų mirtingumas dėl žvejybos yra didelis.“

Dėl gerbiamos Parlamento narės nuomonės, kad „labai skiriasi darbo grupės ir ŽMTEK nuomonė“, teisinga teigti, kad ŽMTEK manė, jog „naujausi vertinimo, kurį 2009 m. liepos mėn. Breste atliko ŽMTEK ir Išteklų

⁽³⁶⁾ OL L 183, 1989 6 29.

⁽³⁷⁾ OL L 404, 1992 12 31.

⁽³⁸⁾ Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos 2010 m. taikomos tam tikrų Juodosios jūros žuvų išteklų žvejybos galimybės ir susijusios sąlygos, pasiūlymas, COM (2009) 517 galutinis.

⁽³⁹⁾ Komisijos komunikatas „Konsultacijų dėl 2010 m. žvejybos galimybių“, COM (2009) 224 galutinis.

⁽⁴⁰⁾ 2009 m. birželio 29 d.–liepos 3 d. ŽMTEK ir SGRST mokslinės rekomendacijos, skirtos 2010 m., apžvalga, I dalis, 2009 9 2, Prancūzija: Brestas.

⁽⁴¹⁾ Neršiančių žuvų biomasė.

priežiūros pogrupio (angl. SGRST) darbo grupė, rezultatai nėra pakankamai patikimi, kad juos būtų galima panaudoti kaip rekomendacijos dėl 2010 m. žvejybos galimybių kiekybinio valdymo pagrindą. Todėl, remdamasis 2009 m. balandžio mėn. įvykusio ŽMTEK plenarinio posėdžio ataskaitoje pateikta rekomendacija, ŽMTEK pareiškė, kad otų išteklių naudojimas Juodojoje jūroje turėtų būti sumažintas iki kuo mažesnio lygio, kad būtų sudarytos sąlygos ištekliams atsigaivinti.

Tuo remdamasis, ŽMTEK rekomendavo, kad BLSK būtų sumažintas ne mažiau nei 25 proc. ir kad būtų įgyvendintos išteklių atkūrimo priemonės, tarp jų – žvejybos pastangų sumažinimas ir selektyvesnių žvejybos įrankių naudojimas.

2009 m. lapkričio 20 d. Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl BLSK Juodojoje jūroje 2010 m., o Europos Sąjungai tenkantis BLSK 2010 m. sumažintas iki 96 tonų. Todėl otų žvejyba iki 2010 m. vasario 15 d. neleidžiama. Iki tos dienos Bulgarija ir Rumunija taip pat turės pateikti Komisijai išsamius valdymo ir kontrolės planus, skirtus užtikrinti tausios žvejybos valdymą. Atitinkamos kvotos bus sumažintos iki 38 tonų, atitinkamai sumažinant BLSK iki 76 tonų, išskyrus kai šiuos planus patvirtins Komisija. Tačiau Komisija taip pat patvirtino esanti pasiruošusi aktyviai bendradarbiauti su šių valstybių narių valdžios institucijomis siekiant tausios žuvininkystės tikslo.

*

* *